

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 17.10.2018
COM(2018) 691 final

ANNEX 1

ANEXĂ

la

Propunerea de Decizie a Consiliului

**privind încheierea Acordului de liber schimb între Uniunea Europeană și Republica
Socialistă Vietnam**

ACORD DE LIBER SCHIMB
ÎNTRE UNIUNEA EUROPEANĂ
ȘI REPUBLICA SOCIALISTĂ VIETNAM

PREAMBUL

Uniunea Europeană, denumită în continuare „Uniunea”

și

Republica Socialistă Vietnam, denumită în continuare „Vietnam”,

denumite în continuare colectiv „părțile” sau individual „partea”,

RECUNOSCÂND existența unui parteneriat solid și de lungă durată între părți, bazat pe principiile și valorile comune reflectate în Acordul de parteneriat și cooperare și importanța relațiilor lor economice, comerciale și de investiții;

DORIND să își consolideze în continuare relațiile economice în cadrul relațiilor lor generale, și în mod coerent cu acestea, și convinse că prezentul acord va crea un nou climat pentru dezvoltarea comerțului și a investițiilor între părți;

RECUNOSCÂND că prezentul acord va completa și va promova eforturile de integrare economică regională;

HOTĂRÂTE să își consolideze relațiile economice, comerciale și de investiții în conformitate cu obiectivul dezvoltării durabile, sub aspect economic, social și de mediu, și să promoveze schimburile comerciale și investițiile în cadrul prezentului acord într-un mod care să țină seama de nivelul ridicat de protecție a mediului și a muncii și de standardele și acordurile aplicabile recunoscute la nivel internațional;

DORIND să ridice nivelul de trai, să promoveze creșterea economică și stabilitatea, să creeze noi perspective de locuri de muncă și să îmbunătățească bunăstarea generală și, în acest scop, reafirmându-și angajamentul de promovare a liberalizării comerțului și a investițiilor;

CONVINSE că prezentul acord va crea o piață extinsă și sigură pentru mărfuri și servicii și un mediu stabil și previzibil pentru comerț și investiții, sporind astfel competitivitatea întreprinderilor lor pe piețele mondiale;

REAFIRMÂNDU-ȘI angajamentul în favoarea *Cartei Organizației Națiunilor Unite* semnate la San Francisco la 26 iunie 1945 și ținând seama de principiile formulate în *Declarația Universală a Drepturilor Omului* adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948;

RECUNOSCÂND importanța transparenței în comerțul internațional, în avantajul tuturor părților interesate;

URMĂRIND să stabilească reguli clare și reciproc avantajoase care să reglementeze comerțul și investițiile între ele și să reducă sau să elimine obstacolele din calea acestora;

DECISE să contribuie la dezvoltarea armonioasă și la expansiunea comerțului mondial prin
înlăturarea obstacolelor din calea comerțului prin intermediul prezentului acord și să evite crearea
de noi bariere în calea comerțului și investițiilor între părți de natură să reducă avantajele care
decurg din prezentul acord;

BAZÂNDU-SE pe drepturile și obligațiile care le revin în temeiul Acordului OMC și al altor
acorduri multilaterale, regionale și bilaterale la care sunt părți;

DORIND să promoveze competitivitatea întreprinderilor lor oferindu-le un cadru juridic previzibil
pentru relațiile lor comerciale și de investiții,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

CAPITOLUL 1

OBIECTIVE ȘI DEFINIȚII GENERALE

ARTICOLUL 1.1

Instituirea unei zone de liber schimb

Părțile la prezentul acord instituie o zonă de liber schimb în conformitate cu articolul XXIV din GATT 1994 și cu articolul V din GATS.

ARTICOLUL 1.2

Obiective

Obiectivele prezentului acord sunt să liberalizeze și să faciliteze comerțul și investițiile între părți, în conformitate cu dispozițiile prezentului acord.

ARTICOLUL 1.3

Acordul de parteneriat și cooperare

În sensul prezentului acord, „acord de parteneriat și cooperare” înseamnă *Acordul-cadru global de parteneriat și cooperare dintre Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Republica Socialistă Vietnam, pe de altă parte, semnat la Bruxelles, la 27 iunie 2012.*

ARTICOLUL 1.4

Acorduri OMC

În sensul prezentului acord:

- (a) „Acordul privind agricultura” înseamnă *Acordul privind agricultura* din anexa 1A la Acordul OMC;
- (b) „Acordul privind achizițiile publice” înseamnă *Acordul privind achizițiile publice* din anexa 4 la Acordul OMC;
- (c) „Acordul privind inspecția înainte de expediere” înseamnă *Acordul privind inspecția înainte de expediere* din anexa 1A la Acordul OMC;

- (d) „Acordul privind regulile de origine” înseamnă *Acordul privind regulile de origine* din anexa 1A la Acordul OMC;
- (e) „Acordul antidumping” înseamnă *Acordul privind punerea în aplicare a articolului VI din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994* din anexa 1A la Acordul OMC;
- (f) „Acordul privind determinarea valorii în vamă” înseamnă *Acordul privind punerea în aplicare a articolului VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994* din anexa 1A la Acordul OMC;
- (g) „MSL” înseamnă *Înțelegerea privind regulile și procedurile de soluționare a litigiilor* din anexa 2 la Acordul OMC;
- (h) „GATS” înseamnă *Acordul General privind Comerțul cu Servicii* din anexa 1B la Acordul OMC;
- (i) „GATT 1994” înseamnă *Acordul General pentru Tarife și Comerț 1994* din anexa 1A la Acordul OMC;
- (j) „Acordul privind licențele de import” înseamnă *Acordul privind procedurile de acordare a licențelor de import* din anexa 1A la Acordul OMC;
- (k) „Acordul privind măsurile de salvagardare” înseamnă *Acordul privind măsurile de salvagardare* din anexa 1A la Acordul OMC;

- (l) „Acordul SMC” înseamnă *Acordul privind subvențiile și măsurile compensatorii* din anexa 1A la Acordul OMC;
- (m) „Acordul SPS” înseamnă *Acordul privind aplicarea măsurilor sanitare și fitosanitare* din anexa 1A la Acordul OMC;
- (n) „Acordul BTC” înseamnă *Acordul privind barierele tehnice în calea comerțului* din anexa 1A la Acordul OMC;
- (o) „Acordul TRIPS” înseamnă *Acordul privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală* din anexa 1C la Acordul OMC; și
- (p) „Acordul OMC” înseamnă *Acordul privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului* încheiat la Marrakesh la 15 aprilie 1994.

ARTICOLUL 1.5

Definiții generale

În sensul prezentului acord și în lipsa unor dispoziții contrare:

- (a) „zi” înseamnă o zi calendaristică;

- (b) „internă(e)” înseamnă, în legătură cu legislația, dreptul sau legile și reglementările din Uniune și statele sale membre și, respectiv, din Vietnam¹, legislația, dreptul sau legile și reglementările de la nivel central, regional sau local;
- (c) „mărfuri” înseamnă produse în sensul din GATT 1994, sub rezerva dispozițiilor contrare ale prezentului acord;
- (d) „Sistemul armonizat” înseamnă Sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor, inclusiv toate notele juridice și modificările acestuia (denumit în continuare „SA”);
- (e) „FMI” înseamnă Fondul Monetar Internațional;
- (f) „măsură” înseamnă orice măsură a unei părți, sub formă de act legislativ, reglementare, normă, procedură, decizie, acțiune administrativă sau sub orice altă formă;
- (g) „persoană fizică a unei părți” înseamnă un resortisant al unui stat membru al Uniunii sau al Vietnamului, în conformitate cu legislația acestora²;
- (h) „persoană” înseamnă o persoană fizică sau juridică;

¹ Pentru mai multă certitudine, formele pertinente ale legislației, dreptului sau legilor și reglementărilor pentru Vietnam la nivel central sau local sunt prevăzute în Legea nr. 80/2015/QH13 din 22 iunie 2015 privind promulgarea actelor juridice normative.

² Termenul „persoană fizică” include persoanele fizice cu reședința permanentă în Letonia care nu sunt cetățeni ai Letoniei sau ai oricărui alt stat, dar care au dreptul, în conformitate cu legislația și reglementările din Letonia, să primească un pașaport pentru străini.

- (i) „țară terță” înseamnă o țară sau un teritoriu care nu intră în domeniul de aplicare teritorială al prezentului acord, astfel cum este definit la articolul 17.24 (Aplicare teritorială);
- (j) „UNCLOS” înseamnă *Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării*, încheiată la Montego Bay la 10 decembrie 1982;
- (k) „OMPI” înseamnă Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale; și
- (l) „OMC” înseamnă Organizația Mondială a Comerțului.

CAPITOLUL 2

TRATAMENTUL NAȚIONAL ȘI ACCESUL PE PIAȚĂ AL MĂRFURILOR

ARTICOLUL 2.1

Obiectiv

Părțile liberalizează progresiv comerțul cu mărfuri și îmbunătățesc accesul pe piață pe parcursul unei perioade de tranziție începând de la intrarea în vigoare a prezentului acord, în conformitate cu dispozițiile prezentului acord și cu articolul XXIV din GATT 1994.

ARTICOLUL 2.2

Domeniul de aplicare

Sub rezerva dispozițiilor contrare ale prezentului acord, acest capitol se aplică comerțului cu mărfuri între părți.

ARTICOLUL 2.3

Definiții

În sensul prezentului capitol:

- (a) „subvenții la exportul de produse agricole” înseamnă subvenții în sensul definiției de la articolul 1 litera (e) din Acordul privind agricultura, inclusiv orice modificare a articolului respectiv;
- (b) „produs agricol” înseamnă un produs enumerat în anexa 1 la Acordul privind agricultura;
- (c) „tranzacții consulare” înseamnă procedura de obținere, din partea unui consul al părții importatoare pe teritoriul părții exportatoare sau pe teritoriul unei terțe părți, a unei facturi consulare sau a unei vize consulare pentru o factură comercială, un certificat de origine, un manifest, o declarație de export a expeditorilor sau orice alte documente vamale în legătură cu importul mărfurilor;

- (d) „taxă vamală” include orice tip de taxă sau impozit instituit pentru importul unei mărfi sau în legătură cu acesta, inclusiv orice formă de suprataxă sau supraimpozit instituit sau legat de acest import, dar nu include:
- (i) impuneri echivalente unei taxe interne aplicate în conformitate cu articolul 2.4 (Tratamentul național);
 - (ii) taxe impuse în conformitate cu capitolul trei (Măsuri de apărare comercială);
 - (iii) taxe aplicate în conformitate cu articolele VI, XVI și XIX din GATT 1994, cu Acordul antidumping, cu Acordul SMC, cu Acordul privind măsurile de salvagardare, cu articolul 5 din Acordul privind agricultura, precum și în conformitate cu MSL; și
 - (iv) taxe sau alte tarife aplicate în conformitate cu articolul 2.18 (Taxe administrative, alte tarife și formalități pentru importuri și exporturi);
- (e) „proceduri de acordare a licențelor de export” înseamnă procedurile administrative¹ utilizate pentru aplicarea regimurilor licențelor de export care presupun, ca o condiție prealabilă pentru exportul de pe teritoriul părții exportatoare, depunerea unei cereri sau a altor documente, cu excepția celor necesare în scopuri vamale, la organul administrativ competent;

¹ Procedurile denumite „acordare de licențe” și alte proceduri administrative similare.

- (f) „proceduri de acordare a licențelor de import” înseamnă procedurile administrative¹ utilizate pentru aplicarea regimurilor licențelor de import care presupun, ca o condiție prealabilă pentru importul pe teritoriul părții importatoare, depunerea unei cereri sau a altor documente, cu excepția celor necesare în scopuri vamale, la organul administrativ competent;
- (g) „proceduri neautomate de acordare a licențelor de export” înseamnă proceduri de acordare a licențelor de export în cazul cărora aprobarea cererii nu este acordată pentru toate persoanele fizice și juridice care îndeplinesc cerințele părții în cauză pentru a efectua operațiuni de export cu mărfurile supuse procedurilor de acordare a licențelor de export;
- (h) „proceduri neautomate de acordare a licențelor de import” înseamnă proceduri de acordare a licențelor de import în cazul cărora aprobarea cererii nu este acordată pentru toate persoanele fizice și juridice care îndeplinesc cerințele părții în cauză pentru a efectua operațiuni de import cu mărfurile supuse procedurilor de acordare a licențelor de import;
- (i) „originar” se referă la originea unui produs determinată în conformitate cu regulile de origine prevăzute în Protocolul 1 (privind definirea noțiunii de „produse originare” și metodele de cooperare administrativă);
- (j) „cerință de performanță” înseamnă o cerință:
 - (i) privind exportul unei anumite cantități, al unei anumite valori sau al unui anumit procent de mărfuri;

¹ Procedurile denumite „acordare de licențe” și alte proceduri administrative similare.

- (ii) ca mărfurile părții care acordă o licență de import să fie înlocuite cu mărfuri importate;
 - (iii) ca o persoană care beneficiază de o licență de import să achiziționeze alte mărfuri de pe teritoriul părții care acordă licența de import sau să acorde o preferință mărfurilor produse pe plan intern;
 - (iv) ca o persoană care beneficiază de o licență de import să producă pe teritoriul părții care acordă licența de import mărfuri având o anumită cantitate, o anumită valoare sau un anumit procent de conținut intern; sau
 - (v) care se raportează în orice fel la volumul sau valoarea importurilor, la volumul sau valoarea exporturilor sau la valoarea intrărilor de valută; și
- (k) „marfă reprelucrată” înseamnă o marfă clasificată în capitolul 84, 85, 87, 90 sau 9402 din SA, cu excepția celor enumerate în apendicele 2-A-5 (Mărfuri excluse din definiția mărfurilor reprelucrate), care:
- (i) este compusă în întregime sau parțial din părți obținute din mărfuri care au fost deja utilizate; și
 - (ii) are condiții de performanță și utilizare și durată de viață similare cu cele ale mărfii noi originale și beneficiază de aceeași garanție ca marfa nouă originală.

ARTICOLUL 2.4

Tratamentul național

Fiecare parte acordă tratament național mărfurilor celeilalte părți în conformitate cu articolul III din GATT 1994, inclusiv cu notele explicative și dispozițiile suplimentare ale acestuia. În acest scop, obligațiile prevăzute la articolul III din GATT 1994 și notele explicative și dispozițiile suplimentare ale acestuia sunt introduse în prezentul acord și fac parte integrantă din acesta, *mutatis mutandis*.

ARTICOLUL 2.5

Clasificarea mărfurilor

Clasificarea mărfurilor în comerțul dintre părți se face în funcție de nomenclatura tarifară a fiecărei părți în conformitate cu SA.

ARTICOLUL 2.6

Mărfuri repelucrate

Părțile acordă mărfurilor repelucrate același tratament ca cel acordat mărfurilor similare noi. O parte poate solicita etichetarea specifică a mărfurilor repelucrate pentru a evita înșelarea consumatorilor. Părțile implementează prezentul articol într-o perioadă de tranziție de cel mult trei ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

ARTICOLUL 2.7

Reducerea sau eliminarea taxelor vamale

1. Sub rezerva dispozițiilor contrare ale prezentului acord, fiecare parte reduce sau elimină taxele vamale asupra mărfurilor originare din cealaltă parte în conformitate cu lista sa inclusă în apendicele 2-A-1 (Lista tarifară a Uniunii) sau 2-A-2 (Lista tarifară a Vietnamului) la anexa 2-A (Reducerea sau eliminarea taxelor vamale).
2. Pentru calcularea reducerilor succesive prevăzute la alineatul (1), nivelul de bază al taxelor vamale pentru fiecare marfă este cel specificat în listele incluse în apendicele 2-A-1 (Lista tarifară a Uniunii) și 2-A-2 (Lista tarifară a Vietnamului) la anexa 2-A (Reducerea sau eliminarea taxelor vamale). Eliminarea tarifelor prevăzută în apendicele 2-A-2 (Lista tarifară a Vietnamului) nu se aplică autovehiculelor folosite încadrate la codurile SA 8702, 8703 și 8704.
3. Dacă o parte reduce nivelul taxei vamale în regimul clauzei națiunii celei mai favorizate sub nivelul taxei vamale aplicat în conformitate cu lista sa inclusă în apendicele 2-A-1 (Lista tarifară a Uniunii) sau 2-A-2 (Lista tarifară a Vietnamului) la anexa 2-A (Reducerea sau eliminarea taxelor vamale), marfa originară din cealaltă parte este eligibilă pentru nivelul redus al taxei.

4. Sub rezerva dispozițiilor contrare ale prezentului acord, o parte nu majorează taxele vamale existente aplicate asupra mărfurilor originare din cealaltă parte în conformitate cu lista sa inclusă în apendicele 2-A-1 (Lista tarifară a Uniunii) sau 2-A-2 (Lista tarifară a Vietnamului) la anexa 2-A (Reducerea sau eliminarea taxelor vamale) și nu adoptă noi taxe vamale aplicabile mărfurilor respective.
5. O parte poate accelera unilateral reducerea sau eliminarea taxelor vamale asupra mărfurilor originare din cealaltă parte aplicate în conformitate cu lista sa inclusă în apendicele 2-A-1 (Lista tarifară a Uniunii) sau 2-A-2 (Lista tarifară a Vietnamului) la anexa 2-A (Reducerea sau eliminarea taxelor vamale). Atunci când are în vedere o astfel de accelerare, partea informează cealaltă parte cât mai curând posibil înainte de intrarea în vigoare a noului nivel al taxei vamale. O accelerare unilaterală nu împiedică partea să majoreze o taxă vamală până la nivelul aplicabil în fiecare etapă a reducerii sau eliminării în conformitate cu lista sa inclusă în apendicele 2-A-1 (Lista tarifară a Uniunii) sau 2-A-2 (Lista tarifară a Vietnamului) la anexa 2-A (Reducerea sau eliminarea taxelor vamale).
6. La cererea unei părți, părțile se consultă pentru a analiza accelerarea sau lărgirea sferei de aplicare a reducerii sau eliminării taxelor vamale aplicate în conformitate cu listele lor incluse în apendicele 2-A-1 (Lista tarifară a Uniunii) și 2-A-2 (Lista tarifară a Vietnamului) la anexa 2-A (Reducerea sau eliminarea taxelor vamale). Dacă părțile convin să modifice prezentul acord în vederea accelerării sau a lărgirii sferei de aplicare a reducerii sau eliminării taxelor vamale, acordul respectiv înlocuiește nivelul taxelor vamale sau categoria în faza eliminării stabilită în conformitate cu listele pentru marfa în cauză. Această modificare intră în vigoare în conformitate cu articolul 17.5 (Modificări).

ARTICOLUL 2.8

Gestionarea erorilor administrative

În caz de eroare comisă de către autoritățile competente în administrarea adecvată a sistemului preferențial de export și, în special, în aplicarea dispozițiilor Protocolului 1 (referitor la definirea noțiunii de „produse originare” și la metodele de cooperare administrativă), atunci când această eroare are consecințe în ceea ce privește taxele la import, partea importatoare poate să solicite Comitetului pentru comerț instituit în conformitate cu articolul 17.1 (Comitetul pentru comerț) să examineze posibilitatea adoptării măsurilor care se impun pentru a remedia situația.

ARTICOLUL 2.9

Măsuri specifice privind tratamentul tarifar preferențial

1. Părțile cooperează în vederea combaterii încălcărilor legislației vamale legate de tratamentul tarifar preferențial acordat în temeiul prezentului capitol.

2. În aplicarea alineatului (1), fiecare parte asigură cooperarea administrativă cu cealaltă parte și oferă asistență administrativă reciprocă în chestiuni vamale și conexe în cadrul implementării și al controlului tratamentului tarifar preferențial, ceea ce include următoarele obligații:

- (a) verificarea caracterului original al produsului sau produselor în cauză;
- (b) efectuarea verificării ulterioare a dovezii de origine și transmiterea rezultatelor acestei verificări către cealaltă parte; și
- (c) autorizarea părții importatoare să efectueze inspecții pentru verificarea autenticității documentelor sau a acurateții informațiilor relevante pentru acordarea tratamentului preferențial respectiv.

3. Atunci când partea importatoare stabilește, în conformitate cu dispozițiile privind cooperarea administrativă sau asistența administrativă reciprocă în chestiuni vamale și conexe menționate la alineatul (2), că o dovadă de origine a fost emisă în mod necorespunzător, deoarece cerințele prevăzute în Protocolul 1 (referitor la definirea noțiunii de „produse originare” și la metodele de cooperare administrativă) nu au fost îndeplinite, partea respectivă poate refuza acordarea tratamentului tarifar preferențial unui declarant care a solicitat un astfel de tratament pentru mărfuri a căror dovadă de origine a fost emisă în partea exportatoare.

4. Dacă partea importatoare consideră că refuzul tratamentului tarifar preferențial pentru transporturi individuale menționat la alineatul (3) este insuficient pentru a implementa și a controla tratamentul tarifar preferențial acordat unui anumit produs, partea respectivă poate suspenda temporar tratamentul tarifar preferențial acordat produselor în cauză, în conformitate cu procedura prevăzută la alineatul (5), în următoarele cazuri:

- (a) dacă partea respectivă constată că au avut loc încălcări sistematice ale legislației vamale în ceea ce privește cererile de acordare a tratamentului tarifar preferențial prevăzut în prezentul acord; sau
- (b) dacă partea respectivă constată că partea exportatoare a încălcat în mod sistematic obligațiile prevăzute la alineatul (2).

5. Autoritatea competentă a părții importatoare comunică de îndată constatările sale autorității competente a părții exportatoare, furnizează informațiile verificabile aflate la baza constatărilor și inițiază consultări cu autoritatea competentă a părții exportatoare în vederea găsirii unei soluții reciproc acceptabile.

6. În cazul în care autoritățile competente nu ajung la o soluție reciproc acceptabilă în termen de 30 de zile după comunicarea menționată la alineatul (5), partea importatoare sesizează fără întârziere Comitetul pentru comerț.

7. În cazul în care Comitetul pentru comerț nu convine asupra unei soluții reciproc acceptabile în termen de 60 de zile după sesizare, partea importatoare poate suspenda temporar tratamentul tarifar preferențial acordat produselor în cauză.

Partea importatoare poate aplica suspendarea temporară a tratamentului tarifar preferențial prevăzută la prezentul alineat numai pentru perioada necesară în vederea protejării intereselor sale financiare și până la momentul în care partea exportatoare furnizează o dovadă convingătoare a capacității sale de a îndeplini obligațiile menționate la alineatul (2) și de a asigura un control suficient al îndeplinirii acestor obligații.

Suspendarea temporară nu poate depăși o perioadă de trei luni. În cazul în care condițiile care au determinat suspendarea inițială persistă după expirarea perioadei de trei luni, partea importatoare poate decide să reînnoiască suspendarea pentru încă o perioadă de trei luni. Suspendările trebuie să facă obiectul unor consultări periodice în cadrul Comitetului pentru comerț.

8. Partea importatoare publică, în conformitate cu procedurile sale interne, avize destinate importatorilor privind notificarea oricărei decizii referitoare la suspendarea temporară menționată la alineatul (4). Partea importatoare notifică, fără întârzieri nejustificate, partea exportatoare și Comitetul pentru comerț.

ARTICOLUL 2.10

Mărfuri reparate

1. O parte nu poate aplica o taxă vamală pentru o marfă, indiferent de originea acesteia, care este reintrodusă pe teritoriul său vamal după ce a fost exportată temporar de pe teritoriul său către teritoriul celeilalte părți pentru reparații, indiferent dacă reparația respectivă ar fi putut fi efectuată pe teritoriul părții din care marfa a fost exportată temporar.

2. Alineatul (1) nu se aplică în cazul unei mărfi importate sub control vamal, într-o zonă de liber schimb sau cu un statut similar, care este exportată pentru reparații și nu este reimportată sub control vamal, într-o zonă de liber schimb sau cu un statut similar.
3. O parte nu poate aplica o taxă vamală pentru o marfă, indiferent de originea acesteia, importată temporar de pe teritoriul celeilalte părți pentru reparații.
4. În sensul prezentului articol, termenul „reparație” înseamnă orice operațiune de prelucrare care este efectuată asupra unei mărfi pentru a remedia defecte de funcționare sau defecte materiale și care implică restabilirea funcției inițiale a mărfii respective sau asigurarea conformității acesteia cu cerințele tehnice pentru utilizare, în absența cărora marfa nu mai poate fi utilizată în mod normal în scopul pentru care a fost destinată. Repararea unei mărfi include remedierea și întreținerea. Ea nu include o operațiune sau un proces care:
- (a) distruge caracteristicile esențiale ale mărfii sau creează o marfă nouă sau diferită din punct de vedere comercial;
 - (b) transformă o marfă nefinită într-o marfă finită; sau
 - (c) este utilizat pentru a îmbunătăți sau a spori performanța tehnică a unei mărfi.

ARTICOLUL 2.11

Taxe vamale, impozite sau alte impuneri la export

1. O parte nu menține sau adoptă taxe vamale, impozite sau orice alt tip de impuneri asupra sau în legătură cu exportul unei mărfi către teritoriul celeilalte părți, în plus față de cele aplicate mărfurilor similare destinate consumului pe plan intern, în afara celor prevăzute în lista inclusă în apendicele 2-A-3 (Lista taxelor la export ale Vietnamului) la anexa 2-A (Reducerea sau eliminarea taxelor vamale).
2. Dacă o parte aplică un nivel redus al taxei vamale, al impozitului sau al altei impuneri asupra sau în legătură cu exportul unei mărfi, atât timp cât acest nivel este mai mic decât cel calculat în conformitate cu lista inclusă în apendicele 2-A-3 (Lista taxelor la export ale Vietnamului) la anexa 2-A (Reducerea sau eliminarea taxelor vamale), se aplică acest nivel mai redus. Prezentul alineat nu se aplică tratamentului mai favorabil acordat oricărei alte părți terțe în virtutea unui acord comercial preferențial.
3. La cererea uneia dintre părți, Comitetul pentru comerț revizuieste taxele vamale, impozitele sau alte tipuri de impuneri asupra sau în legătură cu exportul mărfurilor către teritoriul celeilalte părți, atunci când o parte a acordat un tratament mai favorabil oricărei alte părți terțe în virtutea unui acord comercial preferențial.

ARTICOLUL 2.12

Subvențiile la exportul de produse agricole

1. În context multilateral, părțile au obiectivul comun al eliminării paralele și al prevenirii reintroducerii oricărei forme de subvenții la export și al reglementării tuturor măsurilor la export cu efect echivalent pentru produsele agricole. În acest scop, ele cooperează în vederea întăririi reglementărilor multilaterale cu privire la întreprinderile agricole de stat care efectuează exporturi, la ajutorul alimentar internațional și la sprijinul financiar pentru export.
2. De la intrarea în vigoare a prezentului acord, partea exportatoare nu mai poate introduce sau menține subvenții la export sau măsuri cu efect echivalent asupra produselor agricole care fac obiectul eliminării sau reducerii taxelor vamale de către partea importatoare în conformitate cu anexa 2-A (Reducerea sau eliminarea taxelor vamale) și care sunt destinate teritoriului părții importatoare.

ARTICOLUL 2.13

Administrarea reglementărilor în domeniul comercial

În conformitate cu articolul X din GATT 1994, fiecare parte administrează într-un mod uniform, imparțial și rezonabil propriile legi, reglementări, hotărâri judecătorești și decizii administrative referitoare la:

- (a) clasificarea mărfurilor sau determinarea valorii în vamă;
- (b) nivelul taxelor vamale, al impozitelor sau al altor impuneri;
- (c) cerințele, restricțiile sau interdicțiile aplicabile importurilor sau exporturilor;
- (d) transferul plăților; și
- (e) chestiuni care afectează vânzarea, distribuția, transportul, asigurarea, antrepozitarea, inspecția, expunerea, prelucrarea, amestecarea sau alte utilizări ale mărfurilor în scopuri vamale.

ARTICOLUL 2.14

Restricții la import și la export

1. Sub rezerva dispozițiilor contrare ale prezentului acord, o parte nu adoptă sau menține interdicții sau restricții pentru importul oricărei mărfi provenite din cealaltă parte sau pentru exportul sau vânzarea în vederea exportului a oricărei mărfi destinate teritoriului celeilalte părți, în conformitate cu articolul XI din GATT 1994, inclusiv cu notele explicative și dispozițiile suplimentare ale acestuia. În acest scop, articolul XI din GATT 1994, inclusiv notele explicative și dispozițiile suplimentare ale acestuia, sunt incluse în prezentul acord și devin parte integrantă a acestuia, *mutatis mutandis*.
2. Alineatul (1) interzice părților să adopte sau să mențină:
 - (a) licențe de import condiționate de îndeplinirea unei cerințe de performanță; sau
 - (b) limitări voluntare ale exporturilor.
3. Alineatele (1) și (2) nu se aplică mărfurilor enumerate în apendicele 2-A-4 (Măsuri specifice luate de Vietnam care reglementează importul și exportul de mărfuri). Orice modificare a legilor și reglementărilor din Vietnam care restrânge sfera mărfurilor enumerate în apendicele 2-A-4 (Măsuri specifice luate de Vietnam care reglementează importul și exportul de mărfuri) se aplică automat în cadrul prezentului acord. Orice preferință acordată de Vietnam în privința sferei mărfurilor enumerate în apendicele 2-A-4 (Măsuri specifice luate de Vietnam care reglementează importul și exportul de mărfuri) oricărui alt partener comercial se aplică automat în cadrul prezentului acord. Vietnam notifică Uniunii orice modificare sau preferință menționată la prezentul alineat.

4. În conformitate cu Acordul OMC, o parte poate aplica orice măsură autorizată de Organul de soluționare a litigiilor al OMC împotriva celeilalte părți.
5. Atunci când adoptă sau mențin o interdicție sau o restricție la import sau la export, părțile asigură transparența deplină a acesteia.

ARTICOLUL 2.15

Drepturi de comercializare și drepturi conexe pentru produse farmaceutice

1. Vietnam adoptă și menține instrumente juridice adecvate care să permită companiilor farmaceutice străine să înființeze întreprinderi cu capital străin în vederea importului de produse farmaceutice care au obținut o autorizație de introducere pe piață din partea autorităților competente din Vietnam. Fără a aduce atingere listelor Vietnamului incluse în anexa 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului), aceste întreprinderi cu capital străin sunt autorizate să vândă produse farmaceutice pe care le-au importat legal către distribuitori sau vânzători cu ridicata care au dreptul de a distribui produse farmaceutice în Vietnam.
2. Întreprinderile cu capital străin menționate la alineatul (1) sunt autorizate:
 - (a) să construiască depozite proprii pentru stocarea produselor farmaceutice pe care le-au importat legal în Vietnam în conformitate cu reglementările emise de Ministerul Sănătății sau autoritatea care îi succede;

- (b) să furnizeze informații referitoare la produsele farmaceutice pe care le-au importat legal în Vietnam profesioniștilor din domeniul sănătății, în conformitate cu reglementările emise de Ministerul Sănătății sau autoritatea care îi succede și altor autorități competente din Vietnam; și
- (c) să efectueze studii și teste clinice în conformitate cu articolul 3 (Standarde internaționale) din anexa 2-C (Produse farmaceutice/medicinale și dispozitive medicale) și cu reglementările emise de Ministerul Sănătății sau autoritatea care îi succede, pentru a se asigura că produsele farmaceutice pe care le-au importat legal în Vietnam sunt adecvate pentru consumul pe plan intern.

ARTICOLUL 2.16

Proceduri de acordare a licențelor de import

1. Părțile își afirmă drepturile și obligațiile în conformitate cu Acordul privind licențele de import.
2. Fiecare parte notifică celeilalte părți propriile proceduri de acordare a licențelor de import, inclusiv temeiul juridic și site-ul internet oficial, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului acord, cu excepția cazului în care acestea au fost deja notificate sau furnizate în temeiul articolului 5 sau al articolului 7 alineatul (3) din Acordul privind licențele de import. Notificarea conține informațiile menționate la articolul 5 sau la articolul 7 alineatul (3) din Acordul privind licențele de import.

3. Fiecare parte notifică celeilalte părți introducerea sau modificarea oricărei proceduri de acordare a licențelor de import pe care intenționează să o adopte cel târziu cu 45 de zile înainte ca noua procedură sau modificarea să intre în vigoare. Părțile transmit această notificare într-un termen maxim de 60 de zile de la data publicării introducerii sau a modificării, cu excepția cazului în care aceasta a fost deja notificată în conformitate cu articolul 5 din Acordul privind licențele de import. Notificarea conține informațiile menționate la articolul 5 din Acordul privind licențele de import.
4. Fiecare parte publică pe un site internet oficial informațiile a căror publicare este obligatorie în conformitate cu articolul 1 alineatul (4) litera (a) din Acordul privind licențele de import.
5. La cererea unei părți, cealaltă parte răspunde în termen de 60 de zile la o cerere rezonabilă de informații privind orice procedură de acordare a licențelor de import pe care intenționează să o adopte sau pe care a adoptat-o sau a menținut-o, precum și privind criteriile de acordare sau de alocare a licențelor de import, inclusiv eligibilitatea persoanelor, a întreprinderilor și a instituțiilor pentru a depune o cerere de licență, organul sau organele administrative care trebuie contactate și lista produselor supuse cerinței privind licența de import.
6. Părțile introduc și administrează procedurile de acordare a licențelor de import în conformitate cu:
- (a) articolul 1 alineatele (1)-(9) din Acordul privind licențele de import;
 - (b) articolul 2 din Acordul privind licențele de import; și
 - (c) articolul 3 din Acordul privind licențele de import.

În acest scop, dispozițiile menționate la literele (a), (b) și (c) sunt incluse în prezentul acord și devin parte integrantă a acestuia, *mutatis mutandis*.

7. O parte adoptă sau menține proceduri automate de acordare a licențelor de import drept condiție pentru importul pe teritoriul său pentru a îndeplini obiective legitime numai după ce efectuează o evaluare a impactului adecvată.

8. Părțile acordă licențe de import pentru o perioadă de timp adecvată, care nu poate fi mai scurtă decât cea stabilită în legislația internă care prevede cerințele pentru licențele de import și care nu împiedică importurile.

9. În cazul în care o parte a refuzat o cerere de licență de import referitoare la o marfă a celeilalte părți, partea furnizează solicitantului, la cererea acestuia și imediat după primirea cererii, o explicație scrisă a motivelor refuzului. Solicitantul are dreptul la apel sau revizuire în conformitate cu legislația sau procedurile interne ale părții importatoare.

10. Părțile adoptă sau mențin proceduri neautomate de acordare a licențelor de import numai pentru a implementa o măsură care nu este incompatibilă cu prezentul acord, inclusiv cu articolul 2.22 (Excepții de ordin general). Partea care adoptă proceduri neautomate de acordare a licențelor de import indică în mod clar scopul acestor proceduri.

ARTICOLUL 2.17

Proceduri de acordare a licențelor de export

1. Fiecare parte notifică celeilalte părți propriile proceduri de acordare a licențelor de export, inclusiv temeiul juridic și site-ul internet oficial, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului acord.
2. Fiecare parte notifică celeilalte părți introducerea sau modificarea oricărei proceduri de acordare a licențelor de export pe care intenționează să o adopte cel târziu cu 45 de zile înainte ca noua procedură sau modificarea să intre în vigoare. Părțile transmit această notificare într-un termen maxim de 60 de zile de la data publicării introducerii sau a modificării.
3. Notificarea menționată la alineatele (1) și (2) conține următoarele informații:
 - (a) textul procedurilor de acordare a licențelor de export, inclusiv modificările eventuale;
 - (b) produsele supuse fiecărei proceduri de acordare a unei licențe de export;
 - (c) pentru fiecare procedură de acordare a unei licențe de export, o descriere:
 - (i) a procedurii de solicitare a licenței de export; și
 - (ii) a criteriilor care trebuie îndeplinite de un solicitant pentru a fi eligibil să solicite o licență de export;

- (d) punctul sau punctele de contact de unde persoanele interesate pot obține mai multe informații referitoare la condițiile pentru obținerea unei licențe de export;
- (e) organul sau organele administrative la care trebuie depusă cererea sau alte documente pertinente;
- (f) perioada în care va fi în vigoare fiecare procedură de acordare a licențelor de export;
- (g) dacă partea intenționează să utilizeze o procedură de acordare a licențelor de import pentru a administra un contingent la export, cantitatea totală și, dacă este posibil, valoarea contingentului și datele de deschidere și de închidere a acestuia; și
- (h) orice excepții sau derogări de la o cerință privind licențele de export, modalitatea de solicitare a excepțiilor sau derogărilor respective și criteriile de acordare a acestora.

4. Fiecare parte publică orice procedură de acordare a licențelor de export, inclusiv temeiul juridic și o trimitere la site-ul internet oficial relevant. Fiecare parte publică, de asemenea, orice nouă procedură de acordare a licențelor de export sau orice modificare a procedurilor sale de acordare a licențelor de export, cât mai curând posibil și în orice caz în termen de maximum 45 de zile de la data adoptării acesteia și cu cel puțin 25 de zile înainte de intrarea sa în vigoare.

5. La cererea unei părți, cealaltă parte răspunde în termen de 60 de zile la o cerere rezonabilă de informații privind orice procedură de acordare a licențelor de export pe care intenționează să o adopte sau pe care a adoptat-o sau a menținut-o, precum și privind criteriile de acordare sau de alocare a licențelor de export, inclusiv eligibilitatea persoanelor, a întreprinderilor și a instituțiilor pentru a depune o cerere de licență, organul sau organele administrative care trebuie contactate și lista produselor supuse cerinței privind licența de export.

6. Părțile introduc și administrează procedurile de acordare a licențelor de export în conformitate cu:

(a) articolul 1 alineatele (1)-(9) din Acordul privind licențele de import;

(b) articolul 2 din Acordul privind licențele de import;

(c) articolul 3 din Acordul privind licențele de import, cu excepția alineatului (5) literele (a), (c); (j) și (k).

În acest scop, dispozițiile menționate la literele (a), (b) și (c) sunt incluse în prezentul acord și devin parte integrantă a acestuia, *mutatis mutandis*.

7. Fiecare parte se asigură că toate procedurile de acordare a licențelor de export sunt aplicate în mod neutru și administrate într-o manieră corectă, echitabilă, nediscriminatorie și transparentă.

8. Părțile acordă licențe de export pentru o perioadă de timp adecvată, care nu poate fi mai scurtă decât cea stabilită în legislația internă care prevede cerința privind licențele de export și care nu împiedică exporturile.

9. În cazul în care o parte a refuzat o cerere de licență de export referitoare la o marfă a celeilalte părți, partea furnizează solicitantului, la cererea acestuia și imediat după primirea cererii, o explicație scrisă a motivelor refuzului. Solicitantul are dreptul la apel sau revizuire în conformitate cu legislația sau procedurile interne ale părții exportatoare.

10. O parte adoptă sau menține proceduri automate de acordare a licențelor de export drept condiție pentru exportul de pe teritoriul său pentru a îndeplini obiective legitime numai după ce efectuează o evaluare a impactului adecvată.

11. Părțile adoptă sau mențin proceduri neautomate de acordare a licențelor de export numai pentru a implementa o măsură care nu este incompatibilă cu prezentul acord, inclusiv cu articolul 2.22 (Excepții de ordin general). Partea care adoptă proceduri neautomate de acordare a licențelor de export indică în mod clar scopul acestor proceduri.

ARTICOLUL 2.18

Taxe administrative, alte tarife și formalități pentru importuri și exporturi

1. Fiecare parte se asigură că taxele, tarifele, formalitățile și cerințele, altele decât taxele vamale la import și la export și măsurile enumerate la articolul 2.3 (Definiții) litera (d) punctele (i), (ii) și (iii), sunt compatibile cu obligațiile părților prevăzute la articolul VIII din GATT 1994, inclusiv notele explicative și dispozițiile suplimentare ale acestuia.

2. Părțile impun taxe și tarife numai pentru serviciile prestate în legătură cu importul și exportul de mărfuri. Taxele și tarifele nu pot fi percepute pe o bază *ad valorem* și nu pot depăși costul aproximativ al serviciului prestat. Fiecare parte publică informații referitoare la taxele și tarifele impuse în legătură cu importul și exportul de mărfuri în conformitate cu articolul 4.10 (Taxe și tarife).

3. Părțile nu solicită tranzacții consulare, inclusiv taxele și tarifele aferente, în legătură cu importul sau exportul de mărfuri. După trei ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord, părțile nu mai solicită o autentificare consulară pentru importul mărfurilor care fac obiectul prezentului acord.

ARTICOLUL 2.19

Indicarea originii

Sub rezerva dispozițiilor contrare ale prezentului acord, atunci când aplică cerințe obligatorii privind indicarea țării de origine produselor neagricole din Uniune, Vietnamul acceptă mențiunea „Made in EU” sau o mențiune similară în limba locală ca fiind suficientă pentru îndeplinirea acestor cerințe.

ARTICOLUL 2.20

Întreprinderi comerciale de stat

1. Părțile își afirmă drepturile și obligațiile existente care decurg din articolul XVII din GATT 1994, inclusiv din notele și dispozițiile suplimentare ale acestuia, și din Înțelegerea OMC privind interpretarea articolului XVII din GATT 1994, care sunt incluse în prezentul acord și fac parte integrantă din acesta, *mutatis mutandis*.
2. Atunci când o parte solicită de la cealaltă parte informații referitoare la cazuri individuale de întreprinderi comerciale de stat și la operațiunile acestora, inclusiv informații cu privire la schimburile lor comerciale bilaterale, partea solicitată asigură transparența în conformitate cu articolul XVII alineatul (4) litera (d) din GATT 1994.

ARTICOLUL 2.21

Eliminarea măsurilor netarifare sectoriale

1. Părțile își îndeplinesc angajamentele referitoare la măsurile netarifare sectoriale privind mărfurile prevăzute în anexele 2-B (Autovehiculele și piesele de schimb și echipamentele pentru autovehicule) și 2-C (Produse farmaceutice/medicinale și dispozitive medicale).

2. Sub rezerva dispozițiilor contrare ale prezentului acord, după 10 ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord și la cererea uneia dintre părți, părțile inițiază negocieri, în conformitate cu procedurile lor interne, în vederea lărgirii sferei angajamentelor pe care și le-au asumat cu privire la măsurile netarifare sectoriale privind mărfurile.

ARTICOLUL 2.22

Excepții de ordin general

1. Nicio dispoziție a prezentului capitol nu împiedică părțile să adopte măsuri în conformitate cu articolul XX din GATT 1994, inclusiv cu notele și dispozițiile suplimentare ale acestuia, care sunt introduse în prezentul acord și fac parte integrantă din acesta, *mutatis mutandis*.

2. Părțile înțeleg că, înainte de a lua orice măsură prevăzută la articolul XX literele (i) și (j) din GATT 1994, partea exportatoare care dorește să ia o astfel de măsură furnizează celeilalte părți toate informațiile relevante. La cerere, părțile se consultă în vederea găsirii unei soluții reciproc acceptabile. Părțile pot conveni asupra oricăror mijloace necesare pentru remedierea problemelor. În cazul în care informarea sau examinarea prealabilă este imposibilă din cauza unor împrejurări excepționale și critice care necesită o acțiune imediată, partea exportatoare poate aplica măsurile de precauție necesare și informează imediat cealaltă parte cu privire la acestea.

ARTICOLUL 2.23

Comitetul pentru comerțul cu mărfuri

1. Comitetul pentru comerțul cu mărfuri instituit în temeiul articolului 17.2 (Comitete specializate) este compus din reprezentanți ai părților.
2. Comitetul pentru comerțul cu mărfuri analizează orice chestiune care decurge din prezentul capitol și din Protocolul 1 (privind definirea conceptului de „produse originare” și metodele de cooperare administrativă).
3. Comitetul pentru comerțul cu mărfuri îndeplinește următoarele sarcini în conformitate cu articolul 17.2 (Comitete specializate):
 - (a) revizuirea și monitorizarea punerii în aplicare și a funcționării dispozițiilor menționate la alineatul (2);
 - (b) identificarea și recomandarea măsurilor necesare pentru soluționarea oricărui litigiu care poate apărea și pentru promovarea, facilitarea și îmbunătățirea accesului pe piață, inclusiv orice accelerare a angajamentelor tarifare menționate la articolul 2.7 (Reducerea sau eliminarea taxelor vamale);
 - (c) formularea de recomandări adresate Comitetului pentru comerț în vederea creării unor grupuri de lucru, după cum consideră necesar;
 - (d) efectuarea oricărei activități suplimentare atribuite de Comitetul pentru comerț; și

- (e) elaborarea de propuneri de decizii care urmează să fie adoptate de Comitetul pentru comerț în vederea modificării listei de soiuri de orez parfumat incluse la punctul (5) litera (c) din subsecțiunea 1 (Contingente tarifare ale Uniunii) din secțiunea B (Contingente tarifare) din anexa 2-A (Reducerea sau eliminarea taxelor vamale).

CAPITOLUL 3

MĂSURI DE APĂRARE COMERCIALĂ

SECȚIUNEA A

TAXE ANTIDUMPING ȘI COMPENSATORII

ARTICOLUL 3.1

Dispoziții generale

1. Părțile reafirmă drepturile și obligațiile care le revin în conformitate cu articolul VI din GATT 1994, Acordul antidumping și Acordul SMC.

2. Recunoscând că măsurile antidumping și compensatorii pot fi utilizate abuziv pentru a obstrucționa comerțul, părțile convin că:

- (a) măsurile de apărare comercială ar trebui să fie utilizate cu respectarea deplină a cerințelor OMC relevante și ar trebui să se bazeze pe un sistem echitabil și transparent; și
- (b) ar trebui acordată o atenție deosebită intereselor celeilalte părți, atunci când o parte are în vedere impunerea unor astfel de măsuri.

3. În sensul prezentei secțiuni, originea se determină în conformitate cu articolul 1 din Acordul privind regulile de origine.

ARTICOLUL 3.2

Transparență

1. Fără a aduce atingere articolului 6.5 din Acordul antidumping și articolului 12.4 din Acordul SMC, părțile garantează, imediat după instituirea unor măsuri provizorii și în orice caz înainte de luarea unei decizii finale, comunicarea completă și coerentă către părțile interesate a tuturor faptelor și considerațiilor esențiale care stau la baza deciziei de aplicare a măsurilor. Comunicările se efectuează în scris și acordă părților interesate timp suficient pentru a formula observații.

2. Părților interesate li se acordă posibilitatea de a fi audiate pentru a-și exprima punctele de vedere în cadrul anchetelor privind măsurile de apărare comercială, cu condiția ca acest lucru să nu întârzie în mod nejustificat desfășurarea anchetei.

ARTICOLUL 3.3

Luarea în calcul a interesului public

Părțile nu impun măsuri antidumping sau compensatorii în cazul în care, pe baza informațiilor disponibile în cursul anchetei, se poate concluziona în mod clar că aplicarea unor astfel de măsuri nu este în interes public. Pentru a determina interesul public, părțile iau în considerare situația industriei naționale, a importatorilor și a asociațiilor lor reprezentative, a utilizatorilor reprezentativi și a organizațiilor de consumatori reprezentative, pe baza informațiilor relevante furnizate autorităților responsabile de anchetă.

ARTICOLUL 3.4

Regula celei mai reduse taxe

O taxă antidumping sau compensatorie impusă de o parte nu poate depăși marja de dumping sau a subvențiilor care pot face obiectul unor măsuri compensatorii, iar partea în cauză se asigură că valoarea taxei este inferioară marjei respective, în cazul în care această taxă mai redusă ar fi adecvată pentru a elimina prejudiciul adus industriei interne.

ARTICOLUL 3.5

Excluderea de la soluționarea litigiilor

Dispozițiile prezentei secțiuni nu intră sub incidența capitolului 15 (Soluționarea litigiilor).

SECȚIUNEA B

MĂSURI DE SALVGARDARE GLOBALE

ARTICOLUL 3.6

Dispoziții generale

1. Părțile își reafirmă drepturile și obligațiile care le revin în conformitate cu articolul XIX din GATT 1994, cu Acordul privind măsurile de salvagardare și cu articolul 5 din Acordul privind agricultura.
2. Părțile nu aplică simultan, cu privire la aceeași marfă:
 - (a) o măsură de salvagardare bilaterală prevăzută în secțiunea C (Clauză de salvagardare bilaterală) din prezentul capitol; și

(b) o măsură în conformitate cu articolul XIX din GATT 1994 și Acordul privind măsurile de salvagardare.

3. În sensul prezentei secțiuni, originea se determină în conformitate cu articolul 1 din Acordul privind regulile de origine.

ARTICOLUL 3.7

Transparență

1. În pofida articolului 3.6 (Dispoziții generale), partea care deschide o anchetă de salvagardare globală sau intenționează să impună măsuri de salvagardare globale furnizează imediat, la cererea celeilalte părți și cu condiția ca aceasta să aibă un interes substanțial, o notificare scrisă *ad hoc* a tuturor informațiilor relevante care determină deschiderea unei anchete de salvagardare sau, după caz, propunerea privind impunerea unor măsuri de salvagardare globale, inclusiv a informațiilor cu privire la concluziile provizorii, dacă este cazul. Prezenta dispoziție nu aduce atingere articolului 3.2 din Acordul privind măsurile de salvagardare.

2. Atunci când impun măsuri de salvagardare globale, părțile depun eforturi pentru a le impune într-un mod care să afecteze cât mai puțin schimburile comerciale bilaterale.

3. În sensul alineatului (2), în cazul în care una dintre părți consideră că sunt îndeplinite cerințele legale pentru instituirea unor măsuri de salvagardare definitive, aceasta informează cealaltă parte și oferă posibilitatea de a organiza consultări bilaterale. În cazul în care nu se ajunge la nicio soluție satisfăcătoare în termen de 30 de zile de la notificare, partea poate adopta măsurile de salvagardare globale definitive. Ar trebui să se ofere posibilitatea de consultare și celeilalte părți în vederea schimbului de opinii cu privire la informațiile menționate la alineatul (1).

ARTICOLUL 3.8

Excluderea de la soluționarea litigiilor

Dispozițiile prezentei secțiuni referitoare la drepturile și obligațiile în cadrul OMC nu intră sub incidența capitolului 15 (Soluționarea litigiilor).

SECȚIUNEA C

CLAUZĂ DE SALVGARDARE BILATERALĂ

ARTICOLUL 3.9

Definiții

În sensul prezentei secțiuni:

- (a) „industrie internă” se interpretează în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) litera (c) din Acordul privind măsurile de salvagardare. În acest scop, articolul 4 alineatul (1) litera (c) din Acordul privind măsurile de salvagardare este inclus în prezentul acord și face parte integrantă din acesta, *mutatis mutandis*;
- (b) „prejudiciu grav” și „amenințarea unui prejudiciu grav” se interpretează în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) literele (a) și (b) din Acordul privind măsurile de salvagardare; în acest scop, articolul 4 alineatul (1) literele (a) și (b) din Acordul privind măsurile de salvagardare este inclus în prezentul acord și face parte integrantă din acesta, *mutatis mutandis*; și
- (c) „perioadă de tranziție” înseamnă o perioadă de 10 ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

ARTICOLUL 3.10

Aplicarea unei măsuri de salvagardare bilaterale

1. În cazul în care, ca urmare a reducerii sau a eliminării unei taxe vamale în temeiul prezentului acord, o marfă provenită dintr-o parte este importată pe teritoriul celeilalte părți în cantități atât de mari, în termeni absoluți sau în raport cu producția internă, și în astfel de condiții încât să provoace sau să riște să provoace un prejudiciu grav unei industrii interne care produce mărfuri similare sau aflate în concurență directă, partea importatoare poate adopta măsurile prevăzute la alineatul (2) în conformitate cu condițiile și procedurile stabilite în prezenta secțiune numai pe parcursul perioadei de tranziție, sub rezerva dispozițiilor contrare de la articolul 3.11 (Condiții și restricții) alineatul (6) litera (c).
2. Partea importatoare poate impune o măsură de salvagardare bilaterală care vizează:
 - (a) să suspende orice noi reduceri ale nivelului taxei vamale aplicat mărfii în cauză prevăzut în anexa 2-A (Eliminarea taxelor vamale); sau
 - (b) să crească taxa vamală aplicată mărfii la un nivel care să nu depășească valoarea cea mai mică dintre:
 - (i) nivelul taxei vamale aplicat națiunii celei mai favorizate pentru marfa în cauză în vigoare la data adoptării măsurii; sau

- (ii) nivelul de bază al taxei vamale specificat în listele prevăzute în anexa 2-A (Eliminarea taxelor vamale) în conformitate cu articolul 2.6 (Reducerea sau eliminarea taxelor vamale la import).

ARTICOLUL 3.11

Condiții și restricții

1. O parte notifică celeilalte părți în scris deschiderea unei anchete menționate la alineatul (2) și o consultă cât mai curând posibil înainte de aplicarea unei măsuri de salvagardare bilaterale, cu scopul de a examina informațiile rezultate din anchetă și de a realiza un schimb de opinii cu privire la măsura respectivă.
2. O parte aplică o măsură de salvagardare bilaterală numai în urma unei anchete desfășurate de autoritățile sale competente în conformitate cu articolul 3 și articolul 4 alineatul (2) litera (c) din Acordul privind măsurile de salvagardare. În acest scop, articolul 3 și articolul 4 alineatul (2) litera (c) din Acordul privind măsurile de salvagardare sunt incluse în prezentul acord și fac parte integrantă din acesta, *mutatis mutandis*.
3. În cadrul anchetei menționate la alineatul (2), partea respectă cerințele prevăzute la articolul 4 alineatul (2) litera (a) din Acordul privind măsurile de salvagardare. În acest scop, articolul 4 alineatul (2) litera (a) din Acordul privind măsurile de salvagardare este inclus în prezentul acord și face parte integrantă din acesta, *mutatis mutandis*.

4. Ancheta trebuie să demonstreze totodată, pe bază de dovezi obiective, existența unei legături cauzale între creșterea importurilor și prejudiciul grav sau amenințarea unui prejudiciu grav. Ancheta trebuie, de asemenea, să ia în considerare existența oricărui alt factor, în afara creșterii importurilor, care ar putea cauza simultan un prejudiciu grav.
5. Fiecare parte se asigură că autoritățile sale competente finalizează ancheta menționată la alineatul (2) în termen de un an de la data deschiderii.
6. O parte nu poate aplica o măsură de salvagardare bilaterală:
- (a) decât în măsura și pentru perioada necesară prevenirii sau remedierii unui prejudiciu grav și pentru a facilita ajustarea;
 - (b) pentru o perioadă care depășește doi ani, sub rezerva posibilității prelungirii perioadei cu până la doi ani în cazul în care autoritățile competente ale părții importatoare stabilesc, în conformitate cu procedurile prevăzute la prezentul articol, că măsura continuă să fie necesară pentru a preveni sau a remedia un prejudiciu grav și pentru a facilita ajustarea și dacă există dovada că industria în cauză a început să se ajusteze, cu condiția ca perioada totală de aplicare a unei măsuri de salvagardare, care include perioada de aplicare inițială și eventuala prelungire a acesteia, să nu depășească patru ani; sau
 - (c) după expirarea perioadei de tranziție, cu excepția cazului în care cealaltă parte își dă acordul.

7. Pentru a facilita ajustarea în situația în care durata preconizată a unei măsuri de salvagardare bilaterală depășește doi ani, partea care o aplică liberalizează măsura treptat la intervale regulate în cursul perioadei de aplicare.

8. Atunci când o parte încetează aplicarea unei măsuri de salvagardare bilaterale, nivelul taxei vamale este nivelul care s-ar fi aplicat, în conformitate cu lista prevăzută în anexa 2-A (Eliminarea taxelor vamale), în cazul în care măsura nu ar fi fost luată.

ARTICOLUL 3.12

Măsuri provizorii

În circumstanțe critice în care o întârziere ar antrena un prejudiciu dificil de reparat, o parte poate aplica o măsură de salvagardare bilaterală cu titlu provizoriu în urma unei determinări preliminare a existenței unor elemente de probă evidente că importurile unei mărfi originare din cealaltă parte au crescut ca urmare a reducerii sau eliminării unei taxe vamale în temeiul prezentului acord și că aceste importuri produc sau amenință să producă un prejudiciu grav industriei interne. Durata oricărei măsuri provizorii nu depășește 200 de zile, perioadă în care partea trebuie să îndeplinească cerințele prevăzute la articolul 3.11 (Condiții și restricții) alineatele (2) și (3). Partea rambursează prompt eventualele majorări tarifare, dacă ancheta menționată la articolul 3.11 (Condiții și restricții) alineatul (2) nu ajunge la concluzia că sunt îndeplinite cerințele prevăzute la articolul 3.10 (Aplicarea unei măsuri de salvagardare bilaterale) alineatul (1). Durata aplicării măsurilor provizorii este inclusă în perioada prevăzută la articolul 3.11 (Condiții și restricții) alineatul (5) litera (b).

ARTICOLUL 3.13

Compensarea

1. O parte care aplică o măsură de salvagardare bilaterală se consultă cu cealaltă parte pentru a stabili de comun acord o compensație adecvată de liberalizare a comerțului sub formă de concesiі cu efecte comerciale substanțial echivalente sau sub formă de concesiі echivalente cu valoarea taxelor suplimentare preconizate să rezulte din măsura de salvagardare. Partea care aplică o măsură de salvagardare bilaterală oferă posibilitatea unor astfel de consultări în termen de cel mult 30 de zile după aplicarea măsurii de salvagardare bilaterale.
2. În cazul în care consultările prevăzute la alineatul (1) nu permit părților să ajungă la un acord privind o compensație adecvată de liberalizare a comerțului în termen de 30 de zile de la începerea consultărilor, partea ale cărei mărfuri fac obiectul măsurii de salvagardare bilaterale poate să suspende aplicarea, în privința mărfurilor originare din partea care aplică măsura de salvagardare bilaterală, a unor concesiі care au efecte comerciale substanțial echivalente cu măsura de salvagardare bilaterală. Obligația de a furniza o compensație, care îi revine părții care aplică măsura de salvagardare bilaterală, și dreptul celeilalte părți de a suspenda concesiile prevăzut la prezentul alineat încetează la data încetării măsurii de salvagardare bilaterale.
3. Dreptul de suspendare prevăzut la alineatul (2) nu este exercitat în primele 24 de luni de aplicare a măsurii de salvagardare bilaterale, cu condiția ca această măsură de salvagardare să fie luată în conformitate cu dispozițiile prezentului acord.

ARTICOLUL 3.14

Utilizarea limbii engleze

Pentru a asigura eficiența maximă a aplicării regulilor privind măsurile comerciale prevăzute în prezentul capitol, autoritățile responsabile de anchete ale părților utilizează limba engleză pentru comunicare și pentru documentele transmise în contextul anchetelor privind măsurile comerciale.

CAPITOLUL 4

PROCEDURI VAMALE ȘI FACILITAREA COMERȚULUI

ARTICOLUL 4.1

Obiective

1. Părțile recunosc importanța chestiunilor legate de procedurile vamale și de facilitarea comerțului în contextul evoluției comerțului mondial. Părțile își consolidează cooperarea în acest domeniu pentru a garanta că legislația și procedurile lor vamale îndeplinesc obiectivul de promovare a facilitării comerțului, asigurând totodată un control vamal eficient.

2. Părțile convin că legislația lor trebuie să fie nediscriminatorie și că procedurile vamale trebuie să se bazeze pe folosirea unor metode moderne și pe controale eficiente destinate să combată fraudă și să promoveze comerțul legitim.
3. Părțile recunosc că nu vor fi compromise obiectivele legitime de politică publică, inclusiv cele legate de siguranță, securitate și lupta antifraudă.

ARTICOLUL 4.2

Cooperare vamală și asistență administrativă reciprocă

1. Autoritățile competente ale părților cooperează în domeniul vamal, cu scopul de a asigura îndeplinirea obiectivelor prevăzute la articolul 4.1 (Obiective).
2. Părțile își consolidează cooperarea în domeniul vamal, printre altele, prin următoarele modalități:
 - (a) schimbul de informații privind legislația vamală și punerea în aplicare a acesteia și privind procedurile vamale, în special în următoarele domenii:
 - (i) simplificarea și modernizarea procedurilor vamale;
 - (ii) asigurarea respectării la frontieră a drepturilor de proprietate intelectuală de către autoritățile vamale;

- (iii) facilitarea operațiunilor de tranzit și de transbordare; și
 - (iv) relațiile cu mediul de afaceri;
- (b) analizarea posibilității unor inițiative comune privind procedurile de import, de export și alte proceduri vamale, inclusiv asistența tehnică, pentru a putea oferi servicii eficiente comunității de afaceri;
- (c) întărirea cooperării în domeniul vamal în cadrul organizațiilor internaționale, de exemplu OMC și Organizația Mondială a Vămirilor (denumită în continuare „OMV”); și
- (d) stabilirea, acolo unde este relevant și adecvat, a recunoașterii reciproce a programelor de parteneriat comercial și a controalelor vamale, inclusiv a măsurilor echivalente de facilitare a comerțului.
3. Părțile își furnizează reciproc asistență administrativă în domeniul vamal, în conformitate cu dispozițiile Protocolului 2 (Asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal).

ARTICOLUL 4.3

Legislația vamală și procedurile vamale

1. Părțile își întemeiază legislația vamală și procedurile vamale pe instrumente și standarde internaționale aplicabile în domeniul vamal și comercial, inclusiv elementele de fond ale *Convenției de la Kyoto revizuite privind simplificarea și armonizarea procedurilor vamale*, încheiată la Bruxelles la 26 iunie 1999, *Convenția internațională privind sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor* (denumită în continuare „Convenția SA”), *Cadrul de standarde privind securitatea și facilitarea comerțului mondial* și *Modelul de date vamale* al OMC.
2. Legislația vamală și procedurile vamale ale părților:
 - (a) au ca scop protecția comerțului legitim, prin aplicarea eficace și respectarea cerințelor legislative;
 - (b) evită impunerea unor sarcini inutile sau discriminatorii asupra operatorilor economici și prevăd acordarea de facilități comerciale operatorilor cu un nivel ridicat de conformitate; și
 - (c) asigură garanții împotriva fraudei și a activităților ilegale sau prejudiciabile.

3. Părțile convin ca legislația lor vamală și procedurile lor vamale, inclusiv măsurile de remediere, să fie proporționale și nediscriminatorii și ca aplicarea lor să nu întârzie în mod nejustificat acordarea liberului de vamă pentru mărfuri.
4. Pentru a îmbunătăți metodele de lucru, garantând totodată nediscriminarea, transparența, eficiența, integritatea și responsabilitatea operațiunilor, părțile se angajează:
- (a) să simplifice și să revizuiască, acolo unde este posibil, cerințele și formalitățile pentru acordarea liberului de vamă și vămuirea rapidă a mărfurilor; și
 - (b) să depună eforturi în vederea simplificării și a standardizării în continuare a datelor și a documentației cerute de autoritățile vamale și de alte agenții.

ARTICOLUL 4.4

Acordarea liberului de vamă pentru mărfuri

1. Fiecare parte se asigură că autoritățile sale vamale aplică cerințe și proceduri care prevăd acordarea liberului de vamă pentru mărfuri într-un termen care nu depășește timpul necesar pentru a garanta respectarea legislației și a altor formalități vamale și comerciale conexe. Fiecare parte depune eforturi în vederea reducerii acestui termen și a acordării liberului de vamă pentru mărfuri fără întârzieri nejustificate.

2. Părțile permit, printre altele, acordarea liberului de vamă pentru mărfuri fără plata taxelor vamale, sub rezerva constituirii, dacă este cazul, a unei garanții în conformitate cu legislația fiecărei părți, pentru a asigura plata finală a taxelor vamale.
3. Fiecare parte se asigură că autoritățile sale vamale oferă posibilitatea depunerii prealabile și a prelucrării ulterioare a informațiilor pe cale electronică înainte de sosirea fizică a mărfurilor (prelucrarea prealabilă a informațiilor) pentru a permite acordarea liberului de vamă la sosirea mărfurilor.

ARTICOLUL 4.5

Proceduri vamale simplificate

1. Fiecare parte prevede proceduri vamale simplificate care sunt transparente și eficiente, cu scopul de a reduce costurile și de a ameliora previzibilitatea pentru agenții economici, inclusiv pentru întreprinderile mici și mijlocii. Se asigură, de asemenea, un acces mai ușor al agenților economici autorizați la simplificări vamale în conformitate cu criterii obiective și nediscriminatorii.
2. Pentru îndeplinirea formalităților necesare în vederea plasării mărfurilor sub un regim vamal se utilizează un singur document administrativ sau echivalentul electronic al acestuia.
3. Părțile utilizează tehnici vamale moderne, inclusiv metode de evaluare a riscului și metode de audit postvămuire, pentru a simplifica și a facilita intrarea și acordarea liberului de vamă pentru mărfuri.

4. Părțile promovează dezvoltarea progresivă și utilizarea unor sisteme, inclusiv a celor bazate pe tehnologia informației, pentru a facilita schimbul electronic de date între agenții economici, administrațiile vamale și alte agenții conexe.

ARTICOLUL 4.6

Operațiunile de tranzit și de transbordare

1. Fiecare parte asigură facilitarea și controlul efectiv al operațiunilor de transbordare și al celor de tranzit pe teritoriul său.
2. Pentru a facilita traficul în tranzit, fiecare parte asigură cooperarea și coordonarea între toate autoritățile și agențiile interesate de pe teritoriul său.

ARTICOLUL 4.7

Gestionarea riscurilor

1. Fiecare parte își întemeiază procedurile de examinare și de acordare a liberului de vamă, precum și procedurile de audit postvămuire pe principii de evaluare a riscurilor și pe audituri și nu pe examinarea atentă a fiecărei expedieri pentru a se asigura de respectarea tuturor cerințelor de import.

2. Părțile adoptă și aplică cerințe și proceduri de control la importul, exportul, tranzitul și transbordarea mărfurilor pe baza unor principii de gestionare a riscurilor care se aplică astfel încât măsurile de asigurare a respectării cerințelor să se concentreze asupra tranzacțiilor care necesită o atenție specială.

ARTICOLUL 4.8

Transparență

1. Fiecare parte se asigură că legislația sa, reglementările sale și procedurile sale administrative generale în domeniul vamal sau privind alte aspecte legate de comerț, precum și alte cerințe, inclusiv taxele și tarifele, sunt accesibile părților interesate prin intermediul unui site internet oficial, în cazul în care acest lucru este posibil și fezabil.
2. Fiecare parte desemnează sau menține unul sau mai multe puncte de informare care răspund, într-un termen rezonabil, cererilor de informații ale persoanelor interesate cu privire la chestiuni vamale și alte aspecte legate de comerț.

ARTICOLUL 4.9

Hotărâri prelabile

1. La cererea scrisă a unui agent economic, autoritățile vamale ale fiecărei părți emit, în conformitate cu legislația și reglementările părții, înainte de importul unei mărfi pe teritoriul acesteia, hotărâri prelabile scrise privind clasificarea tarifară și orice alte aspecte convenite de către părți.

2. Sub rezerva cerințelor de confidențialitate prevăzute în legislația și reglementările părților, fiecare parte publică, de exemplu pe un site internet oficial, hotărârile sale prealabile privind clasificarea tarifară și orice alte aspecte convenite de către părți.
3. Pentru facilitarea comerțului, părțile includ în dialogul lor bilateral informații actualizate referitoare la modificările legislației și ale reglementărilor lor privind hotărârile prealabile.

ARTICOLUL 4.10

Taxe și tarife

1. Fiecare parte publică informațiile referitoare la taxe și tarife printr-un mijloc desemnat oficial în acest sens și, în cazul în care este posibil și fezabil, prin intermediul unui site internet oficial. Aceste informații includ taxele și tarifele care vor fi aplicate, motivul pentru care taxa sau tariful în cauză este datorat pentru serviciul oferit, autoritatea responsabilă și termenul și modalitățile de plată.
2. Părțile nu impun taxe și tarife noi sau modificate până când informațiile prevăzute la alineatul (1) nu sunt publicate și ușor accesibile.

ARTICOLUL 4.11

Comisionarii în vamă

Părțile nu prevăd în cadrul legislației vamale și al procedurilor vamale utilizarea obligatorie a comisionarilor în vamă. Părțile aplică norme transparente, nediscriminatorii și proporționale dacă și atunci când acordă licențe comisionarilor în vamă.

ARTICOLUL 4.12

Determinarea valorii în vamă

1. Părțile stabilesc valoarea în vamă a mărfurilor în conformitate cu articolul VII din GATT 1994 și cu Acordul privind determinarea valorii în vamă.
2. Părțile cooperează în vederea adoptării unei abordări comune privind chestiunile legate de determinarea valorii în vamă.

ARTICOLUL 4.13

Inspekția înainte de expediere

Părțile convin că legislația și procedurile lor vamale nu prevăd utilizarea obligatorie a inspecțiilor înainte de expediere, astfel cum sunt definite în Acordul privind inspekția înainte de expediere, sau a oricărei alte activități de control efectuate la destinație, înainte de vămuire, de către societăți private.

ARTICOLUL 4.14

Reexaminare și căi de atac

Fiecare parte prevede proceduri eficiente, rapide, nediscriminatorii și ușor accesibile care să garanteze dreptul de a contesta acțiunile, hotărârile și deciziile administrative ale autorităților vamale sau ale altor agenții cu implicații asupra importului sau a exportului de mărfuri sau asupra mărfurilor aflate în tranzit.

ARTICOLUL 4.15

Relațiile cu mediul de afaceri

Părțile convin:

- (a) cu privire la necesitatea unor consultări organizate în timp util cu reprezentanții sectorului comercial cu privire la propunerile legislative și la procedurile generale referitoare la chestiuni vamale și la facilitarea comerțului. În acest scop, fiecare parte organizează consultări adecvate între administrații și comunitatea de afaceri;
- (b) să publice sau să pună la dispoziție în alt mod, pe cât posibil prin mijloace electronice, noua legislație și noile proceduri generale referitoare la chestiuni vamale și la facilitarea comerțului înainte de aplicarea lor, precum și modificările și interpretările legislației și ale procedurilor menționate. De asemenea, părțile pun la dispoziția publicului informațiile relevante de natură administrativă, inclusiv privind cerințele agențiilor și procedurile de intrare, programul și modul de funcționare al birourilor vamale situate în porturi și în punctele de trecere a frontierei, precum și punctele de contact pentru cererile de informații;
- (c) asupra necesității de a prevedea o perioadă rezonabilă de timp între publicarea legislației, a procedurilor și a taxelor sau tarifelor noi sau modificate și intrarea lor în vigoare; și
- (d) să garanteze că cerințele și procedurile lor vamale și cele conexe continuă să răspundă necesităților mediului de afaceri, sunt conforme cu cele mai bune practici și restricționează cât mai puțin posibil schimburile comerciale.

ARTICOLUL 4.16

Comitetul pentru chestiuni vamale

1. Comitetul pentru chestiuni vamale instituit în temeiul articolului 17.2 (Comitete specializate) este compus din reprezentanți ai părților.
2. Comitetul pentru chestiuni vamale asigură buna funcționare a prezentului capitol, asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală de către autoritățile vamale conform subsecțiunii 4 (Asigurarea respectării legislației la frontiere) din secțiunea C (Asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală) de la capitolul 12 (Proprietatea intelectuală), aplicarea protocolului 1 (privind definirea conceptului de „produse originare” și metodele de cooperare administrativă), a protocolului 2 (Asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal) și a oricăror dispoziții suplimentare în materie vamală convenite de către părți.
3. Comitetul pentru chestiuni vamale analizează necesitatea adoptării și adoptă decizii, avize, propuneri sau recomandări cu privire la toate chestiunile care decurg din punerea în aplicare a dispozițiilor menționate la alineatul (2). Acesta are competența de a adopta decizii privind recunoașterea reciprocă a tehnicilor de gestionare a riscurilor, a criteriilor și a standardelor privind riscurile, a controalelor de securitate și a programelor de parteneriat comercial, inclusiv a unor aspecte cum ar fi transmiterea datelor și beneficiile convenite de comun acord.

CAPITOLUL 5

BARIERE TEHNICE ÎN CALEA COMERȚULUI

ARTICOLUL 5.1

Reafirmarea acordului BTC

Părțile își afirmă drepturile și obligațiile reciproce în conformitate cu Acordul BTC, care este inclus în prezentul acord și face parte integrantă din acesta, *mutatis mutandis*.

ARTICOLUL 5.2

Obiective

1. Obiectivele prezentului capitol sunt facilitarea și intensificarea comerțului cu mărfuri între părți, prin prevenirea, identificarea și eliminarea obstacolelor inutile din calea comerțului în limitele domeniului de aplicare al Acordului BTC, și întărirea cooperării bilaterale între părți.
2. Părțile asigură crearea și consolidarea capacităților tehnice și a infrastructurii instituționale pentru probleme legate de barierele tehnice în calea comerțului.

ARTICOLUL 5.3

Domeniu de aplicare și definiții

1. Prezentul capitol se aplică elaborării, adoptării și aplicării standardelor, reglementărilor tehnice și procedurilor de evaluare a conformității, astfel cum au fost definite în anexa 1 la Acordul BTC, care pot avea un impact asupra comerțului cu mărfuri între părți, cu excepția:
 - (a) specificațiilor pentru achiziții elaborate de organismele guvernamentale pentru necesitățile de producție sau de consum ale acestor organisme; sau
 - (b) măsurilor sanitare și fitosanitare, astfel cum sunt definite în anexa A la Acordul SPS.
2. Fiecare parte are dreptul de a elabora, a adopta și a aplica standarde, reglementări tehnice și proceduri de evaluare a conformității în temeiul prezentului capitol și al Acordului BTC.
3. În sensul prezentului capitol, se aplică definițiile din anexa 1 la Acordul BTC.

ARTICOLUL 5.4

Reglementări tehnice

1. Fiecare parte utilizează în mod optim bunele practici de reglementare, în conformitate cu Acordul BTC și cu prezentul capitol, în special prin:
 - (a) evaluarea soluțiilor cu sau fără caracter de reglementare disponibile ca alternativă pentru o reglementare tehnică propusă, care să poată îndeplini obiectivele legitime ale părții, în conformitate cu articolul 2.2 din Acordul BTC; angajamentul de a evalua, între altele, impactul unei reglementări tehnice propuse prin intermediul unei evaluări a impactului reglementărilor, conform recomandărilor Comitetului pentru barierele tehnice în calea comerțului instituit prin articolul 13 din Acordul BTC;
 - (b) utilizarea standardelor internaționale aplicabile, cum sunt cele elaborate de Organizația Internațională de Standardizare, de Comisia Electrotehnică Internațională, de Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor și de Comisia Codex Alimentarius, ca bază pentru reglementările lor tehnice, cu excepția cazului în care standardele internaționale respective ar fi un mijloc ineficient sau inadecvat de realizare a obiectivelor legitime urmărite de o parte. În cazul în care o parte nu a utilizat standarde internaționale ca bază pentru reglementările sale tehnice, aceasta identifică, la cererea celeilalte părți, orice abatere substanțială de la standardele internaționale aplicabile și explică motivele pentru care standardele respective au fost considerate inadecvate sau ineficiente pentru obiectivul urmărit;

- (c) revizuirea reglementărilor tehnice, fără a aduce atingere articolului 2.3 din Acordul BTC, în vederea sporirii convergenței lor cu standardele internaționale aplicabile. În cadrul acestei revizui, părțile trebuie să ia în considerare, printre altele, orice nouă evoluție a standardelor internaționale aplicabile și să determine dacă împrejurările care au dat naștere unor abateri de la standardele internaționale aplicabile continuă să existe;
- (d) definirea reglementărilor tehnice mai degrabă pe baza cerințelor în materie de performanțe ale produsului decât pe baza concepției sau a caracteristicilor sale descriptive.

2. În conformitate cu articolul 2.7 din Acordul BTC, o parte apreciază în mod favorabil acceptarea reglementărilor tehnice ale celeilalte părți ca fiind echivalente, chiar dacă acestea diferă de ale sale, cu condiția să considere că reglementările respective îndeplinesc obiectivele propriilor sale reglementări.

3. O parte care a elaborat o reglementare tehnică pe care o consideră a fi echivalentă cu o reglementare tehnică a celeilalte părți, întrucât are un obiectiv și un domeniu de aplicare compatibile, poate solicita în scris ca cealaltă parte să recunoască reglementarea respectivă ca fiind echivalentă. Cererea se face în scris și prezintă detaliat motivele pentru care reglementările tehnice ar trebui să fie considerate echivalente, inclusiv motive privind domeniul de aplicare. O parte care nu este de acord că reglementările tehnice sunt echivalente furnizează celeilalte părți, la cerere, motivele deciziei sale.

ARTICOLUL 5.5

Standarde

1. Părțile își afirmă obligațiile care le revin în temeiul articolului 4.1 din Acordul BTC de a se asigura că organismele lor de standardizare acceptă și respectă Codul bunelor practici pentru elaborarea, adoptarea și aplicarea standardelor prevăzut în anexa 3 la Acordul BTC. Părțile își afirmă totodată adeziunea la principiile prevăzute în *Deciziile și recomandările adoptate de Comitetul OMC pentru barierele tehnice în calea comerțului începând din 1 ianuarie 1995, G/TBT/1/rev.12, din 21 ianuarie 2015* (denumit în continuare „documentul”), inclusiv în *Decizia Comitetului pentru principiile aplicabile elaborării standardelor, orientărilor și recomandărilor internaționale în legătură cu articolele 2 și 5 și cu anexa 3 la acord*, menționată în anexele la partea 1 a documentului.
2. În vederea armonizării standardelor la o scară cât mai largă, părțile încurajează organismele lor de standardizare, precum și organismele regionale de standardizare în care ele însele sau organismele lor de standardizare sunt membre:
 - (a) să participe, în limita resurselor de care dispun, la elaborarea standardelor internaționale de către organismele internaționale de standardizare competente;

- (b) să utilizeze standardele internaționale aplicabile ca bază pentru standardele pe care le elaborează, cu excepția cazului în care standardele internaționale respective ar fi un mijloc inefficient sau inadecvat de realizare a obiectivelor legitime urmărite de o parte, de exemplu, din cauza unui nivel insuficient de protecție, a unor factori geografici sau climatici fundamentali sau a unor probleme tehnologice fundamentale;
- (c) să evite dublarea sau suprapunerea cu activitățile organismelor internaționale de standardizare;
- (d) să revizuiască standardele naționale sau regionale care nu au la bază standarde internaționale aplicabile la intervale regulate, pentru a spori convergența lor cu standardele internaționale aplicabile; și
- (e) să coopereze cu organismele de standardizare relevante ale celeilalte părți în ceea ce privește activitățile internaționale de standardizare. Această cooperare poate avea loc în cadrul organismelor internaționale de standardizare sau la nivel regional.

3. Părțile fac schimb de informații cu privire la:

- (a) utilizarea standardelor în sprijinul reglementărilor tehnice;
- (b) procesele lor de standardizare și gradul de utilizare a standardelor internaționale sau a celor regionale ca bază pentru propriile lor standarde naționale; și

- (c) acordurile de cooperare cu privire la standardizare puse în aplicare de fiecare parte, inclusiv cu privire la aspectele legate de standardizare din acordurile internaționale cu părți terțe, în măsura în care acest lucru nu este interzis în mod explicit de acordurile respective.

4. Părțile recunosc faptul că, potrivit anexei 1 la Acordul BTC, respectarea standardelor este voluntară. Atunci când o parte impune obligația respectării standardelor, prin includerea sau menționarea în reglementările tehnice sau în procedurile de evaluare a conformității, se aplică articolul 5.7 (Transparență).

ARTICOLUL 5.6

Proceduri de evaluare a conformității

1. În ceea ce privește procedurile obligatorii de evaluare a conformității, părțile aplică articolul 5.4 (Reglementări tehnice) alineatul (1) *mutatis mutandis*, în vederea evitării obstacolelor inutile din calea comerțului și a asigurării transparenței și nediscriminării.
2. În conformitate cu articolul 5.1.2 din Acordul BTC, atunci când o parte importatoare solicită o asigurare pozitivă a conformității cu propriile reglementări sau standarde tehnice aplicabile, procedurile sale de evaluare a conformității nu trebuie să fie mai stricte sau aplicate mai strict decât este necesar pentru a oferi părții respective o garanție suficientă că produsele sunt conforme cu reglementările sau standardele tehnice aplicabile, ținând cont de riscurile pe care le-ar crea neconformitatea.

3. Părțile recunosc existența unei game largi de mecanisme care vizează să faciliteze acceptarea rezultatelor procedurilor de evaluare a conformității desfășurate pe teritoriul celeilalte părți, inclusiv:

- (a) faptul că partea importatoare se bazează pe declarația de conformitate a furnizorului;
- (b) acordurile de acceptare reciprocă a rezultatelor procedurilor de evaluare a conformității cu privire la reglementările tehnice specifice desfășurate de organisme situate pe teritoriul celeilalte părți;
- (c) utilizarea acreditării pentru recunoașterea organismelor de evaluare a conformității situate pe teritoriul celeilalte părți;
- (d) desemnarea de către autoritățile publice a organismelor de evaluare a conformității, inclusiv a organismelor situate pe teritoriul celeilalte părți;
- (e) recunoașterea unilaterală de către una dintre părți a rezultatelor procedurilor de evaluare a conformității desfășurate pe teritoriul celeilalte părți;
- (f) acordurile voluntare între organismele de evaluare a conformității situate pe teritoriul fiecărei părți; și
- (g) utilizarea acordurilor și a înțelegerilor multilaterale de recunoaștere regionale sau internaționale la care sunt părți.

4. Având în vedere în special considerațiile menționate la alineatul (3), părțile:
- (a) intensifică schimburile de informații privind mecanismele menționate la alineatul (3) și mecanismele similare destinate să faciliteze acceptarea rezultatelor evaluării conformității;
 - (b) fac schimb de informații privind procedurile de evaluare a conformității și în special privind criteriile utilizate pentru selecționarea procedurilor adecvate pentru produse specifice;
 - (c) consideră declarația de conformitate a furnizorului ca fiind o asigurare a conformității cu legislația internă;
 - (d) analizează posibilitatea unor acorduri de acceptare reciprocă a rezultatelor procedurilor de evaluare a conformității în conformitate cu procedura prevăzută la alineatul (5);
 - (e) fac schimb de informații privind politica de acreditare și examinează posibilitățile de a utiliza în mod optim standardele internaționale pentru acreditare și acordurile internaționale care implică organismele de acreditare ale părților, de exemplu, prin intermediul mecanismelor Cooperării internaționale privind acreditarea laboratoarelor de încercări și ale Forumului internațional de acreditare;
 - (f) iau în calcul aderarea sau, după caz, își încurajează propriile organisme de testare, inspecție și certificare să adere la orice acorduri sau înțelegeri internaționale operaționale pentru armonizarea sau facilitarea acceptării rezultatelor evaluării conformității;

- (g) se asigură că operatorii economici au posibilitatea de a alege între mecanismele de evaluare a conformității desemnate de autorități pentru efectuarea sarcinilor prevăzute de legislația internă în vederea asigurării conformității;
- (h) se angajează să utilizeze acreditarea pentru recunoașterea organismelor de evaluare a conformității; și
- (i) asigură independența organismelor de acreditare și a organismelor de evaluare a conformității și absența oricărui conflict de interese între acestea.

5. La cererea unei părți, cealaltă parte poate decide să inițieze consultări în vederea definirii unor inițiative sectoriale referitoare la utilizarea procedurilor de evaluare a conformității sau facilitarea acceptării rezultatelor evaluării conformității care sunt adecvate pentru sectoarele respective. Partea solicitantă ar trebui să furnizeze informații relevante privind modul în care inițiativa sectorială ar facilita schimburile comerciale. Dacă cealaltă parte refuză cererea, ea furnizează, la cerere, motivele acestei decizii.

6. Părțile își reafirmă obligațiile care le revin în temeiul articolului 5.2.5 din Acordul BTC ca taxele impuse pentru evaluarea obligatorie a conformității produselor importate să fie echitabile în comparație cu taxele stabilite pentru evaluarea conformității produselor similare de origine internă sau originare din oricare altă țară, ținând cont de cheltuielile de comunicații, transport și altele care rezultă din faptul că instalațiile de producție ale solicitantului și organismul de evaluare a conformității sunt situate în locuri diferite.

ARTICOLUL 5.7

Transparență

Părțile recunosc importanța transparenței cu privire la elaborarea, adoptarea și aplicarea standardelor, a reglementărilor tehnice și a procedurilor de evaluare a conformității. În acest sens, părțile își reafirmă obligațiile de transparență care le revin în temeiul Acordului BTC. Fiecare parte:

- (a) ia în considerare observațiile celeilalte părți, atunci când un aspect al procesului de elaborare a unei reglementări tehnice este deschis consultării publice, și oferă, la cerere, răspunsuri scrise prompte la observațiile formulate de cealaltă parte;
- (b) se asigură că operatorii economici și alte persoane interesate ale celeilalte părți au posibilitatea de a participa la orice proces oficial de consultare publică privind elaborarea reglementărilor tehnice, în condiții nu mai puțin favorabile decât condițiile de care beneficiază persoanele fizice sau juridice ale părții respective;
- (c) în conformitate cu articolul 5.4 (Reglementări tehnice) alineatul (1) litera (a), în cazurile în care sunt realizate evaluări ale impactului, informează cealaltă parte, la cerere, cu privire la rezultatul evaluării impactului reglementării tehnice propuse;

- (d) atunci când procedează la notificări în conformitate cu articolul 2.9.2 sau 5.6.2 din Acordul BTC:
- (i) acordă un termen de cel puțin 60 de zile după notificare care să permită celeilalte părți să formuleze observații scrise privind propunerea și, acolo unde este posibil, acordă o atenție adecvată cererilor rezonabile de prelungire a acestui termen;
 - (ii) furnizează versiunea electronică a textului notificat;
 - (iii) în cazul în care textul notificat nu este redactat în una dintre limbile oficiale ale OMC, furnizează o descriere detaliată și cuprinzătoare a conținutului măsurii în formatul pentru notificări al OMC;
 - (iv) răspunde în scris la observațiile scrise cu privire la propunere primite de la cealaltă parte, cel târziu la data publicării reglementării tehnice finale sau a procedurii finale de evaluare a conformității; și
 - (v) furnizează informații cu privire la adoptarea și intrarea în vigoare a măsurii notificate și a textului final adoptat prin intermediul unui addendum la notificarea inițială;
- (e) acordă suficient timp între publicarea reglementărilor tehnice și intrarea lor în vigoare pentru ca operatorii economici ai celeilalte părți să se poată adapta, cu excepția cazului în care apar sau există riscul să apară probleme urgente legate de siguranță, sănătate, protecția mediului sau securitatea națională;

- (f) se asigură că toate reglementările tehnice și procedurile obligatorii de evaluare a conformității adoptate și care sunt în vigoare sunt disponibile publicului pe site-uri internet oficiale cu acces gratuit; și
- (g) se asigură că punctul de informare instituit în conformitate cu articolul 10.1 din Acordul BTC oferă informații și răspunsuri în una dintre limbile oficiale ale OMC la cererile rezonabile de informații primite de la cealaltă parte sau de la persoanele interesate ale celeilalte părți privind reglementările tehnice, procedurile de evaluare a conformității și standardele adoptate.

ARTICOLUL 5.8

Supravegherea pieței

Părțile:

- (a) fac schimb de opinii privind supravegherea pieței și activitățile de aplicare a legii;
- (b) se asigură că funcțiile de supraveghere a pieței sunt îndeplinite de autoritățile competente și că nu există conflicte de interese între funcția de supraveghere a pieței și funcția de evaluare a conformității; și
- (c) se asigură că nu există conflicte de interese între organismele de supraveghere a pieței și operatorii economici supuși controlului sau supravegherii.

ARTICOLUL 5.9

Marcare și etichetare

1. Părțile iau la cunoștință faptul că o reglementare tehnică poate include sau se poate referi exclusiv la cerințe privind marcarea sau etichetarea. În cazul în care reglementările tehnice ale unei părți conțin cerințe obligatorii de marcă sau etichetare, partea în cauză trebuie să respecte principiile de la articolul 2.2 din Acordul BTC, în special faptul că reglementările tehnice nu trebuie să fie elaborate astfel încât să aibă ca obiect sau ca efect crearea de bariere inutile în calea comerțului internațional și nu trebuie să fie mai restrictive pentru comerț decât este necesar în vederea realizării unui obiectiv legitim.
2. Atunci când prevede marcarea sau etichetarea obligatorie a produselor, o parte:
 - (a) cere numai informațiile relevante pentru consumatorii sau utilizatorii produsului sau care arată conformitatea produsului cu cerințele tehnice obligatorii;
 - (b) nu solicită aprobarea, înregistrarea sau certificarea prealabilă a etichetelor sau a marcajelor produselor drept condiție prealabilă pentru introducerea pe piață a unor produse care altminteri îndeplinesc cerințele sale tehnice obligatorii, cu excepția cazului în care acest lucru este necesar având în vedere riscurile pe care le prezintă produsele pentru sănătatea sau viața oamenilor, a animalelor sau a plantelor, pentru mediu sau pentru securitatea națională; prezenta dispoziție nu aduce atingere dreptului părții de a solicita aprobarea prealabilă a informațiilor specifice care trebuie furnizate pe etichetă sau marcaj în lumina reglementărilor interne aplicabile;

- (c) atunci când impune operatorilor economici utilizarea unui număr unic de identificare, partea eliberează acest număr operatorilor economici ai celeilalte părți fără întârziere și în mod nediscriminatoriu;
- (d) cu condiția ca elementele enumerate mai jos să nu inducă în eroare, să nu fie contradictorii sau generatoare de confuzii în legătură cu informațiile solicitate în partea care importă mărfurile, partea permite:
 - (i) informații în alte limbi, pe lângă limba obligatorie în partea care importă mărfurile;
 - (ii) nomenclaturi, pictograme, simboluri sau grafice acceptate la nivel internațional; sau
 - (iii) informații suplimentare, pe lângă cele obligatorii în partea care importă mărfurile;
- (e) acceptă ca etichetarea, inclusiv etichetarea suplimentară sau corecturile aduse etichetei, să se desfășoare, dacă este cazul, în spații autorizate, de exemplu antrepozite vamale la punctul de import, în partea importatoare, înainte de distribuirea și vânzarea produsului; partea poate cere ca eticheta originală să nu fie îndepărtată;
- (f) atunci când consideră că obiectivele legitime prevăzute de Acordul BTC nu sunt compromise, se angajează să accepte etichete nepermanente sau detașabile sau o marcă sau etichetare inclusă în documentația care însoțește produsul, în locul celei atașate în mod fizic pe produs.

ARTICOLUL 5.10

Cooperare și facilitarea comerțului

1. Părțile își consolidează cooperarea în domeniul standardelor, al reglementărilor tehnice și al procedurilor de evaluare a conformității, pentru a îmbunătăți înțelegerea reciprocă a sistemelor lor și a facilita comerțul dintre ele. În acest scop, ele pot institui dialoguri în materie de reglementare, atât la nivel orizontal, cât și la nivel sectorial.
2. Părțile urmăresc să identifice, să dezvolte și să promoveze inițiative bilaterale legate de standardele, de reglementările tehnice și de procedurile de evaluare a conformității care sunt adecvate pentru anumite aspecte sau sectoare și care facilitează comerțul. Aceste inițiative pot include:
 - (a) promovarea bunelor practici de reglementare prin cooperare în acest domeniu, inclusiv prin schimbul de informații, de experiență și de date, în vederea îmbunătățirii calității și a eficacității standardelor, a reglementărilor tehnice și a procedurilor de evaluare a conformității și a unei utilizări eficiente a resurselor legislative;
 - (b) aplicarea unei abordări bazate pe riscuri a evaluării conformității, cum ar fi utilizarea declarației de conformitate a furnizorului pentru produsele cu risc scăzut și, acolo unde este cazul, reducerea complexității reglementărilor tehnice, a standardelor și a procedurilor de evaluare a conformității;
 - (c) creșterea convergenței standardelor, a reglementărilor tehnice și a procedurilor de evaluare a conformității cu standardele, orientările sau recomandările internaționale aplicabile;

- (d) evitarea divergenței inutile a abordărilor în materie de standarde, reglementări tehnice și proceduri de evaluare a conformității în cazurile în care nu există standarde, orientări sau recomandări internaționale;
- (e) promovarea sau consolidarea cooperării între organizațiile publice sau private ale părților responsabile de standardizare, de evaluarea conformității și de metrologie;
- (f) asigurarea unei interacțiuni și a unei cooperări eficiente între autoritățile de reglementare la nivel regional sau internațional; și
- (g) schimbul de informații, în măsura posibilului, referitoare la acordurile și înțelegerile legate de barierele tehnice în calea comerțului convenite la nivel internațional.

3. La cerere, o parte acordă considerația cuvenită propunerilor de cooperare formulate de cealaltă parte în temeiul prezentului capitol. Această cooperare se desfășoară, între altele, prin intermediul dialogului în cadrul forurilor corespunzătoare, prin proiecte comune, asistență tehnică și programe de consolidare a capacităților în domeniul standardelor, al reglementărilor tehnice și al procedurilor de evaluare a conformității în domeniile industriale selectate de comun acord de către părți.

ARTICOLUL 5.11

Consultări

1. Fiecare parte analizează cu promptitudine și în mod favorabil orice cerere de consultare formulată de cealaltă parte cu privire la aspecte legate de implementarea prezentului capitol.
2. Pentru a clarifica sau a soluționa aspectele menționate la alineatul (1), Comitetul pentru comerț poate institui un grup de lucru în vederea identificării unei soluții fezabile și practice pentru facilitarea comerțului. Grupul de lucru este compus din reprezentanți ai părților.

ARTICOLUL 5.12

Punerea în aplicare

1. Fiecare parte desemnează un punct de contact în cadrul Ministerului științei și tehnologiei din Vietnam, respectiv al Comisiei Europene, și furnizează celeilalte părți detaliile de contact ale biroului sau ale funcționarului responsabil de chestiunile prevăzute în prezentul capitol, inclusiv numărul de telefon, fax, adresa de e-mail și alte detalii pertinente.
2. Fiecare parte notifică prompt celeilalte părți orice modificare a punctului său de contact și a informațiilor menționate la alineatul (1).

3. Punctele de contact îndeplinesc, printre altele, următoarele sarcini:

- (a) monitorizează punerea în aplicare și administrarea prezentului capitol;
- (b) facilitează activitățile de cooperare, după caz, în conformitate cu articolul 5.10 (Cooperare și facilitarea comerțului);
- (c) abordează imediat orice chestiune ridicată de o parte în legătură cu elaborarea, adoptarea, aplicarea sau controlul aplicării standardelor, a reglementărilor tehnice și a procedurilor de evaluare a conformității;
- (d) se consultă, la cererea unei părți, cu privire la chestiuni care decurg din prezentul capitol;
- (e) iau orice alte măsuri care pot veni în sprijinul părților pentru punerea în aplicare a prezentului capitol; și
- (f) îndeplinesc alte funcții delegate de Comitetul pentru comerțul cu mărfuri.

4. Punctele de informare instituite în conformitate cu articolul 10.1 din Acordul BTC îndeplinesc următoarele sarcini:

- (a) facilitează schimbul de informații între părți cu privire la standarde, reglementări tehnice și proceduri de evaluare a conformității, pentru a răspunde tuturor cererilor rezonabile ale celeilalte părți referitoare la aceste informații; și
- (b) transmit cererile de informații ale celeilalte părți către autoritățile de reglementare competente.

CAPITOLUL 6

MĂSURI SANITARE ȘI FITOSANITARE

ARTICOLUL 6.1

Domeniul de aplicare

1. Presentul capitol se aplică elaborării, adoptării și aplicării tuturor măsurilor sanitare și fitosanitare (denumite în continuare „SPS”) ale unei părți care au un efect direct sau indirect asupra comerțului dintre părți.
2. Presentul capitol nu aduce atingere drepturilor părților în temeiul capitolului 5 (Bariere tehnice în calea comerțului) cu privire la măsurile care nu intră în domeniul de aplicare al prezentului capitol.

ARTICOLUL 6.2

Obiective

Obiectivele prezentului capitol sunt următoarele:

- (a) consolidarea aplicării eficiente a principiilor și disciplinelor Acordului SPS și a standardelor, orientărilor și recomandărilor internaționale elaborate de organizațiile internaționale competente;

- (b) protejarea vieții și a sănătății oamenilor, a animalelor sau a plantelor pe teritoriile părților, facilitând totodată comerțul între părți și asigurarea faptului că măsurile SPS adoptate de fiecare parte nu creează obstacole inutile în calea comerțului;
- (c) întărirea comunicării și a cooperării și soluționarea problemelor din domeniul SPS care afectează comerțul dintre părți și a altor probleme de interes comun; și
- (d) promovarea îmbunătățirii transparenței și a înțelegerii în cadrul aplicării măsurilor SPS ale fiecărei părți.

ARTICOLUL 6.3

Definiții

1. În sensul prezentului capitol:
 - (a) se aplică definițiile din anexa A la Acordul SPS;
 - (b) „autorități competente” înseamnă autoritățile fiecărei părți responsabile de elaborarea, aplicarea și administrarea măsurilor SPS pe teritoriul părții; și
 - (c) „Comitetul SPS” înseamnă Comitetul pentru măsuri sanitare și fitosanitare menționat la articolul 6.11 (Comitetul pentru măsuri sanitare și fitosanitare) instituit în conformitate cu articolul 17.2 (Comitete specializate).

2. Părțile pot conveni asupra altor definiții pentru aplicarea prezentului capitol, ținând cont de glosarele și definițiile organizațiilor internaționale relevante, cum ar fi Comisia Codex Alimentarius (denumită în continuare „Codex Alimentarius”), Organizația Mondială pentru Sănătatea Animalelor (denumită în continuare „OIE”) și Convenția internațională pentru protecția plantelor (denumită în continuare „CIPP”).

ARTICOLUL 6.4

Dispoziții generale

1. Părțile își afirmă drepturile și obligațiile reciproce care le revin în temeiul Acordului SPS.
2. Fiecare parte aplică Acordul SPS pentru elaborarea, aplicarea sau recunoașterea oricărei măsuri SPS cu scopul de a facilita comerțul între părți, protejând totodată viața și sănătatea oamenilor, a animalelor sau a plantelor pe teritoriul său.

ARTICOLUL 6.5

Autorități competente și puncte de contact

1. Pentru asigurarea unor relații de lucru strânse și eficiente între părți în vederea atingerii obiectivelor prezentului capitol, autoritățile competente sunt:

(a) în cazul Vietnamului, responsabilitatea pentru aspectele legate de SPS este împărțită între agențiile guvernamentale după cum urmează:

- (i) Ministerul agriculturii și dezvoltării rurale, sau autoritatea care îi succede, este responsabil pentru sănătatea animalelor și a plantelor; acesta administrează măsurile de supraveghere și control pentru a preveni introducerea de boli care afectează sănătatea oamenilor sau a animalelor; el administrează totodată un program global destinat să controleze și să prevină apariția bolilor și a dăunătorilor care afectează sănătatea plantelor și economia; în ceea ce privește produsele de origine animală și vegetală destinate exportului, ministerul este responsabil și de inspecție, carantină și eliberarea certificatelor care atestă respectarea standardelor și a cerințelor convenite ale Uniunii; și

- (ii) Ministerul sănătății, Ministerul agriculturii și dezvoltării rurale și Ministerul industriei și comerțului, sau autoritățile care le succed acestora, sunt responsabile, conform competențelor pe care le dețin, pentru siguranța alimentelor destinate consumului uman; pentru importul de alimente, acestea administrează măsurile de supraveghere și control, inclusiv elaborarea de reglementări tehnice și de proceduri de aprobare la nivel național, realizarea de evaluări ale riscurilor produselor și controlul unităților, pentru a asigura respectarea standardelor și a cerințelor convenite ale Vietnamului; pentru exportul de alimente, acestea sunt responsabile totodată de inspecții și de eliberarea certificatelor sanitare;
- (b) în cazul Uniunii, responsabilitatea este împărțită între administrațiile statelor membre și Comisia Europeană după cum urmează:
 - (i) în ceea ce privește exporturile spre Vietnam, statele membre sunt responsabile de controlul condițiilor și cerințelor de producție, inclusiv de efectuarea inspecțiilor obligatorii și de emiterea certificatelor sanitare sau privind bunăstarea animală care atestă respectarea standardelor și cerințelor Vietnamului;
 - (ii) în ceea ce privește importurile din Vietnam, statele membre sunt responsabile de controlul conformității importurilor cu condițiile de import ale Uniunii;
 - (iii) Comisia Europeană este responsabilă pentru coordonarea generală, inspecții și auditurile sistemelor de inspecție și pentru luarea măsurilor legislative necesare pentru a asigura o aplicare uniformă a standardelor și a cerințelor în cadrul pieței interne a Uniunii.

2. Începând cu data intrării în vigoare a prezentului acord, autoritățile competente ale părților își furnizează reciproc detaliile unui punct de contact pentru comunicarea cu privire la toate chestiunile care decurg din prezentul capitol. Funcțiile punctelor de contact includ:

- (a) îmbunătățirea comunicării între agențiile și ministerele părților responsabile de aspectele legate de SPS; și
 - (b) facilitarea schimburilor de informații în vederea îmbunătățirii înțelegerii reciproce a măsurilor SPS ale părților, a proceselor de reglementare aferente acestor măsuri și a impactului lor asupra comerțului dintre părți cu produsele vizate.
3. Părțile se asigură că informațiile furnizate în temeiul alineatelor (1) și (2) sunt actualizate.

ARTICOLUL 6.6

Cerințe și proceduri de import

1. Cerințele generale de import ale unei părți sunt aplicabile pe întregul teritoriu al părții exportatoare, fără a aduce atingere capacității părții importatoare de a lua decizii și măsuri în conformitate cu criteriile prevăzute la articolul 6.9 (Măsuri legate de sănătatea animalelor și a plantelor).

2. Fiecare parte adoptă numai măsuri justificate din punct de vedere științific, compatibile cu riscurile implicate, care reprezintă cele mai puțin restrictive măsuri disponibile și au drept rezultat obstacole minime în calea comerțului.
3. Partea importatoare se asigură că cerințele și procedurile sale de import se aplică în mod proporțional și nediscriminatoriu.
4. Procedurile de import au ca scop minimizarea efectelor comerciale negative și accelerarea procesului de vămuire, cu respectarea cerințelor și a procedurilor părții importatoare.
5. Partea importatoare asigură deplina transparență a cerințelor și procedurilor sale de import.
6. Partea exportatoare asigură respectarea cerințelor de import ale părții importatoare.
7. Fiecare parte întocmește și actualizează liste ale organismelor dăunătoare reglementate, utilizând un limbaj științific, și le pune la dispoziția celeilalte părți.
8. Cerințele fitosanitare de import se limitează la măsuri care asigură respectarea unui nivel adecvat de protecție a părții importatoare și la organismele dăunătoare reglementate care suscită preocupări în partea importatoare. Fără a aduce atingere articolului 6 din CIPP, părțile nu impun sau mențin măsuri fitosanitare pentru organisme dăunătoare nereglementate.

9. O parte efectuează fără întârzieri nejustificate, la cererea părții exportatoare, o analiză a riscurilor legate de organismele dăunătoare. În cazul în care apar dificultăți, părțile convin în cadrul Comitetului SPS cu privire la un calendar pentru efectuarea analizei riscurilor legate de organismele dăunătoare.
10. Partea importatoare are dreptul de a efectua controale la import pe baza riscurilor SPS asociate importurilor. Aceste controale trebuie efectuate fără întârzieri nejustificate și cu efecte minime asupra comerțului. În cazul în care produsele nu sunt conforme cu cerințele de import ale părții importatoare, orice acțiune întreprinsă de partea importatoare trebuie să fie conformă cu standardele internaționale și proporțională cu riscurile cauzate de produs.
11. Partea importatoare pune la dispoziție informații cu privire la frecvența controalelor la import efectuate asupra produselor. Această frecvență poate fi adaptată ca urmare a verificărilor sau a controalelor la import sau cu acordul comun al părților.
12. Taxele impuse pentru procedurile legate de importul de produse prevăzute în prezentul capitol sunt echitabile în raport cu taxele percepute pentru produsele interne similare și nu depășesc costul efectiv al serviciului.

ARTICOLUL 6.7

Verificări

1. Pentru a dobândi sau a menține încrederea în punerea în aplicare eficientă a prezentului capitol, partea importatoare are dreptul să efectueze verificări, inclusiv:
 - (a) prin efectuarea de vizite de verificare la partea exportatoare, pentru a verifica integral sau parțial sistemul de control al părții exportatoare, în conformitate cu standardele, orientările și recomandările internaționale relevante ale Codex Alimentarius, ale OIE și ale CIPP; costurile acestor vizite de verificare sunt suportate de către partea care efectuează vizita de verificare; și
 - (b) prin cereri de informații adresate părții exportatoare cu privire la sistemul său de control și la rezultatele controalelor desfășurate în cadrul acestui sistem.
2. Fiecare parte furnizează celeilalte părți rezultatele și concluziile vizitelor de verificare efectuate pe teritoriul celeilalte părți.
3. În cazul în care decide să efectueze o vizită de verificare la partea exportatoare, partea importatoare notifică acest lucru părții exportatoare cu cel puțin 60 de zile lucrătoare înainte de efectuarea vizitei de verificare, cu excepția cazurilor în care părțile convin altfel. Orice modificare legată de aceste vizite de verificare trebuie convenită de către părți.

4. Partea importatoare furnizează părții exportatoare un proiect de raport de verificare în termen de 45 de zile lucrătoare de la finalizarea verificărilor. Partea exportatoare are la dispoziție 30 de zile lucrătoare pentru a formula observații cu privire la proiectul de raport. Observațiile făcute de partea exportatoare se atașează la raportul de verificare final, care se prezintă în termen de 30 de zile lucrătoare, și, dacă este cazul, se includ în acesta. În cazul în care, în cursul verificării, identifică un risc semnificativ pentru sănătatea oamenilor, a animalelor sau a plantelor, partea importatoare informează partea exportatoare cât mai curând posibil și, în orice caz, în termen de 10 zile lucrătoare de la finalizarea verificării.

ARTICOLUL 6.8

Procedura de întocmire a listei unităților

1. La cererea părții importatoare, partea exportatoare o informează pe aceasta cu privire la lista unităților care îndeplinesc cerințele pentru aprobare ale părții importatoare și pentru care au fost furnizate garanții sanitare satisfăcătoare în conformitate cu anexa 6A (Cerințe și proceduri pentru aprobarea unităților pentru produse).
2. La cererea părții exportatoare, partea importatoare aprobă în termen de 45 de zile lucrătoare lista unităților menționată la alineatul (1) fără o inspecție prealabilă a unităților individuale.

3. Dacă partea importatoare solicită informații suplimentare, termenul menționat la alineatul (2) se prelungește cu până la 30 de zile lucrătoare. După aprobarea listei unităților, partea importatoare ia măsurile necesare, în conformitate cu procedurile sale legale aplicabile, pentru a permite importul produselor vizate.

4. Dacă partea importatoare respinge cererea de aprobare, aceasta trebuie să informeze fără întârziere partea exportatoare în legătură cu motivele pentru care cererea a fost respinsă.

ARTICOLUL 6.9

Măsuri legate de sănătatea animalelor și a plantelor

1. Părțile recunosc conceptele de zone indemne de boli, de zone cu o prevalență redusă a bolilor și de compartimentare în conformitate cu Acordul SPS și cu standardele, orientările sau recomandările OIE. Părțile recunosc, de asemenea, starea de sănătate a animalelor stabilită de OIE.

2. Părțile recunosc conceptele de zone indemne de dăunători, de zone cu o prevalență redusă a dăunătorilor, de zone protejate și de amplasamente de producție indemne de dăunători, în conformitate cu Acordul SPS și cu standardele, orientările sau recomandările CIPP.

3. Părțile iau în considerare factori cum ar fi situarea geografică, ecosistemele, supravegherea epidemiologică și eficiența controalelor SPS.

4. Comitetul SPS definește mai detaliat procedura de recunoaștere a conceptelor menționate la alineatele (1) și (2), ținând seama de Acordul SPS și de standardele, orientările sau recomandările OIE și CIPP.
5. Atunci când evaluează determinarea stării de sănătate a animalelor sau a plantelor de către partea exportatoare, partea importatoare își fondează, în principiu, propria evaluare a stării de sănătate a animalelor sau a plantelor de pe teritoriul părții exportatoare sau din părți ale acestuia pe informațiile furnizate de partea exportatoare în conformitate cu dispozițiile Acordului SPS și cu standardele, orientările sau recomandările OIE și CIPP. Partea importatoare depune eforturi pentru a comunica părții exportatoare decizia sa fără întârzieri nejustificate după înaintarea cererii de evaluare.
6. În cazul în care nu acceptă determinarea stării de sănătate a animalelor sau a plantelor efectuată de către partea exportatoare, partea importatoare explică motivele și, la cererea părții exportatoare, începe consultările cât mai curând posibil în vederea găsirii unei soluții alternative.
7. Partea exportatoare furnizează dovezile necesare pentru a demonstra în mod obiectiv părții importatoare că starea de sănătate a animalelor sau a plantelor este susceptibilă să rămână neschimbată. În acest scop, partea exportatoare îi acordă părții importatoare, la cererea acesteia, un acces rezonabil în vederea desfășurării inspecției, a testării și a altor proceduri relevante.

ARTICOLUL 6.10

Echivalența

1. Părțile recunosc că aplicarea echivalenței prevăzute la articolul 4 din Acordul SPS este un instrument important de facilitare a comerțului și are beneficii atât pentru țările exportatoare, cât și pentru cele importatoare.
2. Echivalența poate fi acceptată pentru una sau mai multe măsuri SPS specifice legate de un anumit produs sau de o anumită categorie de produse sau la nivel de sisteme.
3. Partea importatoare acceptă măsurile și sistemele SPS ale părții exportatoare ca fiind echivalente dacă partea exportatoare demonstrează în mod obiectiv că măsurile sale asigură nivelul corespunzător de protecție SPS al părții importatoare. Pentru a facilita stabilirea echivalenței, partea importatoare explică celelalte părți, la cerere, obiectivul oricăror măsuri SPS pertinente.
4. În termen de trei luni de la data primirii de către partea importatoare a unei cereri transmise de partea exportatoare, cele două părți se consultă pentru a stabili echivalența măsurilor și a sistemelor SPS.
5. Partea importatoare stabilește echivalența fără întârzieri nejustificate după ce partea exportatoare demonstrează echivalența măsurilor și a sistemelor SPS propuse.

6. Partea importatoare accelerează stabilirea echivalenței, în special în privința produselor pe care le-a importat în trecut din partea exportatoare.
7. În cazul unor cereri multiple ale părții exportatoare, cele două părți convin în cadrul Comitetului SPS cu privire la un calendar pentru inițierea procesului.
8. În conformitate cu articolul 9 din Acordul SPS, partea importatoare analizează cu toată atenția cuvenită cererile de asistență tehnică ale părții exportatoare pentru aplicarea prezentului articol. Această asistență poate contribui, printre altele, la identificarea și aplicarea măsurilor care pot fi recunoscute ca echivalente sau la îmbunătățirea în alt mod a accesului pe piață.
9. Analizarea de către partea importatoare a unei cereri primite de la partea exportatoare de recunoaștere a echivalenței măsurilor sale SPS cu privire la un produs specific nu constituie în sine un motiv de întrerupere sau de suspendare a importurilor în curs ale produsului în cauză din partea respectivă. După stabilirea echivalenței de către partea importatoare, părțile o adoptă în mod oficial și o aplică fără întârziere în comerțul dintre ele în domeniul pertinent.

ARTICOLUL 6.11

Comitetul pentru măsuri sanitare și fitosanitare

1. Comitetul pentru măsuri sanitare și fitosanitare instituit în temeiul articolului 17.2 (Comitete specializate) include reprezentanți ai autorităților competente ale părților. Toate deciziile Comitetului SPS se iau de comun acord.

2. Comitetul SPS se reunește în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentului acord. În continuare, acesta se reunește cel puțin o dată pe an sau după cum convin părțile. Comitetul își stabilește regulamentul de procedură la prima sa reuniune. Membrii săi se reunesc în persoană, prin conferință telefonică, videoconferință sau prin orice alte mijloace, după cum convin părțile.
3. Comitetul SPS poate propune Comitetului pentru comerț să înființeze grupuri de lucru care identifică și abordează aspecte tehnice și științifice care decurg din prezentul capitol și explorează posibilități de colaborare viitoare cu privire la aspecte SPS de interes comun.
4. Comitetul SPS poate aborda orice chestiune legată de funcționarea eficientă a prezentului capitol, inclusiv de facilitarea comunicării și de întărirea cooperării între părți. În special, acesta are următoarele responsabilități și funcții:
- (a) să elaboreze procedurile sau modalitățile necesare pentru punerea în aplicare a prezentului capitol;
 - (b) să monitorizeze progresele realizate în privința punerii în aplicare a prezentului capitol;
 - (c) să ofere un forum pentru discutarea problemelor care decurg din aplicarea anumitor măsuri SPS în vederea găsirii unor soluții reciproc acceptabile și să abordeze cu promptitudine orice chestiuni care pot crea obstacole inutile în calea comerțului dintre părți;
 - (d) să ofere un forum pentru schimbul de informații, competențe și experiență în domeniul SPS;

- (e) să identifice, să inițieze și să revizuiască proiectele și activitățile de asistență tehnică desfășurate de către părți; și
- (f) să îndeplinească orice alte funcții convenite de comun acord de către părți.

5. Părțile pot să adopte, printr-o decizie luată în cadrul Comitetului SPS, recomandări și decizii referitoare la autorizarea importurilor, schimbul de informații, transparență, recunoașterea regionalizării, echivalență și alte măsuri, precum și alte chestiuni menționate în prezentul articol.

ARTICOLUL 6.12

Transparența și schimbul de informații

1. Părțile:
 - (a) asigură transparența în ceea ce privește măsurile SPS aplicabile comerțului dintre ele;
 - (b) consolidează înțelegerea reciprocă a măsurilor SPS ale fiecărei părți și aplicarea acestora;
 - (c) fac schimb de informații privind aspecte legate de elaborarea și aplicarea măsurilor SPS, inclusiv progresele în ceea ce privește noi dovezi științifice disponibile care au sau pot avea implicații asupra comerțului dintre ele, în vederea minimizării efectelor lor comerciale negative;

- (d) comunică, la cererea unei părți, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii cererii, cerințele de import aplicabile unui anumit produs; și
 - (e) comunică, la cererea unei părți, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii cererii, progresele realizate în privința prelucrării cererii de autorizare a unui anumit produs.
2. În cazul în care o parte a pus la dispoziție informațiile fie prin notificare către OMC în conformitate cu regulile și procedurile pertinente, fie prin publicare pe site-urile sale oficiale accesibile publicului în mod gratuit, schimbul de informații în conformitate cu alineatul (1) literele (c), (d) și (e) nu este obligatoriu.
3. Toate notificările efectuate în temeiul prezentului capitol se adresează punctelor de contact menționate la articolul 6.5 (Autorități competente și puncte de contact).

ARTICOLUL 6.13

Consultări

1. În cazul în care o parte consideră că o măsură SPS care afectează comerțul bilateral necesită mai multe discuții, partea poate cere, prin intermediul punctelor de contact menționate la articolul 6.5 (Autorități competente și puncte de contact), o explicație detaliată și, dacă este necesar, poate solicita consultări cu privire la respectiva măsură SPS. Cealaltă parte răspunde prompt la aceste cereri.

2. Părțile fac toate eforturile pentru a ajunge la o soluție reciproc acceptabilă prin consultări, într-un termen convenit. În cazul în care problema nu este soluționată prin consultări, aceasta este analizată în cadrul Comitetului SPS.

ARTICOLUL 6.14

Măsuri de urgență

1. Fiecare parte notifică în scris celeilalte părți, în termen de două zile lucrătoare, apariția unui risc serios sau semnificativ la adresa vieții sau a sănătății oamenilor, a animalelor sau a plantelor, inclusiv apariția unor urgențe alimentare, care afectează produsele cu care părțile fac comerț.

2. Dacă o parte exprimă preocupări serioase referitoare la un risc legat de viața sau sănătatea oamenilor, a animalelor sau a plantelor cu implicații asupra produselor cu care părțile fac comerț, aceasta poate solicita consultări în conformitate cu articolul 6.13 (Consultări). Consultările se desfășoară cât mai curând posibil. Fiecare parte depune eforturi pentru a furniza în timp util toate informațiile necesare pentru a se evita perturbarea comerțului.

3. Partea importatoare poate adopta, fără notificare prealabilă, măsurile necesare pentru protecția vieții sau a sănătății oamenilor, a animalelor sau a plantelor. Pentru transporturile în curs între părți, partea importatoare ia în considerare soluția cea mai convenabilă și proporțională pentru evitarea perturbărilor inutile ale comerțului.

4. Partea care adoptă măsurile informează cealaltă parte cât mai curând posibil și în orice caz în cel mult 24 de ore după adoptarea măsurii. Oricare dintre părți poate solicita orice informație legată de situația SPS și de orice măsură adoptată. Cealaltă parte răspunde imediat ce informația solicitată este disponibilă.

5. La cererea oricărei părți și în conformitate cu dispozițiile articolului 6.13 (Consultări), părțile desfășoară consultări cu privire la situație în termen de 10 zile lucrătoare de la data notificării menționate la alineatul (1). Consultările se desfășoară pentru a se evita perturbările inutile ale comerțului. Părțile pot lua în considerare opțiuni pentru facilitarea punerii în aplicare sau înlocuirea măsurilor SPS.

ARTICOLUL 6.15

Asistență tehnică și tratament special și diferențiat

1. Uniunea trebuie să furnizeze asistență tehnică pentru a răspunde necesităților specifice ale Vietnamului în vederea respectării măsurilor SPS ale Uniunii, inclusiv cu privire la siguranța alimentară, sănătatea animalelor și a plantelor și utilizarea standardelor internaționale.

2. În conformitate cu articolul 10 din Acordul SPS, în cazul noilor măsuri SPS, Uniunea ia în calcul necesitățile specifice ale Vietnamului astfel încât să mențină posibilitățile de export ale Vietnamului, asigurând totodată menținerea nivelului de protecție al Uniunii. Comitetul SPS este consultat la cererea oricărei părți pentru a reflecta asupra următoarelor chestiuni și a lua decizii cu privire la acestea:

- (a) prelungirea termenelor pentru respectarea măsurilor;
- (b) condiții de import alternative în contextul echivalenței; și
- (c) activități de asistență tehnică.

CAPITOLUL 7

BARIERE NETARIFARE ÎN CALEA COMERȚULUI ȘI A INVESTIȚIILOR ÎN DOMENIUL PRODUCERII DE ENERGIE DIN SURSE REGENERABILE

ARTICOLUL 7.1

Obiective

Având în vedere eforturile depuse la nivel mondial pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, părțile împărtășesc obiectivele de promovare, dezvoltare și creștere a producției de energie din surse regenerabile și durabile, în special prin facilitarea comerțului și a investițiilor. În acest sens, părțile cooperează pentru eliminarea sau reducerea barierelor netarifare, precum și pentru promovarea cooperării, ținând seama, dacă este cazul, de standardele regionale și internaționale.

ARTICOLUL 7.2

Definiții

În sensul prezentului capitol:

- (a) „cerința privind conținutul local” înseamnă:
 - (i) în ceea ce privește bunurile, cerința ca o întreprindere să cumpere sau să utilizeze bunuri de origine internă sau care provin dintr-o sursă internă, specificate sub formă de produse determinate, sub formă de volum sau valoare a produselor, sau sub formă de proporție din volumul sau valoarea producției sale locale;
 - (ii) în ceea ce privește serviciile, o cerință care restricționează alegerea furnizorului de servicii sau a serviciului prestat în detrimentul serviciilor sau al furnizorilor de servicii din cealaltă parte;
- (b) „măsuri care impun constituirea de parteneriate cu întreprinderi locale” înseamnă orice cerințe privind înființarea sau exploatarea împreună cu întreprinderi locale a unei persoane juridice, a unui parteneriat în conformitate cu legislația internă, a unei asocieri în participație sau încheierea unor relații contractuale, cum ar fi contracte de cooperare comercială, cu întreprinderi locale;
- (c) „compensare” înseamnă orice angajament care impune utilizarea unei cerințe privind conținutul local, a furnizorilor locali, transferul de tehnologie, comerțul barter sau acțiuni similare pentru a încuraja dezvoltarea locală;

- (d) „surse regenerabile și durabile” înseamnă sursele de energie eoliană, solară, geotermală, hidrotermală și oceanică, energie hidroelectrică cu o capacitate de 50 de megawați sau mai puțin, biomasă, gaz de depozit, gaz provenit de la stațiile de epurare a apei sau biogaze; acestea nu includ produsele din care este generată energia; și
- (e) „furnizor de servicii” înseamnă orice persoană fizică sau juridică a unei părți care furnizează un serviciu.

ARTICOLUL 7.3

Domeniul de aplicare

1. Prezentul capitol se aplică măsurilor care au implicații asupra comerțului și a investițiilor dintre părți legate de producția de energie din surse regenerabile și durabile.
2. Prezentul capitol nu se aplică proiectelor de cercetare și dezvoltare, și nici proiectelor de demonstrație desfășurate la scară necomercială.
3. Prezentul capitol nu se aplică proiectelor finanțate și reglementate prin acorduri cu organizații internaționale sau guverne străine cărora li se aplică procedurile sau condițiile donatorilor respectivi.

4. Sub rezerva alineatului (5), prezentul capitol nu aduce atingere aplicării altor dispoziții relevante ale prezentului acord, inclusiv a excepțiilor, rezervelor sau restricțiilor, în cazul măsurilor menționate la alineatul (1), *mutatis mutandis*. Pentru mai multă certitudine, în cazul existenței unei incompatibilități între prezentul capitol și alte dispoziții ale prezentului acord, dispozițiile respective prevalează în măsura incompatibilității.
5. Literele (a) și (b) de la articolul 7.4 (Principii) se aplică la cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

ARTICOLUL 7.4

Principii

Fiecare parte:

- (a) se abține de la adoptarea unor măsuri care prevăd cerințe privind conținutul local sau orice altă compensare care are implicații asupra produselor, a furnizorilor de servicii, a investitorilor sau a întreprinderilor celeilalte părți;
- (b) se abține de la adoptarea unor măsuri care impun constituirea de parteneriate cu întreprinderi locale, cu excepția cazului în care aceste parteneriate sunt considerate necesare din motive tehnice pe care partea respectivă le poate demonstra la cererea celeilalte părți;

- (c) se asigură că măsurile privind procedurile de autorizare, de certificare și de acordare a licențelor care se aplică în special pentru echipamente, instalații și infrastructuri asociate ale rețelelor de transport sunt obiective, transparente, nearbitrare și nu discriminează între solicitanții părților;
- (d) se asigură că taxele și tarifele administrative impuse asupra sau în legătură cu:
 - (i) importul și utilizarea produselor originare din cealaltă parte de către furnizorii celeilalte părți intră sub incidența articolului 2.16 (Taxe administrative, alte tarife și formalități pentru importuri și exporturi) și a articolului 4.10 (Taxe și tarife); și
 - (ii) furnizarea de servicii de către furnizorii celeilalte părți intră sub incidența articolului 8.19 (Domeniu de aplicare și definiții), a articolului 8.20 (Condiții de acordare a licențelor și de calificare) și a articolului 8.21 (Proceduri de acordare a licențelor și de calificare); și
- (e) se asigură că termenii, condițiile și procedurile pentru conectarea și accesul la rețelele de transport de energie electrică sunt transparente și nu sunt discriminatorii față de furnizorii celeilalte părți.

ARTICOLUL 7.5

Standarde, reglementări tehnice și proceduri de evaluare a conformității

1. Prezentul articol se aplică produselor încadrate la pozițiile tarifare enumerate în anexa 7-A (Lista pozițiilor tarifare). Părțile pot conveni, prin intermediul unui schimb de scrisori, asupra includerii altor produse pe această listă.

2. În cazul în care există standarde internaționale relevante stabilite de Organizația Internațională de Standardizare sau de Comisia Electrotehnică Internațională, părțile utilizează aceste standarde internaționale sau elementele relevante ale acestora drept bază pentru orice standard, reglementare tehnică sau procedură de evaluare a conformității, cu excepția cazurilor în care standardele internaționale respective sau elementele lor relevante ar fi un mijloc inefficient sau inadecvat de realizare a obiectivelor legitime urmărite. În aceste cazuri, o parte identifică, la cererea celeilalte părți, elementele standardului, ale reglementării tehnice sau ale procedurii de evaluare a conformității care se abat în mod substanțial de standardul internațional aplicabil și furnizează o justificare cu privire la motivele abaterii.
3. Dacă este cazul, părțile definesc reglementări tehnice mai degrabă pe baza cerințelor în materie de performanțe ale produsului, inclusiv performanțe de siguranță și de mediu, decât pe baza concepției sau a caracteristicilor sale descriptive.
4. O parte care acceptă declarația de conformitate a furnizorului drept asigurare a conformității se angajează să nu solicite prezentarea de rezultate ale testărilor.
5. În cazul în care o parte solicită rapoarte de testare, fie individual, ca bază pentru alte asigurări ale conformității sau împreună cu acestea, fie ca asigurare a faptului că un produs este conform cu standardele sau reglementările tehnice aplicabile, partea se angajează să accepte rapoarte de testare sub forma rapoartelor de testare din cadrul Sistemului de evaluare a conformității pentru echipamentele și componentele electrotehnice al Comisiei Electrotehnice Internaționale (Sistemul IECEE CB) fără a solicita testări suplimentare.

6. În cazul în care o parte solicită certificarea de către un terț a unui produs, partea se angajează să accepte un certificat de testare CB valabil în cadrul Sistemului IECEE CB ca fiind o asigurare a conformității suficientă, fără a mai solicita alte evaluări ale conformității sau proceduri sau aprobări administrative.

7. Prezentul articol nu aduce atingere aplicării de către părți a unor cerințe care nu vizează produsele în cauză, cum ar fi regulile de urbanism sau codurile de construcții.

ARTICOLUL 7.6

Excepții

1. Articolele 2.22 (Excepții de ordin general), 8.54 (Excepții de ordin general) și 9.3 (Securitate și excepții de ordin general) se aplică prezentului capitol.

2. Nicio dispoziție din prezentul capitol nu se interpretează ca împiedicând părțile să adopte sau să pună în aplicare măsurile necesare pentru funcționarea în condiții de siguranță a rețelelor energetice în cauză sau siguranța aprovizionării cu energie, sub rezerva respectării cerinței ca măsurile respective să nu fie aplicate într-un mod care ar constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între produse, furnizori de servicii sau investitori ai părților în circumstanțe similare sau o restricționare disimulată a comerțului și a investițiilor dintre părți.

ARTICOLUL 7.7

Punerea în aplicare și cooperarea

1. Părțile cooperează și fac schimb de informații cu privire la aspecte legate de punerea în aplicare a prezentului capitol în cadrul comitetelor specializate competente instituite în conformitate cu articolul 17.2 (Comitete specializate). Comitetul pentru comerț poate decide să adopte măsuri de punere în aplicare adecvate în acest scop.
2. Părțile fac schimb de informații, experiență și bune practici de reglementare în domenii precum:
 - (a) elaborarea și punerea în aplicare nediscriminatorie a unor măsuri de promovare a utilizării energiei din surse regenerabile;
 - (b) reglementări tehnice, standarde și proceduri de evaluare a conformității, precum cele legate de cerințele privind codurile de rețele.
3. Părțile promovează cooperarea, în privința reglementărilor tehnice, a principiilor de reglementare, a standardelor, cerințelor și procedurilor de evaluare a conformității interne sau regionale care respectă standardele internaționale, în cadrul instanțelor regionale competente.

CAPITOLUL 8

LIBERALIZAREA INVESTIȚIILOR, COMERȚUL CU SERVICII ȘI COMERȚUL ELECTRONIC

SECȚIUNEA A

DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 8.1

Obiective și domeniu de aplicare

1. Reafirmându-și angajamentele asumate în temeiul Acordului OMC și angajamentul de a crea un climat mai bun pentru dezvoltarea comerțului și a investițiilor dintre ele, părțile stabilesc prin prezentul acord dispozițiile necesare pentru liberalizarea progresivă a investițiilor și a comerțului cu servicii și pentru cooperarea în materie de comerț electronic.
2. În concordanță cu dispozițiile prezentului capitol, fiecare parte își rezervă dreptul de a adopta, a menține și a pune în aplicare măsurile necesare pentru urmărirea unor obiective legitime precum protecția mediului și a sănătății publice, politica socială, integritatea și stabilitatea sistemului financiar, promovarea securității și a siguranței și promovarea și protecția diversității culturale.

3. Prezentul capitol nu se aplică măsurilor care vizează persoanele fizice care doresc să intre pe piața forței de muncă a uneia dintre părți, nici măsurilor privind cetățenia, reședința sau angajarea pe bază de contract pe durată nedeterminată.
4. Nicio dispoziție din prezentul capitol nu împiedică o parte să aplice măsuri pentru reglementarea admiterii sau a șederii temporare a persoanelor fizice pe teritoriul său, inclusiv măsuri necesare pentru protejarea integrității frontierelor sale și pentru a asigura trecerea ordonată a frontierelor sale de către persoanele fizice, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie aplicate într-o manieră care să anuleze sau să reducă avantajele¹ care decurg pentru orice parte din dispozițiile unui angajament specific din prezentul capitol și anexele acestuia.
5. Nicio dispoziție a prezentului capitol nu se interpretează ca limitând obligațiile părților prevăzute în capitolul 9 (Achiziții publice) sau ca impunând obligații suplimentare în materie de achiziții publice.
6. Prezentul capitol nu se aplică subvențiilor acordate de către părți², cu excepția articolului 8.8 (Cerințe de performanță).

¹ Simpla solicitare a unei vize pentru resortisanții persoane fizice ai unor țări, fără a solicita același lucru și pentru resortisanții altor țări, nu se consideră ca fiind o anulare sau o reducere a avantajelor care decurg dintr-un angajament specific.

² În cazul Uniunii, „subvenția” include „ajutorul de stat”, așa cum este definit în legislația Uniunii. În cazul Vietnamului, „subvențiile” includ stimulentele pentru investiții și asistența pentru investiții, cum ar fi asistența pentru unitățile de producție, formarea resurselor umane și activitățile de creștere a competitivității, asistența pentru tehnologie, cercetare și dezvoltare, asistența juridică, informarea și promovarea pe piață.

7. Decizia unei părți de a nu acorda, reînnoi sau menține o subvenție sau un grant nu constituie o încălcare a articolului 8.8 (Cerințe de performanță), în următoarele circumstanțe:

- (a) în absența oricărui angajament specific al părții față de investitor, în temeiul legii sau al unui contract, de a acorda, reînnoi sau menține subvenția sau grantul; sau
- (b) în conformitate cu termenii sau condițiile aferente acordării, reînnoirii sau menținerii subvenției sau a grantului.

8. Prezentul capitol nu se aplică sistemelor de securitate socială ale părților sau activităților de pe teritoriul fiecărei părți care sunt legate, chiar și numai ocazional, de exercitarea autorității oficiale.

ARTICOLUL 8.2

Definiții

1. În sensul prezentului capitol:

- (a) „servicii de reparare și de întreținere a aeronavelor pe durata cărora aeronava este retrasă din exploatare” înseamnă activitățile respective, atunci când sunt efectuate asupra unei aeronave sau a unei părți dintr-o aeronavă retrasă din exploatare și nu includ așa-numita întreținere „la linie”;

- (b) „servicii aferente sistemelor informatizate de rezervare (SIR)” înseamnă serviciile furnizate de sisteme informatizate care conțin informații despre orarele transportatorilor aerieni, locurile disponibile, tarife și regulile de stabilire a prețurilor, prin intermediul cărora pot fi făcute rezervări sau pot fi eliberate bilete;
- (c) „furnizare transfrontalieră de servicii” înseamnă furnizarea unui serviciu:
- (i) de pe teritoriul unei părți pe teritoriul celeilalte părți; sau
 - (ii) pe teritoriul unei părți către un consumator de servicii al celeilalte părți;
- (d) „activitățile economice” includ activități cu caracter industrial, comercial sau profesional și activități artisanale, dar nu includ activitățile desfășurate în exercitarea autorității guvernamentale;
- (e) „întreprindere” înseamnă o persoană juridică, o sucursală¹ sau o reprezentanță înființată prin stabilire;
- (f) „stabilire” înseamnă înființarea, inclusiv achiziționarea unei persoane juridice sau înființarea unei sucursale sau a unei reprezentanțe în Uniune, respectiv în Vietnam², în vederea formării sau menținerii unor legături economice de durată;

¹ Pentru mai multă certitudine, o sucursală a unei persoane juridice dintr-o țară terță nu este considerată întreprindere a unei părți.

² Pentru mai multă certitudine, aceasta nu include exploatarea unei întreprinderi, conform definiției de la litera (m).

- (g) „servicii de handling la sol” înseamnă furnizarea la un aeroport a următoarelor servicii: reprezentarea, administrarea și supravegherea companiei aeriene; handlingul pasagerilor; handlingul bagajelor; servicii la rampă; servicii de catering; handlingul mărfurilor și al poștei aeriene; alimentarea cu combustibil a unei aeronave, întreținerea și curățarea aeronavelor; transportul de suprafață; operațiunile de zbor, administrarea echipajului și planificarea zborurilor. Serviciile de handling la sol nu includ securitatea; repararea și întreținerea aeronavelor; sau gestionarea sau exploatarea infrastructurii aeroportuare centralizate esențiale, cum ar fi instalațiile pentru degivrare, sistemele de distribuție a combustibilului, sistemele de handling al bagajelor și sistemele fixe de transport din interiorul aeroportului;
- (h) „investitor” înseamnă o persoană fizică sau juridică a unei părți care dorește să stabilească¹, stabilește sau a stabilit o întreprindere pe teritoriul celeilalte părți;
- (i) „persoană juridică” înseamnă orice entitate juridică constituită în mod corespunzător sau altfel organizată în temeiul legislației aplicabile, cu scop lucrativ sau nu, care aparține sectorului privat sau public, inclusiv orice corporație, trust, societate de persoane, întreprindere comună, societate cu asociat unic sau asociație;

¹ Pentru mai multă certitudine, un investitor care „dorește să stabilească” o întreprindere înseamnă un investitor al unei părți care a luat măsuri active pentru stabilirea unei întreprinderi pe teritoriul celeilalte părți, de exemplu a direcționat resurse sau capital în vederea înființării unei întreprinderi sau a solicitat un permis sau o licență.

- (j) „persoană juridică a unei părți” înseamnă o persoană juridică din Uniune sau o persoană fizică din Vietnam constituită în conformitate cu legislația și reglementările interne ale Uniunii sau ale statelor sale membre, respectiv ale Vietnamului, și implicată în operațiuni comerciale substanțiale¹ pe teritoriul Uniunii, respectiv al Vietnamului;
- (k) „măsuri adoptate sau menținute de o parte” înseamnă măsuri luate de:
- (i) administrații și autorități centrale, regionale sau locale; și
 - (ii) organisme neguvernamentale în exercitarea competențelor delegate de administrațiile sau autoritățile centrale, regionale sau locale;
- (l) „persoană fizică” înseamnă o persoană fizică a unei părți, conform definiției de la articolul 1.5 litera (h);

¹ În conformitate cu notificarea Tratatului de instituire a Comunității Europene la OMC (WT/REG39/1), Uniunea consideră conceptul de „legătură efectivă și continuă” cu economia unui stat membru al Uniunii, consacrat la articolul 54 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, ca fiind echivalent cu conceptul de „operațiuni comerciale substanțiale”. În consecință, în cazul unei persoane juridice înființate în conformitate cu legislația și reglementările din Vietnam și având numai sediul social sau administrația centrală pe teritoriul Vietnamului, Uniunea nu acordă beneficiile prezentului acord decât dacă persoana juridică respectivă are o legătură efectivă și continuă cu economia Vietnamului.

- (m) „exploatare” înseamnă, în legătură cu o întreprindere, conducerea, administrarea, menținerea, folosirea, beneficierea și vânzarea sau o altă formă de cedare a unei întreprinderi¹;
- (n) „vânzare și comercializare de servicii de transport aerian” înseamnă posibilitatea pe care o are transportatorul aerian în cauză de a vinde și de a comercializa liber serviciile sale de transport aerian, inclusiv toate aspectele comercializării, cum ar fi studiul pieței, publicitatea și distribuția; aceste activități nu cuprind stabilirea prețurilor pentru serviciile de transport aerian și nici condițiile aplicabile;
- (o) „servicii” înseamnă toate serviciile furnizate, indiferent de sector, cu excepția serviciilor furnizate în exercitarea autorității guvernamentale;
- (p) „servicii furnizate și activități desfășurate în exercitarea autorității guvernamentale” înseamnă serviciile sau activitățile care nu sunt furnizate sau desfășurate nici pe bază comercială, nici în concurență cu unul sau mai mulți operatori economici;
- (q) „furnizor de servicii” al unei părți înseamnă orice persoană fizică sau juridică a unei părți care furnizează un serviciu; și

¹ Pentru mai multă certitudine, aceasta nu include măsurile luate în momentul sau anterior finalizării procedurilor necesare pentru înființarea întreprinderii în cauză în conformitate cu legile și reglementările aplicabile.

(r) „filiala” unei persoane juridice a unei părți înseamnă o persoană juridică care este controlată de o altă persoană juridică a părții respective în conformitate cu legislația și reglementările sale interne¹.

2. O persoană juridică este:

- (a) „deținută” de persoane fizice sau juridice ale unei părți dacă aceste persoane sunt beneficiarii reali ai peste 50 la sută din titlurile sale de participare; sau
- (b) „controlată” de persoane fizice sau juridice ale unei părți dacă aceste persoane au puterea de a desemna majoritatea administratorilor săi sau de a dirija legal activitățile sale în orice alt mod.

3. În pofida definiției „persoanei juridice a unei părți” de la alineatul (1) litera (j), dispozițiile prezentului capitol se aplică, de asemenea, companiilor maritime stabilite în afara Uniunii sau a Vietnamului și controlate de resortisanți ai unui stat membru al Uniunii, respectiv ai Vietnamului, dacă navele lor sunt înregistrate, în conformitate cu legislația și reglementările interne, într-un stat membru al Uniunii sau în Vietnam și arborează pavilionul aceluia stat membru al Uniunii sau al Vietnamului;

¹ Pentru mai multă certitudine, o filială a unei persoane juridice a unei părți poate să se refere și la o persoană juridică care este o filială a unei alte filiale a unei persoane juridice a părții respective.

SECȚIUNEA B

LIBERALIZAREA INVESTIȚIILOR

ARTICOLUL 8.3

Domeniul de aplicare

1. Prezenta secțiune se aplică măsurilor adoptate sau menținute de o parte care afectează stabilirea sau exploatarea unei întreprinderi de către un investitor al celeilalte părți pe teritoriul părții care adoptă sau menține măsurile respective.
2. Prezenta secțiune nu se aplică:
 - (a) serviciilor audiovizuale;
 - (b) extracției, fabricării și prelucrării¹ materialelor nucleare;
 - (c) producției sau comercializării armelor, a munițiilor și a materialului de război;

¹ Pentru mai multă certitudine, prelucrarea materialelor nucleare se referă la toate activitățile incluse în *Clasificarea industrială internațională standard a tuturor activităților economice*, prevăzută în Statistical Papers, seria M, nr. 4, ISIC REV 3.1, 2002, cod 2330, Oficiul Statistic al Organizației Națiunilor Unite.

- (d) cabotajului maritim național¹;
- (e) serviciilor de transport aerian național și internațional, regulate sau neregulate, și serviciilor direct legate de exercitarea drepturilor de trafic, altele decât:
 - (i) serviciile de reparare și de întreținere a aeronavelor pe durata cărora aeronava respectivă este retrasă din exploatare;
 - (ii) vânzarea și comercializarea serviciilor de transport aerian;
 - (iii) serviciile aferente sistemelor informatizate de rezervare (SIR); și
 - (iv) serviciile de handling la sol;și
- (f) serviciilor furnizate și activităților desfășurate în exercitarea autorității guvernamentale.

¹ Fără a aduce atingere domeniului de activități care constituie cabotaj în temeiul legislației și al reglementărilor interne, cabotajul maritim național include, în temeiul prezentei secțiuni, transportul pasagerilor sau al mărfurilor între un port sau un punct situat într-un stat membru al Uniunii sau în Vietnam și un alt port sau punct situat în același stat membru al Uniunii sau în Vietnam, inclusiv pe platforma sa continentală, astfel cum se prevede în UNCLOS, și traficul care începe și se termină în același port sau punct situat într-un stat membru al Uniunii sau în Vietnam.

ARTICOLUL 8.4

Accesul pe piață

1. În ceea ce privește accesul pe piață prin stabilirea și menținerea unei întreprinderi, fiecare parte acordă un tratament care nu este mai puțin favorabil decât cel prevăzut în conformitate cu termenii, limitările și condițiile convenite și specificate în lista sa de angajamente specifice din anexa 8-A (Lista angajamentelor specifice ale Uniunii), respectiv 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului).
2. În sectoarele în care se asumă angajamente de acces pe piață, măsurile pe care o parte nu le adoptă sau menține la nivelul unei subdiviziuni regionale sau la nivelul întregului său teritoriu, cu excepția cazului în care se specifică altfel în lista sa de angajamente specifice din anexa 8-A (Lista angajamentelor specifice ale Uniunii), respectiv 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului), sunt definite ca:
 - (a) limitări cu privire la numărul de întreprinderi care pot desfășura o activitate economică specifică, sub formă de contingente numerice, monopoluri, drepturi exclusive sau sub forma cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice;
 - (b) limitări privind valoarea totală a tranzacțiilor sau a activelor, sub forma contingentelor numerice sau a cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice;

- (c) limitări privind numărul total de operațiuni sau privind cantitatea totală a producției, exprimate în unități numerice determinate, sub forma contingentelor numerice sau a cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice;
- (d) limitări privind participarea capitalului străin, exprimate sub forma unei limite procentuale maxime a participațiilor străine, sau privind valoarea totală a investițiilor străine individuale sau cumulate;
- (e) măsuri care restricționează sau impun anumite tipuri de entitate juridică sau întreprindere comună prin care un investitor al celeilalte părți poate desfășura o activitate economică; și
- (f) limitări privind numărul total de persoane fizice care pot fi angajate într-un anumit sector sau pe care le poate angaja un investitor și care sunt necesare și direct legate de desfășurarea unei activități economice, sub forma contingentelor numerice sau a cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice.

ARTICOLUL 8.5

Tratamentul național

1. În sectoarele înscrise pe lista sa de angajamente specifice din anexa 8-A (Lista angajamentelor specifice ale Uniunii), respectiv 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului) și sub rezerva condițiilor și a calificărilor stabilite în aceasta, fiecare parte acordă investitorilor celeilalte părți și întreprinderilor acestora, în ceea ce privește stabilirea pe teritoriul său, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă în situații similare propriilor săi investitori și întreprinderilor acestora.
2. O parte acordă investitorilor celeilalte părți și întreprinderilor acestora¹, în ceea ce privește exploatarea întreprinderilor respective, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă în situații similare propriilor săi investitori și întreprinderilor acestora.

¹ În sensul prezentului alineat și al articolului 8.6 (Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate), „întreprinderile acestora” înseamnă întreprinderile investitorilor unei părți existente pe teritoriul celeilalte părți la data intrării în vigoare a prezentului acord sau înființate sau achiziționate ulterior, care au fost stabilite în conformitate cu legislația și reglementările aplicabile ale celeilalte părți.

3. În pofida alineatului (2) și, în cazul Vietnamului, sub rezerva anexei 8-C (Derogare pentru Vietnam în ceea ce privește tratamentul național), o parte poate adopta sau menține orice măsură legată de exploatarea unei întreprinderi, cu condiția ca măsura în cauză să nu fie incompatibilă cu angajamentele prevăzute în anexa 8-A (Lista angajamentelor specifice ale Uniunii), respectiv 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului), dacă măsura respectivă este:

- (a) o măsură adoptată înainte sau la data intrării în vigoare a prezentului acord;
- (b) o măsură menționată la litera (a) care este menținută, înlocuită sau modificată după data intrării în vigoare a prezentului acord, cu condiția să nu fie mai puțin compatibilă cu dispozițiile alineatului (2) după menținere, înlocuire sau modificare decât măsura existentă înainte de menținere, înlocuire sau modificare; sau
- (c) o măsură care nu intră sub incidența literei (a) sau (b), cu condiția să nu fie aplicată în privința întreprinderilor stabilite pe teritoriul părții înainte de intrarea în vigoare a acestei măsuri¹ sau într-un mod care cauzează pierderi sau pagube în ceea ce privește întreprinderile respective.

¹ În sensul prezentei litere, părțile înțeleg că, în cazul în care o parte a prevăzut o perioadă de tranziție rezonabilă pentru punerea în aplicare a unei măsuri sau dacă partea respectivă a încercat în alt mod să țină cont de efectele măsurii asupra întreprinderilor stabilite înainte de intrarea în vigoare a acesteia, acești factori trebuie luați în considerare pentru a stabili dacă măsura cauzează pierderi sau pagube întreprinderilor înainte de data intrării în vigoare a măsurii.

ARTICOLUL 8.6

Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate

1. Fiecare parte acordă investitorilor celeilalte părți și întreprinderilor acestora, în ceea ce privește exploatarea întreprinderilor respective pe teritoriul său, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă în situații similare investitorilor unei țări terțe și întreprinderilor acestora.
2. Alineatul (1) nu se aplică următoarelor sectoare:
 - (a) serviciile de comunicații, cu excepția serviciilor poștale și a serviciilor de telecomunicații;
 - (b) serviciile recreative, culturale și sportive;
 - (c) pescuitul și acvacultura;
 - (d) silvicultura și vânătoarea; și
 - (e) industria extractivă, inclusiv petrol și gaze.
3. Alineatul (1) nu se interpretează ca obligând o parte să acorde investitorilor celeilalte părți sau întreprinderilor acestora un tratament acordat în temeiul unui acord bilateral, regional sau multilateral care a intrat în vigoare înainte de data intrării în vigoare a prezentului acord.

4. Alineatul (1) nu se interpretează ca obligând o parte să acorde investitorilor celeilalte părți sau întreprinderilor acestora:

- (a) un tratament acordat în temeiul unui acord bilateral, regional sau multilateral care include angajamente de a abroga în mare măsură toate barierele din calea funcționării întreprinderilor existente între părți sau care prevede apropierea legislației părților în unul sau mai multe sectoare economice¹;
- (b) un tratament care decurge dintr-o convenție internațională de evitare a dublei impuneri sau din alt acord sau înțelegere internațională care se referă integral sau în principal la fiscalitate; sau
- (c) un tratament care decurge din măsurile care prevăd recunoașterea calificărilor, a licențelor sau a măsurilor prudențiale în conformitate cu articolul VII din GATS sau cu anexa la acesta privind serviciile financiare.

5. Pentru mai multă certitudine, „tratamentul” menționat la alineatul (1) nu include procedurile sau mecanismele de soluționare a litigiilor, cum sunt procedurile de soluționare a litigiilor dintre investitori și state, prevăzute în alte acorduri bilaterale, regionale sau multilaterale. Obligațiile de fond din aceste acorduri nu constituie în sine un „tratament”, așadar nu pot fi luate în calcul la evaluarea încălcării prezentului articol. Măsurile luate de o parte ca urmare a acestor obligații de fond sunt considerate „tratament”.

¹ Pentru mai multă certitudine, Comunitatea Economică ASEAN se înscrie în conceptul de acord regional de la prezenta literă.

6. Prezentul articol se interpretează în conformitate cu principiul *ejusdem generis*¹.

ARTICOLUL 8.7

Lista angajamentelor specifice

Sectoarele liberalizate de fiecare parte în conformitate cu prezenta secțiune și cu termenii, limitările, condițiile și calificările menționate la articolele 8.4 (Accesul pe piață), 8.5 (Tratamentul național) și 8.8 (Cerințe de performanță) sunt prevăzute în anexa 8-A (Lista angajamentelor specifice ale Uniunii), respectiv 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului).

¹ Pentru mai multă certitudine, prezentul alineat nu se interpretează ca împiedicând interpretarea altor dispoziții ale prezentului acord, atunci când este cazul, în conformitate cu principiul *ejusdem generis*.

ARTICOLUL 8.8

Cerințe de performanță

1. În sectoarele înscrise pe listele lor de angajamente specifice din anexa 8-A (Lista angajamentelor specifice ale Uniunii), respectiv 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului) și sub rezerva condițiilor și a calificărilor stabilite în acestea, părțile nu impun și nu aplică niciuna dintre cerințele următoare care sunt obligatorii sau aplicabile în temeiul legislației interne sau al actelor administrative, în ceea ce privește stabilirea sau exploatarea întreprinderilor investitorilor celeilalte părți sau ai unei țări terțe pe teritoriul lor:

- (a) să exporte un anumit nivel sau procent de bunuri sau servicii;
- (b) să atingă un anumit nivel sau procent de conținut intern;
- (c) să cumpere, să utilizeze sau să acorde o preferință pentru bunurile fabricate sau serviciile furnizate pe teritoriul lor sau să achiziționeze bunuri sau servicii de la persoane fizice sau întreprinderi de pe teritoriul lor;
- (d) să coreleze în orice fel volumul sau valoarea importurilor cu volumul sau valoarea exporturilor sau cu valoarea intrărilor de valută asociate cu întreprinderea respectivă;
- (e) să restricționeze vânzările de bunuri sau servicii pe teritoriul lor pe care întreprinderea le produce sau le furnizează prin corelarea în orice mod a vânzărilor respective cu volumul sau valoarea exporturilor sau a intrărilor de valută ale întreprinderii;

- (f) să transfere tehnologie, un proces de producție sau alte cunoștințe care fac obiectul unui drept de proprietate către o persoană fizică sau o întreprindere de pe teritoriul lor; sau
- (g) să furnizeze exclusiv din propriul teritoriu un bun fabricat sau un serviciu furnizat de întreprindere pe o anumită piață regională sau pe piața mondială.

2. În sectoarele înscrise pe listele lor de angajamente specifice din anexa 8-A (Lista angajamentelor specifice ale Uniunii), respectiv 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului) și sub rezerva condițiilor și a calificărilor stabilite în acestea, părțile nu condiționează primirea sau primirea în continuare a unui avantaj, în legătură cu stabilirea sau exploatarea unei întreprinderi a unui investitor al celeilalte părți sau al unei țări terțe pe teritoriul lor de respectarea oricăreia dintre următoarele cerințe:

- (a) să atingă un anumit nivel sau procent de conținut intern;
- (b) să cumpere, să utilizeze sau să acorde o preferință pentru bunurile fabricate pe teritoriul lor sau să achiziționeze bunuri de la producători de pe teritoriul lor;
- (c) să coreleze în orice fel volumul sau valoarea importurilor cu volumul sau valoarea exporturilor sau cu valoarea intrărilor de valută asociate cu întreprinderea respectivă; sau
- (d) să restricționeze vânzările de bunuri sau servicii pe teritoriul lor pe care întreprinderea le produce sau le furnizează prin corelarea în orice mod a vânzărilor respective cu volumul sau valoarea exporturilor sau a intrărilor de valută ale întreprinderii.

3. Alineatul (2) nu se interpretează ca împiedicând o parte să condiționeze primirea sau primirea în continuare a unui avantaj, în legătură cu o întreprindere de pe teritoriul său, de respectarea unei cerințe de a localiza producția, de a furniza un serviciu, de a forma sau de a angaja lucrători, de a construi sau de a extinde anumite instalații sau de a desfășura activități de cercetare și dezvoltare pe teritoriul său.
4. Alineatul (1) litera (f) nu se interpretează ca împiedicând aplicarea unei cerințe impuse sau executarea unui angajament cerută de către o instanță, un tribunal administrativ sau o autoritate de concurență pentru a remedia o presupusă încălcare a legislației în materie de concurență.
5. Alineatul (1) literele (a)-(c) și alineatul 2 literele (a) și (b) nu se aplică cerințelor de calificare pentru bunuri sau servicii în ceea ce privește participarea la programele de promovare a exportului și de ajutor extern.
6. Pentru mai multă certitudine, alineatul (2) literele (a) și (b) nu se aplică cerințelor impuse de o parte importatoare cu privire la conținutul unor bunuri necesar pentru a beneficia de tarife preferențiale sau de contingente preferențiale.
7. Pentru mai multă certitudine, alineatele (1) și (2) nu se aplică altor cerințe decât cele prevăzute la alineatele respective.
8. Prezentul articol nu se aplică măsurilor adoptate sau menținute de o parte în conformitate cu articolul III alineatul (8) litera (b) din GATT 1994.

SECȚIUNEA C

FURNIZAREA TRANSFRONTALIERĂ A SERVICIILOR

ARTICOLUL 8.9

Domeniul de aplicare

Prezenta secțiune se aplică măsurilor luate de părți care afectează furnizarea transfrontalieră pentru toate sectoarele de servicii, cu excepția:

- (a) serviciilor audiovizuale;
- (b) cabotajului maritim național¹; și

¹ Fără a aduce atingere domeniului de activități care constituie cabotaj în temeiul legislației și al reglementărilor interne, cabotajul maritim național include, în temeiul prezentei secțiuni, transportul pasagerilor sau al mărfurilor între un port sau un punct situat în Vietnam sau într-un stat membru al Uniunii și un alt port sau punct situat în Vietnam sau în același stat membru al Uniunii, inclusiv pe platforma sa continentală, astfel cum se prevede în UNCLOS, și traficul care începe și se termină în același port sau punct situat în Vietnam sau într-un stat membru al Uniunii.

- (c) serviciilor de transport aerian național și internațional, regulate sau neregulate, și serviciilor direct legate de exercitarea drepturilor de trafic, altele decât:
 - (i) serviciile de reparare și de întreținere a aeronavelor pe durata cărora aeronava respectivă este retrasă din exploatare;
 - (ii) vânzarea și comercializarea serviciilor de transport aerian;
 - (iii) serviciile aferente sistemelor informatizate de rezervare (SIR); și
 - (iv) serviciile de handling la sol.

ARTICOLUL 8.10

Accesul pe piață

1. În ceea ce privește accesul pe piață prin furnizarea transfrontalieră de servicii, fiecare parte acordă serviciilor și furnizorilor de servicii din cealaltă parte un tratament care nu este mai puțin favorabil decât cel prevăzut în conformitate cu termenii, limitările și condițiile convenite și specificate în lista sa de angajamente specifice.

2. În sectoarele în care se asumă angajamente de acces pe piață, măsurile pe care o parte nu le adoptă sau menține la nivelul unei subdiviziuni regionale sau la nivelul întregului său teritoriu, cu excepția cazului în care se specifică altfel în lista sa de angajamente specifice, sunt definite ca:

- (a) limitări privind numărul de furnizori de servicii, sub formă de contingente numerice, monopoluri, furnizori exclusivi de servicii sau sub forma cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice;
- (b) limitări privind valoarea totală a tranzacțiilor cu servicii sau a activelor, sub formă de contingente numerice sau sub forma cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice; și
- (c) limitări privind numărul total de operațiuni cu servicii sau cantitatea totală de servicii produse, exprimate în unități numerice determinate sub formă de contingente sau sub forma cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice.

ARTICOLUL 8.11

Tratamentul național

1. În sectoarele înscrise în lista sa de angajamente specifice și având în vedere condițiile și calificările stabilite în aceasta, fiecare parte acordă serviciilor și furnizorilor de servicii din cealaltă parte, în ceea ce privește toate măsurile care au un impact asupra furnizării de servicii, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă propriilor servicii similare și propriilor furnizori de servicii similari.

2. O parte poate să îndeplinească cerința de la alineatul (1) acordând serviciilor și furnizorilor de servicii ai celeilalte părți fie un tratament în mod formal identic, fie un tratament în mod formal diferit de cel acordat propriilor servicii similare și propriilor furnizori de servicii similari.
3. Un tratament în mod formal identic sau în mod formal diferit este considerat a fi mai puțin favorabil atunci când modifică condițiile de concurență în favoarea serviciilor sau a furnizorilor de servicii ai părții în raport cu serviciile similare sau cu furnizorii de servicii similari ai celeilalte părți.
4. Angajamentele specifice asumate în temeiul prezentului articol nu se interpretează ca obligând o parte să compenseze dezavantajele concurențiale inerente care decurg din caracterul străin al serviciilor relevante sau al furnizorilor de servicii relevanți.

ARTICOLUL 8.12

Lista angajamentelor specifice

Sectoarele liberalizate de fiecare parte în conformitate cu prezenta secțiune și cu termenii, limitările, condițiile și calificările menționate la articolele 8.10 (Accesul pe piață) și 8.11 (Tratamentul național) sunt prevăzute în lista angajamentelor specifice inclusă în apendicele 8-A-1 la anexa 8-A (Lista angajamentelor specifice ale Uniunii), respectiv în apendicele 8-B-1 la anexa 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului).

SECȚIUNEA D

PREZENȚA TEMPORARĂ A PERSOANELOR FIZICE ÎN SCOPURI DE AFACERI

ARTICOLUL 8.13

Domeniu de aplicare și definiții

1. Prezenta secțiune se aplică măsurilor luate de o parte cu privire la intrarea și șederea temporară pe teritoriul său a persoanelor aflate în vizită de afaceri, a persoanelor transferate în cadrul aceleiași companii, a vânzătorilor de servicii sau bunuri pentru întreprinderi, a furnizorilor de servicii pe bază de contract și a profesioniștilor independenți.
2. În sensul prezentei secțiuni:
 - (a) „vânzători de servicii sau bunuri pentru întreprinderi” înseamnă persoane fizice reprezentante ale unui furnizor de bunuri sau servicii al unei părți care doresc să intre și să beneficieze de ședere temporară pe teritoriul celeilalte părți pentru a negocia vânzarea de servicii sau de bunuri sau pentru a încheia contracte de vânzare de servicii sau bunuri pentru respectivul furnizor și care nu se implică în vânzarea serviciilor sau a bunurilor; aceste persoane nu se implică în vânzări directe către publicul larg și nu primesc o remunerație dintr-o sursă situată în partea-gazdă, și nici nu sunt agenți comisionari;

- (b) „persoane aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii” înseamnă persoane fizice care ocupă un post de conducere în cadrul unei persoane juridice a unei părți și sunt responsabile de înființarea unei întreprinderi a acestei persoane juridice, cu condiția să nu ofere sau să furnizeze servicii, să nu se implice în alte activități economice decât cele necesare în scopul stabilirii și să nu primească o remunerație dintr-o sursă situată în partea-gazdă;
- (c) „furnizori de servicii pe bază de contract” înseamnă persoane fizice angajate de o persoană juridică a unei părți care nu este o agenție pentru servicii de plasare și furnizare de personal și nici nu acționează prin intermediul unei astfel de agenții, nu s-a stabilit pe teritoriul celeilalte părți și a încheiat cu un consumator final din cealaltă parte un contract de bună-credință¹ în vederea furnizării de servicii, pentru executarea contractului de furnizare de servicii fiind necesară prezența temporară a angajaților săi pe teritoriul părții respective;
- (d) „profesioniști independenți” înseamnă persoane fizice care asigură furnizarea unui serviciu și care sunt stabilite în calitate de lucrători care desfășoară activități independente pe teritoriul unei părți, care nu s-au stabilit pe teritoriul celeilalte părți și care au încheiat cu un consumator final din cealaltă parte un contract de bună-credință² (altfel decât printr-o agenție de plasare și furnizare a personalului) în vederea furnizării de servicii, pentru executarea contractului de furnizare de servicii fiind necesară prezența lor temporară pe teritoriul părții respective;

¹ Contractul de furnizare de servicii trebuie să respecte cerințele legilor și reglementărilor, precum și alte cerințe ale părții în care se execută contractul.

² Contractul de furnizare de servicii trebuie să respecte cerințele legilor și reglementărilor, precum și alte cerințe ale părții în care se execută contractul.

- (e) „persoane transferate în cadrul aceleiași companii” înseamnă persoane fizice care au fost angajate de o persoană juridică sau o sucursală a acesteia sau au fost asociați ai acesteia pe o perioadă de cel puțin un an și care sunt transferate temporar într-o întreprindere a persoanei juridice de pe teritoriul celeilalte părți, cu condiția ca persoana fizică în cauză să facă parte din categoria directorilor sau a cadrelor de conducere, a specialiștilor sau a angajaților stagiaari;
- (f) „directori sau cadre de conducere” înseamnă persoane fizice care ocupă posturi de conducere în cadrul unei persoane juridice a unei părți, care asigură în principal managementul întreprinderii¹ în cealaltă parte, sub supravegherea sau îndrumarea generală a consiliului de administrație sau a acționarilor sau echivalenților acestora, incluzând cel puțin următoarele:
- (i) conducerea întreprinderii sau a unui departament sau a unei subdiviziuni a acesteia;
 - (ii) supravegherea și controlul activității desfășurate de către alți angajați cu atribuții de supraveghere, profesionale sau manageriale; și
 - (iii) exercitarea autorității personale de a recruta și a concedia personalul sau de a face recomandări privind recrutarea, concedierea personalului sau luarea altor măsuri privind personalul;

¹ Pentru mai multă certitudine, deși directorii sau cadrele de conducere nu îndeplinesc direct sarcini legate de furnizarea efectivă a serviciilor, acest lucru nu îi împiedică, în cursul exercitării atribuțiilor, să îndeplinească aceste sarcini dacă este necesar pentru furnizarea serviciilor.

- (g) „calificări” înseamnă diplome, certificate și alte dovezi de calificare oficială eliberate de o autoritate desemnată în temeiul dispozițiilor legislative, de reglementare sau administrative și care certifică absolvirea cu succes a unei formări profesionale;
- (h) „specialiști” înseamnă persoane fizice care lucrează în cadrul unei persoane juridice și care dețin cunoștințe de specialitate esențiale pentru domeniile de activitate, tehnicile sau managementul întreprinderilor; pentru evaluarea acestor cunoștințe, se au în vedere nu doar cunoștințele specifice întreprinderii, ci și dacă persoana respectivă are un grad înalt de calificare, inclusiv experiență profesională corespunzătoare pentru un anumit tip de muncă sau activitate care necesită cunoștințe tehnice specifice, inclusiv eventuala apartenență la o profesie acreditată; și
- (i) „angajați stagiați” înseamnă persoane fizice care au fost angajate de o persoană juridică a unei părți sau de o sucursală a acesteia pentru cel puțin un an, care dețin o diplomă universitară și sunt transferate temporar în scopul dezvoltării profesionale sau pentru a dobândi o formare în tehnici sau metode de afaceri¹.

¹ Întreprinderii-gazdă i se poate solicita să prezinte spre aprobare prealabilă un program de formare care să acopere durata șederii, demonstrând că scopul șederii este formarea. În cazul Republicii Cehe, al Germaniei, al Spaniei, al Franței, al Ungariei și al Austriei, formarea trebuie să aibă legătură cu diploma universitară obținută.

ARTICOLUL 8.14

Persoane aflate în vizită de afaceri și persoane transferate în cadrul aceleiași companii

1. Pentru sectoarele liberalizate în conformitate cu secțiunea B (Liberalizarea investițiilor), fiecare parte permite investitorilor celeilalte părți să angajeze în întreprinderile lor persoane fizice provenite din cealaltă parte, cu condiția ca acești angajați să fie persoane aflate în vizită de afaceri sau persoane transferate în cadrul aceleiași companii¹.
2. Intrarea și șederea temporară sunt:
 - (a) pentru directori sau cadre de conducere, o perioadă de până la trei ani;
 - (b) pentru specialiști, o perioadă de până la trei ani;
 - (c) pentru angajați stagiați, o perioadă de până la un an; și
 - (d) pentru persoanele aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii, o perioadă de până la 90 de zile².

¹ Pentru Vietnam, obligațiile care decurg din prezenta secțiune în legătură cu angajații stagiați intră în vigoare la trei ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

² Pentru Uniune, perioada maximă de 90 de zile trebuie să fie calculată în cursul oricărei perioade de 12 luni.

3. Pentru fiecare sector liberalizat în conformitate cu secțiunea B (Liberalizarea investițiilor), o parte nu adoptă sau menține, la nivelul unei subdiviziuni regionale sau la nivelul întregului său teritoriu, limitări privind numărul total de persoane fizice pe care un investitor le poate angaja ca persoane aflate în vizită de afaceri în scopul stabilirii și persoane transferate în cadrul aceleiași companii într-un sector specific sub forma contingentelor numerice sau a cerinței de efectuare a unui test privind necesitățile economice și ca limitări discriminatorii, cu excepția cazului în care se specifică altfel în appendicele 8-A-3 la anexa 8-A (Lista angajamentelor specifice ale Uniunii), respectiv în appendicele 8-B-2 la anexa 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului).

ARTICOLUL 8.15

Vânzători de servicii sau bunuri pentru întreprinderi

Pentru fiecare sector liberalizat în conformitate cu secțiunea B (Liberalizarea investițiilor) sau cu secțiunea C (Furnizarea transfrontalieră a serviciilor) și supus unor eventuale rezerve enumerate în appendicele 8-A-3 la anexa 8-A (Lista angajamentelor specifice ale Uniunii), respectiv în appendicele 8-B-2 la anexa 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului), fiecare parte permite intrarea și șederea temporară a vânzătorilor de servicii sau bunuri pentru întreprinderi pentru o perioadă maximă de 90 de zile¹.

¹ Pentru Uniune, perioada maximă de 90 de zile trebuie să fie calculată în cursul oricărei perioade de 12 luni.

ARTICOLUL 8.16

Furnizori de servicii pe bază de contract

1. Părțile își reafirmă drepturile și obligațiile care decurg din angajamentele lor în temeiul GATS în ceea ce privește intrarea și șederea temporară a furnizorilor de servicii pe bază de contract.
2. Fiecare parte permite furnizarea de servicii pe teritoriul său de către furnizori de servicii pe bază de contract ai celeilalte părți, sub rezerva condițiilor specificate la alineatul (3) și în condițiile rezervelor enumerate în appendicele 8-A-3 la anexa 8-A (Lista angajamentelor specifice ale Uniunii), respectiv în appendicele 8-B-2 la anexa 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului), pentru următoarele sectoare sau subsectoare:
 - (a) servicii de arhitectură;
 - (b) servicii de planificare urbană și arhitectură peisagistică;
 - (c) servicii de inginerie;
 - (d) servicii de inginerie integrate;
 - (e) servicii informatice și servicii conexe;
 - (f) servicii de învățământ superior (doar serviciile cu finanțare privată);

(g) cursuri de limbi străine; și

(h) servicii de mediu.

3. Angajamentele asumate de către părți se supun următoarelor condiții:

- (a) persoanele fizice trebuie să fie implicate în furnizarea unui serviciu temporar în calitate de angajați ai unei persoane juridice care a obținut un contract de furnizare de servicii cu o durată ce nu depășește 12 luni;
- (b) persoanele fizice care intră pe teritoriul celeilalte părți trebuie să ofere serviciile respective în calitate de angajați ai persoanei juridice care furnizează serviciile în cauză cel puțin în ultimii doi ani imediat anteriori datei de depunere a cererii de intrare pe teritoriul celeilalte părți și, în plus, persoanele fizice trebuie să aibă, la data depunerii unei cereri de intrare pe teritoriul celeilalte părți, cel puțin cinci ani de experiență profesională¹ în sectorul de activitate care face obiectul contractului;

¹ Pentru mai multă certitudine, această perioadă se calculează după data la care persoanele fizice au ajuns la vârsta majoratului.

- (c) persoanele fizice care intră pe teritoriul celeilalte părți trebuie să dețină:
- (i) o diplomă universitară sau o calificare care atestă cunoștințe de un nivel echivalent¹; și
 - (ii) calificări profesionale, atunci când acestea sunt necesare pentru exercitarea unei activități în conformitate cu legislația, reglementările sau cerințele legale ale părții în care este furnizat serviciul;
- (d) persoana fizică nu primește altă remunerație pentru furnizarea serviciilor pe teritoriul celeilalte părți în afară de cea plătită de persoana juridică care angajează persoana fizică;
- (e) intrarea și șederea temporară a persoanelor fizice pe teritoriul părții în cauză sunt autorizate pentru o perioadă cumulată de cel mult șase luni² sau pe durata contractului, dacă aceasta este mai scurtă;
- (f) accesul acordat în conformitate cu prezentul articol trebuie să se refere numai la activitatea de servicii care face obiectul contractului și nu poate conferi dreptul de a profesa sub titlul profesional al părții pe teritoriul căreia este furnizat serviciul;

¹ În cazul în care diploma sau calificarea nu a fost obținută pe teritoriul părții în care este furnizat serviciul, partea respectivă poate să evalueze dacă această diplomă sau calificare este echivalentă cu o diplomă universitară solicitată pe teritoriul său.

² Pentru Uniune, perioada cumulată de maximum șase luni trebuie să fie calculată în cursul oricărei perioade de 12 luni.

- (g) numărul de persoane vizate de contractul de furnizare de servicii nu poate fi mai mare decât numărul necesar pentru executarea contractului, în conformitate cu legislația și reglementările sau alte măsuri ale părții în care este furnizat serviciul; și
- (h) alte limitări discriminatorii, inclusiv numărul persoanelor fizice sub forma unui test privind necesitățile economice, specificate în apendicele 8-A-3 la anexa 8-A (Lista angajamentelor specifice ale Uniunii), respectiv în apendicele 8-B-2 la anexa 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului).

ARTICOLUL 8.17

Profesioniști independenți

În termen de cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord, părțile revizuiesc prezenta secțiune pentru a analiza stabilirea modalităților de extindere a dispozițiilor acesteia la profesioniștii independenți.

SECȚIUNEA E

CADRUL DE REGLEMENTARE

SUBSECȚIUNEA 1

REGLEMENTAREA INTERNĂ

ARTICOLUL 8.18

Domeniu de aplicare și definiții

1. Prezenta subsecțiune se aplică măsurilor adoptate de părți cu privire la cerințele și procedurile în materie de acordare a licențelor și la cerințele și procedurile în materie de calificare cu efecte asupra:

- (a) furnizării transfrontaliere de servicii;
- (b) stabilirii și menținerii persoanelor juridice sau fizice; și
- (c) șederii temporare pe teritoriile lor a diferitelor categorii de persoane fizice.

2. Prezenta subsecțiune se aplică numai sectoarelor pentru care una dintre părți și-a asumat angajamente specifice și în măsura în care aceste angajamente specifice sunt aplicabile.
3. Prezenta subsecțiune nu se aplică măsurilor care constituie limitări în conformitate cu articolul 8.4 (Accesul pe piață), 8.5 (Tratamentul național), 8.10 (Accesul pe piață) sau 8.11 (Tratamentul național).
4. În sensul prezentei secțiuni:
- (a) „autoritate competentă” înseamnă orice administrație sau autoritate centrală, regională sau locală sau orice organism neguvernamental în exercitarea competențelor care îi sunt delegate de o administrație sau o autoritate centrală, regională sau locală, care ia decizii privind autorizarea furnizării unui serviciu, inclusiv prin stabilire, sau privind autorizarea stabilirii pentru a desfășura o altă activitate economică decât servicii;
 - (b) „proceduri de acordare a licențelor” înseamnă normele administrative sau procedurale pe care trebuie să le respecte o persoană fizică sau juridică care solicită autorizarea de a desfășura activitățile menționate la alineatul (1), inclusiv modificarea sau reînnoirea unei licențe, pentru a demonstra respectarea cerințelor în materie de acordare a licențelor;
 - (c) „cerințe în materie de acordare a licențelor” înseamnă alte cerințe de fond decât cerințele în materie de calificare pe care trebuie să le îndeplinească o persoană fizică sau juridică pentru a obține, a modifica sau a reînnoi o autorizație în vederea desfășurării activităților menționate la alineatul (1);

- (d) „proceduri de calificare” înseamnă normele administrative sau procedurale pe care trebuie să le respecte o persoană fizică pentru a demonstra respectarea cerințelor în materie de calificare, în scopul obținerii autorizației pentru furnizarea unui serviciu; și
- (e) „cerințe în materie de calificare” înseamnă cerințe de fond privind competența unei persoane fizice de a furniza un serviciu, care trebuie demonstrate pentru a obține autorizația de furnizare a unui serviciu.

ARTICOLUL 8.19

Condiții de acordare a licențelor și de calificare

1. Fiecare parte se asigură că măsurile privind cerințele și procedurile de acordare a licențelor și cerințele și procedurile de calificare se bazează pe criterii:
 - (a) clare;
 - (b) obiective și transparente; și
 - (c) stabilite în prealabil și accesibile publicului și persoanelor interesate.

2. O autorizație sau o licență se acordă, în funcție de disponibilitate, de îndată ce se stabilește, în urma unei examinări corespunzătoare, că au fost îndeplinite condițiile pentru obținerea unei autorizații sau a unei licențe.

3. Fiecare parte menține sau instituie instanțe sau proceduri judiciare, arbitrale sau administrative care asigură, la cererea unui investitor sau furnizor de servicii vizat, o revizuire promptă a deciziilor administrative care au un impact asupra stabilirii, a furnizării transfrontaliere de servicii sau a prezenței temporare a persoanelor fizice aflate în vizită de afaceri și, în cazul în care este justificat, luarea unor măsuri corective adecvate. În cazul în care aceste proceduri nu sunt independente de autoritatea însărcinată să adopte decizia administrativă în cauză, fiecare parte se asigură că procedurile respective permit o revizuire obiectivă și imparțială.

Prezentul alineat nu trebuie interpretat ca obligând o parte să instituie astfel de instanțe sau proceduri, în cazurile în care acest lucru ar fi incompatibil cu structura sa constituțională sau cu natura sistemului său juridic.

ARTICOLUL 8.20

Proceduri de acordare a licențelor și de calificare

1. Procedurile și formalitățile de acordare a licențelor și de calificare nu trebuie să constituie în sine o restricționare a furnizării unui serviciu sau a desfășurării oricărei alte activități economice. Fiecare parte depune eforturi pentru ca aceste proceduri și formalități să fie cât mai simple cu putință și să nu complice sau să întârzie în mod nejustificat furnizarea serviciului. Orice taxă de licență¹ suportată de solicitanți în legătură cu cererile depuse ar trebui să fie rezonabile și să nu aibă ca efect restricționarea furnizării serviciului în cauză.
2. Fiecare parte se asigură că procedurile utilizate de autoritatea competentă și deciziile adoptate de aceasta în procesul de acordare a licențelor sau de autorizare sunt imparțiale față de toți solicitanții. Autoritatea competentă ar trebui să ia decizii în mod independent și să nu fie răspunzătoare în fața niciunei persoane care furnizează serviciile sau care desfășoară activitățile economice pentru care se solicită licența sau autorizarea.
3. În cazul în care legislația și reglementările fiecărei părți prevăd anumite termene de depunere a cererilor, solicitanții trebuie să dispună de o perioadă rezonabilă de timp pentru depunerea cererii. Autoritatea competentă procedează la prelucrarea unei cereri fără întârzieri nejustificate. În măsura în care este posibil, cererile ar trebui să fie acceptate în format electronic în aceleași condiții de autenticitate ca cererile depuse pe hârtie.

¹ Taxele de licență nu includ plățile pentru licitații, proceduri de ofertare sau alte mijloace nediscriminatorii de acordare de concesi sau contribuțiile obligatorii la furnizarea serviciului universal.

4. Fiecare parte se asigură că prelucrarea unei cereri, inclusiv adoptarea unei decizii finale, se încheie într-un interval de timp rezonabil de la depunerea unei cereri complete. Fiecare parte depune toate eforturile pentru stabilirea unui termen normal de prelucrare a unei cereri.
5. Autoritatea competentă îl informează pe solicitant într-un termen rezonabil după primirea unei cereri pe care o consideră incompletă, identifică, în măsura în care acest lucru este fezabil, informațiile suplimentare necesare pentru completarea cererii și îi oferă ocazia de a corecta deficiențele.
6. În măsura în care este posibil, ar trebui să fie acceptate copii autentificate în locul documentelor originale.
7. Dacă autoritatea competentă respinge o cerere, solicitantul este informat în scris și fără întârzieri nejustificate. În principiu, solicitantul trebuie să fie informat, pe baza unei cereri oficiale, și cu privire la motivele respingerii cererii. Solicitantul ar trebui să aibă posibilitatea, în limitele unui termen rezonabil, să depună din nou o cerere.
8. Fiecare parte se asigură că licențele sau autorizațiile acordate intră în vigoare fără întârzieri nejustificate, în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute de acestea.

SUBSECȚIUNEA 2

DISPOZIȚII CU APLICABILITATE GENERALĂ

ARTICOLUL 8.21

Recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale

1. Nicio dispoziție a prezentului articol nu împiedică o parte să solicite ca persoanele fizice să dețină calificările necesare și experiența profesională specificată pe teritoriul pe care este furnizat serviciul, pentru sectorul de activitate în cauză.
2. Părțile încurajează organismele profesionale sau autoritățile competente, după caz, de pe teritoriile lor să elaboreze și să prezinte Comitetului pentru investiții, comerțul cu servicii, comerț electronic și achiziții publice instituit în conformitate cu articolul 17.2 (Comitete specializate) o recomandare comună privind recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale. Această recomandare comună trebuie să fie sprijinită de dovezi privind:
 - (a) valoarea economică a unui eventual acord privind recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale (denumit în continuare „acord de recunoaștere reciprocă”); și

(b) compatibilitatea regimurilor părților, și anume măsura în care criteriile aplicate de fiecare parte pentru autorizarea, acordarea de licențe, funcționarea și certificarea antreprenorilor și a furnizorilor de servicii sunt compatibile.

3. La primirea unei recomandări comune, Comitetul pentru investiții, comerțul cu servicii, comerț electronic și achiziții publice examinează recomandarea, într-un termen rezonabil, pentru a stabili dacă aceasta este conformă cu prezentul acord.

4. În cazul în care, pe baza informațiilor prevăzute la alineatul (2), se constată că recomandarea comună este conformă cu prezentul acord, părțile iau măsurile necesare pentru a negocia, prin intermediul autorităților lor competente sau al persoanelor desemnate autorizate de o parte, un acord de recunoaștere reciprocă.

SUBSECȚIUNEA 3

SERVICII INFORMATICE

ARTICOLUL 8.22

Înțelegere privind serviciile informatice

1. În măsura în care comerțul cu servicii informatice este liberalizat în conformitate cu secțiunea B (Liberalizarea investițiilor), secțiunea C (Furnizarea transfrontalieră a serviciilor) și secțiunea D (Prezența temporară a persoanelor fizice în scopuri de afaceri), părțile respectă dispozițiile alineatelor (2)-(4).
2. Părțile înțeleg că CPC¹ 84, care este codul Națiunilor Unite utilizat pentru descrierea serviciilor informatice și conexe, acoperă funcțiile de bază utilizate pentru furnizarea tuturor serviciilor informatice și conexe. Datorită progresului tehnologic, aceste servicii sunt oferite din ce în ce mai mult sub formă de pachete de servicii conexe care pot include toate sau o parte dintre aceste funcții de bază. De exemplu, serviciile precum găzduirea paginilor internet sau a domeniilor, extragerea datelor și tehnologia grid computing constau fiecare dintr-o combinație de funcții de bază ale serviciilor informatice.

¹ CPC înseamnă Clasificarea centrală a produselor, stabilită de Oficiul statistic al Organizației Națiunilor Unite, Statistical Papers, seria M, nr. 77, CPC prov, 1991.

3. Serviciile informatice și serviciile conexe, indiferent dacă sunt sau nu furnizate prin intermediul unei rețele, inclusiv prin internet, includ toate serviciile care oferă:

- (a) consultanță, strategie, analiză, planificare, specificare, proiectare, dezvoltare, instalare, implementare, integrare, testare, corectarea erorilor, actualizare, sprijin, asistență tehnică sau administrare a computerelor sau a sistemelor de calcul ori destinate acestora;
- (b) consultanță, strategie, analiză, planificare, specificare, proiectare, dezvoltare, instalare, implementare, integrare, testare, corectarea erorilor, actualizare, adaptare, întreținere, suport tehnic, asistență tehnică, administrare sau utilizare a programelor informatice;
- (c) prelucrarea datelor, stocarea datelor, găzduirea datelor sau servicii de gestionare a bazelor de date;
- (d) servicii de întreținere și reparații pentru mașini și echipamente de birou, inclusiv calculatoare; sau
- (e) servicii de formare destinate personalului clienților, legate de programe informatice, calculatoare sau sisteme de calcul și neclasificate în altă parte.

4. Părțile înțeleg că, în multe cazuri, serviciile informatice și conexe permit furnizarea altor servicii¹ prin mijloace electronice și de alt tip. În astfel de cazuri, este important să se facă distincție între serviciile informatice și conexe, spre exemplu, găzduirea paginilor internet sau găzduirea aplicațiilor, și celălalt serviciu accesibil prin intermediul unui serviciu informatic și conex. Celălalt serviciu, chiar dacă este accesibil prin intermediul unui serviciu informatic și conex, nu este cuprins în CPC 84.

SUBSECȚIUNEA 4

SERVICII POȘTALE²

ARTICOLUL 8.23

Prevenirea practicilor anticoncurențiale în sectorul serviciilor poștale

Fiecare parte introduce sau menține măsuri adecvate pentru a nu permite furnizorilor care, individual sau împreună, au capacitatea să influențeze în mod considerabil condițiile de participare pe piețele relevante ale serviciilor poștale, ca urmare a utilizării poziției lor pe piață, să adopte sau să continue practici anticoncurențiale.

¹ De exemplu, W/120.1.A.b. (servicii de contabilitate, de audit și de gestionare a registrelor contabile), W/120.1.A.d. (servicii de arhitectură), W/120.1.A.h. (serviciile medicale și stomatologice), W/120.2.D (servicii audiovizuale), W/120.5. (servicii educaționale).

² Prezenta secțiune se aplică atât în cazul CPC 7511, cât și al CPC 7512.

ARTICOLUL 8.24

Licențe

1. În cazul în care o parte impune obligația deținerii unei licențe pentru furnizarea de servicii poștale, partea respectivă pune la dispoziția publicului:
 - (a) toate criteriile de acordare a licenței și perioada de timp necesară în mod normal pentru luarea unei decizii cu privire la o cerere de licență; și
 - (b) termenii și condițiile licenței respective.
2. Motivele pentru refuzul acordării unei licențe se comunică solicitantului la cererea acestuia, fiecare parte urmând să instituie și o procedură de contestare prin intermediul unui organism competent. Procedura de contestare trebuie să fie transparentă, nediscriminatorie și să se bazeze pe criterii obiective.

ARTICOLUL 8.25

Autoritatea de reglementare în domeniul poștal

Organismul de reglementare este distinct de orice furnizor de servicii poștale și nu răspunde în fața unui astfel de furnizor. Deciziile organismului de reglementare și procedurile utilizate de acesta sunt imparțiale față de toți participanții la piață.

SUBSECȚIUNEA 5

REȚELE ȘI SERVICII DE TELECOMUNICAȚII

ARTICOLUL 8.26

Domeniul de aplicare

1. Prezenta subsecțiune stabilește principiile cadrului de reglementare pentru furnizarea de rețele și servicii de telecomunicații, liberalizate în conformitate cu secțiunea B (Liberalizarea investițiilor), secțiunea C (Furnizarea transfrontalieră de servicii) și secțiunea D (Prezența temporară a persoanelor fizice aflate în vizită de afaceri).
2. Prezenta subsecțiune nu se aplică măsurilor adoptate sau menținute de o parte privind difuzarea¹ sau distribuția prin cablu a programelor de radio sau de televiziune.

¹ „Difuzarea” se definește conform legilor și reglementărilor aplicabile ale fiecărei părți. Pentru mai multă certitudine, difuzarea nu include legăturile de contribuție între operatori.

ARTICOLUL 8.27

Definiții

În sensul prezentei subsecțiuni:

- (a) „utilizator final” înseamnă un consumator de servicii final sau un furnizor de servicii final căruia i se furnizează o rețea sau un serviciu public de telecomunicații, în alte scopuri decât pentru furnizarea unei alte rețele sau a unui alt serviciu de telecomunicații;
- (b) „instalații esențiale” înseamnă instalațiile unei rețele sau ale unui serviciu public de telecomunicații care:
 - (i) sunt furnizate exclusiv sau predominant de un singur furnizor sau de un număr limitat de furnizori; și
 - (ii) nu pot fi înlocuite din punct de vedere economic sau tehnic pentru furnizarea unui serviciu;
- (c) „interconectare” înseamnă legătura cu furnizori care oferă servicii publice de telecomunicații pentru a permite utilizatorilor unui furnizor să comunice cu utilizatorii unui alt furnizor și să aibă acces la serviciile oferite de un alt furnizor;

- (d) „furnizor principal” înseamnă un furnizor de servicii publice de telecomunicații care are capacitatea de a influența în mod considerabil condițiile de participare, în ceea ce privește prețul și oferta, pe piața serviciilor publice de telecomunicații, ca urmare a controlului pe care îl deține asupra instalațiilor esențiale sau a utilizării poziției sale pe piață;
- (e) „portabilitatea numerelor” înseamnă posibilitatea pe care o au utilizatorii finali ai serviciilor publice de telecomunicații de a-și păstra, la cerere, în aceeași locație, aceleași numere de telefon în caz de transfer între furnizori de servicii publice de telecomunicații din aceeași categorie;
- (f) „rețea publică de telecomunicații” înseamnă o rețea de telecomunicații căreia o parte îi solicită să furnizeze servicii publice de telecomunicații între anumite puncte terminus ale rețelei;
- (g) „serviciu public de telecomunicații” reprezintă orice serviciu de telecomunicații în privința căruia o parte prevede explicit sau în fapt obligația de a fi oferit publicului larg;
- (h) „autoritate de reglementare” în sectorul telecomunicațiilor înseamnă organismul sau organismele însărcinate de o parte să asigure reglementarea telecomunicațiilor;
- (i) „rețea de telecomunicații” înseamnă sisteme de transmisie și, după caz, echipamente de comutare sau de rutare și alte resurse, inclusiv elemente de rețea inactive care permit transmiterea semnalelor prin fir, prin radio, prin mijloace optice sau prin alte mijloace electromagnetice;

- (j) „servicii de telecomunicații” înseamnă toate serviciile care constau în transmiterea și recepționarea de semnale electromagnetice, mai puțin serviciile de radiodifuziune și activitățile economice care presupun furnizarea unui conținut destinat a fi transportat prin rețele de telecomunicații; și
- (k) „utilizator” înseamnă un consumator de servicii sau un furnizor de servicii.

ARTICOLUL 8.28

Autoritatea de reglementare

1. Autoritatea de reglementare este distinctă de orice furnizor de rețele sau servicii de telecomunicații și nu răspunde în fața unui astfel de furnizor.
2. Deciziile și procedurile utilizate de organismele de reglementare sunt imparțiale față de toți participanții pe piață. În acest scop, o parte care păstrează proprietatea sau controlul asupra unor furnizori de rețele sau servicii de telecomunicații se asigură că acțiunile, deciziile sau măsurile de reglementare luate de autoritatea de reglementare în raport cu acești furnizori nu sunt discriminatorii față de concurenții lor și, prin urmare, nu le cauzează acestora din urmă dezavantaje semnificative.
3. Autoritatea de reglementare trebuie să dispună de competențe suficiente pentru a reglementa sectorul și de resurse financiare și umane adecvate pentru îndeplinirea sarcinilor care îi revin.
4. Sarcinile pe care urmează să le îndeplinească autoritatea de reglementare sunt făcute publice într-o formă accesibilă și clară, în special în cazul în care respectivele sarcini sunt încredințate mai multor organisme.

5. Competențele autorității de reglementare sunt exercitate în mod transparent și în timp util.
6. Autoritățile de reglementare au competența de a se asigura că furnizorii de rețele și servicii de telecomunicații le transmit cu promptitudine, la cerere, toate informațiile, inclusiv financiare, care sunt necesare pentru a permite autorităților de reglementare să își îndeplinească atribuțiile în conformitate cu prezenta subsecțiune. Informațiile solicitate nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru a permite îndeplinirea sarcinilor autorităților de reglementare și sunt tratate în conformitate cu cerințele de confidențialitate.

ARTICOLUL 8.29

Autorizația de a furniza rețele și servicii de telecomunicații

1. Fiecare parte se asigură că procedurile de acordare a licențelor sunt puse la dispoziția publicului, inclusiv:
 - (a) toate criteriile, termenii, condițiile și procedurile de acordare a licențelor pe care le aplică; și
 - (b) perioada de timp rezonabilă necesară în mod normal pentru adoptarea unei decizii cu privire la o cerere de acordare a licenței.

2. Fiecare parte se asigură că un solicitant primește în scris, la cerere, motivele care stau la baza refuzului de acordare a unei licențe.
3. Solicitantul unei licențe are posibilitatea să sesizeze un organism de soluționare a contestațiilor în cazul în care i se refuză acordarea unei licențe.
4. Orice taxă de licență¹ suportată de solicitanți în legătură cu cererile de licență depuse trebuie să fie rezonabilă și să nu aibă ca efect restricționarea furnizării serviciului.

ARTICOLUL 8.30

Resurse limitate

1. Toate procedurile pentru alocarea și utilizarea resurselor limitate, inclusiv a frecvențelor, a numerelor și a drepturilor de trecere, se desfășoară într-un mod obiectiv, prompt, transparent și nediscriminatoriu.
2. Informațiile privind situația actuală a benzilor de frecvență alocate se pun la dispoziția publicului, fără a fi însă necesară identificarea detaliată a spectrului de frecvențe radio alocate pentru utilizări specifice de către autoritățile guvernamentale.

¹ Taxele de licență nu includ plățile pentru licitații, proceduri de ofertare sau alte mijloace nediscriminatorii de acordare de concesi sau contribuțiile obligatorii la furnizarea serviciului universal.

3. Deciziile privind alocarea și atribuirea spectrului și gestionarea frecvențelor nu sunt măsuri care sunt incompatibile în sine cu articolele 8.4 (Accesul pe piață), 8.8 (Cerințe de performanță) și 8.10 (Accesul pe piață). În consecință, fiecare parte își rezervă dreptul de a-și aplica politicile de gestionare a spectrului și a frecvențelor, care pot să aibă impact asupra numărului de furnizori de servicii publice de telecomunicații, cu condiția ca acest lucru să se realizeze într-un mod care să fie conform cu dispozițiile prezentului capitol. De asemenea, părțile își păstrează dreptul de a aloca benzi de frecvență într-un mod care ia în considerare nevoile actuale și viitoare.

ARTICOLUL 8.31

Accesul la rețelele și serviciile publice de telecomunicații și utilizarea acestora

1. Fiecare parte se asigură că toți furnizorii de servicii ai celeilalte părți au acces și utilizează rețelele și serviciile publice de telecomunicații ale unui furnizor principal¹ oferite în interiorul sau în afara granițelor sale, inclusiv circuitele închiriate private, în condiții rezonabile, nediscriminatorii și transparente, în special în conformitate cu alineatele (2) și (3).

¹ În sensul prezentului articol, desemnarea unui furnizor de rețele și servicii publice de telecomunicații ca furnizor principal trebuie să fie conformă cu legislația, reglementările și procedurile interne ale fiecărei părți.

2. Fiecare parte se asigură că furnizorii de servicii de telecomunicații publice care solicită accesul la rețeaua unui furnizor principal sunt autorizați:

- (a) să cumpere sau să închirieze și să racordeze terminale sau alte echipamente care sunt legate la rețeaua publică de telecomunicații;
- (b) să interconecteze circuitele închiriate sau deținute de către sectorul privat cu rețelele și serviciile publice de telecomunicații, pe teritoriul său sau în afara granițelor sale, sau cu circuitele închiriate sau deținute de către alți furnizori de servicii; și
- (c) să utilizeze protocoalele de exploatare alese de ei, altele decât cele necesare pentru ca rețelele și serviciile de telecomunicații să fie disponibile publicului larg.

3. Fiecare parte se asigură că toți furnizorii de servicii ai celeilalte părți pot utiliza rețelele și serviciile publice de telecomunicații pentru transferul informațiilor pe teritoriul său sau în afara granițelor sale, inclusiv pentru comunicațiile interne ale acestor furnizori de servicii și pentru accesul la informațiile cuprinse în baze de date sau stocate sub altă formă care poate fi citită automat pe teritoriul oricărei părți. Orice măsură nouă sau modificată a unei părți care are un impact semnificativ asupra acestei utilizări este notificată celeilalte părți și face obiectul unor consultări.

4. Fiecare parte se asigură că furnizorii care obțin informații de la un alt furnizor în timpul procesului de negociere a accesului utilizează respectivele informații doar în scopul pentru care acestea au fost oferite și respectă întotdeauna confidențialitatea informațiilor transmise sau păstrate.

ARTICOLUL 8.32

Interconectarea

1. Fiecare parte se asigură că furnizorii de servicii publice de telecomunicații au dreptul și, în cazul în care primesc o cerere în acest sens din partea unui alt furnizor, obligația de a negocia interconectarea reciprocă în scopul furnizării de rețele și servicii publice de telecomunicații.
2. Fiecare parte se asigură că furnizorii care obțin informații de la un alt furnizor în timpul procesului de negociere a acordurilor de interconectare utilizează respectivele informații doar în scopul pentru care acestea au fost oferite și respectă întotdeauna confidențialitatea informațiilor transmise sau păstrate.
3. Pentru serviciile publice de telecomunicații, fiecare parte asigură interconectarea cu un furnizor principal¹ în orice punct în care aceasta este posibilă din punct de vedere tehnic în cadrul rețelei. Această interconectare se asigură:
 - (a) în baza unor termeni și condiții (inclusiv în ceea ce privește standardele și specificațiile tehnice) și tarife nediscriminatorii și la o calitate care să nu fie mai puțin favorabilă decât cea oferită pentru propriile servicii similare ale furnizorului principal respectiv sau pentru servicii similare ale unor furnizori neafiliați sau ale filialelor sale ori ale altor întreprinderi afiliate;

¹ În sensul prezentului articol, desemnarea unui furnizor de rețele și servicii publice de telecomunicații ca furnizor principal trebuie să fie conformă cu legislația, reglementările și procedurile interne ale fiecărei părți.

- (b) cu promptitudine, potrivit unor termeni, condiții (inclusiv în ceea ce privește standardele și specificațiile tehnice) și la tarife bazate pe costuri care să fie transparente, rezonabile, având în vedere fezabilitatea economică, și suficient de degрупate pentru ca furnizorul să nu fie nevoit să plătească pentru componente sau instalații ale rețelei care nu sunt necesare pentru furnizarea serviciului; și
 - (c) la cerere, în alte puncte decât punctele terminus ale rețelei oferite majorității utilizatorilor, cu perceperea unor tarife care reflectă costul construirii instalațiilor suplimentare necesare.
4. Procedurile aplicabile pentru interconectarea cu un furnizor principal sunt puse la dispoziția publicului.
5. Furnizorii principali fac publice acordurile lor de interconectare sau ofertele lor de interconectare de referință, după caz.

ARTICOLUL 8.33

Garanții concurențiale privind furnizorii principali

Părțile introduc sau mențin măsuri adecvate pentru a nu permite furnizorilor care, individual sau împreună, constituie un furnizor principal să adopte sau să mențină practici anticoncurențiale.

Practicile anticoncurențiale respective pe teritoriile lor constau, în special, în:

- (a) acordarea de subvenții încrucișate anticoncurențiale;

- (b) utilizarea informațiilor obținute de la concurenți într-un mod care conduce la rezultate anticoncurențiale; și
- (c) nepunerea la dispoziția altor furnizori de servicii în timp util a informațiilor tehnice referitoare la instalațiile esențiale și a informațiilor relevante din punct de vedere comercial care le sunt necesare pentru furnizarea serviciilor.

ARTICOLUL 8.34

Serviciul universal

1. Fiecare parte are dreptul să definească tipul de obligații de serviciu universal pe care dorește să le mențină. Fiecare parte administrează obligațiile de serviciu universal pe care le menține într-o manieră transparentă, nediscriminatorie și neutră din punctul de vedere al concurenței și se asigură că obligațiile respective nu sunt mai împovărătoare decât este necesar pentru tipul de serviciu universal pe care l-a definit.
2. Desemnarea furnizorilor serviciului universal se face printr-un mecanism eficient, transparent și nediscriminatoriu.

ARTICOLUL 8.35

Portabilitatea numerelor

Fiecare parte se asigură că furnizorii de rețele sau servicii publice de telecomunicații de pe teritoriul său oferă portabilitatea numerelor pentru serviciile mobile și orice alte servicii desemnate de partea respectivă, în măsura în care acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic și economic, în timp util și în condiții rezonabile.

ARTICOLUL 8.36

Confidențialitatea informațiilor

Fiecare parte asigură confidențialitatea telecomunicațiilor efectuate prin intermediul unei rețele publice de telecomunicații și al serviciilor publice de telecomunicații și confidențialitatea datelor aferente legate de trafic, fără a restrânge comerțul cu servicii.

ARTICOLUL 8.37

Soluționarea litigiilor în telecomunicații

1. În caz de litigiu între furnizorii de rețele sau servicii de telecomunicații în legătură cu drepturile și obligațiile care decurg din prezenta subsecțiune, autoritatea națională de reglementare în cauză publică, la cererea uneia dintre părți, o decizie cu caracter obligatoriu pentru a soluționa litigiul în cel mai scurt timp posibil sau, în orice caz, într-o perioadă de timp rezonabilă, în afară de cazul în care există circumstanțe excepționale.
2. Atunci când un litigiu menționat la alineatul (1) vizează furnizarea transfrontalieră de servicii, autoritățile de reglementare în cauză își coordonează eforturile pentru soluționarea litigiului.
3. Decizia autorității de reglementare este pusă la dispoziția publicului, ținând seama de cerințele privind secretele de afaceri. Părțile în cauză primesc o expunere completă a motivelor pe care se bazează decizia și au dreptul de a o contesta în conformitate cu alineatul (5).
4. Procedura menționată la alineatele (1), (2) și (3) nu împiedică niciuna dintre părți să introducă o acțiune în fața autorităților judiciare.

5. Orice utilizator sau furnizor afectat de decizia unei autorități de reglementare are dreptul de a contesta decizia respectivă în fața unui organism competent care este independent de partea implicată. Acest organism, care poate fi o instanță judecătorească, trebuie să dispună de cunoștințele de specialitate adecvate pentru a-și îndeplini atribuțiile în mod eficace. Fondul cauzei trebuie luat în considerare în mod corespunzător, iar calea de atac trebuie să fie eficientă. În cazul în care organismul competent nu are caracter judiciar, acesta furnizează întotdeauna în scris motivele care stau la baza deciziilor luate și deciziile sale fac, de asemenea, obiectul unei reexaminări din partea unei autorități judiciare imparțiale și independente. Deciziile luate de organismele competente să soluționeze căile de atac trebuie executate efectiv. Până la soluționarea căii de atac, decizia autorității de reglementare este menținută, cu excepția cazului în care sunt stabilite măsuri provizorii în conformitate cu legislația și reglementările interne.

ARTICOLUL 8.38

Colocarea

1. Fiecare parte se asigură că furnizorii principali de pe teritoriul său:
 - (a) oferă furnizorilor de rețele sau servicii publice de telecomunicații din cealaltă parte care dețin propriile instalații pe teritoriul celeilalte părți posibilitatea colocării fizice a echipamentelor necesare pentru interconectare; și

(b) în situațiile în care colocarea fizică menționată la litera (a) nu este practică din motive tehnice sau din cauza restricțiilor spațiale, cooperează cu furnizorii de rețele sau servicii de telecomunicații publice din cealaltă parte care dețin propriile instalații pe teritoriul celeilalte părți pentru a găsi și a pune în aplicare o soluție alternativă practică și viabilă din punct de vedere comercial.

2. Fiecare parte se asigură că furnizorii principali de pe teritoriul său le oferă furnizorilor de rețele sau servicii publice de telecomunicații colocarea fizică sau soluția alternativă practică și viabilă din punct de vedere comercial menționată la alineatul (1) cu promptitudine și pe baza unor termeni, condiții, inclusiv în ceea ce privește standardele și specificațiile tehnice, și tarife care sunt rezonabile, având în vedere fezabilitatea economică, nediscriminatorii și transparente.

3. Fiecare parte poate stabili în conformitate cu legislația și reglementările sale interne, locurile în care solicită furnizorilor săi principali să ofere colocarea fizică sau soluția alternativă practică și viabilă din punct de vedere comercial menționată la alineatul (1).

ARTICOLUL 8.39

Servicii de circuite închiriate

Cu excepția cazului în care acest lucru nu este fezabil din punct de vedere tehnic, fiecare parte se asigură că furnizorii principali de pe teritoriul său pun serviciile de circuite închiriate care sunt servicii publice de telecomunicații la dispoziția furnizorilor de rețele sau servicii publice de telecomunicații din cealaltă parte cu promptitudine și pe baza unor termeni, condiții (inclusiv în ceea ce privește standardele și specificațiile tehnice) și tarife care sunt rezonabile, având în vedere fezabilitatea economică, nediscriminatorii și transparente.

ARTICOLUL 8.40

Elemente de rețea degрупate

Fiecare parte se asigură că autoritatea sa de reglementare în domeniul telecomunicațiilor este abilitată să le ceară furnizorilor principali să dea curs cererilor rezonabile de acces și de utilizare a unor elemente specifice de rețea, sub formă degрупată, din partea furnizorilor de rețele sau servicii publice de telecomunicații, cu promptitudine și pe baza unor termeni și condiții care sunt rezonabile, transparente și nediscriminatorii. Fiecare parte stabilește elementele specifice de rețea care trebuie puse la dispoziție pe teritoriul său în conformitate cu legislația și reglementările sale interne.

SUBSECȚIUNEA 6

SERVICII FINANCIARE

ARTICOLUL 8.41

Domeniu de aplicare și definiții

1. Prezenta subsecțiune stabilește principiile cadrului de reglementare pentru toate serviciile financiare în conformitate cu secțiunea B (Liberalizarea investițiilor), secțiunea C (Furnizarea transfrontalieră de servicii) și secțiunea D (Prezența temporară a persoanelor fizice aflate în vizită de afaceri).
2. În sensul prezentei subsecțiuni:
 - (a) „serviciu financiar” înseamnă orice serviciu cu caracter financiar oferit de un furnizor de servicii financiare al unei părți; serviciile financiare includ următoarele activități:
 - (i) servicii de asigurare și servicii conexe:
 - (A) asigurări directe (inclusiv coasigurare):
 - (1) de viață; și
 - (2) altele decât asigurările de viață;

- (B) reasigurarea și retrocesiunea;
 - (C) activități de intermediere a asigurărilor, de exemplu activități de brokeraj și de agenție; și
 - (D) servicii auxiliare asigurărilor, cum ar fi serviciile de consultanță, de actuariat, de evaluare a riscurilor și de soluționare a cererilor de despăgubire;
- (ii) servicii bancare și alte servicii financiare (cu excepția asigurărilor):
- (A) atragere de depozite și de alte fonduri rambursabile de la populație;
 - (B) împrumuturi de orice tip, inclusiv credit de consum, credit ipotecare, factoring și finanțarea tranzacțiilor comerciale;
 - (C) leasing financiar;
 - (D) toate serviciile de plăți și de transferuri monetare, inclusiv cărțile de credit și de debit, cecurile de călătorie și cecurile bancare;
 - (E) garanții și angajamente;

- (F) tranzacționarea în cont propriu sau în contul clienților, pe o piață bursieră, pe o piață extrabursieră sau pe alte piețe, a următoarelor:
- (1) instrumente ale pieței monetare (inclusiv cecuri, efecte de comerț, certificate de depozit);
 - (2) valută;
 - (3) produse derivate, inclusiv, dar fără a se limita la acestea, contracte futures și opțiuni;
 - (4) instrumente pe cursul de schimb și pe rata dobânzii, inclusiv produse precum swapuri, contracte forward pe rata dobânzii;
 - (5) valori mobiliare; și
 - (6) alte instrumente negociabile și active financiare, inclusiv lingouri;
- (G) participarea la emisiunile de titluri de valoare de orice tip, inclusiv subscrierea și plasarea (publică sau privată) în calitate de agent și prestarea de servicii legate de aceste emisiuni;
- (H) brokerajul monetar;

- (I) gestionarea activelor, de exemplu gestionarea numerarului sau a portofoliului, toate formele de gestionare a plasamentelor colective, gestionarea fondurilor de pensii, servicii de custodie, de depozitare și fiduciare;
 - (J) serviciile de decontare și compensare a activelor financiare, inclusiv a valorilor mobiliare, a produselor financiare derivate și a altor instrumente negociabile;
 - (K) furnizarea și transferul de informații financiare, precum și prelucrarea datelor financiare și furnizarea software-ului aferent de către furnizorii de alte servicii financiare; și
 - (L) servicii de consultanță, de intermediere și alte servicii financiare auxiliare privind toate activitățile enumerate la alineatul (2) litera (a) punctul (ii) subpunctele (A)-(K), inclusiv furnizarea de informații privind creditele și evaluarea dosarelor de credit, cercetări și consultanță privind investițiile și portofoliile de investiții, consultanță privind achizițiile, restructurările și strategiile societăților;
- (b) „furnizor de servicii financiare” înseamnă orice persoană fizică sau juridică a unei părți care intenționează să furnizeze sau furnizează servicii financiare, cu excepția entităților publice;
- (c) „serviciu financiar nou” înseamnă serviciu de natură financiară, inclusiv servicii referitoare la produse existente și noi sau la modul în care este livrat un produs, care nu este furnizat de niciun furnizor de servicii financiare pe teritoriul unei părți, dar care este furnizat pe teritoriul celeilalte părți;

(d) „entitate publică” înseamnă:

- (i) o autoritate publică, o bancă centrală sau o autoritate monetară a unei părți sau o entitate deținută sau controlată de către o parte, care este în principal însărcinată cu exercitarea unor funcții publice sau a unor activități desfășurate în scopuri publice, cu excepția unei entități însărcinate în principal cu furnizarea unor servicii financiare în condiții comerciale; sau
- (ii) o entitate privată care îndeplinește funcții ce revin în mod normal unei bănci centrale sau unei autorități monetare, atunci când exercită aceste funcții;

și

- (e) „organism de autoreglementare” înseamnă un organism neguvernamental, o bursă sau o piață de valori mobiliare sau futures, o agenție de compensare sau o altă organizație sau asociație care exercită autoritatea de reglementare sau de supraveghere asupra furnizorilor de servicii financiare prin lege sau prin delegare din partea unor administrații sau autorități centrale, regionale sau locale, după caz.

ARTICOLUL 8.42

Excepția prudențială

1. Nicio dispoziție din prezentul acord nu se interpretează ca împiedicând părțile să adopte sau să mențină măsuri din motive prudențiale, cum ar fi:
 - (a) protecția investitorilor, a deponenților, a asiguraților sau a persoanelor față de care un furnizor de servicii financiare are obligații în calitate de fiduciar; sau
 - (b) asigurarea integrității și a stabilității sistemului financiar al unei părți.
2. Măsurile menționate la alineatul (1) nu sunt mai stricte decât este necesar pentru a îndeplini obiectivul pe care îl urmăresc.
3. Nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează ca impunând uneia dintre părți obligația de a divulga informații referitoare la afacerile și la conturile unor clienți sau orice informații confidențiale sau protejate deținute de entități publice.

4. Fiecare parte depune toate eforturile pentru a asigura introducerea și aplicarea pe teritoriul său a standardelor convenite la nivel internațional privind reglementarea și supravegherea sectorului serviciilor financiare și combaterea evaziunii fiscale și a evitării obligațiilor fiscale. Aceste standarde internaționale sunt, printre altele, *Principiile de bază pentru supravegherea eficientă a sectorului bancar* ale Comitetului de la Basel, *Principiile de bază în asigurări* ale Asociației internaționale a organismelor de supraveghere a asigurărilor, *Obiectivele și principiile de reglementare a valorilor mobiliare* ale Organizației Internaționale a Comisiilor de Valori Mobiliare, *Acordul privind schimbul de informații în domeniul fiscal* al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, *Declarația privind transparența și schimbul de informații în scopuri fiscale* a G20 și cele *Patruzeci de recomandări privind spălarea banilor* și cele *Nouă recomandări speciale privind finanțarea terorismului* ale Grupului de Acțiune Financiară Internațională.

5. Părțile iau act de cele *Zece principii-cheie pentru schimbul de informații* promulgate de miniștrii de finanțe ai țărilor G7.

6. Fără a aduce atingere altor mijloace de reglementare prudențială a comerțului transfrontalier cu servicii financiare, o parte poate solicita înregistrarea sau autorizarea furnizorilor de servicii financiare transfrontaliere ai celeilalte părți și a instrumentelor financiare.

ARTICOLUL 8.43

Reglementare transparentă

Fiecare parte pune la dispoziția persoanelor interesate cerințele aplicabile cererilor referitoare la furnizarea de servicii financiare.

La cererea unui solicitant, partea în cauză îl informează pe acesta cu privire la situația cererii sale. Dacă dorește informații suplimentare de la solicitant, partea în cauză îi notifică solicitantului acest lucru fără întârzieri nejustificate.

ARTICOLUL 8.44

Servicii financiare noi

Fiecare parte permite unui furnizor de servicii financiare al celeilalte părți să furnizeze orice serviciu financiar nou pentru care le-ar acorda autorizația propriilor furnizori de servicii financiare în conformitate cu legislația și reglementările sale interne, în situații similare, cu condiția ca introducerea noilor servicii financiare să nu necesite adoptarea unei legislații noi sau modificarea celei existente. O parte poate stabili forma instituțională și juridică prin care serviciul poate fi prestat și poate impune o autorizație pentru prestarea serviciului în cauză. În cazul în care este necesară o astfel de autorizație, se adoptă o decizie într-un termen rezonabil și autorizația respectivă poate fi refuzată doar din motive prudențiale.

ARTICOLUL 8.45

Prelucrarea datelor

1. Fiecare parte adoptă sau menține garanții adecvate de protecție a vieții private și a datelor cu caracter personal, inclusiv a dosarelor și a conturilor personale.
2. În termen de cel mult doi ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord, fiecare parte permite furnizorilor de servicii financiare¹ ai celeilalte părți să transfere informații în format electronic sau în altă formă, către și dinspre teritoriul său, pentru prelucrarea datelor, atunci când această prelucrare este necesară pentru activitățile obișnuite ale furnizorilor de servicii financiare.
3. Nicio dispoziție a prezentului articol nu restrânge dreptul unei părți de a proteja datele cu caracter personal și viața privată, atât timp cât acest drept nu este utilizat pentru a eluda respectarea dispozițiilor prezentului acord.

¹ Pentru mai multă certitudine, în Vietnam, în conformitate cu legislația și reglementările în vigoare la data semnării prezentului acord, persoanele fizice nu pot transfera date.

ARTICOLUL 8.46

Excepții specifice

1. Nicio dispoziție din prezentul capitol nu se interpretează ca împiedicând o parte, inclusiv entitățile sale publice, să desfășoare sau să furnizeze în exclusivitate, pe teritoriul său, activități sau servicii care fac parte dintr-un sistem public de pensii sau dintr-un sistem legal de asigurări sociale, cu excepția cazurilor în care activitățile respective pot fi desfășurate, în temeiul legislației și reglementărilor interne ale părții, de către furnizori de servicii financiare aflați în concurență cu entități publice sau cu instituții private.
2. Nicio dispoziție din prezentul acord, cu excepția secțiunii B (Liberalizarea investițiilor), care intră sub incidența alineatului (3), nu se aplică activităților desfășurate de o bancă centrală, de o autoritate monetară sau de o altă entitate publică în aplicarea politicii monetare sau a politicii cursului de schimb.
3. Nicio dispoziție din secțiunea B (Liberalizarea investițiilor) nu se aplică măsurilor nediscriminatorii cu aplicabilitate generală luate de o entitate publică în aplicarea politicii monetare sau a politicii cursului de schimb.
4. Nicio dispoziție din prezentul capitol nu se interpretează ca împiedicând o parte, inclusiv entitățile sale publice, să desfășoare sau să furnizeze în exclusivitate, pe teritoriul său, activități sau servicii în contul sau cu garanția părții sau a entităților sale publice sau cu utilizarea resurselor financiare ale părții sau ale entităților sale publice, cu excepția cazurilor în care activitățile respective pot fi desfășurate, în temeiul legislației și reglementărilor interne ale părții, de către furnizori de servicii financiare aflați în concurență cu entități publice sau cu instituții private.

5. Pentru mai multă certitudine, părțile înțeleg că alineatele (1) și (4) nu se interpretează ca permițând părților să aplice, fără a proteja drepturile investitorilor afectați sau investițiile acestora, măsurile menționate la alineatele respective atunci când activitățile sau serviciile menționate au fost liberalizate sau pot fi desfășurate, conform legislației și reglementărilor interne ale părții, de către furnizori de servicii financiare aflați în concurență cu entități publice sau cu instituții private.

ARTICOLUL 8.47

Organisme de autoreglementare

În cazul în care o parte solicită furnizorilor de servicii financiare ai celeilalte părți participarea sau accesul la un organism de autoreglementare pentru a putea furniza servicii financiare pe teritoriul său sau având ca destinație teritoriul său, partea respectivă se asigură că obligațiile care decurg din articolele 8.5 (Tratamentul național), 8.6 (Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate) și 8.11 (Tratamentul național) sunt respectate.

ARTICOLUL 8.48

Sisteme de plată și compensare

În conformitate cu termenii și condițiile care acordă tratament național prevăzute la articolele 8.5 (Tratamentul național) și 8.11 (Tratamentul național), fiecare parte acordă furnizorilor de servicii financiare ai celeilalte părți stabiliți pe teritoriul său acces la sistemele de plată și de compensare exploatate de entități publice, precum și la facilitățile oficiale de finanțare și refinanțare disponibile în cursul activităților comerciale obișnuite. Prezentul articol nu acordă acces la facilitățile de creditor de ultimă instanță ale părții.

SUBSECȚIUNEA 7

SERVICII DE TRANSPORT MARITIM INTERNAȚIONAL

ARTICOLUL 8.49

Domeniu de aplicare, definiții și principii

1. Prezenta subsecțiune stabilește principiile privind liberalizarea serviciilor de transport maritim internațional în conformitate cu secțiunea B (Liberalizarea investițiilor), secțiunea C (Furnizarea transfrontalieră de servicii) și secțiunea D (Prezența temporară a persoanelor fizice aflate în vizită de afaceri).

2. În sensul prezentei subsecțiuni:

- (a) „servicii de staționare și depozitare a containerelor” înseamnă activități care constau în depozitarea containerelor, atât în zone portuare, cât și în interiorul teritoriului, în vederea umplerii sau a golirii, a reparării și a punerii lor la dispoziție pentru expedieri;
- (b) „servicii de vămuire” sau „servicii de brokeraj vamal” înseamnă activități care constau în îndeplinirea, în numele unei alte părți, a formalităților vamale privind importul, exportul sau transportul direct al mărfurilor, indiferent dacă acest serviciu reprezintă principala activitate a furnizorului de servicii sau o completare obișnuită a activității sale principale;
- (c) „servicii de legătură” înseamnă transportul prealabil și ulterior pe mare al mărfurilor internaționale, inclusiv al mărfurilor containerizate, între porturi situate pe teritoriul uneia dintre părți, în drum spre o destinație din afara teritoriului părții respective;
- (d) „servicii de expediere de mărfuri” înseamnă activitatea care constă în organizarea și monitorizarea operațiunilor de transport în numele transportatorilor, prin achiziționarea serviciilor de transport și a serviciilor conexe, întocmirea documentelor și furnizarea de informații comerciale;
- (e) „marfă internațională” înseamnă marfă transportată între un port al unei părți și un port al celeilalte părți sau al unei părți terțe, sau între un port al unui stat membru al Uniunii și un port al unui alt stat membru al Uniunii;

- (f) „servicii de transport maritim internațional” înseamnă transportul de pasageri sau de mărfuri cu nave maritime între un port al unei părți și un port al celeilalte părți sau al unei țări terțe și includ contractarea directă cu furnizorii altor servicii de transport, astfel încât operațiunile de transport multimodal să fie cuprinse în cadrul unui singur document de transport, dar nu includ dreptul de a furniza aceste alte servicii de transport;
- (g) „servicii maritime auxiliare” înseamnă servicii de manipulare a încărcăturilor maritime, servicii de vămuire, servicii de staționare și depozitare a containerelor, servicii de agenție maritimă și servicii de expediere de mărfuri;
- (h) „servicii de manipulare a încărcăturilor maritime” înseamnă activități desfășurate de operatori portuari, inclusiv operatorii de terminale, dar care nu includ activitățile directe ale docherilor, atunci când această forță de muncă este organizată independent de operatorii portuari sau de operatorii terminalului; activitățile vizate includ organizarea și supravegherea următoarelor operațiuni:
- (i) încărcarea sau descărcarea mărfurilor pe sau de pe o navă;
 - (ii) amararea sau dezamararea mărfurilor; și
 - (iii) recepționarea sau livrarea și depozitarea în siguranță a mărfurilor înainte de expediere sau după descărcare;
- și
- (i) „operațiuni de transport multimodal” înseamnă transportul de mărfuri prin intermediul mai multor moduri de transport, incluzând un parcurs maritim internațional, pe baza unui singur document de transport.

3. Ținând seama de nivelurile existente de liberalizare între părți în ceea ce privește transportul maritim internațional, se aplică următoarele principii:

- (a) părțile aplică efectiv principiul accesului nerestricționat pe piețele și la schimburile comerciale în sectorul transportului maritim internațional pe o bază comercială și nediscriminatorie;
- (b) fiecare parte acordă navelor care arborează pavilionul celeilalte părți sau care sunt exploatate de furnizori de servicii ai celeilalte părți un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor nave în ceea ce privește, *inter alia*, accesul la porturi, utilizarea infrastructurii și a serviciilor maritime auxiliare ale porturilor, inclusiv taxele și tarifele aferente, instalațiile vamale și accesul la posturi de acostare și la instalații de încărcare și de descărcare;
- (c) fiecare parte permite furnizorilor de servicii de transport maritim internațional ai celeilalte părți să dețină o întreprindere pe teritoriul său în condiții de stabilire și de exploatare conforme cu condițiile prevăzute în lista sa de angajamente specifice;
- (d) fiecare parte pune la dispoziția furnizorilor de servicii de transport maritim internațional ai celeilalte părți, în condiții rezonabile și nediscriminatorii, următoarele servicii portuare: pilotaj, asistență la remorcare și tracțiune, aprovizionare, alimentare cu combustibil și cu apă, colectarea gunoiului și eliminarea apei de balast, servicii de căpitănie, asistență la navigație, instalații pentru reparații de urgență, servicii de ancorare, locuri de acostare și servicii de acostare, precum și servicii operaționale la țărm esențiale pentru exploatarea navelor, inclusiv comunicații, aprovizionare cu apă și energie electrică;

- (e) sub rezerva autorizării de către autoritățile sale competente, Uniunea permite furnizorilor de servicii de transport maritim internațional din Vietnam să își repoziționeze containerele goale deținute sau închiriate care nu sunt transportate ca marfă contra cost și sunt transportate pentru a fi utilizate la manipularea mărfii în cadrul comerțului internațional, între porturi situate într-un stat membru al Uniunii;
- (f) sub rezerva autorizării de către autoritățile sale competente¹, Vietnamul permite furnizorilor de servicii de transport maritim internațional din Uniune sau din statele membre ale acesteia să își repoziționeze containerele goale deținute sau închiriate care nu sunt transportate ca marfă contra cost și sunt transportate pentru a fi utilizate la manipularea mărfii în cadrul comerțului internațional, între portul Quy Nhon și portul Cai Mep-Thi Vai. După cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord, Vietnamul permite furnizorilor de servicii de transport maritim internațional din Uniune sau din statele membre ale acesteia să își repoziționeze containerele goale deținute sau închiriate care nu sunt transportate ca marfă contra cost și sunt transportate pentru a fi utilizate la manipularea mărfii în cadrul comerțului internațional, între porturile sale naționale, cu condiția ca navele receptoare (navele-mamă) să facă escală în porturi din Vietnam;

¹ Pentru mai multă certitudine, autorizarea este o procedură administrativă instituită pentru a asigura îndeplinirea tuturor condițiilor. Autorizația se acordă de îndată ce se constată, în urma unei examinări corespunzătoare, îndeplinirea condițiilor pentru obținerea acesteia. Autorizația nu poate reprezenta o restricționare disimulată a furnizării serviciilor.

- (g) sub rezerva autorizării de către autoritățile sale competente, Uniunea permite furnizorilor de servicii de transport maritim internațional din Vietnam să furnizeze servicii de legătură între porturile sale naționale;
 - (h) sub rezerva autorizării de către autoritățile sale competente¹, Vietnamul permite furnizorilor de servicii de transport maritim internațional din Uniune sau din statele membre ale acesteia să furnizeze servicii de legătură între portul Quy Nhon și portul Cai Mep-Thi Vai pentru navele proprii, cu condiția ca navele receptoare (navele-mamă) să facă escală în portul Cai Mep-Thi Vai.
4. La aplicarea principiilor menționate la alineatul (3) literele (a) și (b), părțile:
- (a) se abțin să introducă dispoziții privind împărțirea încărcăturii în viitoarele acorduri cu țări terțe privind serviciile de transport maritim, inclusiv vracul solid și lichid și traficul de linie, și reziliază, într-un interval rezonabil de timp, astfel de clauze de împărțire a încărcăturii, dacă sunt prevăzute în acorduri precedente; și
 - (b) se abțin să introducă sau să aplice, de la intrarea în vigoare a prezentului acord, orice fel de măsuri unilaterale sau obstacole administrative, tehnice și de altă natură care ar putea constitui restricții disimulate sau ar putea avea efecte discriminatorii asupra libertății de a presta servicii în domeniul transportului maritim internațional.

¹ Pentru mai multă certitudine, autorizarea este o procedură administrativă instituită pentru a asigura îndeplinirea tuturor condițiilor. Autorizația se acordă de îndată ce se constată, în urma unei examinări corespunzătoare, îndeplinirea condițiilor pentru obținerea acesteia. Autorizația nu poate reprezenta o restricționare disimulată a furnizării serviciilor.

SECȚIUNEA F

COMERȚUL ELECTRONIC

ARTICOLUL 8.50

Obiective și principii

Recunoscând faptul că schimburile comerciale electronice sporesc oportunitățile de afaceri în numeroase sectoare, părțile promovează dezvoltarea comerțului electronic între ele, în special cooperând în privința problemelor generate de comerțul electronic în conformitate cu dispozițiile prevăzute în prezentul capitol.

ARTICOLUL 8.51

Taxe vamale

Părțile nu instituie taxe vamale asupra transmisiilor electronice.

ARTICOLUL 8.52

Cooperarea în materie de reglementare a comerțului electronic

1. Părțile poartă un dialog privind aspectele de reglementare legate de comerțul electronic, care va aborda, printre altele, următoarele chestiuni:

- (a) recunoașterea certificatelor de semnătură electronică eliberate publicului și facilitarea serviciilor transfrontaliere de certificare;
- (b) responsabilitatea furnizorilor de servicii intermediari în ceea ce privește transmiterea sau stocarea informațiilor;
- (c) tratamentul comunicațiilor electronice comerciale nesolicitate;
- (d) protecția consumatorilor în domeniul comerțului electronic; și
- (e) orice alt aspect relevant pentru dezvoltarea comerțului electronic.

2. Dialogul se poate desfășura sub forma unui schimb de informații cu privire la legile și reglementările părților referitoare la aspectele menționate la alineatul (1), precum și cu privire la punerea în aplicare a acestor legi și reglementări.

SECȚIUNEA G

EXCEPȚII

ARTICOLUL 8.53

Excepții de ordin general

Sub rezerva cerinței ca aceste măsuri să nu fie aplicate astfel încât să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între țările în care există condiții similare sau o restricționare disimulată a stabilirii sau a exploatării unei întreprinderi sau a furnizării transfrontaliere de servicii, nicio dispoziție din prezentul capitol nu poate fi interpretată ca împiedicând adoptarea sau aplicarea de către părți a măsurilor:

- (a) necesare pentru protejarea securității publice sau a moralității publice sau pentru menținerea ordinii publice;
- (b) necesare pentru protejarea vieții sau a sănătății oamenilor, a animalelor sau a plantelor;
- (c) referitoare la conservarea resurselor naturale epuizabile atunci când aceste măsuri sunt aplicate împreună cu restricții privind investitorii interni sau oferta ori consumul intern de servicii;
- (d) necesare pentru protejarea patrimoniului național de valoare artistică, istorică sau arheologică;

- (e) necesare pentru a asigura respectarea legilor sau a reglementărilor care nu contravin dispozițiilor prezentului capitol, inclusiv a celor legate de:
 - (i) prevenirea practicilor neloiale și frauduloase sau care vizează efectele nerespectării contractelor;
 - (ii) protejarea vieții private a persoanelor în legătură cu prelucrarea și diseminarea datelor cu caracter personal și de protejarea confidențialității dosarelor și a conturilor personale;
sau
 - (iii) siguranță;

sau

- (f) incompatibile cu articolul 8.5 (Tratamentul național) alineatul (1) sau (2) și cu articolul 8.11 (Tratamentul național) alineatul (1), cu condiția ca diferența în ceea ce privește tratamentul să aibă ca scop asigurarea impunerii sau colectării efective sau echitabile a impozitelor directe asupra activităților economice, a investitorilor sau a furnizorilor de servicii ai celeilalte părți¹.

¹ Măsurile care vizează asigurarea impunerii sau colectării echitabile ori efective a impozitelor directe cuprind măsurile luate de una dintre părți în temeiul regimului său fiscal care:

- (i) se aplică investitorilor și furnizorilor de servicii nerezidenți pentru recunoașterea faptului că obligația fiscală a nerezidenților este determinată în privința elementelor impozabile care au sursa sau sunt situate pe teritoriul părții;
- (ii) se aplică nerezidenților pentru asigurarea impunerii sau a colectării impozitelor pe teritoriul părții;
- (iii) se aplică nerezidenților sau rezidenților pentru a împiedica evaziunea fiscală sau evitarea obligațiilor fiscale, inclusiv măsurile de asigurare a conformității;
- (iv) se aplică consumatorilor de servicii furnizate sau având proveniența pe teritoriul unei alte părți pentru a asigura impunerea sau colectarea impozitelor datorate de acești consumatori, provenind din surse de pe teritoriul părții;
- (v) fac o distincție între investitorii și furnizorii de servicii supuși impozitării elementelor impozabile la nivel mondial și alți investitori și furnizori de servicii, în virtutea diferenței referitoare la tipul de bază impozabilă care există între aceștia; sau
- (vi) determină, atribuie sau repartizează veniturile, beneficiile, câștigurile, pierderile, deducerile sau creditele persoanelor sau ale sucursalelor rezidente sau între persoanele asociate sau sucursalele aceleiași persoane, în scopul menținerii bazei impozabile a părții.

Termenii sau noțiunile menționate la litera (f) și în prezenta notă de subsol sunt determinate în conformitate cu definițiile și conceptele referitoare la fiscalitate sau cu definițiile și conceptele echivalente sau similare prevăzute în legislația și reglementările interne ale părții care ia respectiva măsură.

SECȚIUNEA H

DISPOZIȚIE INSTITUȚIONALĂ

ARTICOLUL 8.54

Comitetul pentru investiții, comerțul cu servicii,
comerț electronic și achiziții publice

1. Comitetul pentru investiții, comerțul cu servicii, comerț electronic și achiziții publice instituit în temeiul articolului 17.2 (Comitete specializate) este compus din reprezentanți ai părților.
2. Comitetul pentru investiții, comerțul cu servicii, comerț electronic și achiziții publice este responsabil cu punerea în aplicare a prezentului capitol. În acest scop, el monitorizează și revizuieste în mod regulat implementarea de către părți și analizează orice chestiune legată de prezentul capitol care îi este înaintată de către una dintre părți.
3. Responsabilitatea în privința capitolului 9 (Achiziții publice) este prevăzută la articolul 9.23 (Comitetul pentru investiții, comerțul cu servicii, comerț electronic și achiziții publice).

CAPITOLUL 9

ACHIZIȚII PUBLICE

ARTICOLUL 9.1

Definiții

În sensul prezentului capitol:

- (a) „bunuri și servicii comerciale” înseamnă bunuri și servicii de tipul celor care sunt în general vândute sau oferite spre vânzare în comerț altor cumpărători decât autoritățile publice, cumpărate de regulă de aceștia și utilizate în alte scopuri decât cele ale autorităților publice;
- (b) „serviciu de construcții” înseamnă un serviciu al cărui obiectiv este realizarea, prin orice mijloc, a unor lucrări civile sau de construcție, în conformitate cu diviziunea 51 din Clasificarea Centrală provizorie a Produselor a Organizației Națiunilor Unite (CPC);
- (c) „licitație electronică” înseamnă un proces repetitiv care implică utilizarea de mijloace electronice pentru prezentarea de către furnizori a unor prețuri noi și/sau a unor valori noi pentru elementele netarifare cuantificabile ale ofertei care au legătură cu criteriile de evaluare, ceea ce duce la o clasificare sau la o reclasificare a ofertelor;

- (d) „achiziții publice” înseamnă procesul prin care o entitate contractantă definită la litera (l) dobândește bunuri sau servicii sau dreptul de utilizare a acestora sau orice combinație a acestora în scopuri publice și nu în scopuri de comercializare sau recomercializare sau în scopul utilizării pentru producerea de bunuri sau furnizarea de servicii pentru comercializare sau recomercializare;
- (e) „în scris” sau ”scris(ă)” înseamnă orice expresie scrisă cu litere sau cu cifre care poate fi citită, reprodusă și comunicată ulterior și poate include informațiile transmise și stocate prin mijloace electronice;
- (f) „procedură de negociere” înseamnă o metodă de achiziție prin care entitatea contractantă contactează unul sau mai mulți furnizori aleși de ea;
- (g) „măsură” înseamnă orice lege, reglementare, orientare sau practică administrativă sau orice acțiune a unei entități contractante legată de achizițiile publice reglementate;
- (h) „listă multifuncțională” înseamnă o listă de furnizori cu privire la care o entitate contractantă a hotărât că îndeplinesc condițiile de înscriere pe lista în cauză, pe care entitatea contractantă intenționează să o folosească de mai multe ori;
- (i) „anunț de intenție” înseamnă un anunț publicat de o entitate contractantă prin care invită furnizorii interesați să depună o cerere de participare, o ofertă sau ambele;

- (j) „compensare” înseamnă orice condiție sau angajament care încurajează dezvoltarea locală sau îmbunătățește conturile balanței de plăți ale unei părți, precum utilizarea conținutului intern, a furnizorilor interni, acordarea de licențe și transferul de tehnologie, investițiile, comerțul barter și măsuri sau cerințe similare;
- (k) „licitație deschisă” înseamnă o metodă de achiziție prin care toți furnizorii interesați pot depune o ofertă;
- (l) „entitate contractantă” înseamnă o entitate enumerată în anexa fiecărei părți la prezentul capitol;
- (m) „a publica” înseamnă a disemina informații pe hârtie sau prin mijloace electronice pentru a fi difuzate pe scară largă și ușor accesibile publicului;
- (n) „furnizor calificat” înseamnă un furnizor care este recunoscut de o entitate contractantă ca îndeplinind condițiile de participare;
- (o) „licitație restrânsă” înseamnă o metodă de achiziție prin care numai furnizorii calificați sunt invitați de entitatea contractantă să depună o ofertă;
- (p) „serviciile” includ serviciile de construcții, în absența unor dispoziții contrare;
- (q) „furnizor” înseamnă o persoană sau un grup de persoane care furnizează sau ar putea furniza bunuri sau servicii unei entități contractante; și

(r) „specificație tehnică” înseamnă o cerință din cadrul licitației care:

(a) definește caracteristicile:

(i) bunurilor care urmează să fie achiziționate, inclusiv calitatea, performanța, siguranța și dimensiunile acestora, sau procesele și metodele de producție a acestora; sau

(ii) serviciilor care urmează să fie achiziționate, inclusiv calitatea, performanța și siguranța acestora, sau procesele și metodele de furnizare a acestora;

sau

(b) se referă la cerințe privind terminologia, simbolurile, ambalajul, marcarea sau etichetarea aplicabile unui bun sau serviciu.

ARTICOLUL 9.2

Obiectul și domeniul de aplicare

1. Prezentul capitol se aplică oricărei măsuri privind achizițiile publice reglementate, indiferent dacă sunt sau nu efectuate exclusiv sau parțial prin mijloace electronice.

2. În sensul prezentului capitol, „achiziții publice reglementate” înseamnă achizițiile publice:
- (a) de bunuri, servicii sau o combinație a acestora, conform anexelor 9-A (Domeniul de aplicare în ceea ce privește achizițiile publice pentru Uniune) și 9-B (Domeniul de aplicare în ceea ce privește achizițiile publice pentru Vietnam);
 - (b) prin orice mijloace contractuale, inclusiv cumpărare, leasing și închiriere, cu sau fără opțiune de cumpărare;
 - (c) a căror valoare, estimată în conformitate cu alineatele (6) și (7), este egală sau mai mare decât cea a pragului aplicabil specificat în anexele fiecărei părți la prezentul capitol, la momentul publicării unui anunț în conformitate cu articolul 9.6 (Anunțuri); și
 - (d) care nu sunt excluse în alt mod din domeniul de aplicare la alineatul (3) sau în anexele fiecărei părți la prezentul capitol sau prin efectul oricărei alte părți aplicabile din prezentul acord.
3. Cu excepția unor dispoziții contrare în anexele fiecărei părți la prezentul capitol, prezentul capitol nu se aplică:
- (a) achiziției sau închirierii de terenuri, de construcții existente sau de alte bunuri imobile sau a drepturilor asupra acestora;

- (b) acordurilor necontractuale sau oricărei forme de asistență pe care o parte, inclusiv entitățile sale contractante, o acordă, inclusiv acorduri de cooperare, granturi, subvenții, împrumuturi, infuzii de capital, garanții, stimulente fiscale și contribuții în natură;
- (c) achizițiilor sau cumpărării de servicii ale agențiilor fiscale sau ale depozitarilor, de servicii de lichidare și de gestionare pentru instituții financiare reglementate sau de servicii legate de vânzarea, de răscumpărarea și de distribuirea datoriei publice, inclusiv de împrumuturi și de obligațiuni de stat, de bonuri de trezorerie sau de alte titluri de valoare;
- (d) contractelor de ocupare a forței de muncă în sectorul public; și
- (e) achizițiilor publice efectuate:
 - (i) în scopul precis de acordare de asistență internațională, inclusiv de ajutor pentru dezvoltare;
 - (ii) în cadrul procedurii sau condiției specifice a unei organizații internaționale sau finanțate prin granturi, împrumuturi sau alt tip de asistență internațională sau străină, în cazul în care partea beneficiară, inclusiv entitățile sale contractante, trebuie să aplice proceduri sau condiții specifice impuse de organizația internațională sau de alți donatori internaționali pentru a beneficia de granturile, împrumuturile sau alte tipuri de asistență internațională sau străină. În cazul în care procedurile sau condițiile organizației internaționale sau ale donatorului internațional nu restricționează participarea furnizorilor, achiziția publică face obiectul alineatelor (1) și (2) de la articolul 9.4 (Principii generale); sau

- (iii) în cadrul procedurii sau condiției specifice prevăzute într-un acord internațional referitor la staționarea trupelor sau la implementarea în comun a unui proiect de către țările semnatare.

4. Anexa 9-A (Domeniul de aplicare în ceea ce privește achizițiile publice pentru Uniune) și anexa 9-B (Domeniul de aplicare în ceea ce privește achizițiile publice pentru Vietnam) specifică în secțiunile pentru fiecare parte următoarele informații:

- (a) în secțiunea A, entitățile guvernamentale centrale ale căror achiziții publice sunt reglementate de prezentul capitol;
- (b) în secțiunea B, entitățile guvernamentale subcentrale ale căror achiziții publice sunt reglementate de prezentul capitol;
- (c) în secțiunea C, alte entități ale căror achiziții publice sunt reglementate de prezentul capitol;
- (d) în secțiunea D, bunurile reglementate de prezentul capitol;
- (e) în secțiunea E, serviciile, altele decât cele de construcții, care sunt reglementate de prezentul capitol;
- (f) în secțiunea F, serviciile de construcții reglementate de prezentul capitol;
- (g) în secțiunea G, eventualele note generale; și
- (h) în secțiunea H, mijloacele de publicare a informațiilor privind achizițiile publice.

5. În secțiunea I (Măsuri tranzitorii) din anexa 9-B (Domeniul de aplicare în ceea ce privește achizițiile publice pentru Vietnam) sunt prevăzute măsuri tranzitorii pentru aplicarea prezentului capitol.

6. În cazul în care legislația internă a unei părți permite ca o achiziție publică reglementată să fie efectuată în numele unei entități contractante de către alte entități sau persoane ale căror achiziții publice nu sunt reglementate în privința bunurilor și serviciilor vizate, dispozițiile prezentului capitol rămân aplicabile.

Evaluare

7. Atunci când estimează valoarea unei achiziții publice pentru a se asigura dacă este vorba de achiziții publice reglementate, o entitate contractantă:

- (a) nu împarte achizițiile publice în achiziții separate și nu alege sau utilizează o anumită metodă de evaluare pentru a estima valoarea unei achiziții publice cu intenția de a o exclude total sau parțial din sfera de aplicare a prezentului capitol; și
- (b) include valoarea totală maximă estimată a achiziției publice pe întreaga sa durată, indiferent dacă achiziția este atribuită unuia sau mai multor furnizori în același timp sau pentru o anumită perioadă, luând în considerare toate formele de remunerare, inclusiv:
 - (i) primele, onorariile, comisioanele și dobânzile; și
 - (ii) valoarea totală a eventualelor opțiuni.

8. Pentru contractele repetitive care constau, datorită unei cerințe specifice a achiziției, în atribuirea mai multor contracte sau în atribuirea de contracte în părți separate, calculul valorii totale maxime estimate se bazează pe:

- (a) valoarea contractelor repetitive pentru același tip de bun sau serviciu atribuite în decursul precedentelor 12 luni sau în timpul exercițiului financiar precedent al entității contractante, ajustată, dacă este posibil, pentru a ține seama de schimbările preconizate în ceea ce privește cantitatea sau valoarea bunurilor sau serviciilor achiziționate în decursul următoarelor 12 luni; sau
- (b) valoarea estimată a contractelor repetitive pentru același tip de bun sau de serviciu care urmează să fie atribuite în decursul celor 12 luni care urmează atribuirii contractului inițial sau în timpul exercițiului financiar al entității contractante.

ARTICOLUL 9.3

Securitate și excepții de ordin general

1. Nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează ca împiedicând o parte să întreprindă orice acțiune sau să nu dezvăluie informații pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor sale esențiale în materie de securitate în legătură cu achizițiile de arme, muniții sau materiale de război sau cu privire la achizițiile indispensabile pentru securitatea națională sau pentru apărarea națională.

2. Sub rezerva cerinței ca astfel de măsuri să nu fie aplicate într-un mod care să constituie o restricție disimulată în calea comerțului internațional, nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează ca împiedicând o parte să instituie sau să aplice măsuri:

- (a) necesare pentru protejarea moralității publice, a ordinii publice sau a siguranței publice;
- (b) necesare pentru protejarea vieții sau a sănătății oamenilor, a animalelor sau a plantelor;
- (c) necesare pentru protejarea proprietății intelectuale; sau
- (d) legate de bunuri sau servicii furnizate de persoane cu handicap, instituții filantropice, instituții fără scop lucrativ care desfășoară activități filantropice sau deținuți.

ARTICOLUL 9.4

Principii generale

Tratamentul național și nediscriminarea

1. În ceea ce privește orice măsură referitoare la achizițiile publice reglementate, fiecare parte, inclusiv entitățile contractante ale acesteia, acordă de îndată și necondiționat bunurilor și serviciilor celeilalte părți și furnizorilor celeilalte părți care oferă bunuri și servicii ale ambelor părți un tratament nu mai puțin favorabil decât tratamentul pe care partea respectivă, inclusiv entitățile contractante ale acesteia, îl acordă bunurilor, serviciilor și furnizorilor interni.

2. În ceea ce privește orice măsură referitoare la achizițiile publice reglementate, o parte, inclusiv entitățile contractante ale acesteia:

- (a) nu acordă unui furnizor stabilit pe plan local un tratament mai puțin favorabil decât cel acordat unui alt furnizor stabilit pe plan local, pe baza gradului de control străin sau de participare străină la capital; sau
- (b) nu discriminează un furnizor stabilit pe plan local pe baza faptului că bunurile sau serviciile oferite de furnizorul respectiv pentru o anumită achiziție publică sunt bunuri sau servicii ale celeilalte părți.

Respectarea dispozițiilor și desfășurarea achiziției publice

3. Fiecare parte se asigură că entitățile sale contractante respectă dispozițiile prezentului capitol pentru desfășurarea achizițiilor publice reglementate.

4. O entitate contractantă organizează procedurile de achiziții publice reglementate într-un mod transparent și imparțial care:

- (a) este compatibil cu dispozițiile prezentului capitol, utilizând metode cum ar fi licitația deschisă, licitația restrânsă sau procedura de negociere; și
- (b) evită conflictele de interese și previne practicile de corupție, în conformitate cu legislația și reglementările interne aplicabile.

5. Nicio dispoziție a prezentului capitol nu împiedică o parte, inclusiv entitățile sale contractante, să dezvolte noi politici, proceduri sau mijloace contractuale pentru achizițiile publice, cu condiția ca acestea să nu fie incompatibile cu prezentul capitol.

Utilizarea mijloacelor electronice

6. Părțile depun eforturi pentru a desfășura achizițiile publice reglementate prin mijloace electronice. Aceasta include publicarea informațiilor privind achizițiile, a anunțurilor și a documentației de atribuire, primirea ofertelor și, dacă este cazul, utilizarea licitațiilor electronice.

7. Atunci când efectuează o achiziție publică reglementată prin mijloace electronice, o entitate contractantă:

- (a) se asigură că procedura de achiziție se desfășoară folosind sisteme și programe informatice, inclusiv cele legate de autentificare și de criptarea informațiilor, care sunt disponibile publicului larg și interoperabile cu alte sisteme și programe informatice disponibile publicului larg; și
- (b) menține mecanisme care asigură integritatea cererilor de participare și a ofertelor, fiind capabile inclusiv să înregistreze momentul primirii ofertei și să prevină accesul necorespunzător la acestea.

Reguli de origine

8. O parte nu aplică achizițiilor publice reglementate de bunuri sau servicii importate sau furnizate din cealaltă parte reguli de origine diferite de regulile de origine pe care partea respectivă le aplică în același timp, în cursul schimburilor comerciale obișnuite, importurilor sau furnizării acelorași bunuri sau servicii provenite de la aceeași parte.

Compensări

9. În ceea ce privește achizițiile publice reglementate și sub rezerva anexei pertinente la prezentul capitol, nicio parte, inclusiv entitățile contractante ale acesteia, nu solicită, nu ia în considerare, nu impune și nu execută operațiuni de compensare.

Măsuri care nu sunt specifice achizițiilor publice

10. Alineatele (1) și (2) nu se aplică:

- (a) taxelor vamale și impozitelor de orice natură aplicate la import sau în legătură cu importul;
- (b) metodei de percepere a acestor taxe și impozite; și
- (c) altor reglementări sau formalități de import și măsurilor care afectează comerțul cu servicii, altele decât măsurile care guvernează achizițiile publice reglementate.

ARTICOLUL 9.5

Informații privind sistemul de achiziții publice

1. Fiecare parte:

- (a) publică prompt orice măsură cu aplicare generală, inclusiv clauze contractuale standard care sunt obligatorii în temeiul legislației sau al reglementărilor, privind achizițiile publice reglementate pe un suport electronic sau de hârtie desemnat oficial; și
- (b) furnizează celeilalte părți, la cerere și în măsura posibilului, o explicație cu privire la acestea.

2. Secțiunea H (Publicarea informațiilor privind achizițiile publice) din anexa fiecărei părți la prezentul capitol enumeră mijloacele electronice sau pe hârtie prin care partea publică informațiile descrise la alineatul (1) și anunțurile prevăzute la articolul 9.6 (Anunțuri), la alineatul (7) de la articolul 9.8 (Calificarea furnizorilor) și la alineatul (3) de la articolul 9.17 (Informații ulterioare atribuirii contractelor).

ARTICOLUL 9.6

Anunțuri

Anunțul de intenție

1. Pentru fiecare achiziție publică reglementată, exceptând circumstanțele descrise la articolul 9.14 (Procedura de negociere), o entitate contractantă publică un anunț de intenție în mijlocul de comunicare adecvat, pe suport hârtie sau electronic, indicat în secțiunea H (Publicarea informațiilor privind achizițiile publice) din anexele la prezentul capitol. Anunțul publicat pe un suport electronic trebuie să rămână valabil cel puțin până la expirarea perioadei prevăzute în anunț. Anunțurile:

- (a) pentru entitățile care intră sub incidența secțiunii A (Entități guvernamentale centrale) trebuie să fie accesibile prin mijloace electronice cu titlu gratuit prin intermediul unui singur punct de acces specificat în secțiunea H (Publicarea informațiilor privind achizițiile publice); și
- (b) pentru entitățile care intră sub incidența secțiunii B (Entități guvernamentale subcentrale) sau C (Alte entități vizate), atunci când sunt accesibile prin mijloace electronice, trebuie furnizate cel puțin prin intermediul legăturilor pe un portal electronic unic care este accesibil cu titlu gratuit.

Părțile, inclusiv entitățile lor contractante care intră sub incidența secțiunii B (Entități guvernamentale subcentrale) sau C (Alte entități vizate), sunt încurajate să publice anunțurile prin mijloace electronice cu titlu gratuit prin intermediul unui singur punct de acces.

2. Cu excepția unor dispoziții contrare din prezentul capitol, fiecare anunț de intenție include:
- (a) numele și adresa entității contractante și alte informații necesare în vederea contactării entității contractante și obținerii tuturor documentelor relevante privind achiziția publică, inclusiv informații despre costurile și condițiile de plată pentru obținerea documentelor respective, dacă este cazul;
 - (b) o descriere a achiziției publice, inclusiv natura și cantitatea bunurilor sau a serviciilor care urmează să fie achiziționate sau, în cazul în care cantitatea nu este cunoscută, cantitatea estimată;
 - (c) în cazul contractelor repetitive, dacă este posibil, o estimare a perioadei publicării următoarelor anunțuri de intenție;
 - (d) dacă este cazul, descrierea eventualelor opțiuni;
 - (e) termenul prevăzut pentru livrarea bunurilor sau a serviciilor sau durata contractului;
 - (f) metoda de achiziție care va fi utilizată și, atunci când este cazul, dacă aceasta va implica negocieri sau desfășurarea unei licitații electronice;
 - (g) atunci când este cazul, adresa și eventualul termen pentru depunerea cererilor de participare la procedura de achiziție;
 - (h) adresa și termenul pentru depunerea ofertelor;

- (i) limba sau limbile în care pot fi depuse ofertele sau cererile de participare, dacă pot fi depuse în altă limbă decât limba oficială din locul unde se află entitatea contractantă;
- (j) o listă și o scurtă descriere a condițiilor pentru participarea furnizorilor, inclusiv, dacă este cazul, a cerințelor privind documente sau certificări specifice care trebuie prezentate de furnizori în legătură cu achiziția publică, cu excepția cazului în care aceste cerințe sunt incluse în documentația de atribuire care este pusă la dispoziția tuturor furnizorilor interesați odată cu anunțul de intenție;
- (k) dacă, în temeiul articolului 9.8 (Calificarea furnizorilor), o entitate contractantă intenționează să selecteze un număr limitat de furnizori calificați care vor fi invitați să depună oferte, criteriile care vor fi utilizate pentru a-i selecta și, în cazurile aplicabile, orice limită privind numărul de furnizori cărora li se va permite să depună oferte; și
- (l) o mențiune conform căreia achiziția publică este reglementată de prezentul capitol.

Anunțul succint

3. Pentru fiecare achiziție publică preconizată, entitatea contractantă publică un anunț succint în limba engleză care este ușor accesibil cu titlu gratuit printr-un mijloc electronic enumerat în secțiunea H (Publicarea informațiilor privind achizițiile publice) în același moment în care publică anunțul de intenție. Anunțul succint trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

- (a) obiectul achiziției publice;

- (b) ultima zi în care se pot depune oferte sau, după caz, orice ultimă zi în care se pot depune cereri de participare la procedura de achiziție publică sau cereri de includere pe o listă multifuncțională; și
- (c) adresa la care se pot solicita documentele referitoare la procedura de achiziții publice.

4. Uniunea acordă Vietnamului asistență tehnică și financiară în vederea dezvoltării, instituirii și menținerii unui sistem automat pentru traducerea și publicarea anunțurilor succinte în limba engleză. Această cooperare este abordată la articolul 9.21 (Cooperarea) din prezentul capitol. Punerea în aplicare a prezentului alineat este condiționată de realizarea inițiativei privind asistența tehnică și financiară în vederea dezvoltării, instituirii și menținerii unui sistem automat pentru traducerea și publicarea anunțurilor succinte în limba engleză în Vietnam.

Anunțul de achiziții publice planificate

5. Entitățile contractante sunt încurajate să publice cât mai repede posibil în cursul fiecărui exercițiu bugetar un anunț privind proiectele lor viitoare de achiziții publice (denumit în continuare „anunțul de achiziții publice planificate”), care ar trebui să includă obiectul achiziției și data planificată a publicării anunțului de intenție.

6. O entitate contractantă care intră sub incidența secțiunii B (Entități guvernamentale subcentrale) sau C (Alte entități vizate) poate utiliza un anunț de achiziții publice planificate ca anunț de intenție, cu condiția ca acesta să includă toate informațiile menționate la alineatul (2) de care dispune entitatea contractantă, precum și o afirmație conform căreia furnizorii interesați ar trebui să își exprime față de entitatea contractantă interesul pentru procedura de achiziție publică respectivă.

ARTICOLUL 9.7

Condiții de participare

1. O entitate contractantă limitează condițiile de participare la o procedură de achiziții publice reglementate la condițiile care garantează faptul că un furnizor dispune de capacitățile juridice, financiare, comerciale și tehnice pentru a se achita de obligațiile care îi revin în cazul în care este declarat câștigător al procedurii de achiziții publice respective.
2. Atunci când stabilește condițiile de participare, o entitate contractantă:
 - (a) nu impune condiția conform căreia, pentru ca un furnizor să participe la o procedură de achiziții publice, acesta trebuie fie să fi câștigat anterior unul sau mai multe contracte atribuite de o entitate contractantă a unei anumite părți, fie să aibă experiență de lucru anterioară pe teritoriul părții respective;
 - (b) poate solicita experiență anterioară relevantă atunci când aceasta este esențială pentru ca furnizorul să îndeplinească cerințele procedurii de achiziții publice.

3. Atunci când evaluează dacă un furnizor îndeplinește condițiile de participare, o entitate contractantă:

- (a) evaluează capacitatea financiară și competențele comerciale și tehnice ale furnizorului pe baza activităților economice ale furnizorului respectiv desfășurate atât pe teritoriul părții căreia îi aparține entitatea contractantă, cât și în afara acestuia; și
- (b) se bazează exclusiv pe condițiile pe care entitatea contractantă le-a specificat în prealabil în anunțuri sau în documentația de atribuire.

4. Atunci când există documente justificative, o parte, inclusiv entitățile contractante ale acesteia, poate exclude un furnizor din următoarele motive:

- (a) faliment;
- (b) fals în declarații;
- (c) neajunsuri semnificative sau persistente la îndeplinirea unei cerințe sau a unei obligații de fond în cadrul unui contract sau al unor contracte încheiate în prealabil;
- (d) hotărâri definitive pronunțate de către o instanță judecătorească cu privire la infracțiuni grave sau alte delictе grave;
- (e) dovada unei abateri profesionale grave; sau
- (f) neplata impozitelor.

ARTICOLUL 9.8

Calificarea furnizorilor

Sisteme de înregistrare și proceduri de calificare

1. O parte poate utiliza un sistem de înregistrare a furnizorilor în cadrul căruia furnizorii interesați trebuie să se înregistreze și să furnizeze anumite informații.
2. Fiecare parte se asigură că:
 - (a) entitățile sale contractante depun eforturi pentru a reduce cât mai mult posibil diferențele dintre procedurile lor de calificare și
 - (b) dacă entitățile sale contractante utilizează sisteme de înregistrare, ele trebuie să depună eforturi pentru a reduce cât mai mult posibil diferențele dintre aceste sisteme.
3. O parte nu adoptă și nu aplică sisteme de înregistrare sau proceduri de calificare:
 - (a) care au ca scop sau ca efect crearea unor obstacole inutile în calea participării furnizorilor celeilalte părți la achizițiile sale; sau

- (b) nu utilizează astfel de sisteme de înregistrare sau proceduri de calificare pentru a împiedica sau a întârzia includerea furnizorilor celeilalte părți pe o listă de furnizori sau pentru a împiedica luarea în considerare a unor astfel de furnizori în cadrul unei anumite proceduri de achiziții publice.

Licitația restrânsă

4. Atunci când intenționează să utilizeze licitația restrânsă, o entitate contractantă:

- (a) include în anunțul de intenție cel puțin informațiile specificate la articolul 9.6 (Anunțuri) alineatul (2) literele (a), (b), (f), (g), (j), (k) și (l) și invită furnizorii să depună o cerere de participare; și
- (b) până la începerea perioadei în care se depun ofertele, pune la dispoziția furnizorilor calificați, pe care îi notifică în conformitate cu articolul 9.12 (Termene) alineatul (3) litera (b), cel puțin informațiile de la articolul 9.6 (Anunțuri) alineatul (2) literele (c), (d), (e), (h) și (i).

5. Entitatea contractantă:

- (a) publică anunțul cu suficient timp înainte de lansarea procedurii de achiziții publice, pentru a permite furnizorilor interesați să solicite participarea la aceasta și

- (b) le permite tuturor furnizorilor calificați să depună o ofertă, cu excepția cazului în care entitatea contractantă a stabilit în anunțul de intenție o limită a numărului de furnizori cărora li se va permite să depună oferte și criteriile care se vor utiliza pentru a selecta numărul limitat de furnizori.

6. În cazul în care documentația de atribuire nu este pusă la dispoziția publicului de la data publicării anunțului menționat la alineatul (4), entitatea contractantă se asigură că documentele respective sunt puse la dispoziție concomitent tuturor furnizorilor calificați selectați în conformitate cu alineatul (5).

Liste multifuncționale

7. O entitate contractantă poate utiliza o listă de furnizori multifuncțională, cu condiția ca un anunț prin care furnizorii interesați sunt invitați să solicite includerea pe listă:

- (a) să fie publicat anual și
- (b) să fie pus la dispoziție în permanență, în cazul în care este publicat prin mijloace electronice,

pe suportul adecvat enumerat în secțiunea H (Publicarea informațiilor în materie de achiziții publice) din anexele la prezentul capitol.

8. Anunțul prevăzut la alineatul (7) cuprinde:

- (a) o descriere a bunurilor sau serviciilor sau a categoriilor acestora pentru care se poate folosi lista;

- (b) condițiile de participare care trebuie îndeplinite de către furnizori pentru a figura pe listă și metodele pe care entitatea contractantă le va utiliza pentru a verifica dacă un furnizor îndeplinește condițiile;
- (c) denumirea și adresa entității contractante și alte informații necesare în vederea contactării entității contractante și obținerii tuturor documentelor pertinente privind lista;
- (d) perioada de valabilitate a listei și mijloacele de reînnoire sau de anulare a acesteia sau, dacă nu se prevede perioada de valabilitate, o indicare a metodei prin care se va notifica încetarea utilizării listei și
- (e) o mențiune că lista poate fi utilizată pentru achizițiile publice reglementate de prezentul capitol.

9. În pofida alineatului (7), atunci când valabilitatea unei liste multifuncționale este de trei ani sau mai puțin, o entitate contractantă poate publica anunțul menționat la alineatul (7) numai o dată, la începutul perioadei de valabilitate a listei, cu condiția ca anunțul:

- (a) să precizeze perioada de valabilitate și faptul că nu vor fi publicate anunțuri ulterioare; și
- (b) să fie publicat prin mijloace electronice și pus la dispoziție în mod permanent în timpul perioadei de valabilitate.

10. O entitate contractantă permite tuturor furnizorilor incluși pe o listă multifuncțională să depună oferte pentru o procedură de achiziții publice relevantă.

11. O entitate contractantă permite furnizorilor să solicite în orice moment să fie incluși pe o listă multifuncțională și îi include pe listă, într-un termen rezonabil de scurt, pe toți furnizorii calificați.

12. În cazul în care un furnizor care nu este inclus pe o listă multifuncțională depune o cerere de participare la o procedură de achiziții publice bazată pe o listă multifuncțională și toate documentele necesare în termenul prevăzut la articolul 9.12 (Termene) alineatul (2), entitatea contractantă examinează cererea. Entitatea contractantă nu exclude furnizorul de la analiza privind procedura de achiziții publice pe motivul că nu dispune de timp suficient pentru analizarea cererii decât dacă, în unele cazuri excepționale datorate complexității procedurii de ofertare, entitatea contractantă nu este în măsură să finalizeze examinarea cererii în termenul alocat pentru depunerea ofertelor.

Entități guvernamentale subcentrale și alte entități vizate

13. O entitate contractantă care face obiectul secțiunii B (Entități guvernamentale subcentrale) sau al secțiunii C (Alte entități vizate) din anexele la prezentul capitol poate utiliza un anunț prin care invită furnizorii să solicite înscrierea pe o listă multifuncțională ca anunț de intenție, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- (a) anunțul este publicat în conformitate cu alineatul (7) și include informațiile solicitate în temeiul alineatului (8), informațiile disponibile dintre cele solicitate în temeiul articolului 9.6 (Anunțuri) alineatul (2) și o declarație că acesta reprezintă un anunț de intenție sau că doar furnizorii înscriși pe lista multifuncțională vor primi anunțurile de achiziție viitoare acoperite de lista multifuncțională și

- (b) entitatea contractantă furnizează prompt suficiente informații furnizorilor care și-au exprimat interesul față de entitate contractantă pentru o anumită procedură de achiziții publice pentru a le permite să își evalueze interesul pentru procedura de achiziții publice respectivă, inclusiv toate celelalte informații solicitate în temeiul articolului 9.6 (Anunțuri) alineatul (2), în măsura în care aceste informații sunt disponibile.

14. O entitate contractantă care face obiectul secțiunii B (Entități guvernamentale subcentrale) sau al secțiunii C (Alte entități vizate) din anexele la prezentul capitol poate permite unui furnizor care a solicitat includerea pe o listă multifuncțională în conformitate cu alineatul (11) să depună o ofertă în cadrul unei anumite proceduri de achiziție atunci când entitatea contractantă are suficient timp pentru a analiza dacă furnizorul respectiv îndeplinește condițiile de participare.

Informații privind deciziile entității contractante

15. Entitatea contractantă informează prompt orice furnizor care depune o cerere de participare la o procedură de achiziții publice sau o solicitare de includere pe o listă multifuncțională cu privire la decizia entității contractante referitoare la respectiva cerere sau solicitare.

16. Atunci când o entitate contractantă respinge cererea unui furnizor de participare la o procedură de achiziții publice sau solicitarea acestuia de includere pe o listă multifuncțională, când nu îl mai recunoaște ca fiind un furnizor calificat sau îl elimină de pe o listă multifuncțională, entitatea contractantă îl informează prompt pe furnizor și, la cererea acestuia, îi transmite o explicație în scris a motivelor deciziei sale.

ARTICOLUL 9.9

Specificații tehnice

1. O entitate contractantă nu pregătește, nu adoptă și nu aplică nicio specificație tehnică și nu stabilește nicio procedură de evaluare a conformității care are drept scop sau efect crearea unui obstacol inutil în calea comerțului dintre părți.
2. Dacă este cazul, atunci când definește specificațiile tehnice pentru bunurile sau serviciile care fac obiectul procedurii de achiziție, entitatea contractantă:
 - (a) definește specificațiile tehnice mai degrabă în termeni de performanță și cerințe funcționale decât de caracteristici de proiectare sau descriptive și
 - (b) fundamentează specificațiile tehnice pe standardele internaționale, atunci când acestea există; în caz contrar, le fundamentează pe reglementări tehnice naționale, pe standarde naționale recunoscute sau pe coduri pentru construcții.
3. Atunci când în specificațiile tehnice se utilizează caracteristici de proiectare sau descriptive, entitatea contractantă indică faptul că va lua în considerare ofertele de bunuri sau servicii echivalente care îndeplinesc, în mod demonstrabil, cerințele procedurii de achiziție, incluzând formulări precum „sau echivalent(ă)” în documentația de atribuire.

4. Entitatea contractantă nu stabilește specificații tehnice care necesită sau care fac trimitere la o anumită marcă sau denumire comercială, brevet, drept de autor, model sau tip, origine specifică ori la un anumit producător sau furnizor, cu excepția cazului în care nu există o cale îndeajuns de precisă sau de inteligibilă pentru a descrie cerințele procedurii de achiziții publice respective și cu condiția includerii, de către entitatea contractantă, în astfel de situații, a unor formulări precum „sau echivalent(ă)” în documentația de atribuire.

5. Entitatea contractantă nu solicită și nici nu acceptă, într-o manieră în care ar putea avea ca efect înlăturarea concurenței, o consultanță care poate fi folosită în pregătirea sau adoptarea oricărei specificații tehnice pentru o anumită procedură de achiziții publice din partea unei persoane care poate avea un interes comercial în ceea ce privește procedura respectivă.

6. Pentru mai multă certitudine, fiecare parte, inclusiv entitățile contractante ale acesteia, poate, în conformitate cu dispozițiile prezentului articol, elabora, adopta sau aplica specificații tehnice cu scopul de a promova conservarea resurselor naturale sau de a proteja mediul.

ARTICOLUL 9.10

Consultările pieței

1. Înainte de lansarea unei proceduri de achiziții publice, entitățile contractante pot efectua consultări ale pieței în vederea pregătirii procedurii de achiziții publice, în special pentru elaborarea specificațiilor tehnice, cu condiția ca, în cazul în care cercetarea pieței este efectuată de un furnizor în contextul achizițiilor publice reglementate, procedura respectivă face obiectul dispozițiilor prezentului capitol.

2. În acest scop, entitățile contractante pot să solicite sau să accepte consultanță de la autorități sau experți independenți sau de la participanți la piață. Respectiva consultanță poate fi utilizată la planificarea și derularea procedurii de achiziții, cu condiția să nu aibă ca efect denaturarea concurenței și să nu ducă la o încălcare a principiilor nediscriminării și transparenței.

ARTICOLUL 9.11

Documentația de atribuire

Documentația de atribuire

1. O entitate contractantă pune cu promptitudine la dispoziția furnizorilor, la cerere, documentația de atribuire, care include toate informațiile necesare pentru a le permite acestora să pregătească și să depună oferte admisibile. Cu excepția cazului în care informațiile respective sunt prevăzute deja în anunțul de intenție de achiziție publică, documentația de licitație include o descriere completă privind:

- (a) achiziția publică, inclusiv natura și cantitatea bunurilor sau serviciilor care urmează a fi achiziționate sau, atunci când cantitatea nu este cunoscută, cantitatea estimată și orice cerințe ce trebuie îndeplinite, inclusiv orice specificații tehnice, certificat de conformitate, planuri, desene sau materiale instructive;
- (b) toate condițiile de participare, inclusiv o listă a informațiilor și a documentelor pe care furnizorii sunt obligați să le prezinte în ceea ce privește condițiile de participare;

- (c) toate criteriile de evaluare care urmează a fi aplicate la atribuirea contractului și, exceptând cazul în care prețul este singurul criteriu, importanța relativă a unor astfel de criterii;
- (d) dacă entitatea contractantă va desfășura procedura de achiziție prin mijloace electronice, orice cerințe privind autentificarea și criptarea sau orice alte cerințe legate de transmiterea informațiilor prin mijloace electronice, în cazul în care astfel de cerințe există;
- (e) dacă entitatea contractantă va organiza o licitație electronică, regulile, inclusiv identificarea elementelor ofertei legate de criteriile de evaluare, pe baza cărora va fi desfășurată licitația;
- (f) dacă ofertele vor fi deschise în cadrul unei ședințe publice, data, ora și locul deschiderii și, în cazul în care legislația internă a unei părți prevede că numai anumite persoane sunt autorizate să fie prezente, indicarea acestor persoane;
- (g) orice alți termeni sau condiții, inclusiv condițiile de plată și orice limitare a mijloacelor prin care pot fi depuse ofertele, de exemplu pe suport de hârtie sau prin mijloace electronice și
- (h) orice date la care trebuie livrate bunurile sau prestate serviciile.

2. La stabilirea datei de livrare a bunurilor sau de prestare a serviciilor care fac obiectul procedurii de achiziții publice, entitatea contractantă ține seama, după caz, de anumiți factori precum complexitatea procedurii de achiziții publice, nivelul de subcontractare necesar și intervalul de timp realist necesar pentru producția, scoaterea din stoc și transportul bunurilor de la punctul de livrare sau pentru furnizarea serviciilor.

3. Criteriile de evaluare menționate în anunțul de intenție de achiziții publice sau în documentația de atribuire pot include, printre altele, prețul și alte elemente de cost, calitatea, valoarea tehnică, caracteristicile de mediu și condițiile de livrare.
4. O entitate contractantă răspunde cu promptitudine oricărei cereri rezonabile de informații relevante, adresată de orice furnizor interesat sau participant, cu condiția ca astfel de informații să nu ofere furnizorului respectiv un avantaj față de ceilalți furnizori.

Modificări

5. Atunci când, înaintea atribuirii unui contract, o entitate contractantă modifică criteriile de evaluare sau cerințele prevăzute în anunțul de intenție de achiziție publică sau în documentația de atribuire pusă la dispoziția furnizorilor care participă la procedură sau modifică sau republică anunțul sau documentația de atribuire, aceasta transmite în scris orice astfel de modificări sau anunțul ori documentația de atribuire modificată sau republicată:
 - (a) tuturor furnizorilor care participă la procedură în momentul modificării sau al republicării, dacă acești furnizori sunt cunoscuți de către entitatea contractantă, sau publică sau pun la dispoziție astfel de documente în același mod în care au fost puse la dispoziție informațiile inițiale și
 - (b) într-un termen adecvat, care să le permită furnizorilor respectivi să își modifice ofertele lor inițiale și să le depună din nou, dacă este cazul.

ARTICOLUL 9.12

Termene

Informații generale

1. O entitate contractantă acordă furnizorilor, în funcție de propriile sale necesități rezonabile, suficient timp pentru a obține documentația de atribuire și pentru a pregăti și depune cereri de participare și oferte admisibile, luând în considerare factori precum:

- (a) natura și complexitatea achiziției;
- (b) măsura în care se anticipează că se va recurge la subcontractare și
- (c) timpul necesar pentru transmiterea ofertelor prin alte mijloace decât cele electronice, din străinătate și din țara respectivă, atunci când nu sunt utilizate mijloace electronice.

Aceste perioade de timp, inclusiv orice prelungire a acestora, sunt aceleași pentru toți furnizorii interesați sau participanți.

Termene

2. O entitate contractantă care utilizează licitația restrânsă stabilește că termenul pentru depunerea cererilor de participare nu poate fi, în principiu, mai scurt de 25 de zile de la data publicării anunțului de intenție referitor la un contract de achiziții publice. În cazul în care respectarea unei astfel de termen nu este posibilă din cauza apariției unei situații urgente, justificate corespunzător de entitatea contractantă, termenul poate fi redus la nu mai puțin de zece zile.
3. Cu excepția alineatelor (4), (5) și (7), o entitate contractantă stabilește că termenul de depunere a ofertelor nu poate fi mai scurt de 40 de zile de la data la care:
 - (a) se publică anunțul de intenție, în cazul unei proceduri deschise; sau
 - (b) în cazul licitației restrânse, entitatea contractuală le comunică furnizorilor că vor fi invitați să prezinte oferte, indiferent dacă folosește sau nu o listă multifuncțională.
4. O entitate contractantă poate reduce perioada de depunere a ofertelor, stabilită în conformitate cu alineatul (3), la nu mai puțin de 10 zile în cazul în care:
 - (a) entitatea contractantă a publicat un anunț de achiziții publice planificate, astfel cum este descris la articolul 9.6 (Anunțuri) alineatul (5), cu cel puțin 40 de zile și cel mult 12 luni înainte de publicarea anunțului de intenție de achiziție publică, iar anunțul de achiziții publice planificate conține:
 - (i) o descriere a procedurii de achiziții publice;

- (ii) termenele-limită aproximative pentru prezentarea ofertelor sau a cererilor de participare;
 - (iii) o declarație a faptului că furnizorii interesați ar trebui să își exprime față de entitatea contractantă interesul cu privire la achiziție;
 - (iv) adresa de la care se pot obține documentele referitoare la procedura de achiziție și
 - (v) informațiile disponibile cerute pentru anunțul de intenție dintre informațiile solicitate în temeiul articolului 9.6 (Anunțuri) alineatul (2);
- (b) în cazul contractelor repetate, entitatea contractantă indică într-un anunț inițial de intenție de achiziție publică faptul că în anunțuri ulterioare se vor preciza termenele de ofertare, pe baza prezentului alineat;
- (c) entitatea contractantă achiziționează bunuri sau servicii comerciale; sau
- (d) respectarea termenului de depunere a ofertelor, stabilit în conformitate cu alineatul (3), nu este posibilă din cauza apariției unei situații urgente, justificate corespunzător de entitatea contractantă.
5. O entitate contractantă poate reduce cu cinci zile termenul de ofertare stabilit în conformitate cu alineatul (3) pentru fiecare dintre următoarele situații:
- (a) anunțul de intenție se publică prin mijloace electronice;

(b) toată documentația de atribuire se pune la dispoziție prin mijloace electronice de la data publicării anunțului de intenție și

(c) entitatea contractantă acceptă depunerea de oferte prin mijloace electronice.

6. Aplicarea alineatului (5), coroborat cu alineatul (4), nu poate conduce în niciun caz la o reducere a termenului de ofertare stabilit în conformitate cu alineatul (3) la mai puțin de 10 zile de la data publicării anunțului de intenție de achiziție publică.

7. Dacă o entitate contractantă care face obiectul secțiunii B (Entități guvernamentale subcentrale) sau al secțiunii C (Alte entități vizate) din anexele la prezentul capitol a selectat toți furnizorii calificați sau un număr limitat al acestora, perioada de depunere a ofertelor poate fi stabilită prin acord reciproc între entitatea contractantă și furnizorii selectați. În absența unui acord, termenul nu poate fi mai scurt de 10 zile.

ARTICOLUL 9.13

Negocieri

1. În ceea ce privește procedurile de achiziții publice reglementate, o parte poate prevedea ca entitățile sale contractante să desfășoare negocieri:

(a) dacă entitatea contractantă și-a exprimat intenția de a purta negocieri în anunțul de intenție prevăzut la articolul 9.6 (Anunțuri) alineatul (2); sau

- (b) atunci când din evaluare rezultă că nicio ofertă nu este în mod clar cea mai avantajoasă în ceea ce privește criteriile specifice de evaluare stabilite în anunțul de intenție referitor la contractul de achiziție publică sau în documentația de atribuire.

2. O entitate contractantă:

- (a) se asigură că orice eliminare a furnizorilor care participă la negocieri se efectuează în conformitate cu criteriile de evaluare prevăzute în anunțul de intenție de achiziție publică sau în documentația de atribuire și
- (b) atunci când negocierile sunt încheiate, stabilește, pentru restul furnizorilor participanți, un termen comun de depunere a oricăror oferte noi sau revizuite.

ARTICOLUL 9.14

Procedura de negociere

1. Cu condiția ca o entitate contractantă să nu utilizeze procedura de negociere în scopul evitării concurenței între furnizori sau într-un mod care discriminează furnizorii celeilalte părți sau protejează furnizorii interni, o entitate contractantă poate utiliza procedura de negociere și poate alege să nu aplice articolul 9.6 (Anunțuri), articolul 9.7 (Condiții de participare), articolul 9.8 (Calificarea furnizorilor), articolul 9.10 (Consultările pieței), articolul 9.11 (Documentația de atribuire), articolul 9.12 (Termene), articolul 9.13 (Negocieri) și articolul 9.15 (Licitații electronice) numai în una dintre următoarele situații:

- (a) în cazul în care, ca răspuns la un anunț de intenție de achiziție publică sau la o invitație de participare la licitație:
 - (i) nu a fost depusă nicio ofertă sau niciun furnizor nu a solicitat participarea;
 - (ii) nu a fost depusă nicio ofertă care să îndeplinească cerințele esențiale ale documentației de atribuire;
 - (iii) niciun furnizor nu a îndeplinit condițiile de participare; sau
 - (iv) ofertele care au fost depuse au fost coluzive,

cu condiția ca entitatea contractantă să nu modifice în mod substanțial cerințele esențiale prevăzute în documentația de atribuire;

- (b) atunci când bunurile sau serviciile pot fi furnizate numai de către un anumit furnizor și nu există bunuri sau servicii alternative sau substitutive rezonabile din oricare dintre următoarele motive:
 - (i) obiectul achiziției este o operă de artă;
 - (ii) motive legate de protecția brevetelor, a drepturilor de autor sau a altor drepturi exclusive; sau
 - (iii) absența concurenței din motive tehnice;
- (c) pentru livrări suplimentare efectuate de către furnizorul inițial de bunuri și servicii, care nu au fost incluse în procedura de achiziții publice inițială, atunci când schimbarea furnizorului de astfel de bunuri sau servicii suplimentare:
 - (i) nu poate fi realizată din motive economice sau tehnice, precum cerințe privind interschimbabilitatea sau interoperabilitatea cu echipamente, software, servicii sau instalații existente achiziționate în cadrul procedurii de achiziție inițiale sau în condițiile oferite de furnizorul inițial; și
 - (ii) i-ar cauza entității contractante inconveniente substanțiale sau ar duplica semnificativ costurile suportate de entitatea contractantă;
- (d) în măsura în care este strict necesar dacă, din motive de extremă urgență apărute ca urmare a unor evenimente care nu puteau fi prevăzute de entitatea contractantă, bunurile sau serviciile nu ar putea fi obținute la timp prin organizarea unei licitații deschise sau restrânse;

- (e) pentru bunuri achiziționate pe o piață de mărfuri sau la bursa de mărfuri;
- (f) atunci când o entitate contractantă achiziționează un prototip sau un bun sau un serviciu nou, care a fost dezvoltat la cererea sa și pentru aceasta, în cursul unui anumit contract de cercetare, de experimentare, de studiu sau de dezvoltare inițială. Dezvoltarea inițială a unui prototip sau a unui bun sau serviciu nou poate include producția sau furnizarea limitată în scopul încorporării rezultatelor testelor de pe teren și pentru a demonstra că bunul sau serviciul este adecvat pentru producția sau furnizarea pe scară largă la standarde acceptate de calitate, însă nu include producția sau furnizarea pe scară largă pentru a stabili viabilitatea comercială sau pentru a amortiza cheltuielile de cercetare și dezvoltare;
- (g) dacă, din cauza unor împrejurări neprevăzute, au devenit necesare servicii de construcții suplimentare care nu au fost incluse în contractul inițial, dar care se încadrează în obiectivele documentației de atribuire inițiale, pentru a presta serviciile de construcții descrise în contract;
- (h) pentru achiziții efectuate în condiții extrem de avantajoase disponibile numai pentru o perioadă foarte scurtă de timp, în cadrul unor vânzări neobișnuite de bunuri, cum sunt cele care rezultă dintr-o lichidare, o administrare judiciară sau un faliment, și nu pentru achizițiile curente de la furnizori obișnuiți; sau
- (i) atunci când contractul este atribuit câștigătorului unui concurs de proiectare, cu condiția ca:
 - (i) concursul să fi fost organizat într-un mod care să respecte principiile prezentului capitol, în special în ceea ce privește publicarea unui anunț de intenție; și

- (ii) concursul este judecat de un juriu independent, cu scopul atribuirii unui contract de proiectare unui câștigător.

2. O entitate contractantă întocmește un raport în scris sau păstrează o evidență pentru fiecare contract atribuit în conformitate cu alineatul (1). Raportul sau evidența conține denumirea entității contractante, valoarea și tipul de bunuri sau servicii care fac obiectul procedurii de achiziții și o declarație în care se precizează circumstanțele și condițiile descrise la alineatul (1) care au justificat utilizarea procedurii de negociere.

ARTICOLUL 9.15

Licitații electronice

Atunci când intenționează să efectueze o achiziție reglementată utilizând licitația electronică, entitatea contractantă pune la dispoziție fiecărui participant, înainte de începerea licitației electronice:

- (a) metoda de evaluare automată, care se bazează pe criteriile de evaluare prevăzute în documentația de atribuire și care va fi utilizată pentru clasificarea sau reclassificarea automată în timpul licitației și
- (b) orice alte informații relevante referitoare la modul de desfășurare a licitației.

ARTICOLUL 9.16

Tratarea ofertelor și atribuirea contractelor

Tratarea ofertelor

1. O entitate contractantă primește, deschide și tratează toate ofertele în cadrul unor proceduri care garantează echitatea și imparțialitatea procesului de achiziții publice, precum și confidențialitatea ofertelor.
2. Atunci când o entitate contractantă oferă unui furnizor ocazia de a corecta erori neintenționate de formă în perioada dintre deschiderea ofertelor și atribuirea contractului, entitatea contractantă oferă aceeași ocazie tuturor furnizorilor participanți.

Atribuirea contractelor

3. Pentru a fi luată în considerare la atribuirea contractului, o ofertă trebuie să fie elaborată în scris și, la momentul deschiderii ofertelor, trebuie să îndeplinească cerințele esențiale prevăzute în anunțuri și în documentația de atribuire și să fie depusă de un furnizor care îndeplinește condițiile de participare.
4. Cu excepția cazului în care constată că nu este în interesul public să atribuiască un contract, o entitate contractantă atribue contractul furnizorului cu privire la care entitatea contractantă a stabilit că are capacitatea de a duce la îndeplinire contractul și că, pe baza doar a criteriilor de evaluare specificate în anunțuri și în documentația de atribuire, a depus:
 - (a) oferta cea mai avantajoasă; sau

(b) atunci când prețul este singurul criteriu, oferta cu prețul cel mai scăzut.

5. Atunci când entitatea contractantă primește o ofertă care prevede un preț neobișnuit de scăzut față de prețurile prevăzute în celelalte oferte depuse, poate verifica dacă furnizorul îndeplinește condițiile de participare și poate executa contractul.

6. O entitate contractantă nu utilizează opțiuni, nu anulează o procedură de achiziții publice reglementată sau nu modifică contracte care au fost deja atribuite într-un mod care eludează obligațiile prevăzute în prezentul capitol.

ARTICOLUL 9.17

Informații ulterioare atribuirii contractelor

Informații transmise furnizorilor

1. O entitate contractantă informează prompt furnizorii care au depus o ofertă sau o cerere de participare cu privire la deciziile sale legate de atribuirea contractului și, la cererea unui furnizor, transmite aceste informații în scris.

2. Sub rezerva articolului 9.18 (Comunicarea informațiilor) alineatele (2) și (3), o entitate contractantă îi transmite, la cerere, unui furnizor a cărui ofertă nu a fost declarată câștigătoare, o explicație cu privire la motivele pentru care entitatea contractantă nu a selectat oferta sa și, pentru furnizorii care îndeplinesc condițiile de participare și ale căror oferte îndeplinesc cerințele specificațiilor tehnice, avantajele relative ale ofertei declarate câștigătoare.

Publicarea informațiilor privind atribuirea contractelor

3. În termen de cel mult 30 de zile de la atribuirea fiecărui contract reglementat de prezentul capitol, entitatea contractantă publică un anunț în mijlocul de comunicare adecvat, pe suport hârtie sau electronic, indicat în secțiunea H (Publicarea informațiilor în materie de achiziții publice) din anexele la prezentul capitol. Dacă entitatea contractantă publică anunțul numai sub formă electronică, informațiile trebuie să rămână accesibile pentru un interval de timp rezonabil. Anunțul include cel puțin următoarele informații:

- (a) o descriere a bunurilor sau serviciilor achiziționate;
- (b) numele și adresa entității contractante;
- (c) numele și adresa furnizorului declarat câștigător;
- (d) valoarea ofertei declarate câștigătoare sau a ofertelor cu cel mai mare și cel mai mic preț luate în considerare la atribuirea contractului;
- (e) data atribuirii și
- (f) tipul metodei de achiziționare utilizate și, în cazurile în care s-a utilizat procedura de negociere în conformitate cu articolul 9.14 (Procedura de negociere), o scurtă descriere a circumstanțelor care justifică utilizarea acesteia.

Păstrarea evidențelor

4. Fiecare entitate contractantă păstrează:

- (a) documentația, evidențele și rapoartele referitoare la procedurile de licitație și de atribuire a contractelor de achiziții publice reglementate, inclusiv evidențele și rapoartele prevăzute la articolul 9.14 (Procedura de negociere), pentru o perioadă de cel puțin trei ani de la data la care a atribuit un contract și
- (b) datele care asigură trasabilitatea adecvată a desfășurării prin mijloace electronice a achizițiilor publice reglementate.

Statistici

- 5. Părțile se angajează să comunice datele statistice disponibile relevante pentru achizițiile care fac obiectul prezentului capitol.

ARTICOLUL 9.18

Comunicarea informațiilor

Furnizarea de informații

1. La cererea celeilalte părți, o parte furnizează prompt orice informații necesare pentru a stabili dacă procedura de achiziții publice s-a desfășurat în mod echitabil, imparțial și în conformitate cu prezentul capitol, inclusiv, după caz, informații privind caracteristicile și avantajele relative ale ofertei declarate câștigătoare. Cealaltă parte nu comunică aceste informații niciunui furnizor, cu excepția cazului în care a consultat partea care a furnizat informațiile și a obținut acordul acestuia în acest sens.

Nedivulgarea informațiilor

2. În pofida oricăror alte dispoziții ale prezentului capitol, o parte, inclusiv entitățile sale contractante, nu îi pune la dispoziție niciunui furnizor informații care ar putea aduce atingere intereselor comerciale legitime ale unui alt furnizor sau care ar putea prejudicia concurența loială între furnizori.

3. Nicio dispoziție din prezentul capitol nu se interpretează ca reprezentând o obligație a unei părți, inclusiv a entităților sale contractante, a autorităților sale și a organismelor sale de control de a divulga informații confidențiale, în cazul în care divulgarea acestora:

(a) ar împiedica aplicarea legii;

- (b) ar putea aduce atingere concurenței echitabile între furnizori;
- (c) ar prejudicia interesele comerciale legitime ale anumitor persoane, inclusiv protecția proprietății intelectuale; sau
- (d) ar fi contrare interesului public.

ARTICOLUL 9.19

Analiza internă

1. Fiecare parte menține, stabilește sau desemnează cel puțin o autoritate administrativă sau judiciară imparțială, care este independentă de entitățile sale contractante, pentru a analiza în mod nediscriminatoriu, prompt, transparent și eficace, o contestație depusă de către un furnizor cu privire la:

- (a) o încălcare a prezentului capitol sau
- (b) o nerespectare de către o entitate contractantă a măsurilor unei părți care pun în aplicare prezentul capitol, în cazul în care furnizorul nu are dreptul de a contesta în mod direct o încălcare a prezentului capitol în temeiul legislației interne a unei părți,

care apare în contextul unei achiziții publice reglementate, în care furnizorul are sau a avut un interes. Normele procedurale pentru toate contestațiile se elaborează în scris și sunt puse la dispoziția publicului larg.

2. În cazul în care un furnizor depune o contestație, în contextul unei achiziții reglementate pentru care furnizorul are sau a avut un interes, pe motiv că a avut loc o încălcare sau o nerespectare, așa cum se menționează la alineatul (1), partea a cărei entitate contractantă desfășoară achiziția încurajează, după caz, entitatea contractantă și furnizorul să încerce să soluționeze contestația prin consultare. Entitatea contractantă analizează imparțial și în timp util orice astfel de contestație într-un mod care nu aduce atingere participării furnizorului în cauză la proceduri de achiziții publice în curs sau viitoare sau dreptului acestuia de a cere măsuri corective în cadrul procedurilor de control administrativ sau judiciar. Fiecare parte sau entitățile sale contractante pun la dispoziția publicului larg informații privind astfel de mecanisme de depunere a contestațiilor.
3. Fiecărui furnizor i se acordă un interval de timp suficient pentru a pregăti și a depune o contestație, interval care în niciun caz nu este mai scurt de 10 zile de la data la care furnizorul a luat cunoștință de motivul reclamației sau ar fi trebuit în mod rezonabil să ia cunoștință de acesta.
4. Atunci când un alt organism decât una dintre autoritățile menționate la alineatul (1) analizează inițial o contestație, partea respectivă se asigură că furnizorul poate ataca decizia inițială în fața unei autorități administrative sau judiciare imparțiale care este independentă de entitatea contractantă a cărei achiziție face obiectul contestației.
5. Fiecare parte se asigură că un organism de control jurisdicțional, care nu este instanță judecătorească, supune decizia sa unui control jurisdicțional sau are garanții procedurale care prevăd că:
- (a) entitatea contractantă răspunde în scris contestației și divulgă toate documentele relevante organismului de control jurisdicțional;

- (b) participanții la proceduri (denumiți în continuare „participanții”) au dreptul de a fi audiați înainte ca organismul de soluționare a contestațiilor să ia o hotărâre cu privire la contestație;
- (c) participanții au dreptul să fie reprezentați și însoțiți;
- (d) participanții au acces la toate procedurile și
- (e) organismul de soluționare a contestațiilor adoptă în timp util, în scris, deciziile sale privind contestația depusă de un furnizor și include o explicație a motivelor care stau la baza fiecărei decizii.

6. Fiecare parte adoptă sau menține proceduri care prevăd:

- (a) măsuri provizorii prompte, în așteptarea soluționării unei contestații, menite să îi permită furnizorului să participe în continuare la procedura de achiziție. Astfel de măsuri provizorii pot conduce la suspendarea procesului de achiziții publice. Procedurile pot prevedea că se poate ține cont de consecințele negative majore asupra intereselor vizate, inclusiv asupra interesului public, atunci când se decide dacă ar trebui aplicate astfel de măsuri. Decizia de a nu acționa se motivează în scris și
- (b) acțiuni corective sau compensații pentru pierderile sau daunele suferite, în cazul în care un organism de control a stabilit că a avut loc o încălcare sau o nerespectare menționată la alineatul (1). Compensația pentru daunele suferite poate să se limiteze fie la costurile suportate în mod rezonabil pentru pregătirea ofertei sau la cele suportate pentru a exercita o cale de atac, fie la ambele.

ARTICOLUL 9.20

Modificări și rectificări privind domeniul de aplicare

1. O parte notifică în scris celeilalte părți orice propunere de modificare sau de rectificare a domeniului său de aplicare (denumită în continuare „modificare”).
2. Pentru orice retragere propusă a unei entități din domeniul său de aplicare în exercitarea drepturilor acesteia pe motiv că influența sau controlul exercitate de guvern asupra sa au fost eliminate efectiv, partea care propune modificarea (denumită în continuare „partea care face modificarea”) include în notificare dovada eliminării efective a controlului sau a influenței exercitate de guvern.
3. Se consideră că influența sau controlul exercitate de guvern asupra unei entități sunt eliminate efectiv atunci când partea care face modificarea, inclusiv entitățile guvernamentale centrale și entitățile guvernamentale subcentrale ale acesteia din Uniune și, respectiv, entitățile guvernamentale centrale și entitățile guvernamentale subcentrale ale acesteia din Vietnam:
 - (a) nu deține, direct sau indirect, mai mult de 50 % din capitalul subscris sau din voturile aferente acțiunilor emise de către entitate și
 - (b) nu poate numi direct sau indirect mai mult de jumătate din membrii consiliului de administrație al entității sau ai unui organism echivalent.

4. Pentru orice altă modificare propusă, partea care face modificarea include în notificare informații privind consecințele previzibile ale modificării pentru domeniul de aplicare convenit de comun acord prevăzut în acord. În cazul în care partea care face modificarea propune rectificări de natură pur formală și modificări minore ale domeniului său de aplicare care nu afectează achizițiile publice reglementate, modificările de acest tip trebuie să fie notificate cel puțin o dată la doi ani.

Modificările propuse ale domeniului de aplicare sunt considerate rectificări de natură pur formală și modificări minore ale domeniului de aplicare al părții în următoarele cazuri:

- (a) modificări ale denumirii unei entități contractante;
- (b) fuzionarea uneia sau mai multor entități contractante menționate în anexa părții la prezentul capitol; sau
- (c) separarea unei entități contractante menționate în anexa părții la prezentul capitol în două sau mai multe entități care sunt toate adăugate pe lista entităților contractante enumerate în aceeași secțiune a anexei.

5. Partea care face modificarea poate include în anunțul său o ofertă de ajustări compensatorii pentru modificarea domeniului său de aplicare, dacă este necesar, pentru a menține un domeniu de aplicare comparabil cu cel existent anterior modificării. Partea care face modificarea nu este obligată să ofere ajustări compensatorii celeilalte părți atunci când o propunere de modificare vizează:

- (a) o entitate contractantă asupra căreia a renunțat efectiv la control sau influență în ceea ce privește achizițiile publice reglementate de respectiva entitate; sau

(b) rectificări de natură pur formală și modificări minore aduse anexei la prezentul capitol.

În pofida literei (a), în cazul în care partea care face modificarea elimină din domeniul său de aplicare un număr semnificativ de entități contractante pe motivul că aceste entități nu se mai află sub controlul sau influența guvernului în conformitate cu criteriile stabilite la alineatul (3) și această eliminare cauzează un dezechilibru semnificativ al domeniilor de aplicare convenite între părți, partea care face modificarea acceptă să inițieze consultări cu cealaltă parte pentru a discuta, fără a aduce prejudicii, modalitățile de remediere a acestui dezechilibru.

6. Cealaltă parte notifică partea care face modificarea cu privire la orice obiecție la modificarea propusă, în termen de 45 de zile de la notificare.

7. În cazul în care cealaltă parte notifică o obiecție, ambele părți încearcă să rezolve problema prin consultări. În timpul consultărilor, partea care a formulat obiecții poate solicita informații suplimentare cu scopul de a clarifica modificarea propusă, inclusiv natura eventualului control sau influențe exercitate de guvern.

8. În cazul în care consultările în conformitate cu alineatul (7) nu rezolvă problema, părțile pot utiliza mecanismul de soluționare a litigiilor prevăzut la capitolul 15 (Soluționarea litigiilor).

9. O modificare propusă intră în vigoare numai în cazul în care:

(a) cealaltă parte nu i-a transmis părții care face modificarea o obiecție scrisă la modificarea propusă, în termen de 45 de zile de la data notificării modificării propuse;

- (b) părțile au ajuns la un acord; sau
- (c) o comisie de arbitraj a emis un raport final în conformitate cu articolul 15.11 (Raportul final), concluzionând că părțile pun în aplicare modificarea propusă.

ARTICOLUL 9.21

Cooperarea

1. Părțile recunosc interesul lor comun de a coopera pentru promovarea liberalizării internaționale a piețelor de achiziții publice, cu scopul de a obține o mai bună înțelegere a sistemelor lor de achiziții publice și de a îmbunătăți accesul pe piețele lor respective.
2. Fără a aduce atingere articolului 9.6 (Anunțuri) alineatul (4), părțile se angajează să coopereze în chestiuni precum:
 - (a) schimbul de experiență și de informații, cum ar fi cadrele de reglementare și cele mai bune practici;
 - (b) dezvoltarea și extinderea utilizării mijloacelor electronice în sistemele de achiziții publice;

- (c) consolidarea capacităților funcționarilor administrațiilor publice în ceea ce privește cele mai bune practici în materie de achiziții publice și
- (d) consolidarea instituțională în scopul respectării dispozițiilor prezentului capitol.

ARTICOLUL 9.22

Negocieri viitoare

Achiziții publice desfășurate prin mijloace electronice

1. Părțile revizuiesc dispozițiile articolului 9.15 (Licitații electronice) de îndată ce sistemul de achiziții electronice al Vietnamului a fost complet dezvoltat pentru a ține seama de eventualele schimbări tehnologice și în special pentru a lua în considerare alte aspecte, cum ar fi formula matematică utilizată pentru metoda de evaluare automată și posibila comunicare a rezultatelor unei evaluări inițiale către participanții la licitație.
2. Părțile poartă negocieri suplimentare cu privire la durata perioadei de stocare a datelor referitoare la achiziții publice prin mijloace electronice, de îndată ce sistemul de achiziții electronice al Vietnamului este operațional.

Accesul pe piață

3. Părțile desfășoară negocieri suplimentare privind reglementarea altor entități guvernamentale subcentrale în termen de cel mult 15 ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

ARTICOLUL 9.23

Comitetul pentru investiții, comerțul cu servicii, comerțul electronic și achizițiile publice

Comitetul pentru investiții, comerțul cu servicii, comerțul electronic și achizițiile publice instituit în temeiul articolului 17.2 (Comitete specializate) este responsabil cu punerea în aplicare a prezentului capitol. Mai precis, el poate:

- (a) purta discuții privind schimbul de date statistice în conformitate cu articolul 9.17 (Informații ulterioare atribuirii contractelor) alineatul (5);
- (b) examina notificările în curs referitoare la modificările aduse privind domeniul de aplicare și aproba lista revizuită a entităților contractante din secțiunile A (Entități guvernamentale centrale) - C (Alte entități vizate) din anexele la prezentul capitol;
- (c) aproba ajustările compensatorii rezultate în urma modificărilor care afectează domeniul de aplicare;

- (d) examina chestiunile referitoare la achizițiile publice înaintate de către una din părți și
- (e) discuta orice alte aspecte referitoare la aplicarea prezentului capitol.

CAPITOLUL 10

POLITICA ÎN DOMENIUL CONCURENȚEI

SECȚIUNEA A

COMPORTAMENT ANTICONCURENȚIAL

ARTICOLUL 10.1

Principii

Părțile recunosc importanța unei concurențe nedenate în relațiile lor comerciale și în relațiile lor de investiții. Părțile recunosc faptul că orice practici anticoncurențiale sunt susceptibile de a denatura buna funcționare a piețelor și de a afecta avantajele liberalizării schimburilor comerciale.

ARTICOLUL 10.2

Cadrul legislativ

1. Fiecare parte adoptă sau menține o legislație cuprinzătoare privind concurența, care interzice practicile anticoncurențiale, cu obiectivul de a promova eficiența economică și bunăstarea consumatorilor, și adoptă măsuri corespunzătoare cu privire la un astfel de comportament.
2. Legislația părților în materie de concurență abordează, pe teritoriile lor respective, în mod eficace:
 - (a) acordurile dintre întreprinderi, deciziile asociațiilor de întreprinderi și practicile concertate care au ca obiect sau ca efect împiedicarea, restricționarea sau denaturarea concurenței;
 - (b) abuzurile de poziție dominantă ale uneia sau mai multor întreprinderi și concentrările dintre întreprinderi, care împiedică în mod semnificativ concurența efectivă.

ARTICOLUL 10.3

Punerea în aplicare

1. Fiecare parte își păstrează autonomia în ceea ce privește elaborarea și aplicarea legislației sale în materie de concurență.

2. Fiecare parte menține autoritățile care sunt responsabile cu aplicarea integrală și cu aplicarea efectivă a legislației sale în materie de concurență, sunt echipate în mod corespunzător și au competențele necesare pentru a-și îndeplini responsabilitățile.
3. Toate întreprinderile, private sau publice, fac obiectul legislației în materie de concurență menționate la articolul 10.2 (Cadrul legislativ).
4. Fiecare parte aplică legislația sa în materie de concurență într-un mod transparent și nediscriminatoriu, inclusiv în cazul întreprinderilor private și publice, respectând principiile de echitate procedurală și drepturile la apărare ale întreprinderilor în cauză.
5. Aplicarea legislației în materie de concurență nu împiedică îndeplinirea, în drept sau în fapt, a sarcinilor speciale de interes public care au fost atribuite întreprinderilor în cauză. Derogările de la legislația în materie de concurență ale unei părți se limitează la sarcini de interes public, sunt proporționale cu obiectivul urmărit de politică publică și sunt transparente.

SECȚIUNEA B

SUBVENȚII

ARTICOLUL 10.4

Principii

1. Părțile convin că o parte poate acorda subvenții atunci când acestea sunt necesare pentru realizarea unui obiectiv de politică publică. Părțile recunosc faptul că anumite subvenții sunt susceptibile să denatureze buna funcționare a piețelor și să reducă avantajele liberalizării comerțului. În principiu, o parte nu ar trebui să acorde subvenții întreprinderilor care furnizează bunuri sau servicii, în cazul în care acestea afectează sau sunt susceptibile de a afecta concurența și schimburile comerciale.
2. O listă cu caracter ilustrativ a obiectivelor de politică publică pentru care o parte poate acorda subvenții, sub rezerva condițiilor stabilite în prezenta secțiune, include următoarele:
 - (a) repararea pagubelor provocate de calamități naturale sau de alte evenimente extraordinare;
 - (b) promovarea dezvoltării economice a regiunilor în care nivelul de trai este anormal de scăzut sau în care există un grad de ocupare a forței de muncă extrem de scăzut;
 - (c) remedierea unei perturbări grave a economiei uneia dintre părți;

- (d) facilitarea dezvoltării anumitor activități economice sau a anumitor domenii economice, inclusiv, dar fără a se limita la acestea, a subvențiilor pentru obiective bine definite în materie de cercetare, dezvoltare și inovare, a subvențiilor pentru formare profesională sau pentru crearea de locuri de muncă, a subvențiilor având ca scop protecția mediului și subvențiile acordate întreprinderilor mici și mijlocii, astfel cum sunt definite în legislațiile respective ale părților și
- (e) promovarea culturii și conservării patrimoniului.

3. Fiecare parte se asigură că întreprinderile utilizează subvențiile specifice acordate de către o parte numai pentru obiectivul de politică pentru care le-au fost acordate subvențiile specifice respective¹.

ARTICOLUL 10.5

Definiție și domeniu de aplicare

1. În sensul prezentei secțiuni, o subvenție reprezintă o măsură care îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 1.1 din Acordul SMC, indiferent dacă este acordată unei întreprinderi care fabrică bunuri sau unei întreprinderi care furnizează servicii².

¹ Pentru mai multă certitudine, atunci când o parte a instituit cadrul legislativ și procedurile administrative relevante în acest sens, obligația este considerată ca fiind îndeplinită.

² Prezentul articol nu aduce atingere pozițiilor părților, nici rezultatului posibil al viitoarelor discuții din cadrul OMC cu privire la subvențiile pentru servicii. În funcție de evoluția acestor discuții la nivelul OMC, părțile pot adopta o decizie prin intermediul comitetului relevant în vederea actualizării prezentului acord în această privință.

2. Prezenta secțiune se aplică numai subvențiilor care sunt specifice în conformitate cu articolul 2 din Acordul SMC. Subvențiile pentru consumatorii individuali sau măsurile generale, inclusiv subvențiile sau măsurile menite să atingă obiectivele în materie de politică socială, nu sunt considerate ca fiind specifice.
3. Prezenta secțiune se aplică subvențiilor specifice pentru toate întreprinderile, inclusiv întreprinderilor publice și private.
4. Aplicarea prezentei secțiuni nu împiedică îndeplinirea, în drept sau în fapt, a sarcinilor speciale de interes public, inclusiv a obligațiilor de serviciu public, care revin întreprinderilor în cauză. Derogările ar trebui să fie transparente și să se limiteze la sarcini de interes public, proporționale cu obiectivele în materie de politică publică atribuite acestor întreprinderi.
5. Prezenta secțiune nu se aplică activităților neeconomice.
6. Articolul 10.9 (Subvenții specifice care fac obiectul unor condiții) alineatul (1) nu se aplică subvențiilor pentru pescuit și subvențiilor pentru comerțul cu mărfuri care intră sub incidența anexei 1 la Acordul privind agricultura.
7. Prezenta secțiune se aplică numai subvențiilor specifice, din care suma pentru fiecare beneficiar pe o perioadă de trei ani depășește 300 000 drepturi speciale de tragere¹.

¹ Pentru mai multă certitudine, obligația de notificare nu impune părții care a transmis notificarea să furnizeze numele beneficiarului subvenției.

8. În ceea ce privește subvențiile pentru întreprinderile care furnizează servicii, articolul 10.7 (Transparență) și articolul 10.9 (Subvenții specifice care fac obiectul unor condiții) se aplică numai următoarelor sectoare de servicii: telecomunicații, sectorul bancar, asigurări, transport, inclusiv transportul maritim, energie, servicii informatice, arhitectură și inginerie, precum și construcții și servicii de mediu, cu rezervele prevăzute la capitolul 8 (Liberalizarea investițiilor, comerțul cu servicii și comerțul electronic).

9. Această secțiune nu se aplică sectoarelor sau subsectoarelor care nu sunt menționate de părți în capitolul 8 („Liberalizarea investițiilor, comerțul cu servicii și comerțul electronic”).

10. Articolul 10.9 (Subvenții specifice care fac obiectul unor condiții) nu se aplică subvențiilor convenite oficial sau acordate anterior sau în termen de cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord.

ARTICOLUL 10.6

Relația cu OMC

Prezenta secțiune se aplică fără a aduce atingere drepturilor și obligațiilor fiecărei părți care decurg din articolul VI al GATT 1994, din Acordul SMC și din Acordul privind agricultura.

ARTICOLUL 10.7

Transparență

1. Fiecare parte asigură transparența în ceea ce privește subvențiile specifice. În acest scop, fiecare parte notifică celeilalte părți, o dată la fiecare patru ani, temeiul juridic, forma, cuantumul sau bugetul și, dacă este posibil, beneficiarul unei subvenții specifice¹.
2. Obligația de notificare menționată la alineatul (1) se consideră a fi îndeplinită în cazul în care partea respectivă pune la dispoziție informațiile relevante pe un site internet accesibil publicului larg, începând cu data de 31 decembrie a anului calendaristic care urmează anului în care a fost acordată subvenția. Prima notificare este pusă la dispoziție în termen de cel mult patru ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

¹ Pentru mai multă certitudine, obligația de notificare nu impune părții care a transmis notificarea să furnizeze numele beneficiarului subvenției.

ARTICOLUL 10.8

Consultări

1. În cazul în care o parte consideră că o subvenție acordată de cealaltă parte, care nu intră sub incidența articolului 10.9 (Subvenții specifice care fac obiectul unor condiții), îi afectează în mod negativ sau i-ar putea afecta în mod negativ interesele comerciale sau pe cele privind investițiile, partea respectivă îi poate comunica în scris preocupările sale celeilalte părți și poate solicita consultări cu privire la această chestiune. Partea solicitată acordă atenția cuvenită acestei cereri. Consultările ar trebui să aibă, în special, scopul de a verifica dacă:

- (a) subvenția specifică a fost acordată doar pentru realizarea unui obiectiv de politică publică;
- (b) valoarea subvenției în cauză se limitează la minimumul necesar pentru realizarea acestui obiectiv;
- (c) subvenția creează un stimulent și
- (d) efectul negativ asupra schimburilor comerciale și a investițiilor părții solicitante este limitat.

2. Pentru facilitarea consultărilor, partea solicitată furnizează informații privind subvenția specifică în cauză în termen de 90 de zile de la data primirii cererii. În cazul în care, după primirea informațiilor privind grantul în cauză, partea solicitantă consideră că subvenția care face obiectul consultărilor afectează în mod negativ sau ar putea afecta în mod negativ și disproporționat schimburile comerciale sau investițiile sale, partea solicitată va depune toate eforturile pentru a elimina sau pentru a reduce la minimum efectele negative respective cauzate de subvenția în cauză.

ARTICOLUL 10.9

Subvenții specifice care fac obiectul unor condiții

1. Părțile impun condiții pentru subvențiile specifice următoare:
 - (a) un dispozitiv juridic prin care o administrație publică sau orice organism public își asumă răspunderea de a acoperi datoriile sau pasivele anumitor întreprinderi este permis, cu condiția ca acoperirea datoriilor și a pasivelor să fie limitată în privința cuantumului datoriilor și pasivelor respective sau în privința duratei răspunderii în cauză;
 - (b) sprijinul pentru întreprinderile insolubile sau aflate în dificultate, acordat sub diverse forme precum împrumuturi și garanții, granturi în numerar, injecții de capital, aport de active sub prețul pieței și scutiri fiscale și cu o durată mai mare de un an, este permis cu condiția să fi fost elaborat un plan credibil de restructurare care este bazat pe ipoteze realiste, menit să asigure restabilirea viabilității pe termen lung a întreprinderii într-un interval de timp rezonabil și cu contribuția întreprinderii în cauză la costurile de restructurare¹.

¹ Acest lucru nu împiedică părțile să acorde un aport temporar de lichidități sub forma garanțiilor pentru împrumuturi sau a împrumuturilor limitate la suma strict necesară pentru a menține în activitate întreprinderea pentru perioada necesară elaborării unui plan de restructurare sau de lichidare.

2. Alineatul (1) nu se aplică subvențiilor specifice pentru care partea care acordă subvenția a demonstrat, la cererea scrisă a celeilalte părți, că subvenția în cauză nu afectează și nici nu este de natură să afecteze schimburile comerciale sau investițiile celeilalte părți.

3. Alineatul (1) nu se aplică subvențiilor specifice care sunt acordate pentru a remedia o perturbare gravă a economiei unei părți. O perturbare a economiei unei părți este considerată drept gravă în cazul în care ea este de natură excepțională, temporară și semnificativă și afectează statul membru sau întreaga economie a unei părți, nu doar o anumită regiune sau un anumit sector economic.

ARTICOLUL 10.10

Reexaminarea

Părțile reexaminează prezenta secțiune în termen de cel mult cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentului acord și ulterior, la intervale regulate. Părțile se consultă cu privire la necesitatea de a modifica prezenta secțiune, ținând seama de experiența dobândită și de eventualele norme corespunzătoare elaborate în cadrul OMC. În special, părțile reexaminează includerea de sectoare de servicii suplimentare în sfera de aplicare a prezentei secțiuni la articolul 10.5 (Definiții și domeniu de aplicare).

SECȚIUNEA C

DEFINIȚII ȘI PRINCIPII COMUNE

ARTICOLUL 10.11

Definiții

În sensul prezentului capitol:

- (a) „obiectiv de politică publică” înseamnă obiectivul general de realizare a rezultatului în beneficiul public general și
- (b) „discuții de interes public” înseamnă activități specifice care generează rezultate în beneficiul public general pe care, fără intervenție publică, piața nu le-ar furniza sau pe care le-ar furniza în alte condiții în ceea ce privește accesibilitatea, calitatea, siguranța, accesibilitatea sau tratamentul egal.

ARTICOLUL 10.12

Confidențialitate

1. Atunci când fac schimb de informații în conformitate cu prezentul capitol, părțile iau în considerare limitările impuse de legislația lor privind secretul profesional și de afaceri și asigură protecția secretelor de afaceri și a altor informații confidențiale.

2. Orice informație comunicată în temeiul prezentului acord este tratată ca fiind confidențială de către partea care primește informația, cu excepția cazului în care cealaltă parte, a autorizat divulgarea informațiilor sau a pus informațiile respective la dispoziția publicului larg.

ARTICOLUL 10.13

Soluționarea litigiilor

Nicio parte nu recurge la soluționarea litigiilor în temeiul prezentului acord pentru orice problemă care decurge din secțiunea A (Comportament anticoncurențial) și articolul 10.8 (Consultări).

ARTICOLUL 10.14

Cooperarea

Pentru a îndeplini obiectivele prezentului capitol și pentru a consolida asigurarea eficace a respectării legislației în materie de concurență, părțile recunosc că este în interesul lor comun să coopereze mai strâns în ceea ce privește dezvoltarea politicii în domeniul concurenței, inclusiv controlul subvențiilor, cu condiția disponibilității finanțării în temeiul instrumentelor și programelor de cooperare ale părților.

CAPITOLUL 11

ÎNTEPRINDERILE DEȚINUTE DE STAT, ÎNTEPRINDERILE CĂRORA LI S-AU ACORDAT DREPTURI SAU PRIVILEGII SPECIALE ȘI MONOPOLURILE DESEMNAȚE

ARTICOLUL 11.1

Definiții

În sensul prezentului capitol:

- (a) „activități comerciale” înseamnă activități al căror rezultat final este producerea unui bun sau prestarea unui serviciu, care vor fi vândute pe piața relevantă în cantități și la prețuri stabilite de întreprindere și care sunt realizate cu o orientare către profit¹;
- (b) „considerații de ordin comercial” înseamnă prețul, calitatea, disponibilitatea, perspectivele de comercializare, transportul și alți termeni și alte condiții de achiziționare sau de vânzare ori alți factori care ar fi luați în considerare, în mod normal, în deciziile comerciale ale unei întreprinderi care își desfășoară activitatea în conformitate cu principiile economiei de piață în ramura de activitate sau sectorul relevant;

¹ Pentru o mai mare certitudine, activitățile desfășurate de o întreprindere care nu are scop lucrativ sau pe baza recuperării costurilor nu sunt activități întreprinse cu o orientare către profit.

- (c) „a desemna” înseamnă a stabili sau a autoriza un monopol sau a extinde domeniul de aplicare al unui monopol astfel încât să acopere un bun sau un serviciu suplimentar;
- (d) „monopol desemnat” înseamnă o entitate, inclusiv un grup de entități sau o agenție guvernamentală, precum și orice filială a acestora, care, pe o piață relevantă de pe teritoriul unei părți, este desemnată ca unic furnizor sau cumpărător al unui bun sau al unui serviciu; în cazul unei entități căreia i s-a conferit un drept exclusiv de proprietate intelectuală, acest drept exclusiv nu este în sine suficient ca entitatea să fie considerată drept monopol desemnat;
- (e) „întreprindere căreia i s-au conferit drepturi sau privilegii speciale” înseamnă orice întreprindere, inclusiv orice filială, publică sau privată, căreia o parte i-a conferit, în drept sau în fapt, drepturi sau privilegii speciale;
- (f) „drepturi sau privilegii speciale” înseamnă drepturi sau privilegii acordate de către o parte unui număr limitat de întreprinderi sau de filiale ale acestora pe o anumită zonă geografică sau pe o anumită piață de produse, al căror efect este de a limita în mod substanțial capacitatea oricărei alte întreprinderi de a-și desfășura activitatea pe aceeași zonă geografică sau piață de produse în condiții similare. Acordarea unei licențe sau a unei autorizații pentru un număr limitat de societăți în procesul de alocare a unei resurse rare pe baza unor criterii obiective, proporționale și nediscriminatorii nu este în sine un drept sau privilegiu special și

- (g) „întreprindere deținută de stat” înseamnă o întreprindere, inclusiv orice filială a acesteia, în care una dintre părți, în mod direct sau indirect:
- (i) deține mai mult de 50 % din capitalul subscris al întreprinderii sau controlează peste 50 % din voturile aferente acțiunilor emise de aceasta;
 - (ii) poate desemna mai mult de jumătate din membrii consiliului de administrație al întreprinderii sau ai unui organism echivalent sau
 - (iii) poate exercita controlul asupra deciziilor strategice ale întreprinderii.

ARTICOLUL 11.2

Domeniul de aplicare

1. Părțile își afirmă drepturile și obligațiile care decurg din articolul XVII alineatele (1) - (3) din GATT 1994, din *Înțelegerea privind interpretarea articolului XVII din Acordul General pentru Tarife și Comerț 1994*, precum și din articolul XVIII alineatele (1), (2) și (5) din GATS, care sunt incluse în prezentul acord și fac parte integrantă din acesta, *mutatis mutandis*.

2. Prezentul capitol se aplică tuturor întreprinderilor deținute de stat, întreprinderilor cărora li s-au acordat drepturi sau privilegii speciale și monopolurilor desemnate care desfășoară o activitate comercială. În cazul în care o întreprindere combină activitățile comerciale cu cele necomerciale¹, doar activitățile comerciale ale întreprinderii respective sunt reglementate de prezentul capitol.
3. Prezentul capitol nu se aplică întreprinderilor deținute de stat, întreprinderilor cărora li s-au acordat drepturi sau privilegii speciale și monopolurilor desemnate pentru care una dintre părți a luat temporar măsuri ca răspuns la o situație de urgență economică la nivel național sau mondial.
4. Prezentul capitol nu se aplică întreprinderilor deținute de stat, întreprinderilor cărora li s-au acordat drepturi sau privilegii speciale și monopolurilor desemnate dacă, în oricare dintre cei trei ani consecutivi, venitul anual obținut din activitățile comerciale ale întreprinderii respective sau ale entității respective a fost mai puțin de 200 milioane de drepturi speciale de tragere². Acest prag se aplică întreprinderilor deținute de stat, întreprinderilor cărora li s-au acordat drepturi sau privilegii speciale și monopolurilor desemnate, la nivelurile subcentrale ale administrației publice, după cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord.
5. Prezentul capitol nu se aplică în cazul „achizițiilor reglementate” de către o parte sau de entitățile sale contractante, în sensul articolului 9.2 (Obiectul și domeniul de aplicare).

¹ Aceasta include îndeplinirea unei obligații de serviciu public.

² Calculul veniturilor include veniturile relevante ale tuturor întreprinderilor deținute de stat, întreprinderilor cărora li s-au acordat drepturi sau privilegii speciale și monopolurilor desemnate, inclusiv veniturile filialelor angajate în activități comerciale pe aceleași piețe sau pe piețe conexe.

6. Prezentul capitol nu se aplică în cazul întreprinderilor deținute de stat, al întreprinderilor cărora li s-au acordat drepturi sau privilegii speciale și al monopolurilor desemnate, deținute sau controlate de o autoritate guvernamentală a unei părți responsabile cu apărarea națională, ordinea publică sau siguranța publică, cu excepția cazului în care acestea desfășoară exclusiv activități comerciale care nu sunt legate de apărarea națională, de ordinea publică sau de siguranța publică.
7. Acest capitol nu se aplică niciunui serviciu furnizat de întreprinderi deținute de stat, întreprinderi cărora li s-a acordat drepturi sau privilegii speciale și monopoluri desemnate în exercitarea autorității guvernamentale¹.
8. Prezentul capitol nu se aplică măsurilor sau activităților enumerate în anexa 11-A [Norme specifice pentru Vietnam privind întreprinderile deținute de stat].

ARTICOLUL 11.3

Dispoziții generale

1. Nicio dispoziție din prezentul capitol nu aduce atingere legislației și reglementărilor unei părți care reglementează sistemele sale de participării ale statului.

¹ Termenul „serviciu furnizat în exercitarea autorității guvernamentale” are sensul definit la articolul I alineatul (3) litera (c) din GATS.

2. Fără a aduce atingere drepturilor și obligațiilor care le revin părților în temeiul prezentului capitol, nicio dispoziție a prezentului capitol nu împiedică o parte să înființeze sau să mențină întreprinderi deținute de stat, să acorde întreprinderilor drepturi sau privilegii speciale sau să desemneze sau să mențină monopoluri.

3. O parte nu solicită sau încurajează întreprinderile deținute de stat, întreprinderile cărora li s-au acordat drepturi sau privilegii speciale și nici monopolurile desemnate să acționeze într-un mod incompatibil cu prezentul capitol.

ARTICOLUL 11.4

Nediscriminarea și considerații de ordin comercial

1. Fiecare parte se asigură că, atunci când întreprind activități comerciale, întreprinderile deținute de stat, întreprinderile cărora li s-au acordat drepturi sau privilegii speciale și monopolurile desemnate:

- (a) acționează în conformitate cu considerațiile de ordin comercial în achiziționarea ori în vânzarea de bunuri sau servicii, cu excepția cazurilor în care își îndeplinesc oricare dintre obligațiile aferente mandatului lor public care nu sunt incompatibile cu alineatul (1) litera (b);
- (b) la achiziționarea unui bun sau a unui serviciu:
 - (i) acordă unui bun sau serviciu furnizat de o întreprindere a celeilalte părți un tratament care nu este mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă unui bun sau serviciu similar furnizat de întreprinderile părții și

(ii) acordă unui bun sau serviciu furnizat de o întreprindere a investitorilor celeilalte părți pe teritoriul părții un tratament care nu este mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă unui bun sau serviciu similar furnizat de întreprinderile investitorilor celeilalte părți pe piața relevantă de pe teritoriul părții respective;

(c) la vânzarea de către acestea a unui bun sau serviciu:

(i) acordă unei întreprinderi a celeilalte părți un tratament care nu este mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă întreprinderilor părții și

(ii) acordă unei întreprinderi a investitorilor celeilalte părți de pe teritoriul părții un tratament care nu este mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă întreprinderilor investitorilor celeilalte părți pe piața relevantă de pe teritoriul părții respective.

2. Alineatul (1) nu împiedică întreprinderile deținute de stat, întreprinderile cărora li s-au acordat drepturi sau privilegii speciale sau monopolurile desemnate:

(a) să achiziționeze ori să furnizeze bunuri sau servicii în termeni diferiți sau în condiții diferite, inclusiv privind prețul; sau

(b) să refuze să achiziționeze sau să furnizeze bunuri sau servicii;

cu condiția ca aceste condiții diferite sau refuzul să fie în conformitate cu considerații de ordin comercial.

3. Alineatele (1) și (2) nu se aplică sectoarelor menționate la articolul 8.3 (Domeniul de aplicare) și la articolul 8.9 (Domeniul de aplicare).

4. Alineatele (1) și (2) se aplică activităților comerciale ale întreprinderilor deținute de stat, întreprinderilor cărora li s-au acordat drepturi sau privilegii speciale și monopolurilor desemnate, în cazul în care aceeași activitate ar afecta comerțul cu servicii și investițiile cu privire la care o parte și-a asumat un angajament în temeiul articolului 8.5 (Tratamentul național), articolului 8.6 (Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate) și al articolului 8.11 (Tratamentul național), sub rezerva condițiilor sau a calificărilor stabilite în lista sa de angajamente specifice din anexele 8-A (Lista de angajamente specifice a Uniunii) și 8-B (Lista angajamentelor specifice ale Vietnamului) în temeiul articolului 8.7 (Lista angajamentelor specifice) și 8.12 (Lista angajamentelor specifice). Pentru mai multă certitudine, în cazul unui conflict între alineatul (4) de la articolul 11.2 (Domeniu de aplicare) și condițiile sau calificările prevăzute în lista sa de angajamente specifice în temeiul articolelor 8.7 (Lista angajamentelor specifice) și 8.12 (Lista angajamentelor specifice), listele respective prevalează.

ARTICOLUL 11.5

Cadrul de reglementare

1. Părțile se angajează să garanteze faptul că întreprinderile deținute de stat, întreprinderile cărora li s-au acordat drepturi sau privilegii speciale și monopolurile desemnate respectă standardele recunoscute la nivel internațional în materie de guvernare corporativă.

2. Fiecare parte se asigură că organismele sau funcțiile sale de reglementare nu sunt răspunzătoare în fața întreprinderilor sau entităților pe care le reglementează, pentru a asigura eficacitatea organismelor sau funcțiilor de reglementare și că acționează cu imparțialitate¹ în circumstanțe similare în ceea ce privește toate întreprinderile sau entitățile pe care le reglementează, inclusiv întreprinderile de stat, întreprinderile cărora li s-au acordat drepturi sau privilegii speciale și monopolurile desemnate².

3. Fiecare parte asigură aplicarea consecventă și nediscriminatorie a legislației și a reglementărilor, inclusiv în ceea ce privește întreprinderile de stat, întreprinderile cărora li s-au acordat drepturi sau privilegii speciale și monopolurile desemnate.

¹ Pentru mai multă certitudine, imparțialitatea cu care organismul de reglementare își exercită funcțiile de reglementare trebuie să fie evaluată în funcție de metoda sau practica generală a organismului de reglementare respectiv.

² Pentru mai multă certitudine, în cazul sectoarelor în privința cărora părțile au convenit, în alte capitole, asupra unor obligații specifice referitoare la organismul de reglementare, prevalează dispoziția relevantă din celelalte capitole.

ARTICOLUL 11.6

Transparență

1. O parte care are motive întemeiate să considere că interesele sale în temeiul prezentului capitol sunt afectate în mod negativ de activitățile comerciale ale unei întreprinderi deținute de stat, ale unei întreprinderi căreia i se acordă drepturi sau privilegii speciale sau unui monopol desemnat al celeilalte părți poate solicita în scris celeilalte părți să furnizeze informații cu privire la operațiunile întreprinderii sau entității respective. Cererea de informații menționează întreprinderea sau entitatea, bunurile sau serviciile și piețele în cauză și include indicații privind faptul că întreprinderea sau entitatea se angajează în practici care împiedică schimburile comerciale sau investițiile dintre părți.

2. Informațiile menționate la alineatul (1) includ:

- (a) proprietatea întreprinderii sau entității și structura votului din cadrul acestora, precizând procentul de acțiuni și procentul de drepturi de vot pe care le dețin, cumulativ, o parte sau o întreprindere deținută de stat, o întreprindere căreia i se acordă drepturi sau privilegii speciale sau un monopol desemnat;
- (b) o descriere a eventualelor acțiuni speciale, drepturi de vot speciale sau alte drepturi speciale pe care le deține o parte sau o întreprindere deținută de stat, o întreprindere căreia i s-au acordat drepturi sau privilegii speciale sau un monopol desemnat, în cazul în care aceste drepturi diferă de drepturile aferente acțiunilor ordinare ale întreprinderii sau entității respective;

- (c) structura organizatorică a întreprinderii sau a entității, componența consiliului de administrație al acestora sau a unui organism echivalent care exercită un control direct sau indirect asupra unei astfel de întreprinderi sau entități, precum și deținerile reciproce și alte legături cu diferite întreprinderi deținute de stat, întreprinderi cărora li s-au acordat drepturi sau privilegii speciale sau monopoluri desemnate;
 - (d) o descriere a departamentelor administrațiilor publice sau a organismelor publice care reglementează sau monitorizează întreprinderea sau entitatea, o descriere a liniilor de raportare¹ și a drepturilor și practicilor departamentelor administrațiilor publice sau ale organismelor publice în numirea, revocarea sau remunerarea administratorilor;
 - (e) veniturile anuale sau totalul activelor ori ambele
 - (f) derogări, imunități și orice alte măsuri, inclusiv un tratament mai favorabil, aplicabile pe teritoriul părții solicitate oricărei întreprinderi de stat, oricărei întreprinderi căreia i s-au acordat drepturi sau privilegii speciale sau oricărui monopol desemnat.
3. O parte poate solicita celeilalte părți să furnizeze informații suplimentare privind calculele pragului de venituri menționat la articolul 11.2 alineatul (4) (Domeniul de aplicare).

¹ Pentru o mai mare certitudine, o parte nu are obligația de a divulga rapoartele sau conținutul rapoartelor.

4. Alineatele (1) - (3) nu obligă o parte să furnizeze informații confidențiale a căror divulgare nu ar fi conformă cu legislația și cu reglementările părții respective, ar împiedica asigurarea respectării legislației sau ar fi contrară interesului public ori ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale anumitor întreprinderi.

5. În cazul Uniunii, alineatul (2) literele (a) - (e) nu se aplică întreprinderilor care se califică drept întreprinderi mici sau mijlocii, astfel cum sunt definite în dreptul Uniunii.

ARTICOLUL 11.7

Cooperarea tehnică

Recunoscând importanța promovării unor cadre juridice și de reglementare eficace pentru întreprinderile de stat, părțile se angajează în activități de cooperare tehnică convenite de comun acord în vederea promovării eficienței și transparenței întreprinderilor de stat, sub rezerva disponibilității finanțării în cadrul instrumentelor și programelor de cooperare ale părții.

CAPITOLUL 12

PROPRIETATEA INTELECTUALĂ

SECȚIUNEA A

DISPOZIȚII ȘI PRINCIPII GENERALE

ARTICOLUL 12.1

Obiective

1. Obiectivele prezentului capitol sunt următoarele:
 - (a) facilitarea creării, producției și a comercializării de bunuri inovatoare și creative între părți, contribuind astfel, pentru fiecare dintre părți, la dezvoltarea unei economii mai durabile și mai favorabile incluziunii și
 - (b) atingerea unui nivel adecvat și eficace de protecție și asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală.

2. Protecția și asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală ar trebui să contribuie la promovarea inovării tehnologice și la transferul și difuzarea tehnologiei, în avantajul reciproc al producătorilor și al utilizatorilor de cunoștințe tehnologice, într-un mod care să conducă la bunăstare economică și socială și să asigure un echilibru între drepturi și obligații.

ARTICOLUL 12.2

Natura și domeniul de aplicare a obligațiilor

1. Părțile își afirmă drepturile și obligațiile care le revin în temeiul tratatelor internaționale care reglementează proprietatea intelectuală la care sunt părți, inclusiv în temeiul Acordului TRIPS.

Părțile asigură punerea în aplicare adecvată și eficientă a acestor tratate. Prezentul capitol completează și precizează drepturile și obligațiile respective între părți, cu scopul de a asigura punerea în aplicare eficientă și adecvată a acestor tratate, precum și echilibrul între drepturile deținătorilor de proprietate intelectuală și interesul public.

2. În sensul prezentului acord, „proprietate intelectuală” se referă cel puțin la toate categoriile de proprietate intelectuală menționate în Partea II secțiunile 1 - 7 din Acordul TRIPS, mai precis:

(a) drepturi de autor și drepturi conexe;

(b) mărci comerciale;

(c) indicații geografice;

- (d) desenele și modelele industriale;
- (e) drepturile de brevet;
- (f) configurații (topografii) de circuite integrate;
- (g) protecția informațiilor nedezevăluite și
- (h) soiurile de plante.

3. Protecția drepturilor de proprietate intelectuală include protecția împotriva concurenței neloiale, astfel cum este menționată la articolul 10bis din *Convenția de la Paris pentru protecția proprietății industriale* din 20 martie 1883, astfel cum a fost revizuită și modificată ultima dată la Stockholm la 14 iulie 1967 (denumită în continuare „Convenția de la Paris”).

ARTICOLUL 12.3

Tratamentul bazat pe clauza națiunii celei mai favorizate

În ceea ce privește protecția drepturilor de proprietate intelectuală, orice avantaj, favoare, privilegiu sau imunitate acordate de către o parte resortisanților din oricare țară terță se acordă imediat și necondiționat resortisanților celeilalte părți, sub rezerva excepțiilor prevăzute la articolele 4 și 5 din acordul TRIPS.

ARTICOLUL 12.4

Epuizarea drepturilor

Fiecare parte este liberă să își stabilească propriul regim de epuizare a drepturilor de proprietate intelectuală, sub rezerva dispozițiilor aplicabile din acordul TRIPS.

SECȚIUNEA B

NORME PRIVIND DREPTURILE DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

SUBSECȚIUNEA 1

DREPTURI DE AUTOR ȘI DREPTURI CONEXE

ARTICOLUL 12.5

Protecția acordată

1. Părțile respectă drepturile și obligațiile prevăzute în următoarele tratate internaționale:
 - (a) *Convenția de la Berna pentru protecția operelor literare și artistice din 9 septembrie 1886*, astfel cum a fost revizuită ultima dată la Paris la 24 iulie 1971 (denumită în continuare „Convenția de la Berna”);

(b) *Convenția internațională pentru protecția artiștilor interpreți sau executanți, a producătorilor de fonograme și a organismelor de radiodifuziune*, semnată la Roma la 26 octombrie 1961 și

(c) Acordul TRIPS.

2. Părțile aderă la următoarele tratate internaționale în termen de trei ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord:

(a) *Tratatul OMPI privind dreptul de autor*, adoptat la Geneva la 20 decembrie 1996 și

(b) *Tratatul OMPI privind interpretările și execuțiile și fonogramele*, adoptat la Geneva la 20 decembrie 1996.

ARTICOLUL 12.6

Autori

Fiecare parte prevede dreptul exclusiv al autorilor de a autoriza sau de a interzice:

(a) reproducerea directă sau indirectă, totală sau parțială, prin orice mijloc și sub orice formă a operelor lor;

(b) orice formă de distribuție către public, prin vânzare sau prin alt transfer de proprietate, a originalului lucrărilor lor sau a copiilor acestora și

- (c) orice comunicare către public a operelor lor, prin mijloace tehnice cu fir sau fără fir, inclusiv punerea la dispoziția publicului a operelor lor, astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment.

ARTICOLUL 12.7

Artiști interpreți sau executanți

Fiecare parte prevede dreptul exclusiv al artiștilor interpreți sau executanților de a autoriza sau de a interzice:

- (a) fixarea interpretărilor sau a execuțiilor lor;
- (b) reproducerea directă sau indirectă, totală sau parțială, prin orice mijloc și sub orice formă a fixărilor interpretărilor sau a execuțiilor lor;
- (c) distribuirea către public, prin vânzare sau printr-un alt transfer de proprietate, a fixărilor interpretărilor sau a execuțiilor lor;
- (d) punerea la dispoziția publicului, prin mijloace tehnice cu fir sau fără fir, a fixărilor interpretărilor sau a execuțiilor lor, astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment și

- (e) radiodifuzarea fără fir și comunicarea către public a interpretărilor sau execuțiilor lor nefixate, cu excepția cazului în care interpretarea sau execuția este ea însăși deja o execuție sau interpretare radiodifuzată.

ARTICOLUL 12.8

Producătorii de fonograme

Fiecare parte prevede dreptul exclusiv al producătorilor de fonograme de a autoriza sau de a interzice:

- (a) reproducerea directă sau indirectă, totală sau parțială, prin orice mijloc și sub orice formă a fonogramelor lor;
- (b) distribuirea către public, prin vânzare sau printr-un alt tip de transfer de proprietate, a fonogramelor lor, inclusiv a copiilor acestora și
- (c) punerea la dispoziția publicului, prin mijloace tehnice cu fir sau fără fir, a fonogramelor lor, astfel încât oricine să poată avea acces la ele din locul și la momentul pe care îl alege în mod individual.

ARTICOLUL 12.9

Organisme de radiodifuziune și televiziune

Fiecare parte prevede pentru organismele de radiodifuziune și televiziune dreptul exclusiv de a autoriza sau de a interzice următoarele:

- (a) fixarea emisiunilor lor;
- (b) reproducerea fixărilor emisiunilor lor;
- (c) distribuirea către public a fixărilor emisiunilor lor și
- (d) redifuzarea emisiunilor lor prin mijloace fără fir.

ARTICOLUL 12.10

Radiodifuziunea și televiziunea și comunicarea către public

Fiecare parte prevede un drept pentru artiștii interpreți sau executanți și pentru producătorii de fonograme, cu scopul de a se asigura că utilizatorul plătește o remunerație echitabilă unică acestora dacă o fonogramă publicată în scopuri comerciale sau o reproducere a acestei fonograme este utilizată pentru radiodifuzarea prin mijloace fără fir sau pentru orice comunicare către public.

Fiecare parte se asigură că această remunerație este repartizată între artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme. În absența unui acord între artiștii interpreți sau executanți și producătorii de fonograme, fiecare parte poate stabili condițiile repartizării acestei remunerații între aceștia.

ARTICOLUL 12.11

Durata protecției

1. Drepturile autorilor operelor literare sau artistice, în sensul articolului 2 din Convenția de la Berna, se aplică pe întreaga durată a vieții autorului și timp de cel puțin 50 de ani după decesul său, indiferent de data la care opera a fost pusă în mod legal la dispoziția publicului.
2. În cazul în care dreptul de autor aparține în comun colaboratorilor la o operă, durata menționată la alineatul (1) se calculează de la data decesului ultimului supraviețuitor dintre colaboratori.
3. Drepturile artiștilor interpreți sau executanți expiră după cel puțin 50 de ani de la data execuției. În cazul în care fixarea interpretării sau a execuției face obiectul unei publicări legale sau al unei comunicări legale către public în decursul acestei perioade, drepturile respective încetează după cel puțin 50 de ani de la prima publicare legală sau de la prima comunicare legală către public, luând în considerare, în mod cronologic, prima dintre aceste date.
4. Drepturile producătorilor de fonograme expiră la cel puțin 50 de ani de la data înregistrării lor. În cazul în care în această perioadă fonograma face obiectul unei publicări legale, drepturile respective expiră după cel puțin 50 de ani de la data primei publicări legale. În cazul în care nu a avut loc o publicare legală în perioada menționată la prima teză, iar fonograma a făcut obiectul unei comunicări legale către public în această perioadă, drepturile respective expiră după cel puțin 50 de ani de la data primei comunicări legale către public.

5. Drepturile organismelor de radiodifuziune și televiziune încetează după 50 ani de la prima difuzare a unei emisiuni, indiferent dacă emisiunea a fost difuzată cu fir sau fără fir, inclusiv prin cablu sau prin satelit.

6. Duratele prevăzute în prezentul articol se calculează începând cu data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a avut loc faptul generator de drepturi.

ARTICOLUL 12.12

Protecția măsurilor tehnologice

1. Fiecare parte prevede o protecție juridică adecvată împotriva eludării măsurilor tehnologice eficace, care sunt utilizate de deținătorul titularul dreptului de autor sau al unui drept conex pe care persoana respectivă o efectuează cu bună-știință sau având motive întemeiate să știe că urmărește acest obiectiv.

2. Fiecare parte prevede o protecție juridică adecvată împotriva fabricării, a importului, a distribuirii, a vânzării, a închirierii, a publicității în scopul vânzării sau al închirierii ori împotriva posesiunii în scopuri comerciale a dispozitivelor, a produselor sau a componentelor ori împotriva prestării de servicii care:

(a) fac obiectul unei promovări, publicități sau vânzări în scopul eludării oricăror măsuri tehnologice eficace;

- (b) au numai un scop semnificativ limitat sau o utilizare semnificativă limitată din punct de vedere comercial, altul (alta) decât eludarea oricăror măsuri tehnologice eficace, sau
- (c) sunt proiectate, produse, adaptate sau realizate în principal în scopul de a permite și facilita nerespectarea măsurilor tehnice eficiente.

3. Atunci când prevede o protecție juridică adecvată în temeiul alineatelor (1) și (2), o parte poate adopta sau menține limitări sau excepții corespunzătoare de la măsurile de punere în aplicare a alineatelor respective. Obligațiile prevăzute la alineatele (1) și (2) nu aduc atingere drepturilor, limitărilor, excepțiilor sau mijloacelor de apărare legate de încălcarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe prevăzute de legislația internă a fiecărei părți.

4. În sensul prezentului articol, termenul „măsuri tehnologice” înseamnă orice tehnologie, dispozitiv sau componentă care, în cadrul funcționării sale normale, este proiectată pentru a preveni sau a limita, în ceea ce privește operele sau alte obiecte protejate, acte care nu sunt autorizate de titularul dreptului de autor sau al unui drept conex, conform legislației naționale. Măsurile tehnologice sunt considerate eficiente când utilizarea unei opere sau a unui alt obiect protejat este controlată de către titularii de drepturi prin intermediul aplicării unui cod de acces sau a unui procedeu de protecție, cum ar fi criptarea, bruieră sau alte transformări ale operei sau ale altui obiect protejat, sau a unui mecanism de control al copierii, care îndeplinește obiectivul de protecție.

ARTICOLUL 12.13

Protecția informațiilor privind regimul drepturilor

1. Fiecare parte prevede o protecție juridică adecvată împotriva oricărei persoane care, în cunoștință de cauză, desfășoară fără autorizație următoarele acte:

- (a) eliminarea sau modificarea oricăror informații referitoare la regimul drepturilor în format electronic; sau
- (b) distribuirea, importul în vederea distribuirii, radiodifuzarea, comunicarea către public sau punerea la dispoziția publicului a unor opere, interpretări sau execuții, fonograme sau a altor elemente protejate în temeiul prezentei subsecțiuni, din care au fost eliminate sau modificate fără autorizație informațiile referitoare la gestionarea drepturilor în format electronic,

dacă persoana respectivă știe sau are motive rezonabile să știe că, făcând acest lucru, provoacă, permite, facilitează sau disimulează încălcarea oricărui drept de autor sau a oricăror drepturi conexe prevăzute în legislația națională.

2. În sensul prezentului articol, sintagma „informații privind gestionarea drepturilor” înseamnă orice informație furnizată de titularii drepturilor care identifică opera sau alt obiect protejat menționat în prezenta subsecțiune, autorul sau orice alt titular al drepturilor, ori informații despre termenii și condițiile de utilizare a operei sau a altui obiect protejat, precum și orice numere sau coduri care reprezintă aceste informații.

3. Alineatul (2) se aplică atunci când oricare dintre aceste informații este asociată unei copii a unei opere sau a altui obiect protejat menționat în prezenta subsecțiune sau apare în legătură cu o comunicare către public a operei sau obiectului protejat respectiv.

ARTICOLUL 12.14

Excepții și limitări

1. În conformitate cu tratatele internaționale la care a aderat, fiecare parte poate prevedea excepții și limitări privind drepturile stabilite la articolele 12.6 (Autori) - 12.10 (Radiodifuziunea și televiziunea și comunicarea către public) numai în anumite cazuri speciale care nu contravin exploatării normale a obiectului protejat și nici nu cauzează vreun prejudiciu nejustificat intereselor legitime ale titularilor drepturilor.

2. Fiecare parte prevede că actele de reproducere menționate la articolele 12.6 (Autori) - 12.10 (Radiodifuziunea și televiziunea și comunicarea către public), care sunt tranzitorii sau fortuite și constituie o parte integrantă și esențială a unui proces tehnologic și al căror unic scop este să permită:

(a) transmiterea, în cadrul unei rețele între terți, de către un intermediar; sau

(b) utilizarea legală

a unei opere sau a unui alt obiect protejat și care nu au semnificație economică de sine stătătoare, sunt exceptate de la dreptul de reproducere prevăzut la articolele 12.6 (Autori) - 12.10 (Radiodifuziunea și televiziunea și comunicarea către public).

ARTICOLUL 12.15

Dreptul de suită al artiștilor

1. O parte poate prevedea, în beneficiul autorului unei opere originale de artă, un drept de suită, definit ca un drept inalienabil, de a încasa o redevență pe baza prețului de vânzare obținut la orice revânzare a operei, ulterioară primei înstrăinări a operei de către autor.
2. Dreptul menționat la alineatul (1) se aplică tuturor actelor de revânzare care implică, în calitate de vânzători, cumpărători sau intermediari, profesioniști ai pieței obiectelor de artă, cum ar fi saloane, galerii de artă și, în general, orice comerciant profesionist de opere de artă.
3. O parte poate prevedea că dreptul menționat la alineatul (1) nu se aplică actelor de revânzare atunci când vânzătorul a achiziționat opera direct de la autorul acesteia cu mai puțin de trei ani înainte de data revânzării în cauză și atunci când prețul de revânzare nu depășește o anumită sumă minimă.

4. Dreptul menționat la alineatul (1) poate fi revendicat pe teritoriul unei părți numai dacă legislația internă a părții de care aparține autorul permite acest lucru și numai în măsura permisă de către partea în care se revendică acest drept. Quantumurile și procedura de colectare a acestora sunt stabilite de legislația națională.

ARTICOLUL 12.16

Cooperarea în materie de gestiune colectivă a drepturilor de autor

Părțile se angajează să promoveze dialogul și cooperarea dintre societățile lor de gestiune colectivă în sensul promovării disponibilității operelor și a altor obiecte protejate pe teritoriul părților și transferul redevențelor pentru utilizarea acestor opere sau a altor obiecte protejate.

SUBSECȚIUNEA 2

MĂRCI DE FABRICĂ ȘI DE COMERT

ARTICOLUL 12.17

Tratate internaționale

1. Părțile își afirmă drepturile și obligațiile care le revin în temeiul *Protocolului referitor la Aranjamentul de la Madrid privind înregistrarea internațională a mărcilor*, adoptat la Madrid la 27 iunie 1989, astfel cum a fost modificat ultima dată la 12 noiembrie 2007.
2. Fiecare parte utilizează clasificarea prevăzută în *Aranjamentul de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor*, încheiat la Nisa la 15 iunie 1957, astfel cum a fost modificat la 28 septembrie 1979 (denumit în continuare „Clasificarea de la Nisa”)¹.
3. Fiecare parte trebuie să simplifice și să își dezvolte procedurile de înregistrare a mărcilor, utilizând ca puncte de referință, printre altele, *Tratatul privind dreptul mărcilor*, adoptat la Geneva la 27 octombrie 1994 și *Tratatul de la Singapore privind dreptul mărcilor*, încheiat la Singapore la 27 martie 2006.

¹ Pentru mai multă certitudine, o parte utilizează versiunile actualizate ale clasificării de la Nisa în măsura în care versiunea actualizată a fost publicată de OMPI și, în cazul Vietnamului, traducerea oficială a fost publicată.

ARTICOLUL 12.18

Drepturi conferite de o marcă

Marca înregistrată conferă titularului său drepturi exclusive. Titularul are dreptul să împiedice orice terț să utilizeze, fără acordul său, în cadrul operațiunilor comerciale:

- (a) orice semn identic cu marca pentru bunuri sau servicii identice cu cele pentru care este înregistrată marca¹ și
- (b) orice semn identic sau similar cu marca pentru bunuri sau servicii identice sau similare cu cele pentru care este înregistrată marca, în cazul în care această utilizare riscă să creeze confuzie în percepția publicului.

ARTICOLUL 12.19

Procedura de înregistrare

1. Fiecare parte prevede un sistem pentru înregistrarea mărcilor, în care fiecare refuz de a înregistra o marcă al administrației competente în materie de mărci se comunică în scris solicitantului și se motivează în mod corespunzător.

¹ Pentru mai multă certitudine, acest lucru nu aduce atingere articolului 12.21 (Excepții de la drepturile conferite de o marcă).

2. Fiecare parte prevede posibilitatea de a se opune cererilor de înregistrare de mărci și oferă solicitantului înregistrării posibilitatea de a răspunde la această opoziție.
3. Fiecare parte creează o bază de date electronică publică cu cererile publicate de înregistrare a mărcilor și cu înregistrările mărcilor.

ARTICOLUL 12.20

Mărci notorii

Pentru a pune în aplicare protecția mărcilor notorii, astfel cum este menționată la articolul 6bis din Convenția de la Paris și la articolul 16 alineatele (2) și (3) din Acordul TRIPS, părțile afirmă importanța *Recomandării comune referitoare la dispozițiile privind protecția mărcilor notorii*, adoptată de Adunarea Uniunii de la Paris pentru protecția proprietății industriale și de Adunarea generală a OMPI în cadrul celei de a treizeci și patra serii de sesiuni ale adunărilor statelor membre ale OMPI, care a avut loc între 20 și 29 septembrie 1999.

ARTICOLUL 12.21

Excepții de la drepturile conferite de o marcă

Fiecare parte:

(a) prevede utilizarea echitabilă a termenilor descriptivi¹ ca excepție limitată de la drepturile conferite de mărci și

(b) poate să prevadă și alte excepții limitate,

cu condiția ca aceste excepții să țină cont de interesele legitime ale titularilor mărcilor și ale părților terțe.

¹ Utilizarea echitabilă a termenilor descriptivi include utilizarea unui semn pentru a indica originea geografică a bunurilor sau a serviciilor, cu condiția ca această utilizare să fie în concordanță cu practicile oneste în materie industrială sau comercială.

ARTICOLUL 12.22

Revocarea unei mărci înregistrate¹

1. Fiecare parte prevede că o marcă înregistrată poate face obiectul unei revocări dacă, pe o perioadă neîntreruptă de cinci ani anterioară cererii de revocare, marca nu a fost utilizată efectiv² de către proprietar sau de proprietarul licenței în teritoriul relevant în legătură cu bunurile sau serviciile pentru care aceasta este înregistrată, fără motive justificate, cu excepția cazului în care utilizarea este inițiată sau a reluată cu cel puțin trei luni înainte de cererea revocării. O parte poate să prevadă că această excepție nu este luată în considerare atunci când pregătirile pentru începerea sau reluarea utilizării intervin numai după ce titularul a luat la cunoștință de faptul că cererea de revocare ar putea fi depusă.
2. O parte poate să prevadă că o marcă poate fi revocată în cazul în care, ulterior datei la care a fost înregistrată, a devenit, ca urmare a activității sau inactivității titularului, denumirea comercială obișnuită a unui bun sau serviciu pentru care este înregistrată.

¹ Pentru Vietnam, „revocare” este echivalent cu „încetare”.

² Utilizarea efectivă presupune utilizarea reală în scopul comercializării bunurilor sau serviciilor în cauză, astfel încât să genereze fond comercial. În general, aceasta implică vânzări efective și trebuie ca în perioada de timp relevantă să se fi efectuat vânzări de bunuri sau să se fi prestat servicii. Utilizarea în scopuri publicitare poate constitui utilizare efectivă. Cu toate acestea, etapele pregătitoare propriu-zise nu trebuie să fie considerate drept utilizare efectivă a unei mărci. Utilizarea efectivă este opusul utilizării simbolice sau artificiale, ce are drept scop exclusiv menținerea în registru a mărcii.

3. Orice utilizare a unei mărci înregistrate de către titularul acesteia sau cu acordul său pentru bunurile sau serviciile pentru care este înregistrată, de natură să inducă în eroare publicul, în special în ceea ce privește natura, calitatea sau originea geografică a acestor bunuri sau servicii va face ca marca să facă obiectul revocării sau, alternativ, să fie interzisă prin legislația internă în domeniu.

SUBSECȚIUNEA 3

INDICAȚII GEOGRAFICE

ARTICOLUL 12.23

Domeniul de aplicare

1. Prezenta subsecțiune se aplică recunoașterii și protecției indicațiilor geografice pentru vinuri, băuturi spirtoase, produse agricole și alimentare originare de pe teritoriile părților.
2. Indicațiile geografice ale unei părți, care trebuie să fie protejate de cealaltă parte, fac obiectul prezentei subsecțiuni numai în cazul în care sunt protejate ca indicații geografice în conformitate cu sistemul menționat la articolul 12.24 (Sistemul de înregistrare și de protecție a indicațiilor geografice) pe teritoriul părții de origine.

ARTICOLUL 12.24

Sistemul de înregistrare și de protecție a indicațiilor geografice

1. Fiecare parte menține un sistem pentru înregistrarea și protecția indicațiilor geografice care conține cel puțin următoarele elemente:
 - (a) un registru în care sunt enumerate indicațiile geografice protejate pe teritoriul părții respective;
 - (b) o procedură administrativă pentru a verifica dacă indicațiile geografice care vor fi înregistrate sau menținute în registrul menționat la litera (a) identifică un bun ca fiind originar de pe teritoriul unei părți sau dintr-o regiune sau localitate de pe teritoriul părții respective, în cazul în care o anumită calitate, reputație sau altă caracteristică a bunului poate fi atribuită, în mod esențial, originii sale geografice;
 - (c) o procedură de opoziție care să permită luarea în considerare a intereselor legitime ale oricărei persoane fizice sau juridice și
 - (d) procedurile de rectificare și anulare sau încheiere a efectelor avute de intrările din registrul menționat la litera (a), care să ia în considerare interesele legitime ale terților și ale titularilor drepturilor asupra indicațiilor geografice înregistrate în cauză¹.

¹ Fără a aduce atingere legislației sale interne privind sistemul de înregistrare și protecție a indicațiilor geografice, fiecare parte prevede mijloace juridice pentru invalidarea înregistrării indicațiilor geografice.

2. Fiecare parte poate prevedea în legislația sa internă un grad mai mare de protecție decât cel prevăzut în prezenta subsecțiune, cu condiția ca această protecție să nu contravină protecției acordate în temeiul prezentului acord.

ARTICOLUL 12.25

Indicații geografice recunoscute

1. După încheierea unei proceduri de opoziție și a unei examinări a indicațiilor geografice ale Uniunii enumerate în partea A din anexa 12-A (Lista indicațiilor geografice), Vietnam recunoaște că aceste indicații sunt indicații geografice în sensul articolului 22 alineatul (1) din Acordul TRIPS și că au fost înregistrate de Uniune în conformitate cu sistemul menționat la articolul 12.24 (Sistemul de înregistrare și de protecție a indicațiilor geografice). Vietnam protejează aceste indicații geografice în conformitate cu nivelul de protecție prevăzut de prezentul acord.

2. După încheierea unei proceduri de opoziție și a unei examinări a indicațiilor geografice ale Vietnamului enumerate în partea B din anexa 12-A (Lista indicațiilor geografice), Uniunea recunoaște că aceste indicații sunt indicații geografice în sensul articolului 22 alineatul (1) din Acordul TRIPS și că au fost înregistrate de Vietnam în conformitate cu sistemul menționat la articolul 12.24 (Sistemul de înregistrare și de protecție a indicațiilor geografice). Uniunea protejează aceste indicații geografice în conformitate cu nivelul de protecție prevăzut de prezentul acord.

ARTICOLUL 12.26

Modificarea listei indicațiilor geografice

1. Părțile pot modifica lista indicațiilor geografice din anexa 12-A (Lista indicațiilor geografice) în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 12.63 alineatul (3) litera (a) (Grupul de lucru privind drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv indicațiile geografice) și la articolul 17.5 alineatul (1) (Modificări), printre altele, prin:

- (a) eliminarea indicațiilor geografice care au încetat să mai fie protejate în țara de origine; sau
- (b) adăugarea indicațiilor geografice, după încheierea procedurii de opoziție și după examinarea indicațiilor geografice menționate la articolul 12.25 (Indicații geografice instituite), în mod satisfăcător pentru ambele părți.

2. O indicație geografică pentru vinuri, băuturi spirtoase, produse agricole sau produse alimentare nu se adaugă, în principiu, la anexa 12-A (Lista indicațiilor geografice), dacă este vorba de o denumire care, la data semnării prezentului acord, este menționată în registrul relevant al unei părți cu statutul „Înregistrat” („Registered”).

ARTICOLUL 12.27

Protecția indicațiilor geografice

1. Fiecare parte asigură mijloacele juridice părților interesate, pentru a preveni:
 - (a) utilizarea unei indicații geografice a celeilalte părți enumerate în anexa 12-A (Lista indicațiilor geografice) pentru orice produs care se încadrează în clasa de produs, astfel cum este definită în anexa 12-B (Clase de produse) și care este specificată în anexa 12-A (Lista indicațiilor geografice) pentru indicația geografică respectivă și care fie:
 - (i) nu este originar din țara de origine specificată în anexa 12-A (Lista indicațiilor geografice) pentru indicația geografică respectivă; fie
 - (ii) își are originea în țara de origine specificată în anexa 12-A (Lista indicațiilor geografice) pentru indicația geografică respectivă, dar nu a fost produs sau fabricat în conformitate cu legislația și cu reglementările celeilalte părți care s-ar aplica în cazul în care produsul ar fi destinat consumului pe teritoriul celeilalte părți;
 - (b) utilizarea, în descrierea sau prezentarea unui bun, a oricăror mijloace care indică sau sugerează că bunul în cauză provine dintr-o altă zonă geografică decât adevăratul loc de origine, astfel încât să inducă în eroare publicul în ceea ce privește originea geografică sau natura bunului și
 - (c) orice altă utilizare care constituie un act de concurență neloială în sensul articolului 10bis din Convenția de la Paris.

2. Protecția menționată la alineatul (1) litera (a) este furnizată chiar și atunci când adevărata origine a produsului este indicată sau când indicația geografică este utilizată în traducere sau este însoțită de expresii precum „gen”, „tip”, „stil”, „imitație” sau alte formulări similare.
3. Fără a aduce atingere articolului 23 din Acordul TRIPS, părțile decid de comun acord cu privire la condițiile practice de utilizare care vor permite diferențierea indicațiilor geografice omonime, ținând seama de necesitatea de a asigura un tratament echitabil pentru producătorii în cauză și de a evita inducerea în eroare a consumatorilor. O denumire omonimă care induce consumatorii în eroare făcându-i să creadă că produsul provine dintr-un alt teritoriu nu se înregistrează, chiar dacă denumirea este exactă în ceea ce privește teritoriul, regiunea sau locul din care este originar produsul în cauză.
4. Atunci când una dintre părți, în contextul negocierilor cu o țară terță, propune protejarea unei indicații geografice a țării terțe care este omonimă cu o indicație geografică a celeilalte părți protejată în temeiul prezentei subsecțiuni, aceasta informează cealaltă parte în acest sens și îi acordă posibilitatea de a prezenta observații înainte ca indicația geografică a țării terțe să devină protejată.
5. Nicio dispoziție din prezenta subsecțiune nu obligă o parte să protejeze o indicație geografică a celeilalte părți care nu este protejată sau care încetează să mai fie protejată în țara de origine. Fiecare parte notifică celeilalte părți faptul că o indicație geografică a încetat să mai fie protejată în țara de origine. O astfel de notificare are loc în conformitate cu articolul 12.63 (Grupul de lucru privind drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv indicațiile geografice) alineatul (3).

6. O parte nu este obligată să protejeze ca indicație geografică o denumire care ar putea induce în eroare consumatorul cu privire la originea reală a produsului în cazul în care aceasta intră în conflict cu denumirea unui soi de plante sau a unei rase de animale.

ARTICOLUL 12.28

Excepții

1. Prin derogare de la articolul 12.27 (Protecția indicațiilor geografice), protecția indicațiilor geografice „Asiago”, „Fontina” și „Gorgonzola” care figurează în partea A din anexa 12-A (Lista indicațiilor geografice) nu împiedică utilizarea vreuneia dintre aceste indicații pe teritoriul Vietnamului de către orice persoane, inclusiv succesorii acestora, care au utilizat efectiv în scopuri comerciale, cu bună credință, indicațiile cu privire la produsele din categoria „brânzeturi” înainte de 1 ianuarie 2017.
2. Prin derogare de la articolul 12.27 (Protecția indicațiilor geografice), protecția indicației geografice „Feta” menționată în partea A din anexa 12-A (Lista indicațiilor geografice) nu împiedică utilizarea acestei indicații pe teritoriul Vietnamului de către orice persoane, inclusiv succesorii acestora, care au utilizat efectiv în scopuri comerciale, cu bună credință, această indicație cu privire la produsele din categoria „brânzeturi” fabricate din lapte de oaie sau de oaie și de capră, înainte de 1 ianuarie 2017.

3. Prin derogare de la articolul 12.27 (Protecția indicațiilor geografice), pe parcursul unei perioade de tranziție de 10 ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord, protecția indicației geografice „Champagne”, enumerate în partea A din anexa 12-A (Lista indicațiilor geografice) nu împiedică utilizarea indicației respective sau traducerea, transliterația sau transcrierea acestora pe teritoriul Vietnamului de către orice persoane, inclusiv succesorii acestora, care au utilizat efectiv în scopuri comerciale, cu bună credință, această indicație cu privire la produsele din clasa de „vinuri”.
4. O parte poate să prevadă că orice cerere înaintată în temeiul prezentei subsecțiuni în legătură cu utilizarea sau înregistrarea unei mărci trebuie să fie depusă în termen de cinci ani de la data la care utilizarea neconformă a indicației protejate a devenit cunoscută, în general, pe teritoriul părții respective sau după data de înregistrare a mărcii pe teritoriul părții, cu condiția ca marca să fi fost publicată până la această dată, în cazul în care această dată este anterioară datei la care utilizarea neconformă a devenit, în general, cunoscută pe teritoriul părții, cu condiția ca indicația geografică să nu fie utilizată sau înregistrată cu rea-credință.
5. Prezenta subsecțiune nu aduce atingere dreptului oricărei persoane de a utiliza, în cursul operațiunilor comerciale, propriul său nume sau numele predecesorului său în activități comerciale, cu excepția cazului în care numele respectiv este folosit într-un mod menit să inducă în eroare publicul.

ARTICOLUL 12.29

Dreptul de utilizare a indicațiilor geografice

Odată ce o indicație geografică este protejată în temeiul prezentului acord, utilizarea legitimă a indicației geografice respective nu mai face obiectul niciunei înregistrări a utilizatorilor și al niciunei alte taxe.

ARTICOLUL 12.30

Relația cu mărcile

1. Atunci când o marcă a fost solicitată sau înregistrată cu bună-credință sau când drepturile la o marcă au fost dobândite prin utilizarea cu bună credință, pe teritoriul unei părți, înainte de data aplicabilă prevăzută la alineatul (2), măsurile adoptate pentru punerea în aplicare a prezentei subsecțiuni pe teritoriul părții respective nu aduc atingere eligibilității sau validității mărcii, nici dreptului de a utiliza marca, pe baza faptului că marca este identică sau similară cu o indicație geografică.
2. În sensul alineatului (1), data aplicabilă este:
 - (a) data intrării în vigoare a prezentului acord în ceea ce privește indicațiile geografice menționate la articolul 12.25 (Indicații geografice recunoscute); sau

- (b) data la care autoritatea competentă a uneia dintre părți primește din partea celeilalte părți o cerere completă de protecție a unei indicații geografice suplimentare, astfel cum se menționează la articolul 12.26 (Modificarea listei indicațiilor geografice).

3. O marcă precum cele menționate la alineatul (1) poate continua să fie protejată, utilizată și reînnoită în pofida protecției acordate indicației geografice, cu condiția ca partea în cauză să nu prevadă în legislația sa internă privind mărcile, niciun motiv de anulare sau de revocare a mărcii respective.

ARTICOLUL 12.31

Asigurarea respectării protecției

1. Fiecare parte prevede asigurarea respectării protecției indicațiilor geografice printr-o acțiune administrativă adecvată, în măsura prevăzută de legislația sa internă, pentru a interzice unei persoane să fabrice, să pregătească, să ambaleze, să eticheteze, să vândă, să importe sau să promoveze un produs alimentar într-un mod care este fals, înșelător sau susceptibil de a crea o impresie eronată cu privire la originea acestuia.
2. Fiecare parte asigură, la cererea unei părți interesate, cel puțin asigurarea protecției prevăzute la articolul 12.27 (Protecția indicațiilor geografice) și la articolul 12.30 (Relația cu mărcile).

ARTICOLUL 12.32

Reguli generale

1. Produsele cu indicații geografice protejate respectă caietul de sarcini al produsului, inclusiv orice modificări ale acestuia, aprobate de autoritățile părții de pe teritoriul căreia este originar produsul.
2. Orice aspect care decurge din caietul de sarcini al produselor înregistrate se tratează în cadrul Grupului de lucru privind drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv indicațiile geografice, menționat la articolul 12.63 (Grupul de lucru privind drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv indicațiile geografice).

ARTICOLUL 12.33

Cooperare și transparență

1. Părțile, fie direct, fie prin intermediul Grupului de lucru privind drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv indicațiile geografice, menționat la articolul 12.63 (Grupul de lucru privind drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv indicațiile geografice), mențin contactul cu privire la toate aspectele legate de punerea în aplicare și funcționarea prezentei subsecțiuni. În special, o parte poate solicita celeilalte părți informații privind caietul de sarcini al unui produs, inclusiv privind orice modificări aduse acestuia, precum și privind punctele de contact relevante pentru controlul sau gestionarea indicațiilor geografice.

2. Fiecare parte poate face publice caietul de sarcini al produselor sau o fișă rezumat a acestuia, precum și punctele de contact relevante pentru controlul sau gestionarea indicațiilor geografice ale celeilalte părți, protejate în temeiul prezentei subsecțiuni.

SUBSECȚIUNEA 4

DESENELE SAU MODELELE INDUSTRIALE

ARTICOLUL 12.34

Tratate internaționale

Părțile aderă la *Actul de la Geneva (1999) al Aranjamentului de la Haga privind înregistrarea internațională a desenelor și modelelor industriale*, încheiat la Geneva la 2 iulie 1999, în termen de doi ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

ARTICOLUL 12.35

Protecția desenelor sau modelelor industriale înregistrate

1. Părțile prevăd protecția desenelor și modelelor industriale create în mod independent¹ care sunt noi sau originale². Această protecție este furnizată prin înregistrare și conferă titularilor acestora un drept exclusiv în conformitate cu prezenta subsecțiune³.

¹ Părțile convin că, atunci când legislația internă a unei părți prevede acest lucru, un desen sau model se referă la aspectul întregului produs sau la o parte separabilă sau inseparabilă a acestuia.

² Părțile convin că, atunci când legislația internă a unei părți prevede acest lucru, caracterul individual al desenelor și al modelelor poate fi, de asemenea, o cerință. Este vorba de desene sau modele care diferă în mod semnificativ de desene sau modele cunoscute sau de combinații de elemente ale unor desene sau modele cunoscute. Uniunea consideră că un desen sau model industrial are caracter individual dacă impresia globală pe care o produce asupra utilizatorului avizat este diferită de cea produsă asupra unui asemenea utilizator de orice desen sau model industrial făcut public.

³ Este de la sine înțeles că desenele sau modelele industriale nu sunt excluse de la protecție doar pe baza faptului că ele constituie o parte componentă a unui articol sau produs, cu condiția să fie vizibile, să îndeplinească criteriile prevăzute la prezentul alineat și:

- (a) să îndeplinească orice alte criterii pentru protecția desenelor și modelelor și
- (b) să nu fie excluse de la protecția desenelor și modelelor din alte motive, conform legislației interne a fiecărei părți.

2. Un desen sau un model aplicat unui produs sau încorporat într-un produs care constituie o parte componentă a unui produs complex este considerat ca fiind nou și original numai:
 - (a) dacă, după încorporarea în produsul complex, partea componentă rămâne vizibilă în timpul unei utilizări normale a produsului și
 - (b) în măsura în care caracteristicile vizibile ale părții componente îndeplinesc, în sine, condițiile de noutate și de originalitate.
3. Sintagma „utilizare normală” de la alineatul (2) litera (a) înseamnă utilizarea de către utilizatorul final, excluzând lucrările de întreținere, de service sau de reparații.
4. Titularul unui desen sau model industrial înregistrat are dreptul să împiedice terții care acționează fără consimțământul său cel puțin să fabrice, să ofere spre vânzare, să vândă, să importe sau să depoziteze în scopul vânzării un produs care poartă ori încorporează desenul sau modelul protejat atunci când aceste acțiuni sunt întreprinse în scopuri comerciale.
5. Durata protecției disponibile este de cel puțin 15 ani.

ARTICOLUL 12.36

Excepții și excluderi

1. O parte poate prevedea excepții limitate cu privire la protecția desenelor și modelelor industriale, cu condiția ca aceste excepții să nu aducă atingere de o manieră nejustificată exploatarea normală a desenelor sau modelelor industriale protejate și să nu cauzeze un prejudiciu nejustificat intereselor legitime ale titularului desenului sau modelului protejat, ținând cont de interesele legitime ale terților.
2. Protecția desenelor și modelelor industriale nu se extinde asupra desenelor și modelelor dictate în mod esențial de considerente tehnice sau funcționale.

ARTICOLUL 12.37

Relația cu drepturile de autor

Un desen sau un model este eligibil, de asemenea, pentru a beneficia de protecția acordată în temeiul legislației privind drepturile de autor ale unei părți începând cu data la care desenul sau modelul a fost creat sau, alternativ, a fost fixat sub orice formă. Eligibilitatea pentru protecție, măsura și condițiile în care se acordă o astfel de protecție a drepturilor de autor, inclusiv gradul de originalitate necesar, se determină de către partea respectivă.

SUBSECȚIUNEA 5

BREVETE

ARTICOLUL 12.38

Acorduri internaționale

Părțile își afirmă drepturile și obligațiile care le revin în temeiul *Tratatului de cooperare în domeniul brevetelor*, încheiat la Washington la 19 iunie 1970, astfel cum a fost modificat la 28 septembrie 1979 și modificat ultima dată la 3 octombrie 2001. Fiecare parte simplifică și dezvoltă procedurile sale de înregistrare a brevetelor utilizând, printre altele, *Tratatul privind dreptul brevetelor*, adoptat la Geneva la 1 iunie 2000, ca punct de referință.

ARTICOLUL 12.39

Brevetele și sănătatea publică

1. Părțile recunosc importanța *Declarației privind Acordul TRIPS și sănătatea publică*, adoptată la 14 noiembrie 2001 de Conferința ministerială a OMC de la Doha. Pentru interpretarea și punerea în aplicare a drepturilor și obligațiilor care decurg din prezentul capitol, părțile au dreptul să invoce declarația respectivă.

2. Părțile respectă Decizia Consiliului General al OMC din 30 august 2003 privind *punerea în aplicare a punctului 6 din Declarația de la Doha privind Acordul TRIPS și sănătatea publică*.

ARTICOLUL 12.40

Autorizarea administrativă

1. Părțile recunosc că produsele farmaceutice protejate de un brevet pe teritoriile lor respective fac, în general, obiectul unei proceduri de autorizare administrativă înainte de a fi introduse pe piețele lor (denumită în continuare „procedura de autorizare a comercializării”).
2. Fiecare parte prevede un mecanism adecvat și eficace de despăgubire a titularului brevetului pentru reducerea perioadei efective de valabilitate a brevetelor care rezultă din întârzieri nerezonabile¹ în acordarea primei autorizații de introducere pe piață pe teritoriul său respectiv. O astfel de despăgubire poate fi sub forma unei prelungiri a duratei drepturilor conferite de protecția prin brevet, egală cu perioada până la care este depășită perioada menționată în nota de subsol de la prezentul alineat. Durata maximă a acestei prelungiri nu poate depăși doi ani.

¹ În sensul prezentului articol, o întârziere nerezonabilă înseamnă cel puțin o întârziere de peste doi ani a primului răspuns oferit solicitantului începând de la data depunerii cererii de acordare a autorizației de introducere pe piață. La stabilirea întârzierii respective, nu este necesar să fie luate în considerare întârzierile care au loc la acordarea autorizației de introducere pe piață ca urmare a unor perioade care pot fi atribuite solicitantului sau a oricărei perioade care nu face obiectul controlului autorității competente în materie de autorizare a comercializării.

3. Ca alternativă la alineatul (2), o parte poate oferi o prelungire, de maximum cinci ani¹, a duratei drepturilor conferite prin brevet pentru a-l compensa pe titularul brevetului pentru reducerea duratei efective a brevetului în urma procedurii de autorizare a comercializării. Durata prelungirii intră în vigoare la sfârșitul duratei legale a brevetului pentru o durată egală cu perioada scursă între data depunerii cererii de brevet și data primei autorizații de introducere pe piață pe teritoriul părții, redusă cu o perioadă de cinci ani.

SUBSECȚIUNEA 6

PROTECȚIA INFORMAȚIILOR NEDEZVĂLUITE

ARTICOLUL 12.41

Protecția informațiilor nedivulgate

1. În vederea punerii în aplicare a articolului 39 din Acordul TRIPS și în asigurarea unei protecții eficiente împotriva concurenței neloiale în conformitate cu articolul 10*bis* din Convenția de la Paris, fiecare parte protejează informațiile confidențiale și datele transmise către guverne sau agenții guvernamentale, în conformitate cu prezentul articol.

¹ Această perioadă poate fi extinsă cu o prelungire suplimentară de șase luni în cazul unor medicamente care au făcut obiectul unor studii pediatrice și cu condiția ca rezultatele studiilor respective să se reflecte în informațiile referitoare la produs.

2. În cazul în care o parte solicită, ca o condiție pentru aprobarea comercializării produselor farmaceutice sau a produselor agrochimice, prezentarea unor teste nepublicate sau a altor date nedeazăluite, a căror generare implică un efort considerabil, partea respectivă protejează astfel de date împotriva utilizării comerciale neloiale. În plus, fiecare parte protejează astfel de date împotriva divulgării, cu excepția cazului în care este necesară protejarea publicului.

3. Fiecare parte prevede că, pentru datele menționate la alineatul (2) care sunt transmise părții după data intrării în vigoare a prezentului acord, niciun alt solicitant de aprobare a comercializării nu poate, fără permisiunea persoanei care a transmis datele, să utilizeze datele respective în sprijinul unei cereri de autorizare a introducerii pe piață într-o perioadă de timp rezonabilă, ceea ce înseamnă, în mod normal, minimum cinci ani de la data la care partea a acordat aprobarea persoanei care a produs datele pentru obținerea aprobării de a-și comercializa produsul.

SUBSECȚIUNEA 7

DREPTURILE DE PROPRIETATE ASUPRA SOIURILOR DE PLANTE

ARTICOLUL 12.42

Drepturile de proprietate asupra soiurilor de plante

Părțile protejează drepturile de proprietate asupra soiurilor de plante, în conformitate cu *Convenția internațională pentru protecția noilor soiuri de plante*, adoptată la Paris la 2 decembrie 1961, astfel cum a fost revizuită la Geneva la 19 martie 1991, inclusiv excepțiile de la dreptul amelioratorului prevăzute la articolul 15 din această convenție, și cooperează pentru a promova și a asigura respectarea drepturilor respective.

SECȚIUNEA C

ASIGURAREA RESPECTĂRII DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

SUBSECȚIUNEA 1

DISPOZIȚII GENERALE PRIVIND ASIGURAREA RESPECTĂRII DREPTURILOR

ARTICOLUL 12.43

Obligații generale

1. Părțile își reafirmă drepturile și obligațiile care le revin în temeiul Acordului TRIPS, în special al părții III a acestuia. Fiecare parte prevede măsurile, procedurile și măsurile reparatorii complementare menționate în temeiul prezentei secțiuni, care sunt necesare pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală¹. Măsurile, procedurile și reparațiile respective sunt corecte și echitabile și nu presupun o complexitate inutilă sau costuri inutile, termene nerezonabile sau întârzieri nejustificate.

¹ În sensul secțiunii C subsecțiunea 1 (Asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală), termenul „drepturi de proprietate intelectuală” ar trebui să includă cel puțin următoarele drepturi: drepturile de autor; drepturile conexe dreptului de autor; drepturi ale creatorilor de topografii de produse semiconductoare; drepturile conferite de mărci; drepturile asupra desenelor sau modelelor; drepturile de brevet; indicații geografice; drepturile referitoare la modelele de utilitate; drepturile asupra soiurilor de plante; denumirile comerciale, dacă sunt protejate ca drepturi de proprietate intelectuală de dreptul intern în cauză.

2. Măsurile, procedurile și măsurile reparatorii menționate la alineatul (1) sunt eficace și proporționale și se aplică astfel încât să se evite crearea de bariere în calea comerțului legitim și să se instituie garanții împotriva utilizării lor abuzive.

ARTICOLUL 12.44

Persoane eligibile

Fiecare parte recunoaște ca persoane eligibile să solicite aplicarea măsurilor, a procedurilor și a reparațiilor menționate în prezenta secțiune și în partea III din Acordul TRIPS următoarele categorii:

- (a) titularii de drepturi de proprietate intelectuală în conformitate cu dispozițiile legislației aplicabile;
- (b) toate celelalte persoane autorizate să utilizeze drepturile de proprietate intelectuală respective, în special beneficiarii de licențe, în măsura în care acest lucru este permis și în conformitate cu dispozițiile legislației aplicabile;
- (c) organismele de gestiune colectivă a drepturilor de proprietate intelectuală care sunt recunoscute periodic ca având dreptul de a-i reprezenta pe titularii drepturilor de proprietate intelectuală, în măsura în care acest lucru este permis și în conformitate cu dispozițiile legislației aplicabile și
- (d) organismele de protecție profesională care sunt recunoscute periodic ca având dreptul de a-i reprezenta pe titularii drepturilor de proprietate intelectuală, în măsura în care acest lucru este permis și în conformitate cu dispozițiile legislației aplicabile.

SUBSECȚIUNEA 2

ASIGURAREA RESPECTĂRII NORMELOR PRIN MĂSURI DE DREPT CIVIL

ARTICOLUL 12.45

Măsurile provizorii

1. Fiecare parte se asigură că autoritățile sale judiciare competente, la cererea unei părți care a prezentat elemente de probă disponibile în mod rezonabil în sprijinul afirmației sale conform căreia dreptul său de proprietate intelectuală a fost încălcat sau este pe cale de a fi încălcat, dețin autoritatea de a dispune măsuri provizorii prompte și eficace pentru:
 - (a) a evita apariția unei încălcări a oricărui drept de proprietate intelectuală și, în special, pentru a preveni intrarea și circulația în interiorul circuitelor comerciale aflate sub jurisdicția lor a mărfurilor, inclusiv a mărfurilor importate imediat după vămuire:
 - (i) o ordonanță președințială poate fi emisă împotriva unei părți ale cărei servicii sunt utilizate de către un terț în scopul încălcării unui drept de proprietate intelectuală și asupra căreia autoritatea judiciară relevantă își exercită competența și

- (ii) în cazul unei presupuse încălcări săvârșite la scară comercială, părțile se asigură că, dacă reclamantul menționat la articolul 12.44 (Persoane eligibile) dovedește că există circumstanțe care pot să pună în pericol recuperarea prejudiciului, autoritățile judiciare sunt în măsură să dispună blocarea sau sechestrul asigurator asupra bunurilor mobile și imobile ale presupusului autor al încălcării, inclusiv blocarea conturilor bancare și a altor active ale acestuia

și

- (b) a păstra dovezile relevante cu privire la presupusa încălcare, sub rezerva protecției informațiilor confidențiale, care pot include descrierea detaliată, cu sau fără prelevarea de eșantioane, ori confiscarea bunurilor care fac obiectul presupusei încălcări și, în cazurile adecvate, confiscarea materialelor și a echipamentelor utilizate pentru a produce sau a distribui aceste bunuri, precum și a documentelor referitoare la acestea.

2. Acolo unde este cazul, în special în cazul în care orice întârziere este de natură să cauzeze un prejudiciu ireparabil titularului dreptului sau atunci când există un risc demonstrabil ca dovezile să fie distruse, autoritățile judiciare dețin autoritatea de a adopta măsurile prevăzute la alineatul (1) fără audierea celeilalte părți.

3. Prezentul articol nu aduce atingere dispozițiilor de la articolul 50 din Acordul TRIPS.

ARTICOLUL 12.46

Dovezi

1. Fiecare parte se asigură ca, la cererea unei părți care a prezentat dovezi accesibile în mod rezonabil, suficiente în sprijinul pretențiilor sale și a precizat dovezile pe care se întemeiază pretențiile sale care se află sub controlul părții adverse, autoritățile judecătorești competente să poată ordona ca aceste dovezi să fie prezentate de partea adversă, sub rezerva asigurării protecției informațiilor confidențiale. În sensul prezentului alineat, o parte poate să prevadă ca un eșantion rezonabil dintr-un număr substanțial de copii ale unei opere sau ale oricărui alt obiect protejat să fie considerat de către autoritățile judecătorești competente ca reprezentând o dovadă rezonabilă.
2. În cazul unei încălcări săvârșite la nivel comercial, fiecare parte ia măsurile necesare pentru a permite autoritățile judecătorești competente, dacă este cazul, la cererea unei părți, să ordone comunicarea de documente bancare, financiare sau comerciale, care se află sub controlul părții adverse, sub rezerva asigurării protecției informațiilor confidențiale.

ARTICOLUL 12.47

Dreptul la informații

1. Fără a aduce atingere dreptului intern care reglementează protecția confidențialității informațiilor sau prelucrarea datelor cu caracter personal, fiecare parte se asigură că, în cadrul unei proceduri civile privind încălcarea unui drept de proprietate intelectuală și ca răspuns la o cerere justificată și proporțională a solicitantului, autoritățile judiciare competente pot să oblige autorul încălcării, presupusul autor al încălcării sau orice altă persoană să furnizeze informațiile pe care le deține sau le controlează, în conformitate cu legislația și cu reglementările sale interne.

În sensul prezentului alineat, expresia „orice altă persoană” poate include o persoană:

- (a) despre care s-a constatat că deține în scop comercial bunuri care aduc atingere unui drept;
- (b) despre care s-a constatat că folosește în scop comercial servicii care aduc atingere unui drept;
- (c) despre care s-a constatat că prestează în scop comercial servicii utilizate în cadrul unor activități care aduc atingere unui drept sau
- (d) care a fost semnalată de către persoana menționată în prezentul alineat ca fiind implicată în producerea, fabricarea sau distribuirea bunurilor care aduc atingere unui drept sau în prestarea serviciilor care aduc atingere unui drept.

2. Informațiile menționate la alineatul (1) pot include informații privind orice persoană implicată la scară comercială într-o încălcare sau o presupusă încălcare și privind mijloacele de producție și rețelele de distribuție a bunurilor sau serviciilor care aduc atingere unui drept.

ARTICOLUL 12.48

Alte măsuri corective

1. Fiecare parte se asigură că autoritățile judiciare competente dispun de autoritatea de a ordona, la cererea solicitantului și fără a aduce atingere daunelor-interese datorate titularului dreptului ca urmare a încălcării săvârșite, și fără despăgubiri de orice fel, astfel încât să se reducă la minimum riscurile apariției altor încălcări:

- (a) rechemarea de pe canalele comerciale¹;
- (b) eliminarea din canalele comerciale; sau
- (c) distrugerea,

bunurilor despre care s-a constatat că încalcă un drept de proprietate intelectuală.

¹ Fiecare parte se asigură că această dispoziție se aplică bunurilor care încalcă drepturile de proprietate constatate în circuitele comerciale și că autorii încălcării ar trebui somați cel puțin să retragă bunurile de la clienții lor, cum ar fi comercianții cu ridicata, distribuitorii și comercianții cu amănuntul.

Autoritățile judiciare competente pot, de asemenea, dispune distrugerea materialelor și a instrumentelor a căror utilizare predominantă a fost pentru crearea sau fabricarea bunurilor care încalcă drepturile de proprietate intelectuală, sau eliminarea lor din canalele comerciale astfel încât să se reducă la minimum riscurile unor noi încălcări.

2. Autoritățile judiciare competente au competența de a dispune ca măsurile corective menționate la alineatul (1) cel puțin în vederea distrugerii, inclusiv a retragerii din circuitele comerciale în vederea distrugerii, să fie puse în aplicare pe cheltuiala autorului încălcării, cu excepția cazului în care se invocă motive speciale care să împiedice acest lucru.

ARTICOLUL 12.49

Ordonanțe președințiale

Fiecare parte se asigură că, atunci când a fost constatată printr-o hotărâre judecătorească o încălcare a unui drept de proprietate intelectuală, autoritățile judiciare competente pot pronunța împotriva autorului încălcării și, după caz, a părții ale cărei servicii sunt utilizate de autorul încălcării pentru încălcarea dreptului de proprietate intelectuală respectiv și care se află sub jurisdicția autorității judiciare, un ordin în încetare prin care interzic continuarea încălcării.

ARTICOLUL 12.50

Alte măsuri

O parte poate să prevadă că, în cazurile în care este necesar și la cererea persoanei susceptibile să facă obiectul măsurilor prevăzute la articolul 12.48 (Alte măsuri corective) sau la articolul 12.49 (Ordonanțe președințiale), autoritățile judiciare competente pot dispune plata unei despăgubiri bănești în favoarea părții vătămate în loc să aplice măsurile prevăzute la articolul 12.48 (Alte măsuri corective) și la articolul 12.49 (Ordonanțe președințiale), în cazul în care persoana respectivă a acționat fără intenție și fără neglijență, dacă aplicarea măsurilor respective ar cauza acelei persoane un prejudiciu disproportionat și dacă despăgubirile bănești acordate părții vătămate par a fi, în mod rezonabil, satisfăcătoare.

ARTICOLUL 12.51

Daune-interese

1. Fiecare parte se asigură că autoritățile judiciare competente sunt abilitate să ordone autorului încălcării care, în cunoștință de cauză sau având motive rezonabile pentru a fi în cunoștință de cauză, s-a angajat într-o activitate de încălcare a drepturilor să plătească titularului dreptului daune-interese pentru a compensa prejudiciul efectiv pe care acesta l-a suferit ca urmare a încălcării săvârșite.

Pentru a determina valoarea daunelor-interese pentru încălcarea drepturilor de proprietate intelectuală, autoritățile judiciare competente dețin autoritatea de a:

- (a) lua în considerare toate aspectele corespunzătoare, cum ar fi consecințele economice negative, inclusiv câștigurile nerealizate de partea vătămată, beneficiile realizate în mod necuvenit de către autorul încălcării¹ și, după caz, alte elemente decât factorii economici² și
- (b) stabili, atunci când este cazul, valoarea daunelor-interese ca sumă forfetară, pe baza unor elemente cum ar fi cel puțin valoarea redevențelor sau a drepturilor care ar fi fost datorate în cazul în care contravenientul ar fi cerut autorizația de a utiliza dreptul de proprietate intelectuală în cauză.

2. În cazul în care autorul încălcării nu a săvârșit încălcarea în cunoștință de cauză sau având motive rezonabile de a fi în cunoștință de cauză, o parte poate să prevadă că autoritățile judiciare competente pot dispune în favoarea părții prejudiciate recuperarea câștigurilor sau plata de daune-interese, care pot fi prestabilite.

¹ Calcularea profiturilor necuvenite realizate de către autorul încălcării nu este repetată în calcularea profiturilor pierdute.

² Termenul „alte elemente decât factorii economici” include prejudiciul moral cauzat de încălcarea drepturilor morale ale inventatorilor sau ale autorilor.

ARTICOLUL 12.52

Cheltuieli de judecată

Fiecare parte prevede că autoritățile judiciare competente dețin, ca regulă generală și atunci când este cazul, autoritatea de a dispune ca partea care are câștig de cauză să obțină plata de către partea care pierde a cheltuielilor sau taxelor judiciare și a onorariilor de avocat corespunzătoare sau a oricăror alte cheltuieli prevăzute în legislația internă a părții respective.

ARTICOLUL 12.53

Publicarea hotărârilor judecătorești

Autoritățile judiciare competente dețin autoritatea de a ordona, în temeiul legislației și politicilor sale interne, publicarea sau punerea la dispoziția publicului, pe cheltuiala autorului încălcării, informații adecvate privind hotărârea judecătorească definitivă.

ARTICOLUL 12.54

Prezumția calității de autor sau de titular al dreptului

Părțile recunosc că, pentru aplicarea măsurilor, a procedurilor și a măsurilor reparatorii prevăzute în prezentul capitol, este suficient ca numele autorului unei opere literare sau artistice și numele altor titulari de drepturi în ceea ce privește obiectul protejat aferent acestora, să figureze pe operă sau pe obiectul protejat în modul obișnuit pentru ca autorul respectiv sau alt titular de drepturi să fie considerat ca atare, până la proba contrară și pentru a li se permite, prin urmare, să inițieze acțiuni în constatarea nerespectării drepturilor care le revin.

SUBSECȚIUNEA 3

FURNIZORUL DE SERVICII INTERMEDIAR

ARTICOLUL 12.55

Răspunderea furnizorului de servicii intermediar

1. Fiecare parte, în conformitate cu prezentul articol, prevede limitări sau scutiri în legislația sa internă în ceea ce privește răspunderea furnizorilor de servicii intermediari, în ceea ce privește furnizarea sau utilizarea serviciilor lor, pentru încălcarea dreptului de autor sau a drepturilor conexe care au loc în rețele de telecomunicații sau prin intermediul rețelelor de telecomunicații¹.
2. Limitările sau scutirile menționate la alineatul (1) vizează cel puțin următoarele activități:
 - (a) transmiterea într-o rețea de telecomunicații a informațiilor furnizate de un utilizator al serviciului sau furnizarea accesului la o rețea de telecomunicații (denumită în continuare „simpla transmitere”);

¹ Pentru mai multă certitudine, acestea includ internetul.

- (b) transmiterea printr-o rețea de telecomunicații a informațiilor furnizate de un utilizator al serviciului în ceea ce privește stocarea automată, intermediară și temporară a informațiilor respective, efectuată exclusiv în scopul de a face mai eficientă transmiterea mai departe a informațiilor către alți utilizatori ai serviciului, la cererea acestora, (denumită în continuare „memorare în cache”), cu condiția ca furnizorul:
- (i) să nu modifice informațiile decât din motive tehnice;
 - (ii) să se conformeze condițiilor de acces la informații;
 - (iii) să se conformeze normelor privind actualizarea informațiilor, specificate într-un mod recunoscut pe scară largă și folosite de întreprinderile din sector;
 - (iv) să nu împiedice utilizarea legală a tehnologiei, recunoscută și folosită pe scară largă de întreprinderile din sector, în scopul de a obține date privind utilizarea informațiilor și
 - (v) să elimine sau să blocheze accesul la informațiile pe care le-a stocat de îndată ce ia cunoștință¹ de faptul că informațiile au fost eliminate din sursa în care se aflau inițial în rețea ori accesul la acestea a fost blocat;

și

¹ Nicio dispoziție din prezentul capitol nu împiedică părțile să definească în legislația sa internă condițiile pentru a determina modul în care sunt obținute informațiile ilegale care sunt găzduite.

- (c) stocarea informațiilor furnizate de un utilizator al serviciului la cererea unui utilizator al serviciului (denumită în continuare „găzduire”), cu condiția ca furnizorul:
- (i) să nu aibă cunoștință de existența unor informații ilegale și
 - (ii) din momentul în care ia cunoștință de acestea¹, să acționeze prompt pentru a elimina informațiile sau pentru a bloca accesul la acestea.
3. Fiecare parte poate să prevadă în legislația sa internă condițiile în care furnizorii de servicii intermediari nu se califică pentru a beneficia de exceptările sau limitările prevăzute la alineatul (2).
4. Condițiile de eligibilitate pentru ca furnizorii de servicii intermediari să se califice pentru a beneficia de limitările sau excepțiile de la alineatul (2) nu pot include monitorizarea de către furnizorul de servicii intermediar a propriului său serviciu, nici căutarea de către acesta a unor fapte care indică o activitate de încălcare a drepturilor.
5. Fiecare parte poate stabili proceduri pentru notificări eficace ale presupusei încălcări și pentru contra-notificări eficace.
6. Prezentul articol nu aduce atingere posibilității ca o instanță judecătorească sau o autoritate administrativă, în conformitate cu sistemul juridic al fiecărei părți, să solicite furnizorului de servicii de intermediere să pună capăt unei încălcări sau să o prevină.

¹ Nicio dispoziție din prezentul capitol nu împiedică părțile să definească în legislația sa internă condițiile pentru a determina modul în care sunt obținute informațiile ilegale care sunt găzduite.

SUBSECȚIUNEA 4

ASIGURAREA RESPECTĂRII LEGISLAȚIEI LA FRONTIERE

ARTICOLUL 12.56

Coerența cu GATT 1994 și cu Acordul TRIPS

În punerea în aplicare a măsurilor la frontieră pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală de către autoritățile vamale, astfel cum se prevede în prezenta subsecțiune, părțile asigură coerența cu obligațiile care le revin în temeiul GATT 1994 și al Acordului TRIPS și, în special, cu articolul V din GATT 1994 și în temeiul articolului 41 și al secțiunii 4 din partea III a Acordului TRIPS.

ARTICOLUL 12.57

Definiții

În sensul prezentei subsecțiuni:

- (a) „mărfuri contrafăcute” înseamnă mărfuri de marcă contrafăcute și mărfuri cu indicație geografică falsificată;

- (b) „mărfuri cu indicație geografică falsificată” înseamnă mărfuri, inclusiv ambalaje, care poartă în mod ilegal o indicație geografică identică cu indicația geografică înregistrată în mod legal pentru același tip de mărfuri, sau care nu pot fi distinse, în aspectele lor esențiale, de o astfel de indicație geografică și al căror import constituie, astfel, o încălcare a drepturilor indicației geografice în cauză sau al căror export ar fi constituit o încălcare a drepturilor respective, în conformitate cu legislația părții pe teritoriul căreia sunt găsite mărfurile;
- (c) „mărfuri de marcă contrafăcute” înseamnă mărfuri, inclusiv ambalaje, care poartă, fără a fi autorizate în acest sens, o marcă identică cu marca înregistrată în mod legal pentru astfel de mărfuri, sau care nu poate fi distinsă, în aspectele sale esențiale, de o astfel de marcă și al căror import constituie, astfel, o încălcare a drepturilor titularului mărcii în cauză sau al căror export ar fi constituit o încălcare a drepturilor respective, în conformitate cu legislația părții pe teritoriul căreia se găsesc mărfurile;
- (d) „mărfuri pentru export” înseamnă mărfuri care urmează să fie transportate de pe teritoriul unei părți către un loc din afara acestui teritoriu, pe parcursul perioadei în care mărfurile respective rămân sub control vamal;
- (e) „mărfuri care aduc atingere unui drept de proprietate intelectuală” înseamnă mărfuri contrafăcute și mărfuri piratate, al căror importului sau export ar constitui, în conformitate cu legislația părții pe teritoriul căreia se găsesc mărfurile, o încălcare a unui drept de proprietate intelectuală;
- (f) „mărfuri pentru import” înseamnă mărfuri care urmează să fie transportate pe teritoriul unei părți dinspre un loc din afara acestui teritoriu, pe parcursul perioadei în care mărfurile respective rămân sub control vamal și

- (g) „mărfuri piratate” înseamnă mărfurile care sunt copii realizate fără consimțământul titularului dreptului sau al persoanei autorizate în mod corespunzător de către titularul dreptului în țara de producție și care sunt realizate direct sau indirect după un articol, în cazul în care realizarea acestei copii, precum și importul sau exportul ar fi constituit o încălcare a unui drept de autor sau a unui drept conex în temeiul legislației părții importatoare sau, respectiv, a părții exportatoare.

ARTICOLUL 12.58

Domeniul de aplicare a măsurilor la frontieră

1. În ceea ce privește mărfurile pentru import și cele pentru export, fiecare parte adoptă sau menține proceduri prin care un titular de drepturi poate depune cereri de suspendare a importului sau exportului de mărfuri susceptibile de a aduce atingere drepturilor de proprietate intelectuală.
2. Autoritățile vamale, în conformitate cu procedurile naționale, suspendă acordarea liberului de vamă pentru mărfurile susceptibile de a aduce atingere unui drept de proprietate intelectuală.

ARTICOLUL 12.59

Implicarea activă a autorităților vamale

Pe baza tehnicilor de analiză a riscurilor, autoritățile vamale sunt active în selectarea și identificarea transporturilor care conțin mărfuri pentru import și pentru export susceptibile de a încălca drepturilor de proprietate intelectuală. Ele cooperează cu titularii drepturilor, inclusiv pentru a permite furnizarea de informații pentru analiza riscurilor.

ARTICOLUL 12.60

Cooperare specifică în domeniul măsurilor la frontieră

1. Fără a aduce atingere articolului 4.2 (Cooperare vamală și asistență administrativă reciprocă) alineatul (2) litera (a), părțile promovează, după caz, cooperarea și schimbul de informații și de bune practici între autoritățile lor vamale pentru a permite efectuarea unor controale eficace la frontieră în scopul asigurării respectării drepturilor de proprietate intelectuală, în special în vederea punerii în aplicare eficace a articolului 69 din Acordul TRIPS.
2. În ceea ce privește asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, autoritățile vamale ale părților își acordă reciproc asistență administrativă în conformitate cu Protocolul nr. 2 (Asistența administrativă reciprocă în domeniul vamal).

3. Fără a aduce atingere articolului 17.1 (Comitetul pentru comerț), Comitetul pentru vamă menționat la articolul 17.2 (Comitete specializate) este responsabil pentru buna funcționare și punere în aplicare a prezentului articol. Comitetul pentru vamă stabilește prioritățile și prevede procedurile adecvate de cooperare între autoritățile competente.

SUBSECȚIUNEA 5

ALTE DISPOZIȚII REFERITOARE LA ASIGURAREA RESPECTĂRII DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

ARTICOLUL 12.61

Codurile de conduită

Părțile încurajează:

- (a) elaborarea de către asociațiile sau organizațiile profesionale a unor coduri de conduită destinate să contribuie la asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală și
- (b) prezentarea către autoritățile competente ale părților a proiectelor de coduri de conduită, precum și a evaluărilor aplicării acestor coduri de conduită.

SECȚIUNEA D

COOPERARE ȘI DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE

ARTICOLUL 12.62

Cooperarea

1. Părțile cooperează în vederea sprijinirii punerii în aplicare a prezentului capitol.
2. Sub rezerva capitolului 16 (Cooperare și consolidarea capacităților), domeniile de cooperare includ următoarele activități, fără a se limita la acestea:
 - (a) schimbul de informații cu privire la cadrul juridic privind drepturile de proprietate intelectuală și normele relevante în materie de protecție și de asigurare a respectării drepturilor de proprietate intelectuală, precum și schimbul de experiență între Uniune și Vietnam cu privire la progresele legislative;
 - (b) schimbul de experiență și de informații între Uniune și Vietnam privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală;
 - (c) schimbul de experiență între Uniune și Vietnam privind asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală, la nivel central și subcentral, de către autoritățile vamale, polițienești, administrative și judiciare, precum și coordonarea acțiunilor acestora de prevenire a exporturilor de mărfuri contrafăcute, inclusiv cu alte țări;

- (d) consolidarea capacității și schimbul de personal și formarea acestuia;
- (e) promovarea și diseminarea informațiilor privind drepturile de proprietate intelectuală, printre altele, în mediile de afaceri, în cadrul organizațiilor în domeniul socio-profesional și social, precum și promovarea sensibilizării consumatorilor și a titularilor drepturilor;
- (f) consolidarea cooperării interguvernamentale între, printre altele, oficiile pentru proprietate intelectuală și
- (g) promovarea activă a sensibilizării și a educării publicului larg cu privire la politicile privind drepturile de proprietate intelectuală, prin formularea unor strategii eficace de identificare a publicului principal și prin crearea unor programe de comunicare pentru a sensibiliza consumatorii și mijloacele de informare în masă cu privire la impactul încălcării drepturilor de proprietate intelectuală, inclusiv cu privire la riscul pentru sănătate și siguranță și cu privire la legătura cu criminalitatea organizată.

3. Fără a aduce atingere alineatelor (1) și (2), părțile convin să abordeze, după caz, subiecte relevante pentru protecția și asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală vizate de prezentul capitol, precum și orice alt aspect relevant, în cadrul Grupului de lucru privind drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv indicațiile geografice, instituit în temeiul articolului 17.3 (Grupuri de lucru).

ARTICOLUL 12.63

Grupul de lucru privind drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv indicațiile geografice

1. Grupul de lucru privind drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv indicațiile geografice, instituit în temeiul articolului 17.3 (Grupuri de lucru), este format din reprezentanți ai părților în scopul monitorizării punerii în aplicare a prezentului capitol, al intensificării cooperării și al desfășurării de dialoguri privind drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv indicațiile geografice.
2. Grupul de lucru privind drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv indicațiile geografice poate analiza orice aspect legat de punerea în aplicare și funcționarea prezentului capitol. El este îndeosebi responsabil cu:
 - (a) pregătirea unei recomandări pentru părți în vederea modificării anexei 12-A (Lista indicațiilor geografice) în ceea ce privește indicațiile geografice, în conformitate cu articolul 12.26 (Modificarea listei indicațiilor geografice);
 - (b) schimburile de informații privind evoluțiile legislative și de politică în materie de indicații geografice, precum și privind orice alt aspect de interes comun în domeniul indicațiilor geografice și
 - (c) schimbul de informații privind indicațiile geografice în vederea analizării posibilității de protejare a acestora în conformitate cu subsecțiunea 3 (Indicații geografice) din secțiunea B (Norme privind drepturile de proprietate intelectuală).

CAPITOLUL 13

COMERȚ ȘI DEZVOLTARE DURABILĂ

ARTICOLUL 13.1

Obiective

1. Obiectivul prezentului capitol este de a promova dezvoltarea durabilă, în special prin încurajarea contribuției comerțului și a aspectelor legate de investiții în domeniul muncii și al mediului.
2. Părțile reamintesc *Agenda 21 privind mediul și dezvoltarea* din 1992, *Planul de punere în acțiune adoptat la summit-ul mondial privind dezvoltarea durabilă de la Johannesburg* din 2002, *Declarația ministerială a Consiliului Economic și Social al Organizației Națiunilor Unite privind ocuparea deplină a forței de muncă și munca decentă* din 2006, *Agenda privind munca decentă a Organizației Internaționale a Muncii* (denumită în continuare „OIM”), *documentul final al Conferinței Organizației Națiunilor Unite privind dezvoltarea durabilă* din 2012, intitulat „Viitorul pe care ni-l dorim”, precum și *documentul final al Summit-ului ONU privind dezvoltarea durabilă* din 2015, intitulat „*Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă*”. Părțile își afirmă angajamentul de a promova dezvoltarea comerțului internațional astfel încât să contribuie la obiectivul dezvoltării durabile, pentru bunăstarea generațiilor prezente și viitoare. Obiectivul dezvoltării durabile este integrat în relațiile lor comerciale bilaterale.

3. Părțile își afirmă angajamentul de a continua dezvoltarea durabilă, care constă în dezvoltarea economică, dezvoltarea socială și protecția mediului, toate acestea fiind interdependente și consolidându-se reciproc.
4. Părțile subliniază avantajele cooperării în ceea ce privește aspectele comerciale legate de muncă¹, ca parte a abordării globale a comerțului și a dezvoltării durabile.
5. Prezentul capitol cuprinde o abordare cooperantă bazată pe valori și interese comune, ținând seama de diferențele în ceea ce privește nivelurile de dezvoltare ale părților.

ARTICOLUL 13.2

Dreptul de a reglementa și nivelurile de protecție

1. Părțile își recunosc reciproc dreptul de a:
 - (a) stabili obiectivele, strategiile, politicile și prioritățile în materie de dezvoltare durabilă;
 - (b) stabili propriile niveluri de protecție la nivel intern în domeniul mediului și în cel al protecției sociale, după cum consideră necesar și

¹ În sensul prezentului capitol, prin „aspecte legate de muncă” se înțelege aspectele abordate în cadrul Agendei privind munca decentă, astfel cum sunt menționate în *Declarația OIM privind justiția socială pentru o globalizare echitabilă*, adoptată de Conferința Internațională a Muncii, în cadrul celei de-a 97-a sesiuni, care a avut loc la Geneva la 10 iunie 2008.

(c) adoptă sau modifică în consecință legile și politicile sale relevante, într-un mod compatibil cu standardele recunoscute pe plan internațional, și acordurile la care una dintre părți este parte, menționate la articolul 13.4 (Standarde și acorduri multilaterale în domeniul muncii) și la articolul 13.5 (Acorduri multilaterale în domeniul mediului).

2. Fiecare parte se angajează să se asigure de faptul că legislația și politicile sale prevăd și încurajează niveluri ridicate de protecție națională în zonele de mediu și sociale și depune în permanență eforturi pentru a îmbunătăți legile și politicile respective.

ARTICOLUL 13.3

Menținerea nivelurilor de protecție

1. Părțile subliniază că diminuarea nivelurilor de protecție în domeniul mediului sau în domeniul muncii sunt în detrimentul obiectivelor prezentului capitol și că este inoportun să se încurajeze comerțul și investițiile prin diminuarea nivelurilor de protecție prevăzute de legislația națională în domeniul mediului sau al muncii.

2. Niciuna dintre părți nu renunță și nu face derogări, și nu se oferă să renunțe sau să facă derogări de la legislația lor din domeniul mediului sau al muncii, într-un mod care să afecteze comerțul și investițiile dintre părți.

3. Niciuna dintre părți nu omite să asigure respectarea aplicării efective a dispozițiilor interne de dreptul mediului și de dreptul muncii, prin acțiuni susținute sau repetate ori prin inacțiune, într-un mod care să încurajeze comerțul și investițiile.

4. Nicio parte nu aplică legislația în domeniul mediului și al muncii într-un mod care ar constitui un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între părți sau o restricție disimulată a comerțului.

ARTICOLUL 13.4

Standarde și acorduri multilaterale în domeniul muncii

1. Părțile recunosc importanța ocupării depline și productive a forței de muncă și a muncii decente pentru toți, în special ca răspuns la globalizare. Părțile își reafirmă angajamentul de a promova dezvoltarea comerțului internațional într-un mod care conduce către ocuparea integrală și productivă a forței de muncă și către o muncă decentă pentru toți, inclusiv pentru femei și tineri. În acest context, părțile se angajează să se consulte și să coopereze, după caz, cu privire la aspectele comerciale de interes reciproc privind munca.

2. Fiecare parte își reafirmă angajamentele, în conformitate cu obligațiile asumate în cadrul OIM și în temeiul *Declarației OIM cu privire la principiile și drepturile fundamentale la locul de muncă și al urmăririi acesteia*, adoptate de Conferința Internațională a Muncii în cadrul celei de-a 86-a sesiuni din 1998, se angajează să respecte, să promoveze și să implementeze principiile privind drepturile fundamentale la locul de muncă, și anume:

- (a) libertatea de asociere și recunoașterea efectivă a dreptului la negocieri colective;
- (b) eliminarea tuturor formelor de muncă forțată;

(c) abolirea efectivă a muncii copiilor și

(d) eliminarea discriminării în domeniul ocupării forței de muncă și al exercitării profesiei.

3. Fiecare parte:

(a) depune eforturi continue și susținute pentru ratificarea, în măsura în care nu a făcut încă acest lucru, convențiilor fundamentale ale OIM;

(b) are în vedere ratificarea altor convenții care sunt clasificate de către OIM ca fiind actualizate, ținând seama de circumstanțele sale interne și

(c) face schimb de informații cu cealaltă parte cu privire la ratificările menționate la literele (a) și (b).

4. Fiecare parte își reafirmă angajamentul de a pune în aplicare efectiv în legislația, reglementările, precum și în practicile sale, convențiile OIM ratificate de Vietnam și, respectiv, de statele membre ale Uniunii Europene.

5. Părțile recunosc că încălcarea principiilor și a drepturilor fundamentale la locul de muncă nu poate fi invocată sau utilizată în alt mod ca avantaj comparativ legitim și că standardele în materie de muncă nu ar trebui folosite în scopul protecționismului comercial.

ARTICOLUL 13.5

Acorduri multilaterale în domeniul mediului

1. Părțile recunosc valoarea guvernantei și a acordurilor multilaterale în domeniul mediului ca răspuns al comunității internaționale la provocările legate de mediu și subliniază necesitatea îmbunătățirii susținerii reciproce dintre politicile în materie de comerț și de mediu. Părțile se consultă și cooperează, după caz, în ceea ce privește aspectele comerciale legate de mediu care sunt de interes reciproc.
2. Fiecare parte își reafirmă angajamentul de a pune în aplicare în mod efectiv în legislația și practicile sale acordurile multilaterale în domeniul mediului la care este parte.
3. Părțile schimbă în cadrul Comitetului pentru comerț și dezvoltare durabilă și, după caz, cu alte ocazii, informații și experiențe cu privire la situația lor respectivă și la progresele înregistrate în ceea ce privește ratificarea acordurilor de mediu multilaterale sau a modificărilor acestora.
4. Nicio dispoziție din prezentul acord nu împiedică o parte să adopte sau să mențină măsuri de punere în aplicare a acordurilor multilaterale în domeniul mediului la care este parte, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie aplicate într-un mod care să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între părți sau o restricție disimulată a comerțului.

ARTICOLUL 13.6

Schimbările climatice

1. Pentru a răspunde amenințării urgente pe care o reprezintă schimbările climatice, părțile își reafirmă angajamentul de a atinge obiectivul final al *Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice* din 1992 (denumită în continuare „CCONUSC”) și al punerii în aplicare efective a CCONUSC, a *Protocolului de la Kyoto la Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite privind schimbările climatice*, astfel cum a fost modificat ultima dată la 8 decembrie 2012 (denumit în continuare „Protocolul de la Kyoto”), precum și a *Acordului de la Paris*, încheiat la 12 decembrie 2015, instituit în temeiul acestuia. Părțile cooperează cu privire la punerea în aplicare a CCONUSC, a Protocolului de la Kyoto și a *Acordului de la Paris*. Părțile cooperează și promovează, după caz, contribuția pozitivă a prezentului capitol la consolidarea capacităților părților în tranziția spre o economie cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și rezistentă la schimbările climatice, în conformitate cu Acordul de la Paris.
2. În cadrul CCONUSC, părțile recunosc rolul politicilor interne în abordarea schimbărilor climatice. În consecință, părțile se consultă și fac schimb de informații și experiență prioritare sau de interes reciproc, inclusiv:
 - (a) bune practici și lecții învățate în ceea ce privește conceperea, punerea în aplicare și mecanismele operaționale de stabilire a prețului carbonului;

- (b) promovarea piețelor interne și internaționale ale carbonului, inclusiv prin mecanisme precum sistemele de comercializare a certificatelor de emisii și reducerea emisiilor cauzate de defrișări și de degradarea pădurilor și
- (c) promovarea eficienței energetice, a tehnologiilor cu emisii scăzute de carbon și a energiei din surse regenerabile.

ARTICOLUL 13.7

Diversitatea biologică

1. Părțile recunosc importanța asigurării conservării și utilizării durabile a diversității biologice în conformitate cu *Convenția privind diversitatea biologică* din 1992 (denumită în continuare „CDB”) și cu *Planul strategic privind biodiversitatea pentru 2011-2020 și obiectivele Aichi în materie de biodiversitate*, adoptate cu ocazia celei de-a zecea reuniuni a Conferinței părților de la Nagoya din 18-29 octombrie 2010, *Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție*, astfel cum a fost modificată la Gaborone în 1983 (denumită în continuare „CITES”), precum și cu alte instrumente internaționale relevante la care sunt părți, precum și cu deciziile adoptate în temeiul acestora.

2. Părțile recunosc, în conformitate cu articolul 15 din CDB, drepturile suverane ale statelor asupra resurselor lor naturale, precum și faptul că autoritatea de a determina accesul la resursele lor genetice revine guvernelor acestora și face obiectul legislației naționale. Părțile se angajează să creeze condițiile necesare pentru facilitarea accesului la resursele genetice pentru utilizări ecologice și să nu impună restricții care contravin obiectivelor CDB. Părțile recunosc faptul că accesul la resursele genetice este supus consimțământului prealabil în cunoștință de cauză al părții care furnizează resurse genetice, cu excepția cazului în care partea în cauză stabilește altfel.

3. În acest scop, fiecare parte:

- (a) încurajează comerțul cu mărfuri care contribuie la utilizarea durabilă și la conservarea diversității biologice, în conformitate cu legislația și cu reglementările sale interne;
- (b) promovează și încurajează conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, inclusiv accesul la resursele genetice și împărțirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestora;
- (c) schimbă informații cu cealaltă parte cu privire la acțiuni precum strategii, inițiative politice, programe, planuri de acțiune, campanii de sensibilizare a consumatorilor cu relevanță în context comercial, cu scopul de a pune capăt pierderii diversității biologice și de a reduce presiunile asupra diversității biologice și, după caz, cooperează pentru a maximiza impactul și a asigura faptul că politicile sale se sprijină reciproc;

- (d) adoptă și pune în aplicare măsuri eficace adecvate, care sunt coerente cu angajamentele asumate în cadrul tratatelor internaționale la care este parte, conducând la o reducere a comerțului ilegal cu specii sălbatice, cum ar fi campaniile de sensibilizare, măsurile de monitorizare și de asigurare a respectării legislației;
- (e) consolidează cooperarea cu cealaltă parte, după caz, pentru a propune includerea de noi specii de animale și plante în anexele I și II la CITES și
- (f) cooperează cu cealaltă parte la nivel regional și global, după caz, pentru a promova conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice în ecosistemele naturale sau agricole, inclusiv a speciilor pe cale de dispariție, a habitatului acestora, a zonelor naturale protejate în mod special și a diversității genetice; restabilirea ecosistemelor; eliminarea sau reducerea impactului negativ asupra mediului rezultat din utilizarea resurselor naturale biologice și nebiologice, inclusiv a ecosistemelor; accesul la resursele genetice și distribuirea corectă și echitabilă a beneficiilor care rezultă din utilizarea acestor resurse.

ARTICOLUL 13.8

Gestionarea durabilă a pădurilor și comerțul cu produse forestiere

1. Părțile recunosc importanța asigurării conservării și a gestionării durabile a pădurilor și contribuția pădurilor la obiectivele economice, de mediu și sociale ale părților.

2. În acest scop, fiecare parte:

- (a) încurajează promovarea comerțului cu produse forestiere care provin din păduri gestionate în mod durabil și recoltate în conformitate cu legislația internă a țării de recoltare; aceasta poate include încheierea unui *acord de parteneriat voluntar privind asigurarea respectării reglementărilor forestiere și privind guvernanța și schimburile comerciale în domeniul forestier*;
- (b) face schimb de informații cu cealaltă parte privind măsurile de promovare a consumului de lemn și de produse din lemn din păduri gestionate în mod durabil și, după caz, cooperează la elaborarea unor astfel de măsuri;
- (c) adoptă măsuri conforme cu legislația națională și cu tratatele internaționale la care este parte, promovează conservarea resurselor forestiere și combate exploatarea forestieră ilegală și comerțul aferent;
- (d) face schimb de informații cu cealaltă parte cu privire la acțiuni, după caz, pentru a îmbunătăți aplicarea legislației în domeniul forestier și, după caz, cooperează pentru a maximiza impactul și a asigura faptul că politicile lor respective vizează excluderea din fluxurile comerciale a lemnului și a produselor din lemn recoltat în mod ilegal și
- (e) cooperează cu cealaltă parte la nivel regional și global, după caz, cu scopul de a promova conservarea și gestionarea durabilă a tuturor tipurilor de păduri.

ARTICOLUL 13.9

Comerțul și gestionarea durabilă a resurselor marine vii și a produselor de acvacultură

1. Părțile recunosc importanța asigurării conservării și gestionării durabile a resurselor marine vii și a ecosistemelor marine, precum și a promovării acvaculturii responsabile și durabile.
2. În acest scop, fiecare parte:
 - (a) respectă măsurile de conservare și gestionare pe termen lung și exploatarea durabilă a resurselor marine vii, astfel cum sunt definite în *Convenția Organizației Națiunilor Unite privind dreptul mării din 1982*; încurajează respectarea *Acordului pentru aplicarea prevederilor Convenției Organizației Națiunilor Unite asupra dreptului mării din 10 decembrie 1982 în legătură cu conservarea și gestionarea populațiilor transzonale și a stocurilor de pești mari migratori*, încheiat la New York între 24 iulie și 4 august 1995, a *Acordului privind promovarea respectării măsurilor internaționale de conservare și gestionare de către navele de pescuit în marea liberă*, aprobat de Conferința Organizației pentru Alimentație și Agricultură cu ocazia celei de-a 27-a sesiuni din noiembrie 1993, și a *Acordului privind măsurile de competența statului portului pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat*, aprobat de Conferința Organizației pentru Alimentație și Agricultură la data de 22 noiembrie 2009 și aderă la principiile *Codului de conduită pentru un pescuit responsabil*, adoptat de Conferința Organizației pentru Alimentație și Agricultură de la Cancun la data de 31 octombrie 1995;

- (b) cooperează cu cealaltă parte, după caz, cu și în cadrul organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului la care este membru, observator sau parte necontractantă cooperantă, inclusiv prin aplicarea efectivă a măsurilor de monitorizare, control și supraveghere, precum și prin aplicarea măsurilor de gestionare și, după caz, în punerea în aplicare a sistemelor lor de documentare a capturilor sau de certificare;
- (c) cooperează cu cealaltă parte și se implică activ în lupta împotriva pescuitului ilegal, nedecarat și nereglementat (denumit în continuare „INN”) și a unor activități conexe pescuitului, prin măsuri cuprinzătoare, eficace și transparente de combatere a pescuitului INN. Fiecare parte facilitează, de asemenea, schimbul de informații privind activitățile de pescuit INN și pune în aplicare politici și măsuri de excludere din fluxurile comerciale a produselor rezultate din pescuitul INN;
- (d) promovează dezvoltarea acvaculturii sustenabile, ținând seama de aspectele sale economice, sociale și de mediu și
- (e) face schimb de informații cu privire la toate măsurile noi privind gestionarea resurselor marine vii și a produselor pescărești care pot avea un impact asupra comerțului între părți, în cadrul Comitetului pentru comerț și dezvoltare durabilă și, după caz, cu alte ocazii.

ARTICOLUL 13.10

Comerțul și investițiile favorabile dezvoltării durabile

1. Fiecare parte își afirmă angajamentul de a consolida contribuția comerțului și a investițiilor la obiectivul dezvoltării durabile în dimensiunile sale economice, sociale și de mediu.
2. În acest scop, părțile:
 - (a) recunosc rolul benefic pe care munca decentă îl poate avea pentru eficiența economică, pentru inovare și pentru productivitate și încurajează o mai mare coerență a politicilor între politicile comerciale, pe de o parte, și politicile privind forța de muncă, pe de altă parte;
 - (b) se angajează să faciliteze și să promoveze comerțul și investițiile în bunuri și servicii de mediu, într-un mod compatibil cu prezentul acord;
 - (c) se angajează să faciliteze comerțul și investițiile în bunuri și servicii cu o importanță deosebită pentru atenuarea schimbărilor climatice, cum ar fi energia regenerabilă durabilă și bunurile și serviciile eficiente din punct de vedere energetic, inclusiv prin dezvoltarea unor cadre de politică propice utilizării celor mai bune tehnologii disponibile;

- (d) recunosc faptul că inițiativele voluntare pot contribui la realizarea și menținerea unor niveluri ridicate de protecție a mediului și a muncii și pot completa măsurile de reglementare interne; prin urmare, fiecare parte, în conformitate cu legislația sau politicile sale interne, încurajează dezvoltarea unor astfel de inițiative, precum și participarea la astfel de inițiative, inclusiv a sistemelor voluntare de asigurare a durabilității, cum ar fi schemele de comerț echitabil și etic și etichetele ecologice și
- (e) în conformitate cu legislația sau politicile sale interne, convine să promoveze responsabilitatea socială a întreprinderilor, cu condiția ca măsurile aferente să nu fie aplicate astfel încât să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificată între părți sau o restricție disimulată a comerțului. Printre măsurile de promovare a responsabilității sociale a întreprinderilor se numără, printre altele, schimbul de informații și de bune practici, activitățile de educație și formare și consultanța tehnică. În acest sens, fiecare parte ia în considerare instrumentele relevante convenite la nivel internațional care au fost aprobate sau sprijinite de partea respectivă, cum ar fi *Orientările Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică pentru întreprinderile multinaționale*, *Pactul mondial al Organizației Națiunilor Unite* și *Declarația tripartită de principii privind întreprinderile multinaționale și politica socială a OIM*.

ARTICOLUL 13.11

Informații științifice

Atunci când elaborează și pune în aplicare măsuri de protecție a mediului sau a condițiilor de muncă care pot afecta comerțul și investițiile, fiecare parte ia în considerare informațiile științifice, tehnice și de inovare relevante disponibile și standardele, orientările sau recomandările internaționale relevante, inclusiv principiul precauției.

ARTICOLUL 13.12

Transparență

În conformitate cu dreptul său intern și cu capitolul 14 („Transparență”), fiecare parte se asigură că toate măsurile menite să protejeze mediul și condițiile de muncă care pot afecta comerțul și investițiile sunt elaborate, introduse și puse în aplicare în mod transparent, cu preavizul corespunzător și oferind persoanelor interesate ocazia de a-și exprima punctele de vedere.

ARTICOLUL 13.13

Reexaminarea impactului asupra dezvoltării durabile

Părțile, împreună sau separat, revizuiesc, monitorizează și evaluează impactul punerii în aplicare a prezentului acord asupra dezvoltării durabile prin intermediul politicilor, practicilor, proceselor participative și instituțiilor acestora.

ARTICOLUL 13.14

Colaborarea în domeniul turismului și al dezvoltării durabile

1. Părțile, recunoscând importanța colaborării în ceea ce privește aspectele comerciale legate de dezvoltarea durabilă în vederea atingerii obiectivelor din prezentul capitol, pot colabora, printre altele, în următoarele domenii:
 - (a) comerțul și dezvoltarea durabilă în cadrul forurilor internaționale, inclusiv în cadrul OIM, al Reuniunii Asia-Europa, al Programului Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu și al acordurilor multilaterale în domeniul mediului;
 - (b) schimbul de informații și de experiență cu privire la metodologiile și indicatorii pentru evaluările de impact privind sustenabilitatea comerțului;

- (c) impactul legislației, reglementărilor, normelor și standardelor în domeniul muncii și al mediului asupra comerțului sau investițiilor, precum și impactul normelor comerciale sau al normelor în materie de investiții asupra forței de muncă și asupra mediului, inclusiv asupra elaborării de strategii și politici privind dezvoltarea durabilă;
- (d) schimbul de experiență privind promovarea ratificării și a punerii în aplicare a convențiilor fundamentale, prioritare și a altor convenții actualizate ale OIM, precum și a acordurilor multilaterale în domeniul mediului care sunt relevante pentru comerț;
- (e) aspectele legate de comerț ale *Agendei privind munca decentă a OIM*, în special legătura dintre schimburile comerciale și ocuparea integrală și productivă a forței de muncă pentru toți, inclusiv a tineretului, femeilor și a persoanelor cu handicap, adaptarea pieței muncii, standardele de bază și alte standarde internaționale în domeniul muncii, statisticile privind forța de muncă, dezvoltarea resurselor umane și învățarea pe tot parcursul vieții, protecția socială pentru toți, inclusiv pentru grupurile vulnerabile și defavorizate, precum lucrătorii migranți, femeile, tinerii și persoanele cu handicap, incluziunea socială, dialogul social și egalitatea de șanse între femei și bărbați;
- (f) cooperarea în privința aspectelor legate de comerț ale acordurilor de mediu multilaterale, inclusiv cooperarea vamală;
- (g) aspectele legate de comerț ale actualului și viitorului regim internațional de combatere a schimbărilor climatice, inclusiv mijloacele de promovare a tehnologiilor cu emisii reduse de carbon și a eficienței energetice;
- (h) schimbul de informații și de experiență cu privire la sistemele de certificare și de etichetare, inclusiv etichetarea ecologică;

- (i) promovarea responsabilității și a răspunderii sociale a întreprinderilor, inclusiv în ceea ce privește instrumentele convenite la nivel internațional care au fost aprobate sau sprijinite de fiecare parte;
- (j) măsuri legate de comerț care promovează conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice, inclusiv cartografierea, evaluarea și evaluarea ecosistemelor și a serviciilor acestora, precum și combaterea comerțului internațional ilegal cu specii sălbatice;
- (k) măsuri legate de comerț care promovează conservarea și gestionarea durabilă a pădurilor în vederea reducerii defrișărilor și a exploatărilor forestiere ilegale;
- (l) măsurile legate de comerț care vizează promovarea practicilor de pescuit durabil și a comerțului cu produse pescărești gestionate în mod durabil și
- (m) schimbul de informații și de experiență cu privire la aspectele legate de comerț în ceea ce privește definirea și punerea în aplicare a strategiilor și politicilor de creștere ecologică, inclusiv, dar fără a se limita la acestea, producția și consumul durabile, atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea și tehnologiile ecologice.

2. Părțile fac schimb de informații și de experiență în scopul dezvoltării și punerii în aplicare a activităților de cooperare și de consolidare a capacităților privind comerțul și dezvoltarea durabilă.

3. În conformitate cu capitolul 16 (Cooperare și consolidarea capacităților), părțile pot coopera în domeniile menționate la alineatul (1), printre altele, prin:

- (a) ateliere, seminare, cursuri de formare și dialoguri pentru a face schimb de cunoștințe, experiență și bune practici;
- (b) studii și
- (c) asistență tehnică și consolidarea capacităților, după caz.

Părțile pot conveni asupra altor forme de cooperare.

ARTICOLUL 13.15

Dispoziții instituționale

1. Fiecare parte desemnează un punct de contact din cadrul administrației sale în scopul punerii în aplicare a prezentului capitol.
2. Comitetul pentru comerț și dezvoltare durabilă, instituit în temeiul articolului 17.2 (Comitete specializate), este format din funcționari superiori din administrațiile relevante ale fiecărei părți sau funcționari pe care îi desemnează.

3. Comitetul pentru comerț și dezvoltare durabilă se reunește în primul an de la data intrării în vigoare a prezentului acord și ulterior după caz, pentru a reexamina punerea în aplicare a prezentului capitol, inclusiv cooperarea în temeiul articolului 13.14 (Colaborarea în domeniul turismului și al dezvoltării durabile). Comitetul pentru comerț și dezvoltare durabilă își stabilește propriul regulament de procedură și își stabilește concluziile de comun acord.

4. Fiecare parte convoacă un nou grup consultativ sau apelează la un grup consultativ existent sau la grupuri din domeniul dezvoltării durabile care au sarcina de a oferi consiliere cu privire la punerea în aplicare a prezentului capitol. Fiecare parte decide cu privire la procedurile sale interne pentru înființarea grupului sau a grupurilor sale consultative, precum și privind numirea membrilor unui astfel de grup sau grupuri. Grupul sau grupurile cuprind organizații independente reprezentative, asigurând o reprezentare echilibrată a părților interesate din domeniul economic, social și ecologic, inclusiv, printre altele, organizații patronale și sindicale, grupuri de întreprinderi și organizații de mediu. Fiecare grup consultativ intern poate, din proprie inițiativă, să prezinte puncte de vedere sau recomandări părții sale respective cu privire la punerea în aplicare a prezentului capitol.

5. Membrii grupului sau grupurilor interne de consultanță ale fiecărei părți se reunesc într-un forum comun pentru a purta un dialog pe tema aspectelor legate de dezvoltarea durabilă ale relațiilor comerciale dintre părți. Prin acord comun, grupurile consultative interne ale ambelor părți pot implica alte părți interesate în cadrul unor reuniuni ale forumului comun. Forumul se bazează pe o reprezentare echilibrată a părților interesate din domeniul economic, social și al mediului înconjurător. Raportul fiecărei reuniuni a forumului comun se prezintă Comitetului pentru comerț și dezvoltare durabilă și, ulterior, este pus la dispoziția publicului.

6. Cu excepția cazului în care părțile convin altfel, forumul comun se reunește o dată pe an și împreună cu reuniunile Comitetului pentru comerț și dezvoltare durabilă. În aceste situații, părțile prezintă forumului comun o actualizare privind punerea în aplicare a prezentului capitol. Părțile convin asupra funcționării forumului comun în termen de cel mult un an de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

ARTICOLUL 13.16

Consultări la nivel guvernamental

1. În cazul unui dezacord privind orice aspect vizat de prezentul capitol, părțile pot recurge numai la procedurile stabilite în temeiul prezentului articol și al articolul 13.17 (Grupul de experți). Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul capitol, capitolul 15 (Soluționarea litigiilor) și anexa 15-C (Mecanismul de mediere) la acesta nu se aplică prezentului capitol. Anexa 15-A (Regulamentul de procedură) se aplică *mutatis mutandis*, în conformitate cu articolul 13.17 (Grupul de experți) alineatul (2).

2. O parte poate solicita consultări cu cealaltă parte cu privire la orice chestiune referitoare la prezentul capitol, prin transmiterea unei cereri scrise către punctul de contact al celeilalte părți. Cererea trebuie să prezinte chestiunea în mod clar, să identifice problema în discuție și să prezinte un scurt rezumat al afirmațiilor din cadrul prezentului capitol, inclusiv indicarea dispozițiilor relevante din acesta, precum și o explicație a modului în care problema afectează obiectivele prezentului capitol, precum și orice alte informații pe care partea le consideră relevante. Consultările încep în cel mai scurt timp după transmiterea de către una dintre părți a unei cereri de consultare.

3. Părțile depun toate eforturile pentru a ajunge la o soluție reciproc avantajoasă privind chestiunea. În cursul consultărilor, se acordă o atenție deosebită problemelor și intereselor specifice ale părții care este țară în curs de dezvoltare. Dacă este cazul, părțile acordă atenția cuvenită activităților OIM sau ale organizațiilor sau organismelor multilaterale relevante din domeniul mediului și pot, de comun acord, să solicite consiliere din partea acestor organizații sau organisme sau din partea oricărui alt organism ori persoană pe care o consideră adecvată, pentru a examina în totalitate chestiunea.
4. Dacă o parte consideră că respectiva chestiune necesită mai multe discuții, aceasta poate cere întrunirea Comitetului pentru comerț și dezvoltare durabilă pentru analizarea chestiunii, prin transmiterea unei cereri scrise către punctul de contact al celeilalte părți. Comitetul pentru comerț și dezvoltare durabilă se întrunește rapid și depune eforturi pentru a conveni asupra unei soluții.
5. Acolo unde este cazul, Comitetul pentru comerț și dezvoltare durabilă poate solicita avizul grupului sau grupurilor consultative interne ale oricăreia dintre părți sau ale ambelor părți, sau asistență din partea altor experți, cu scopul de a facilita analiza sa.
6. Această rezoluție este pusă la dispoziția publicului de către părți, cu excepția cazului în care se decide altfel de comun acord.

ARTICOLUL 13.17

Grupul de experți

1. În cazul în care situația nu a fost soluționată în mod satisfăcător de Comitetul pentru comerț și dezvoltare durabilă în termen de 120 de zile, sau într-un termen mai îndelungat convenit de ambele părți, după transmiterea unei cereri de consultare în conformitate cu articolul 16.4 (Relații cu alte capitole), o parte poate solicita, prin depunerea unei cereri scrise la punctul de contact al celeilalte părți, să se convoace un grup de experți pentru a examina chestiunea respectivă.
2. Comitetul pentru comerț și dezvoltare durabilă stabilește, după intrarea în vigoare a prezentului acord, norme de procedură pentru grupul de experți pentru orice aspect procedural care nu este reglementat de prezentul articol. Cu excepția cazului în care Comitetul pentru comerț și dezvoltare durabilă convine altfel, în așteptarea stabilirii unui regulament de procedură, regulamentul de procedură prevăzut în anexa 15-A (Regulamentul de procedură) se aplică *mutatis mutandis*, ținând seama de natura activității grupului de experți.

3. Comitetul pentru comerț și dezvoltare durabilă întocmește, la prima sa reuniune după intrarea în vigoare a prezentului acord, o listă cu cel puțin cincisprezece persoane care doresc și sunt în măsură să își desfășoare activitatea în cadrul grupului de experți. Lista va fi compusă din trei subliste: o sublistă pentru fiecare parte și o sublistă cu persoane care nu sunt resortisanți ai niciunei părți și care urmează să îndeplinească funcția de președinte al grupului de experți. Fiecare parte propune pe sublista sa cel puțin cinci persoane în calitate de experți. Părțile selectează, de asemenea, cel puțin cinci persoane pentru sublista președinților. În cadrul reuniunilor sale, Comitetul pentru comerț și dezvoltare durabilă revizuieste lista și se asigură că aceasta conține cel puțin cincisprezece persoane.

4. Lista menționată la alineatul (3) cuprinde persoane cu cunoștințe de specialitate sau cu experiență în domeniul muncii sau al mediului, în aspecte abordate în prezentul capitol sau în soluționarea litigiilor apărute în cadrul acordurilor internaționale. Aceștia sunt independenți, își exercită funcția în nume propriu și nu acceptă instrucțiuni din partea niciunei organizații sau a niciunui guvern cu privire la aspecte legate de chestiunea în cauză și nu au legătură cu guvernul niciunei părți. Principiile stabilite în anexa 15-B (Codul de conduită pentru arbitri și mediatori) se aplică experților *mutatis mutandis*, ținând seama de natura activității lor.

5. Un grup de experți este compus din trei membri, cu excepția cazului în care părțile convin altfel. În termen de 30 de zile de la data primirii cererii de instituire a unui grup de experți de către partea solicitată, părțile se consultă pentru a ajunge la un acord cu privire la componența acestuia. În cazul în care părțile nu ajung la un acord asupra componenței grupului de experți în acest termen, ele aleg președintele din sublista pertinentă menționată la alineatul (3), de comun acord sau, dacă nu pot cădea de acord într-un nou termen de șapte zile, prin tragere la sorți. Fiecare parte selectează un expert care îndeplinește cerințele prevăzute la alineatul (4) în termen de paisprezece zile de la încheierea perioadei de 30 de zile. Părțile pot conveni asupra oricărui alt expert care îndeplinește cerințele prevăzute la alineatul (4) pentru a face parte din grupul de experți. În cazul în care componența grupului de experți nu a fost definitivată în intervalul de 44 de zile de la data primirii de către partea solicitată a cererii de instituire a unui grup de experți, expertul sau experții rămași sunt selectați în termen de șapte zile prin tragere la sorți din sublista sau sublistele menționate la alineatul (3) dintre persoanele propuse de partea sau părțile care nu a(u) finalizat procedura. În cazul în care lista menționată la alineatul (3) nu a fost încă întocmită, experții sunt selectați prin tragere la sorți dintre persoanele care au fost propuse în mod oficial de ambele părți sau, în cazul în care numai una dintre părți și-a prezentat propunerea, de una dintre părți. Data instituirii grupului de experți este data la care este selectat ultimul dintre cei trei experți.

6. Dacă părțile nu convin altfel în termen de șapte zile de la data instituirii grupului de experți, grupul va avea următorul mandat:

„Să examineze, în lumina dispozițiilor aplicabile din capitolul privind comerțul și dezvoltarea durabilă, chestiunea menționată în cererea de instituire a grupului de experți și să întocmească un raport, în conformitate cu alineatul (8) din prezentul articol, care să conțină recomandări pentru soluționarea chestiunii.”.

7. În ceea ce privește respectarea acordurilor multilaterale prevăzute la articolul 13.4 (Standarde și acorduri multilaterale în domeniul muncii) articolul 13.5 (Acorduri multilaterale în domeniul mediului), grupul de experți ar trebui să solicite informații și consiliere din partea OIM sau a organismelor prevăzute în acordul multilateral de mediu relevant. Orice informații obținute în temeiul prezentului alineat sunt puse la dispoziția ambelor părți pentru ca acestea să poată transmite observații.

8. Grupul de experți le înaintează părților un raport intermediar și un raport final. Aceste rapoarte expun faptele constatate, stabilesc aplicabilitatea dispozițiilor relevante și justifică concluziile și recomandările formulate. Grupul de experți transmite părților raportul intermediar în termen de cel mult 90 de zile de la data instituirii sale. Orice parte poate prezenta observații scrise grupului de experți cu privire la raportul intermediar în termen de 45 de zile de la înființarea acestuia. După analizarea eventualelor observații scrise, grupul de experți poate modifica raportul și poate proceda la orice examinări suplimentare pe care le consideră oportune. Grupul de experți transmite părților raportul final în termen de cel mult 150 de zile de la data instituirii sale. Atunci când consideră că termenele prevăzute la prezentul alineat nu pot fi respectate, președintele grupului de experți comunică în scris acest lucru părților, precizând motivele întârzierii și data la care plănuiește să prezinte raportul intermediar sau final. Grupul de experți transmite raportul final în termen de cel mult 180 de zile de la data instituirii sale, cu excepția cazului în care părțile convin altfel. Acest raport final este pus la dispoziția publicului, cu excepția cazului în care părțile decid altfel, de comun acord.

9. Părțile discută măsurile adecvate sau măsurile care urmează să fie puse în aplicare, ținând seama de raportul final al grupului de experți și de recomandările cuprinse în acesta. Partea în cauză informează grupul sau grupurile sale consultative interne și cealaltă parte cu privire la deciziile sale privind orice acțiuni sau măsuri care urmează să fie puse în aplicare nu mai târziu de 90 de zile sau o perioadă mai lungă de timp convenită de părți, după prezentarea raportului final către părți. Acțiunile subsecvente punerii în aplicare a acestor acțiuni sau măsuri sunt monitorizate de Comitetul pentru comerț și dezvoltare durabilă. Grupul sau grupurile naționale de consultanță și forumul comun pot prezenta observații Comitetului pentru comerț și dezvoltare durabilă în această privință.

CAPITOLUL 14

TRANSPARENȚĂ

ARTICOLUL 14.1

Obiectivul și domeniul de aplicare

Recunoscând impactul pe care îl poate avea asupra comerțului și a investițiilor asupra mediului de reglementare și asupra investițiilor, fiecare parte promovează un mediu de reglementare previzibil și proceduri eficiente pentru operatorii economici, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii.

ARTICOLUL 14.2

Definiții

În sensul prezentului capitol:

- (a) „persoană interesată” înseamnă orice persoană fizică sau juridică care poate fi afectată de o măsură de aplicare generală și

- (b) „măsură de aplicare generală” include legi, reglementări, hotărâri judecătorești, proceduri și hotărâri administrative de aplicare generală care ar putea avea un impact asupra oricărei chestiuni vizate de prezentul acord.

ARTICOLUL 14.3

Publicare

1. Fiecare parte se asigură că o măsură de aplicare generală:
 - (a) este publicată cu promptitudine prin intermediul unui mijloc desemnat oficial, inclusiv, dacă este posibil, prin mijloace electronice, astfel încât să permită guvernelor și persoanelor interesate să se familiarizeze cu aceasta și
 - (b) permite o perioadă de timp suficientă între publicarea și intrarea în vigoare a respectivei măsuri, cu excepția cazului în care acest lucru nu este posibil din motive de urgență.
2. Fiecare parte:
 - (a) se angajează să publice într-o etapă timpurie adecvată orice propunere de adoptare sau de modificare a oricărei măsuri de aplicare generală, inclusiv o explicație, la cerere, cu privire la obiectivul și justificarea propunerii;

- (b) oferă persoanelor interesate posibilitatea de a prezenta observații cu privire la orice propunere de adoptare sau de modificare a oricărei măsuri de aplicare generală, permițând, în special, suficient timp pentru astfel de oportunități, cu excepția cazului în care acest lucru nu este posibil din motive de urgență și
- (c) se angajează să ia în considerare observațiile primite de la persoanele interesate cu privire la orice propunere de adoptare sau de modificare a oricărei măsuri de aplicare generală.

ARTICOLUL 14.4

Cereri de informații și puncte de contact

1. La intrarea în vigoare a prezentului acord, fiecare parte desemnează un punct de contact pentru a asigura punerea în aplicare eficace a prezentului acord și pentru a facilita comunicarea dintre părți cu privire la orice altă chestiune care face obiectul prezentului acord.
2. La solicitarea celeilalte părți, punctele de contact identifică oficiul sau funcționarul responsabil cu chestiunea respectivă și acordă asistență, dacă este necesar, pentru a facilita comunicarea cu partea solicitantă.

3. Fiecare parte, în limitele resurselor sale disponibile, instituie sau menține mecanisme adecvate, inclusiv cele prevăzute în alte capitole ale prezentului acord, pentru a răspunde cererilor de informații din partea oricărei persoane interesate cu privire la orice măsură de aplicare generală care este propusă sau în vigoare și la modul în care aceasta ar fi aplicată. Întrebările pot fi adresate prin intermediul punctelor de contact desemnate la alineatul (1) sau prin orice alt mecanism, dacă este cazul, cu excepția cazului în care prezentul acord stabilește un mecanism specific.
4. Fiecare parte prevede mecanisme puse la dispoziția persoanelor interesate care caută o soluție la problemele care au apărut în urma aplicării unei măsuri de aplicare generală în temeiul prezentului acord.
5. Părțile recunosc că răspunsul oferit în temeiul prezentului articol poate să nu fie definitiv sau obligatoriu din punct de vedere juridic, ci poate avea numai titlu informativ.
6. Fiecare parte furnizează, la cerere, o explicație a obiectivului și a justificării măsurilor de aplicare generală.
7. La cererea unei părți, cealaltă parte furnizează prompt informații și răspunde întrebărilor referitoare la orice măsură sau măsură propusă de aplicare generală pe care partea solicitantă o consideră posibil să afecteze în mod semnificativ funcționarea prezentului acord, indiferent dacă partea solicitantă a fost în prealabil notificată cu privire la măsura respectivă.

ARTICOLUL 14.5

Administrarea măsurilor de aplicare generală

Fiecare parte administrează în mod uniform, obiectiv, imparțial și rezonabil toate măsurile de aplicare generală. Fiecare parte, în aplicarea acestor măsuri în cazul anumitor persoane, bunuri sau servicii ale celeilalte părți,

- (a) se angajează să ofere persoanelor interesate care sunt direct afectate de procedură un preaviz rezonabil, în conformitate cu procedurile sale interne, în cazul în care se deschide o procedură, inclusiv o descriere a naturii procedurii, o declarație a autorității juridice în temeiul căreia e deschisă procedura, precum și o descriere generală a eventualelor probleme în cauză;
- (b) acordă acestor persoane interesate o oportunitate rezonabilă de a prezenta fapte și argumente în sprijinul pozițiilor lor înainte de orice acțiune administrativă definitivă, în măsura în care timpul, natura procedurilor și interesul public o permit și
- (c) se asigură că procedurile sale se bazează pe legislația sa internă și sunt în conformitate cu aceasta.

ARTICOLUL 14.6

Reexaminare și recurs

1. Fiecare parte stabilește sau menține, în conformitate cu legislația sa internă, instanțe sau proceduri judiciare, de arbitraj sau administrative în scopul de a asigura o reexaminare promptă și, dacă este cazul, corectarea măsurilor administrative referitoare la chestiuni vizate de prezentul acord. Aceste instanțe și proceduri sunt imparțiale și independente de oficiul sau autoritatea însărcinată cu asigurarea respectării normelor administrative și nu au niciun interes substanțial în ceea ce privește soluționarea problemei.
2. Fiecare parte se asigură că, în cadrul acestor instanțe sau proceduri, părțile la procedură beneficiază de:
 - (a) o posibilitate rezonabilă de a-și susține sau de a-și apăra pozițiile și
 - (b) o decizie bazată pe probe și pe depunerea de concluzii sau, dacă legislația sa internă prevede acest lucru, pe dosarul întocmit de autoritatea administrativă.
3. Sub rezerva unei căi de atac sau a unei reexaminări ulterioare în conformitate cu legislația sa internă, fiecare parte se asigură că o astfel de decizie este pusă în aplicare de organismul sau de autoritatea respectivă și reglementează practica acestora cu privire la măsura administrativă în cauză.

ARTICOLUL 14.7

Bune practici în materie de reglementare și buna conduită administrativă

1. Părțile convin să coopereze în materie de promovare a calității și performanței procesului de reglementare, inclusiv prin schimbul de informații și cele mai bune practici cu privire la procesele lor de reglementare și la evaluarea impactului reglementărilor.
2. Părțile subscriu la principiile bunei conduite administrative și convin să coopereze în materie de promovare a acestor principii, inclusiv prin schimbul de informații și bune practici.

ARTICOLUL 14.8

Norme specifice

Prezentul capitol nu aduce atingere niciunei norme specifice stabilite în alte capitole din prezentul acord.

CAPITOLUL 15

SOLUȚIONAREA LITIGIILOR

SECȚIUNEA A

OBIECTIVUL ȘI DOMENIUL DE APLICARE

ARTICOLUL 15.1

Obiectiv

Obiectivul prezentului capitol este de a institui un mecanism eficace și eficient de evitare și soluționare a oricărui litigiu între părți cu privire la interpretarea și aplicarea prezentului acord, în vederea găsirii unei soluții convenite de comun acord.

ARTICOLUL 15.2

Domeniu de aplicare

Prezentul capitol se aplică pentru evitarea și soluționarea oricărui litigiu între părți cu privire la interpretarea sau aplicarea dispozițiilor prezentului acord, cu excepția cazului în care prezentul acord prevede altfel.

SECȚIUNEA B

CONSULTĂRI ȘI MEDIERE

ARTICOLUL 15.3

Consultări

1. Părțile se angajează să soluționeze orice litigiu menționat la articolul 15.2 (Domeniu de aplicare), prin inițierea de consultări cu bună-credință, în scopul de a se ajunge la o soluție convenită de comun acord.
2. O parte solicită consultări prin transmiterea unei cereri scrise adresate celeilalte părți și o copie a acesteia adresată Comitetului pentru comerț, prin care se identifică măsura în cauză și dispozițiile relevante din prezentul acord.

3. Consultările au loc în termen de 30 de zile de la data primirii cererii menționate la alineatul (2) și au loc, cu excepția cazului în care părțile convin altfel, pe teritoriul părții căreia îi este adresată cererea. Consultările sunt considerate încheiate în termen de 45 de zile de la data primirii cererii, cu excepția cazului în care părțile convin să continue consultările. Consultările, în special toate informațiile comunicate și pozițiile adoptate de părți, sunt confidențiale și nu aduc atingere drepturilor pe care fiecare parte le poate exercita în cadrul unei proceduri ulterioare.

4. Consultările privind aspectele urgente, inclusiv cele privind mărfurile perisabile, mărfurile sezoniere sau serviciile sezoniere, au loc în termen de 15 zile de la data primirii cererii menționate la alineatul (2). Consultările sunt considerate încheiate în termen de 20 de zile, cu excepția cazului în care părțile convin să continue consultările.

5. Partea care a solicitat consultări poate recurge la articolul 15.5 (Deschiderea procedurii de arbitraj) în cazul în care:

- (a) cealaltă parte nu răspunde la cererea de consultări în termen de 15 de zile de la data primirii acesteia;
- (b) consultările nu se desfășoară în termenele prevăzute la alineatul (3) sau (4);

(c) părțile convin să nu organizeze consultări sau

(d) consultările au fost încheiate fără o soluție convenită de comun acord.

6. În timpul consultărilor, fiecare parte furnizează suficiente informații factuale pentru examinarea modului în care măsura în cauză ar putea afecta funcționarea și aplicarea prezentului acord.

ARTICOLUL 15.4

Mecanismul de mediere

Părțile pot conveni, în orice moment, să se angajeze într-o procedură de mediere în conformitate cu anexa 15-C (Mecanismul de mediere) în legătură cu orice măsură care afectează negativ comerțul sau investițiile dintre părți.

SECȚIUNEA C

PROCEDURI DE SOLUȚIONARE A LITIGIILOR

SUBSECȚIUNEA 1

PROCEDURA DE ARBITRAJ

ARTICOLUL 15.5

Deschiderea procedurii de arbitraj

1. În cazul în care părțile nu reușesc să soluționeze litigiul prin recurgerea la consultări, astfel cum se prevede la articolul 15.3 (Consultări), partea care a solicitat consultări poate solicita instituirea unei comisii de arbitraj.
2. Cererea de instituire a unei comisii de arbitraj se adresează în scris celeilalte părți și se transmite în copie Comitetului pentru comerț. Partea reclamantă identifică măsura în cauză în cererea sa și explică modul în care măsura respectivă este incompatibilă cu dispozițiile prezentului acord, astfel încât temeiul juridic al contestației să fie prezentat în mod clar.

ARTICOLUL 15.6

Mandatul comisiei de arbitraj

Cu excepția cazului în care părțile convin altfel în termen de 10 de zile de la data selectării arbitrilor, comisia de arbitraj are drept mandat:

„Să examineze, în lumina dispozițiilor relevante din prezentul acord citate de părți, problema menționată în cererea de instituire a unei comisii de arbitraj în conformitate cu articolul 15.5 (Deschiderea procedurii de arbitraj), să hotărască cu privire la conformitatea măsurii în cauză cu dispozițiile menționate la articolul 15.2 (Domeniul de aplicare) și să realizeze constatări de fapt, aplicabilitatea dispozițiilor relevante și justificarea de bază a oricăror constatări și recomandări, în conformitate cu articolul 15.10 (Raportul intermediar) și cu articolul 15.11 (Raportul final).”

ARTICOLUL 15.7

Instituirea comisiei de arbitraj

1. O comisie de arbitraj se compune din trei arbitri.
2. În termen de 10 zile de la data primirii cererii de instituire a unei comisii de arbitraj de către partea pârâtă, părțile se consultă pentru a ajunge la un acord cu privire la componența comisiei de arbitraj.

3. În cazul în care părțile nu convin asupra componenței comisiei de arbitraj în termenul prevăzut la alineatul (2), fiecare parte poate numi un arbitru din sublista părții respective, instituită în temeiul articolului 15.23 (Lista arbitrilor) în termen de 10 de zile de la expirarea perioadei prevăzute la alineatul (2). În cazul în care o parte nu desemnează un arbitru din sublista sa, arbitrul este selectat prin tragere la sorți, la cererea celeilalte părți, de către președintele Comitetului pentru comerț sau de către delegatul acestuia, din sublista părții respective, instituită în temeiul articolului 15.23 (Lista arbitrilor).
4. În cazul în care părțile nu ajung la un acord cu privire la președintele comisiei de arbitraj în termenul prevăzut la alineatul (2), președintele Comitetului pentru comerț sau delegatul acestuia selectează, prin tragere la sorți, la cererea unei părți, președintele comisiei de arbitraj de pe sublista președinților instituită în temeiul articolului 15.23 (Lista arbitrilor).
5. Președintele Comitetului pentru comerț sau delegatul acestuia selectează arbitrii în termen de cinci zile de la cererea menționată la alineatul (3) sau la alineatul (4).
6. Data instituirii comisiei de arbitraj este data la care cei trei arbitri selectați au notificat părților acceptarea desemnării lor în conformitate cu anexa 15-A (Regulamentul de procedură).
7. În cazul în care niciuna dintre listele prevăzute la articolul 15.23 (Lista arbitrilor) nu a fost întocmită sau nu conține suficiente nume în momentul formulării unei cereri în temeiul alineatelor (3) sau (4), arbitrii sunt trași la sorți dintre persoanele care au fost propuse în mod oficial de către ambele părți sau de către o parte în cazul în care o singură parte a prezentat o propunere.

ARTICOLUL 15.8

Procedura de soluționare a litigiilor de către comisia de arbitraj

1. Normele și procedurile prevăzute în prezentul articol, anexele 15-A (Regulamentul de procedură) și 15-B (Codul de conduită pentru arbitri și mediatori) reglementează procedura de soluționare a litigiilor de către o comisie de arbitraj.
2. Cu excepția cazului în care părțile convin altfel, acestea se reunesc cu comisia de arbitraj în termen de 10 zile de la instituirea acesteia, pentru a stabili toate aspectele pe care părțile sau comisia de arbitraj le consideră oportune, inclusiv calendarul procedurilor și remunerația și cheltuielile arbitrilor în conformitate cu anexa 15-A (Regulamentul de procedură). Arbitrii și reprezentanții părților pot participa la reuniunea respectivă prin telefon sau videoconferință.
3. Locul de desfășurare a audierii se decide de comun acord între părți. În cazul în care părțile nu ajung la un acord cu privire la locul de desfășurare a audierii, aceasta se va desfășura la Bruxelles, în cazul în care partea reclamantă este Vietnam și, respectiv, la Hanoi, în cazul în care partea reclamantă este Uniunea.
4. Orice audiere este deschisă publicului, cu excepția cazului în care se prevede altfel în anexa 15-A (Regulamentul de procedură).

5. În conformitate cu anexa 15-A (Regulamentul de procedură), părților li se oferă posibilitatea de a asista la oricare dintre prezentările, declarațiile, argumentele sau obiecțiile formulate în cadrul procedurii. Orice informație sau observație scrisă transmisă comisiei de arbitraj de către o parte, inclusiv orice observații privind partea descriptivă a raportului intermediar, răspunsurile la întrebările adresate de comisia de arbitraj și observațiile unei părți cu privire la răspunsurile respective, sunt puse la dispoziția celeilalte părți.

6. Cu excepția cazului în care părțile convin altfel în termen de trei zile de la data instituirii comisiei de arbitraj, comisia de arbitraj poate primi, în conformitate cu anexa 15-A (Regulamentul de procedură), comunicări scrise nesolicitate (comunicări *amicus curiae*) de la persoane fizice sau juridice stabilite pe teritoriul unei părți.

7. Pentru deliberările sale interne, comisia de arbitraj se reunește în sesiuni închise, la care iau parte doar arbitrii. Comisia de arbitraj poate permite, de asemenea, ca asistenții săi să fie prezenți la deliberări. Deliberările comisiei de arbitraj și documentele prezentate acestora rămân confidențiale.

ARTICOLUL 15.9

Hotărâri preliminare privind urgența

La cererea unei părți, comisia de arbitraj pronunță o hotărâre preliminară în termen de 10 zile de la instituirea sa cu privire la măsura în care consideră cazul ca fiind urgent.

ARTICOLUL 15.10

Raportul intermediar

1. Comisia de arbitraj transmite părților un raport intermediar în care prezintă constatările de fapt, aplicabilitatea dispozițiilor relevante și justificarea de bază a oricăror constatări și recomandări, în termen de cel mult 90 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj. Atunci când consideră că acest termen nu poate fi respectat, președintele comisiei de arbitraj notifică în scris acest lucru părților și Comitetului pentru comerț, precizând motivele întârzierii și data la care comisia de arbitraj intenționează să transmită raportul său intermediar. Termenul pentru transmiterea de către comisia de arbitraj a raportului intermediar nu depășește, în niciun caz, 120 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj.
2. O parte poate înainta comisiei de arbitraj o cerere scrisă, inclusiv observații, pentru a examina aspecte precise ale raportului intermediar, în termen de 14 zile de la notificarea acestuia.
3. În cazuri de urgență, inclusiv cele care implică mărfuri perisabile sau mărfuri sezoniere sau servicii sezoniere, comisia de arbitraj depune toate eforturile pentru a transmite raportul intermediar în termen de 45 de zile și, în orice caz, nu mai târziu de 60 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj. O parte poate înainta comisiei de arbitraj o cerere scrisă, inclusiv observații, pentru a examina aspecte precise ale raportului intermediar, în termen de șapte zile de la notificarea acestuia.

4. După examinarea tuturor cererilor scrise, inclusiv a observațiilor părților privind raportul intermediar, comisia de arbitraj își poate modifica raportul și poate efectua orice examinare suplimentară pe care o consideră adecvată.

ARTICOLUL 15.11

Raportul final

1. Comisia de arbitraj transmite părților și Comitetului pentru comerț raportul său final în termen de 120 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj. Atunci când consideră că acest termen nu poate fi respectat, președintele comisiei de arbitraj notifică în scris acest lucru părților și Comitetului pentru comerț, precizând motivele întârzierii și data la care comisia de arbitraj intenționează să transmită raportul său final. Termenul pentru transmiterea de către comisia de arbitraj a raportului final nu depășește, în niciun caz, 150 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj.
2. În cazurile urgente, inclusiv în cazurile în care sunt implicate mărfuri perisabile, mărfuri sezoniere sau servicii sezoniere, comisia de arbitraj depune toate eforturile pentru a transmite raportul său final în termen de 60 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj. Termenul pentru transmiterea de către comisia de arbitraj a raportului final nu depășește, în niciun caz, 75 de zile de la data instituirii comisiei de arbitraj.
3. Raportul final include o analiză suficientă a argumentelor prezentate în etapa de reexaminare intermediară și abordează în mod clar observațiile părților.

SUBSECȚIUNEA 2

CONFORMITATEA

ARTICOLUL 15.12

Conformitatea cu raportul final

Partea pârâtă ia toate măsurile necesare pentru a se conforma cu promptitudine și bună-credință raportului final.

ARTICOLUL 15.13

Termenul rezonabil pentru conformare

1. Dacă nu este posibilă conformarea imediată, părțile se angajează să convină asupra perioadei de timp necesare pentru conformarea cu raportul final. În acest caz, în termen de cel mult 30 de zile de la primirea raportului final, partea pârâtă notifică părții reclamante și Comitetului pentru comerț termenul necesar pentru a se conforma, denumit în continuare „termenul rezonabil”).

2. În cazul în care există un dezacord între părți cu privire la termenul rezonabil necesar pentru conformarea cu raportul final, în termen de 20 de zile de la primirea notificării efectuate în conformitate cu alineatul (1) de partea pârâtă, partea reclamantă solicită în scris grupului special de arbitraj instituit în temeiul articolului 15.7 (Instituirea comisiei de arbitraj) (denumită în continuare „comisia inițială de arbitraj”) să stabilească durata termenului rezonabil. Cererea este notificată părții pârâte și se transmite în copie Comitetului pentru comerț.
3. În termen de 20 de zile de la data depunerii cererii menționate la alineatul (2), comisia de arbitraj notifică părților și Comitetului pentru comerț hotărârea sa privind termenul rezonabil.
4. Partea pârâtă informează în scris partea reclamantă cu privire la progresele înregistrate pentru a se conforma raportului final, cu cel puțin 30 de zile înainte de expirarea termenului rezonabil.
5. Părțile pot conveni să prelungească termenul rezonabil.

ARTICOLUL 15.14

Examinarea măsurilor adoptate în vederea conformării cu raportul final

1. Partea pârâtă notifică părții reclamante și Comitetului pentru comerț, înainte de încheierea termenului rezonabil, orice măsură pe care a adoptat-o pentru a se conforma raportului final.

2. În cazul în care părțile nu sunt de acord cu existența sau coerența oricărei măsuri adoptate în vederea respectării dispozițiilor menționate la articolul 15.2 (Domeniu de aplicare) și notificate în temeiul alineatului (1), partea reclamantă poate solicita în scris comisiei de arbitraj inițiale să se pronunțe în această privință. Cererea este notificată părții pârâte și se transmite în copie Comitetului pentru comerț. Partea reclamantă identifică în cererea sa măsura specifică în cauză și explică modul în care această măsură nu este conformă cu dispozițiile menționate la articolul 15.2 (Domeniu de aplicare), suficient de detaliat pentru a prezenta cu claritate temeiul juridic al contestației.
3. Comisia de arbitraj notifică hotărârea sa părților și Comitetului pentru comerț, în termen de 45 de zile de la data depunerii cererii menționate la alineatul (2).

ARTICOLUL 15.15

Măsuri temporare în caz de nerespectare a hotărârii

1. În cazul în care partea pârâtă nu notifică părții reclamante și Comitetului pentru comerț orice măsură adoptată pentru a se conforma cu raportul final înainte de expirarea termenului rezonabil sau în cazul în care comisia de arbitraj hotărăște că nu a fost luată nicio măsură pentru a se conforma cu raportul final sau că măsura notificată în temeiul articolului 15.14 (Examinarea măsurilor adoptate în vederea conformării cu raportul final) alineatul (1) nu este conformă cu obligațiile care îi revin părții respective în temeiul dispozițiilor menționate la articolul 15.2 (Domeniu de aplicare), partea pârâtă prezintă, în cazul în care partea reclamantă îi solicită acest lucru și după consultarea părții respective, o ofertă de despăgubire.

2. Dacă partea reclamantă decide să nu solicite o ofertă de despăgubire sau, în cazul în care o astfel de cerere este formulată, dacă nu se ajunge la niciun acord privind despăgubirea în termen de 30 de zile de la încheierea termenului rezonabil sau de la emiterea hotărârii comisiei de arbitraj în temeiul articolului 15.14 (Examinarea măsurilor adoptate în vederea conformării cu raportul final), conform căreia nu a fost luată nicio măsură în sensul conformării sau măsura luată nu este coerentă cu dispozițiile menționate la articolul 15.2 (Domeniu de aplicare), partea reclamantă are dreptul, în urma notificării celeilalte părți și a Comitetului pentru comerț, să suspende obligațiile care decurg din orice dispoziție menționată la articolul 15.2 (Domeniu de aplicare) la un nivel echivalent cu nivelul anulării sau al prejudiciului cauzat de încălcarea respectivă. Notificarea precizează nivelul suspendării obligațiilor. Partea reclamantă poate pune în aplicare suspendarea în orice moment după expirarea unui termen de 10 zile de la data la care partea pârâtă a primit notificarea, cu excepția cazului în care partea pârâtă a solicitat arbitrajul în conformitate cu alineatul (3) din prezentul articol.

3. În cazul în care partea pârâtă consideră că nivelul suspendării obligațiilor nu este echivalent cu nivelul anulării sau al reducerii avantajelor cauzate de încălcarea respectivă, ea poate cere în scris comisiei de arbitraj inițiale să decidă asupra acestei chestiuni. Cererea respectivă se notifică părții reclamante și se transmite în copie Comitetului pentru comerț înainte de expirarea termenului de 10 de zile menționat la alineatul (2). Comisia de arbitraj notifică părților și Comitetului pentru comerț hotărârea sa privind suspendarea obligațiilor în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii. Obligațiile nu se suspendă până când comisia de arbitraj inițială nu și-a notificat hotărârea, iar orice suspendare trebuie să fie conformă cu hotărârea respectivă.

4. Suspendarea obligațiilor și compensarea sunt temporare și nu se aplică după ce:
- (a) părțile ajung la o soluție convenită de comun acord, conform articolului 15.19 (Soluția convenită de comun acord);
 - (b) părțile au convenit că prin măsura notificată în temeiul articolului 15.14 alineatul (1) (Reexaminarea măsurilor adoptate în vederea conformării cu raportul final) partea pârâtă se conformează dispozițiilor menționate la articolul 15.2 (Domeniu de aplicare); sau
 - (c) orice măsură considerată incompatibilă cu dispozițiile menționate la articolul 15.2 (Domeniu de aplicare) a fost retrasă sau modificată astfel încât să devină conformă cu dispozițiile respective, în conformitate cu articolul 15.14 (Examinarea măsurilor adoptate în vederea conformării cu raportul final) alineatul (3).

ARTICOLUL 15.16

Examinarea măsurilor adoptate în vederea conformării
după adoptarea măsurilor reparatorii temporare pentru neconformare

1. Partea pârâtă notifică părții reclamante și Comitetului pentru comerț orice măsură adoptată pentru a se conforma cu raportul comisiei de arbitraj în urma suspendării obligațiilor sau în urma aplicării despăgubirii, după caz. Cu excepția cazurilor menționate la alineatul (2), partea reclamantă încetează suspendarea obligațiilor în termen de 30 de zile de la data primirii notificării. În cazul în care se aplică o despăgubire și cu excepția cazurilor menționate la alineatul (2), partea pârâtă poate înceta aplicarea acestei despăgubiri în termen de 30 de zile de la data la care a notificat că s-a conformat raportului comisiei de arbitraj.
2. În cazul în care părțile nu ajung la un acord privind faptul dacă măsura notificată asigură sau nu conformarea părții pârâte cu dispozițiile menționate la articolul 15.2 (Domeniu de aplicare) în termen de 30 de la data primirii notificării, partea reclamantă solicită în scris comisiei de arbitraj inițiale să decidă asupra acestei chestiuni. Cererea este notificată părții pârâte și se transmite în copie Comitetului pentru comerț.

3. Hotărârea comisiei de arbitraj este notificată părților și Comitetului pentru comerț în termen de 45 de zile de la data depunerii cererii. În cazul în care comisia de arbitraj hotărăște că măsura notificată este în conformitate cu dispozițiile menționate la articolul 15.2 (Domeniu de aplicare), suspendarea obligațiilor sau a despăgubirii, după caz, încetează. Dacă este cazul, nivelul suspendării obligațiilor sau al despăgubirii se adaptează în funcție de hotărârea comisiei de arbitraj.

SUBSECȚIUNEA 3

DISPOZIȚII COMUNE

ARTICOLUL 15.17

Înlocuirea arbitrilor

În cazul în care, în cursul procedurii de arbitraj, comisia de arbitraj inițială sau unii dintre membrii săi nu pot participa, se retrag sau trebuie înlocuiți deoarece nu respectă cerințele codului de conduită din anexa 15-B (Codul de conduită aplicabil arbitrilor și mediatorilor), se aplică procedura prevăzută la articolul 15.7 (Instituirea comisiei de arbitraj). Termenul pentru notificarea rapoartelor și a hotărârilor, după caz, se prelungește cu 20 de zile.

ARTICOLUL 15.18

Suspendarea și încheierea procedurii de arbitraj

1. La cererea ambelor părți, comisia de arbitraj își suspendă activitatea în orice moment, pentru o perioadă convenită de părți care nu depășește 12 luni consecutive. Aceasta își va relua activitatea înainte de sfârșitul perioadei de suspendare respective, la cererea scrisă a ambelor părți. Părțile informează în acest sens Comitetul pentru comerț. De asemenea, comisia de arbitraj își poate relua activitatea la sfârșitul perioadei de suspendare, la cererea scrisă a oricăreia dintre părți. Partea solicitantă informează în acest sens Comitetul pentru comerț și cealaltă parte. Dacă o parte nu solicită reluarea activității comisiei de arbitraj la expirarea perioadei de suspendare, autoritatea comisiei de arbitraj expiră, iar procedura se încheie. În cazul unei suspendări a activității comisiei de arbitraj, termenele stabilite în dispozițiile relevante din prezentul capitol se prelungesc cu o perioadă de timp egală cu perioada în care lucrările au fost suspendate. Suspendarea și încetarea activității comisiei de arbitraj nu aduc atingere drepturilor niciunei părți în cadrul altor proceduri care fac obiectul articolului 15.24 (Alegerea forumului).
2. Părțile pot conveni să pună capăt procedurii comisiei de arbitraj, prin notificarea în comun a acestui acord președintelui comisiei de arbitraj și Comitetului pentru comerț, în orice moment înainte de publicarea raportului final al comisiei de arbitraj.

ARTICOLUL 15.19

Soluția convenită de comun acord

Părțile pot ajunge în orice moment la o soluție convenită de comun acord pentru un litigiu în temeiul prezentului capitol. Ele notifică împreună Comitetului pentru comerț și președintelui comisiei de arbitraj, după caz, orice astfel de soluție. Dacă soluția necesită aprobare în conformitate cu procedurile naționale relevante ale uneia dintre părți, în notificare se precizează această cerință și procedura de soluționare a litigiului se suspendă. Dacă nu este necesară o astfel de aprobare sau dacă se notifică finalizarea procedurilor naționale respective, procedura de soluționare a litigiului se încheie.

ARTICOLUL 15.20

Informații și consiliere tehnică

La cererea unei părți sau din proprie inițiativă, comisia de arbitraj poate solicita orice informații pe care le consideră adecvate pentru procedura de arbitraj provenite din orice sursă, inclusiv de la părțile implicate în litigiu. De asemenea, comisia de arbitraj are dreptul de a solicita opinii din partea experților, dacă consideră acest lucru ca fiind oportun. Comisia de arbitraj consultă părțile înainte de alegerea experților respectivi. Orice informații obținute în temeiul prezentului articol trebuie să fie divulgate și transmise părților în vederea formulării de observații în termenul stabilit de comisia de arbitraj.

ARTICOLUL 15.21

Reguli de interpretare

Comisia de arbitraj interpretează dispozițiile menționate la articolul 15.2 (Domeniu de aplicare) în conformitate cu normele obișnuite de interpretare a dreptului internațional public, inclusiv cu cele codificate în *Convenția de la Viena privind dreptul tratatelor*, încheiată la Viena la 23 mai 1969. De asemenea, comisia de arbitraj ia în considerare interpretările relevante din rapoartele grupurilor speciale și ale organului de apel, adoptate de Organul de soluționare a litigiilor al OMC. Rapoartele și hotărârile comisiei de arbitraj nu sporesc, nici nu reduc drepturile și obligațiile părților prevăzute în prezentul acord.

ARTICOLUL 15.22

Deciziile și hotărârile comisiei de arbitraj

1. Comisia de arbitraj depune toate eforturile pentru a lua orice decizie prin consens. În cazul în care nu se poate lua o decizie prin consens, chestiunea în cauză se decide prin vot majoritar. Opiniile divergente ale arbitrilor nu se divulgă în niciun caz.

2. Rapoartele și hotărârile comisiei de arbitraj sunt acceptate necondiționat de către părți. Ele nu creează drepturi sau obligații în ceea ce privește persoanele fizice sau juridice. Rapoartele și hotărârile prezintă constatările de fapt, aplicabilitatea dispozițiilor relevante menționate la articolul 15.2 (Domeniu de aplicare) și justificarea de bază a oricăror constatări și concluzii. Comitetul pentru comerț pune la dispoziția publicului, în întregime, rapoartele și hotărârile comisiei de arbitraj în termen de 10 zile de la emiterea lor, cu excepția cazului în care hotărăște să nu facă acest lucru pentru a proteja informațiile confidențiale.

SECȚIUNEA D

DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 15.23

Lista arbitrilor

1. Comitetul pentru comerț stabilește, în cel mult șase luni de la data intrării în vigoare a prezentului acord, o listă cu cel puțin 15 persoane care doresc și sunt în măsură să fie arbitri. Lista se compune din trei subliste:

(a) o sublistă pentru Uniune;

- (b) o sublistă pentru Vietnam și
- (c) o sublistă a persoanelor care nu sunt resortisanți ai niciuneia dintre părți și care nu au reședința permanentă în niciuna dintre părți și care acționează în calitate de președinte al comisiei de arbitraj.

2. Fiecare sublistă cuprinde cel puțin cinci persoane. Comitetul pentru comerț se asigură că lista este menținută permanent la acest număr minim de persoane.

3. Arbitri trebuie să fi demonstrat că dețin expertiză și experiență dovedită în domeniului dreptului și al comerțului internațional. Aceștia sunt independenți, își exercită funcția în nume propriu, nu acceptă instrucțiuni din partea niciunei organizații sau a niciunui guvern, nu sunt afiliați guvernului niciunei părți și respectă Codul de conduită din anexa 15-B (Codul de conduită pentru arbitri și mediatori).

4. Comitetul pentru comerț poate stabili o listă suplimentară de 10 persoane cu expertiză și experiență dovedite în sectoare specifice care fac obiectul prezentului acord. Sub rezerva acordului părților, o astfel de listă suplimentară se utilizează pentru a forma comisia de arbitraj în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 15.7 (Instituirea comisiei de arbitraj).

ARTICOLUL 15.24

Alegerea forului

1. Recurgerea la procedura de soluționare a litigiilor în temeiul prezentului capitol nu aduce atingere niciunei acțiuni din cadrul OMC, inclusiv acțiunilor de soluționare a litigiilor, sau oricărui alt acord internațional la care ambele părți sunt parte.
2. Prin derogare de la alineatul (1), pentru o anumită măsură, o parte nu sesizează forurile relevante pentru a obține măsuri reparatorii pentru încălcarea unei obligații substanțial echivalente în temeiul prezentului acord și al Acordului OMC sau al oricărui alt acord internațional la care ambele părți sunt parte. Odată ce procedurile de soluționare a litigiilor au fost inițiate, partea respectivă nu poate pretinde celui alt for reparații pentru încălcarea obligației substanțial echivalente în temeiul celui alt acord, cu excepția cazului în care, din motive procedurale sau jurisdicționale, forul ales nu reușește să formuleze concluzii cu privire la cererea de recurs la această obligație.
3. În sensul prezentului articol:
 - (a) se consideră că procedura de soluționare a litigiilor prevăzută în Acordul OMC este deschisă prin depunerea de către o parte a unei cereri de instituire a unei comisii în conformitate cu articolul 6 din Înțelegerea privind regulile și procedurile care reglementează soluționarea litigiilor din cadrul OMC;

- (b) procedura de soluționare a litigiilor în temeiul prezentului capitol se consideră a fi deschisă din momentul în care una dintre părți formulează o cerere de instituire a unei comisii de arbitraj în conformitate cu articolul 15.5 (Deschiderea procedurii de arbitraj) alineatul (1);
- (c) procedura de soluționare a litigiilor în temeiul oricărui alt acord internațional se consideră a fi deschisă în conformitate cu acordul respectiv.

4. Nicio dispoziție din prezentul acord nu împiedică o parte să pună în aplicare suspendarea obligațiilor autorizate de organismul de soluționare a litigiilor din cadrul OMC. Acordul OMC nu poate fi invocat pentru a împiedica o parte să își suspende obligațiile în temeiul prezentului capitol.

ARTICOLUL 15.25

Termene

1. Toate termenele prevăzute în prezentul capitol, inclusiv termenele pentru notificarea rapoartelor și a hotărârilor comisiilor de arbitraj, sunt calculate în zile calendaristice începând din ziua următoare acțiunii sau faptei la care se referă, cu excepția cazului în care se prevede altfel.
2. Orice termene menționate în prezentul capitol pot fi modificate prin acordul comun al părților la litigiu. Comisia de arbitraj poate propune, în orice moment, părților să modifice orice termen menționat în prezentul capitol, precizând motivele care stau la baza propunerii.

ARTICOLUL 15.26

Revizuirea și modificarea

Comitetul pentru comerț poate decide să revizuiască și să modifice anexele 15-A (Regulamentul de procedură), 15-B (Codul de conduită pentru arbitri și mediatori) și 15-C (Mecanismul de mediere).

CAPITOLUL 16

COOPERARE ȘI CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR

ARTICOLUL 16.1

Obiective și domeniu de aplicare

1. Părțile afirmă importanța cooperării și a consolidării capacităților pentru punerea în aplicare eficientă a prezentului acord, care sprijină extinderea continuă a comerțului și investițiilor între ele și creează noi oportunități pentru acestea.

2. Părțile se angajează să aprofundeze cooperarea în domenii de interes reciproc, luând în considerare diferitele niveluri de dezvoltare dintre Vietnam și Uniune. Această cooperare promovează dezvoltarea durabilă în toate dimensiunile sale, inclusiv creșterea durabilă și reducerea sărăciei.
3. Prezentul capitol se aplică tuturor dispozițiilor privind cooperarea din prezentul acord.

ARTICOLUL 16.2

Domenii și mijloace de cooperare

1. Părțile recunosc faptul că cooperarea se desfășoară în cadrul juridic și instituțional existent și în conformitate cu normele și procedurile care reglementează relațiile dintre părți.
2. În vederea realizării obiectivelor menționate la articolul 16.1 (Obiective și domeniu de aplicare), părțile acordă o importanță deosebită cooperării în următoarele domenii:
 - (a) cooperare și integrare regională;
 - (b) facilitarea comerțului;
 - (c) politicile și reglementările comerciale;

- (d) aspectele legate de comerț ale agriculturii, pescuitului și silviculturii;
- (e) dezvoltarea durabilă, în special în ceea ce privește dimensiunile de mediu și privind forța de muncă;
- (f) întreprinderile mici și mijlocii;
- (g) alte zone identificate în cadrul capitolelor specifice ale prezentului acord și
- (h) alte domenii de interes comun legate de prezentul acord.

3. Cooperarea dintre părți se realizează în primul rând prin schimb de informații, de experiență și de bune practici, precum și prin intermediul cooperării în materie de politici. Dacă este cazul, pot fi avute în vedere seminare, ateliere, cursuri de formare, studii, asistență tehnică și consolidarea capacităților.

4. Părțile recunosc rolul potențial important al sectorului privat în cooperare și sprijină implicarea acestuia pentru a contribui la maximizarea beneficiilor acordului pentru creștere și dezvoltare economică.

ARTICOLUL 16.3

Bunăstarea animalelor

Părțile convin să coopereze în domeniul bunăstării animalelor în funcție de necesități, inclusiv asistență tehnică și consolidarea capacităților pentru dezvoltarea unor standarde de bunăstare a animalelor. În sensul prezentului articol, acestea consultă Comitetul pentru măsurile sanitare și fitosanitare instituit în temeiul articolului 17.2 (Comitete specializate).

ARTICOLUL 16.4

Mecanismul instituțional

1. Aspectele legate de cooperare se discută în cadrul comitetelor specializate relevante instituite în temeiul articolului 17.2 (Comitete specializate). În domeniile de cooperare care nu sunt de competența comitetelor specializate, aspectele respective sunt discutate în cadrul Comitetului pentru comerț.
2. Fiecare parte desemnează un punct de contact din cadrul administrației sale pentru a asigura legătura cu cealaltă parte cu privire la aspectele legate de punerea în aplicare a prezentului capitol.

CAPITOLUL 17

DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE, GENERALE ȘI FINALE

ARTICOLUL 17.1

Comitetul pentru comerț

1. Părțile înființează un Comitet pentru comerț compus din reprezentanți ai părților.
2. Comitetul pentru comerț se reunește o dată pe an, cu excepția cazului în care Comitetul pentru comerț decide altfel sau, în cazuri urgente, la cererea unei părți. Reuniunile Comitetului pentru comerț au loc alternativ în Uniune și în Vietnam, cu excepția cazului în care părțile convin altfel. Comitetul pentru comerț este coprezidat de ministrul comerțului și industriei din Vietnam și de membrul Comisiei Europene responsabil cu comerțul, sau de persoanele delegate de aceștia. Comitetul pentru comerț convine asupra calendarului reuniunilor sale și își stabilește ordinea de zi.
3. Comitetul pentru comerț:
 - (a) asigură buna funcționare a prezentului acord;
 - (b) monitorizează și facilitează implementarea și aplicarea prezentului acord și contribuie la realizarea obiectivelor sale generale;

- (c) supraveghează și coordonează activitatea tuturor comitetelor specializate, grupurilor de lucru și altor organisme instituite în temeiul prezentului acord, recomandă organismelor respective orice acțiune necesară și evaluează și adoptă decizii, în cazul în care sunt prevăzute în prezentul acord, cu privire la orice subiect care le este supus atenției de către aceste organisme;
 - (d) analizează modalitățile de îmbunătățire suplimentară a relațiilor comerciale și de investiții între părți;
 - (e) fără a aduce atingere capitolului 15 (Soluționarea litigiilor), caută să rezolve problemele care pot apărea în domeniile reglementate de prezentul acord sau să soluționeze litigiile care pot apărea cu privire la interpretarea sau aplicarea prezentului acord și
 - (f) examinează orice altă chestiune de interes legată de domeniile reglementate de prezentul acord.
4. Comitetul pentru comerț poate, în conformitate cu dispozițiile relevante din prezentul acord:
- (a) decide să instituie comitete, grupuri de lucru sau alte organisme specializate, în scopul de a le aloca responsabilități privind acordarea de asistență în îndeplinirea sarcinilor sale și să le dizolve. Comitetul pentru comerț stabilește componența, mandatul și sarcinile comitetelor specializate, ale grupurilor de lucru sau ale altor organisme pe care le instituie;
 - (b) comunica cu privire la aspectele care intră în domeniul de aplicare al prezentului acord cu toate părțile interesate, inclusiv cu sectorul privat, cu partenerii sociali și cu organizațiile societății civile;

- (c) analiza și recomanda părților modificarea prezentului acord sau, în cazurile prevăzute în mod special în prezentul acord, modifica prin decizie dispozițiile prezentului acord;
- (d) adopta interpretările dispozițiilor prezentului acord, care sunt obligatorii pentru părți și pentru toate organismele instituite în temeiul prezentului acord, inclusiv comisiile de arbitraj menționate la capitolul 15 (Soluționarea litigiilor);
- (e) adopta decizii sau face recomandări, conform celor prevăzute în prezentul acord;
- (f) adopta propriul regulament de procedură și
- (g) lua orice altă măsură în exercitarea funcțiilor sale în conformitate cu prezentul acord.

5. Comitetul pentru comerț informează Comitetul mixt instituit în temeiul Acordului de parteneriat și cooperare, ca parte a cadrului instituțional comun cu privire la activitățile sale și ale comitetelor specializate ale acestuia, după caz, în cadrul reuniunilor periodice ale Comitetului mixt.

ARTICOLUL 17.2

Comitete specializate

1. Se instituie următoarele comitete specializate, sub auspiciile Comitetului pentru comerț:
 - (a) Comitetul pentru comerțul cu mărfuri;
 - (b) Comitetul pentru vamă;
 - (c) Comitetul privind măsurile sanitare și fitosanitare;
 - (d) Comitetul pentru investiții, comerțul cu servicii, comerțul electronic și achizițiile publice și
 - (e) Comitetul pentru comerț și dezvoltare durabilă.
2. Componenta, mandatul și sarcinile comitetelor specializate menționate la alineatul (1) sunt definite în capitolele și protocoalele relevante ale prezentului acord și pot fi modificate, dacă este necesar, prin decizia Comitetului pentru comerț.

3. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul acord sau părțile convin altfel, comitetele specializate se reunesc o dată pe an. Acestea se reunesc, de asemenea, la cererea oricăreia dintre părți sau la cererea Comitetului pentru comerț. Acestea sunt coprezidate, la un nivel corespunzător, de reprezentanți ai Uniunii și ai Vietnamului. Reuniunile au loc alternativ în Uniune și în Vietnam, sau prin orice alte mijloace de comunicare adecvate convenite între părți. Comitetele specializate convin asupra calendarului reuniunilor lor și își stabilesc ordinea de zi de comun acord. Fiecare comitet specializat poate decide propriul regulament de procedură, în absența căruia regulamentul de procedură al Comitetului pentru comerț se aplică *mutatis mutandis*.
4. Comitetele specializate pot prezenta propuneri de decizii care urmează a fi adoptate de Comitetul pentru comerț sau pot lua decizii atunci când prezentul acord prevede acest lucru.
5. La cererea unei părți sau la primirea unei sesizări din partea comitetului specializat relevant sau la momentul pregătirii unei dezbateri în cadrul Comitetului pentru comerț, Comitetul pentru comerțul cu mărfuri poate aborda aspecte care țin de domeniul vamal și de măsurile sanitare și fitosanitare, dacă acest lucru ar putea facilita soluționarea unui aspect care nu poate fi soluționat în alt mod de către comitetul specializat relevant.
6. Comitetele specializate informează Comitetul pentru comerț cu privire la programul lor de lucru și la ordinea lor de zi, cu suficient timp înaintea reuniunilor acestora și informează Comitetul pentru comerț cu privire la rezultatele și concluziile reuniunilor lor. Existența unui comitet specializat nu împiedică părțile să sesizeze în mod direct Comitetul pentru comerț în legătură cu orice aspect.

ARTICOLUL 17.3

Grupuri de lucru

1. În cadrul Comitetului pentru comerțul cu mărfuri se instituie următoarele grupuri de lucru:
 - (a) Grupul de lucru privind drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv indicațiile geografice și
 - (b) Grupul de lucru privind autovehiculele și piesele de schimb.
2. Comitetul pentru comerț poate decide să înființeze alte grupuri de lucru pentru o sarcină specifică sau pe un subiect specific.
3. Comitetul pentru comerț stabilește componența, mandatul și sarcinile grupurilor de lucru.
4. Cu excepția cazului în care părțile convin altfel, grupurile de lucru se reunesc o dată pe an. Acestea se reunesc, de asemenea, la cererea oricăreia dintre părți sau a Comitetului pentru comerț. Acestea sunt coprezidate, la un nivel corespunzător, de reprezentanți ai Uniunii și ai Vietnamului. Reuniunile au loc alternativ în Uniune sau în Vietnam, sau prin orice alte mijloace de comunicare adecvate convenite între părți. Grupurile de lucru convin asupra calendarului reuniunilor lor și își stabilesc ordinea de zi de comun acord. Acestea pot să convină propriul regulament de procedură în absența căruia regulamentul de procedură al Comitetului pentru comerț se aplică *mutatis mutandis*.

5. Grupurile de lucru informează comitetele specializate relevante cu privire la programele și ordinea lor de zi cu suficient timp înainte de reuniunile lor. Statele membre raportează cu privire la activitățile lor în cadrul fiecărei reuniuni ordinare a comitetelor specializate relevante. Existența unui grup de lucru nu împiedică părțile să sesizeze în mod direct Comitetul pentru comerț sau comitetele specializate relevante în legătură cu orice aspect.

ARTICOLUL 17.4

Procesul decizional al Comitetului pentru comerț

1. În vederea realizării obiectivelor prezentului acord, Comitetul pentru comerț are competența de a lua decizii, în cazul în care acest lucru este prevăzut de prezentul acord. Deciziile luate sunt obligatorii pentru părți, care trebuie să ia măsurile necesare pentru punerea în aplicare a acestor decizii.
2. Comitetul pentru comerț poate formula recomandări corespunzătoare pentru părți.
3. Toate deciziile și recomandările Comitetului pentru comerț se fac de comun acord.

ARTICOLUL 17.5

Modificări

1. Părțile pot modifica prezentul acord. O modificare intră în vigoare după ce părțile își comunică notificări în scris, care să ateste că și-au îndeplinit procedurile juridice aplicabile în conformitate cu articolul 17.16 (Intrarea în vigoare).
2. În pofida alineatului (1), Comitetul pentru comerț poate să modifice prezentul acord astfel cum se prevede în prezentul acord. Părțile adoptă decizia în cadrul Comitetului pentru comerț în conformitate cu procedurile lor juridice respective aplicabile în acest domeniu.
3. În pofida alineatului (1), lista entităților din secțiunile A (Entități guvernamentale centrale) - C (Alte entități vizate) din anexa 9A (Domeniul de aplicare în ceea ce privește achizițiile publice pentru Uniune) și 9B (Domeniul de aplicare în ceea ce privește achizițiile publice pentru Vietnam) poate fi modificată în conformitate cu articolele 9.20 (Modificări și rectificări privind domeniul de aplicare) și 9.23 (Comitetul pentru investiții, comerțul cu servicii, comerțul electronic și achizițiile publice).

ARTICOLUL 17.6

Evoluția dreptului OMC

În cazul în care o dispoziție din Acordul OMC pe care părțile au încorporat-o în prezentul acord se modifică, părțile se consultă în vederea găsirii unei soluții reciproc satisfăcătoare, dacă este necesar. Ca urmare a acestei revizuirii, Comitetul pentru comerț poate lua o decizie de modificare în consecință a prezentului acord.

ARTICOLUL 17.7

Impozitare

1. Nicio dispoziție din prezentul acord nu afectează drepturile și obligațiile Uniunii sau ale unuia dintre statele membre UE sau ale Vietnamului, care le revin în temeiul oricărei convenții fiscale încheiate între statele membre ale Uniunii și Vietnam. În cazul existenței unei neconcordanțe între prezentul acord și orice convenție fiscală, convenția fiscală respectivă prevalează în ceea ce privește neconcordanța.
2. Nici o dispoziție a prezentului acord nu se interpretează astfel încât să împiedice părțile, în aplicarea dispozițiilor relevante ale legislației lor fiscale, de la a face o distincție între contribuabili care nu se află într-o situație identică, în special în ceea ce privește domiciliul ori sediul lor sau locul în care este investit capitalul acestora.

3. Nicio dispoziție a prezentului acord nu poate fi interpretată astfel încât să împiedice adoptarea sau aplicarea măsurilor destinate prevenirii evaziunii sau fraudei fiscale în conformitate cu dispozițiile fiscale ale acordurilor privind evitarea dublei impuneri sau ale altor acorduri fiscale sau ale legislației fiscale interne.

ARTICOLUL 17.8

Contul curent

Părțile autorizează, într-o monedă liber convertibilă și în conformitate cu dispozițiile *Statutului Fondului Monetar Internațional*, după caz, orice plăți și transferuri legate de tranzacțiile din contul curent al balanței de plăți între părți care intră în domeniul de aplicare al prezentului acord, în special în legătură cu angajamentele lor specifice în temeiul capitolului 8 (Liberalizarea investițiilor, comerțului cu servicii și comerțului electronic) secțiunea E (Cadrul de reglementare) subsecțiunea 6 (Servicii financiare).

ARTICOLUL 17.9

Circulația capitalurilor

1. În ceea ce privește tranzacțiile legate de contul de capital și de contul financiar al balanței de plăți, părțile nu impun nicio restricție privind libera circulație a capitalurilor în ceea ce privește investițiile liberalizate în conformitate cu capitolul 8 (Liberalizarea investițiilor, comerțului cu servicii și comerțului electronic) secțiunea B (Liberalizarea investițiilor).
2. Părțile se consultă în vederea facilitării circulației capitalurilor între ele pentru a promova comerțul și investițiile.

ARTICOLUL 17.10

Aplicarea legislației și reglementărilor privind circulația capitalurilor, plăți sau transferuri

Articolele 17.8 (Contul curent) și 17.9 (Circulația capitalurilor) nu se interpretează ca împiedicând o parte să aplice în mod echitabil și nediscriminatoriu și într-un mod care să nu constituie o restricție disimulată în calea comerțului și a investițiilor, legislația și reglementările sale referitoare la:

- (a) faliment, insolvență, redresarea și rezoluția instituțiilor bancare, protecția drepturilor creditorilor sau supravegherea prudențială a instituțiilor financiare;

- (b) emiterea, comercializarea sau tranzacționarea instrumentelor financiare;
- (c) raportarea financiară sau înregistrarea contabilă a transferurilor în cazurile în care acest lucru este necesar pentru a veni în sprijinul autorităților de asigurare a respectării legii sau al autorităților de reglementare a sistemului financiar;
- (d) infracțiuni penale, practici înșelătoare sau frauduloase;
- (e) asigurarea respectării hotărârilor în cadrul procedurilor judiciare; sau
- (f) sistemele de securitate socială, sistemele publice de pensii sau de economisire obligatorie.

ARTICOLUL 17.11

Măsuri de salvagardare temporare privind circulația capitalurilor, plăți sau transferuri

În circumstanțe excepționale în care se întâmpină dificultăți grave pentru funcționarea uniunii economice și monetare a Uniunii sau, în cazul Vietnamului, pentru funcționarea politicii monetare și a cursului de schimb sau în cazul unei amenințări în acest sens, partea în cauză poate adopta măsuri de salvagardare care sunt strict necesare în ceea ce privește circulația capitalurilor, plățile sau transferurile pentru o perioadă care nu depășește un an.

ARTICOLUL 17.12

Restricții în cazul dificultăților privind balanța de plăți și situația financiară externă

1. În cazul în care o parte se confruntă sau riscă să se confrunte cu dificultăți grave privind balanța de plăți sau situația financiară externă, ea poate adopta sau menține măsuri de salvagardare în ceea ce privește circulația capitalurilor, plățile sau transferurile, care:
 - (a) sunt nediscriminatorii față de țările terțe în situații similare;
 - (b) nu depășesc ceea ce este necesar pentru a remedia dificultățile privind balanța de plăți sau privind situația financiară externă;
 - (c) sunt conforme cu *Statutul Fondului Monetar Internațional*, după caz;
 - (d) evită afectarea inutilă a intereselor comerciale, economice sau financiare ale celeilalte părți și
 - (e) sunt temporare și sunt eliminate progresiv pe măsură ce situația se ameliorează.

2. În cazul comerțului cu mărfuri, fiecare parte poate adopta măsuri restrictive pentru a-și proteja poziția financiară externă sau balanța de plăți. Aceste măsuri restrictive sunt conforme cu GATT 1994 și cu *Înțelegerea privind dispozițiile referitoare la balanța de plăți din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994*.

3. În cazul comerțului cu servicii sau al liberalizării investițiilor, fiecare parte poate adopta măsuri restrictive pentru a-și proteja poziția financiară externă sau balanța de plăți. Aceste măsuri restrictive respectă condițiile prevăzute la articolul XII din GATS.

4. O parte care menține sau care a adoptat măsurile menționate la alineatele (1) - (3) informează de îndată cealaltă parte cu privire la acestea și prezintă, cât mai curând posibil, un calendar de eliminare a măsurilor respective.

5. În cazul în care se adoptă sau se mențin restricții în temeiul prezentului articol, se organizează cu promptitudine consultări în cadrul Comitetului pentru investiții, comerțul cu servicii, comerțul electronic și achizițiile publice, cu excepția cazului în care se desfășoară consultări în alte foruri. Consultările evaluează dificultatea privind balanța de plăți sau privind situația financiară externă care a condus la măsurile respective, luând în considerare, printre altele, factori precum:

(a) natura și amploarea dificultăților;

(b) mediul economic și comercial extern; sau

- (c) măsurile corective alternative care pot fi disponibile.

Consultările examinează conformitatea oricăror măsuri restrictive cu alineatele (1) - (3). Toate constatările relevante de natură statistică sau factuală prezentate de FMI sunt acceptate, iar concluziile iau în considerare evaluarea de către FMI a balanței de plăți și a situației financiare externe a părții în cauză.

ARTICOLUL 17.13

Excepții privind securitatea

Nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează în sensul:

- (a) obligării oricărei părți să furnizeze informații a căror divulgare este considerată de aceasta drept contrară intereselor sale în materie de securitate;
- (b) împiedicării oricărei părți să ia măsuri pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor sale esențiale în materie de securitate:
 - (i) legate de fabricarea sau comerțul cu arme, muniții și material de război, precum și de traficul cu alte articole și materiale și de activitățile economice desfășurate direct sau indirect în scopul aprovizionării unităților militare;

- (ii) în legătură cu furnizarea de servicii destinate direct sau indirect să asigure aprovizionarea unităților militare;
 - (iii) în legătură cu materialele fisionabile și fuzionabile sau materialele din care sunt obținute acestea; sau
 - (iv) întreprinse pe timp de război sau în alte situații de urgență în relațiile internaționale;
- sau
- (c) împiedicării unei părți să întreprindă orice acțiune în conformitate cu obligațiile care îi revin în temeiul *Cartei Organizației Națiunilor Unite*, în scopul menținerii păcii și securității internaționale.

ARTICOLUL 17.14

Utilizarea preferințelor

După un an de la data intrării în vigoare a prezentului acord, părțile fac schimb, până la data de 1 iulie a fiecărui an, de statistici privind importurile anuale pentru anul precedent, inclusiv de cifre la nivel de linie tarifară, privind schimburile comerciale preferențiale și nepreferențiale de mărfuri dintre ele.

ARTICOLUL 17.15

Comunicarea informațiilor

1. Nicio dispoziție din prezentul acord nu se interpretează ca impunând uneia dintre părți să pună la dispoziție informații confidențiale a căror divulgare ar împiedica aplicarea legii, ar fi contrară interesului public într-un alt mod sau ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale anumitor întreprinderi publice sau private, cu excepția cazului în care un grup de experți solicită informații confidențiale în cadrul procedurii de soluționare a litigiilor prevăzute la capitolul 15 (Soluționarea litigiilor). În astfel de cazuri, grupul asigură protecția deplină a confidențialității.
2. În cazul în care o parte transmite Comitetului pentru comerț sau comitetelor specializate informații care sunt considerate confidențiale în conformitate cu legislația și cu reglementările sale, cealaltă parte tratează aceste informații ca fiind confidențiale, cu excepția cazului în care partea care le transmite decide altfel.

ARTICOLUL 17.16

Intrarea în vigoare

1. Prezentul acord se aprobă de către părți în conformitate cu procedurile lor juridice aplicabile.

2. Prezentul acord intră în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni de la data la care părțile și-au notificat reciproc încheierea procedurilor juridice aplicabile pentru intrarea în vigoare a prezentului acord. Părțile pot conveni cu privire la o altă dată.

3. Notificările se transmit Secretarului General al Consiliului Uniunii Europene și Ministerului Industriei și Comerțului din Vietnam.

ARTICOLUL 17.17

Durată

1. Prezentul acord este valabil pe o perioadă nelimitată.
2. Fiecare parte poate notifica în scris celeilalte părți intenția sa de a denunța prezentul acord. Denunțarea produce efecte la sfârșitul celei de-a șasea luni de la notificare.

ARTICOLUL 17.18

Îndeplinirea obligațiilor

1. Părțile iau toate măsurile generale sau specifice necesare pentru a-și îndeplini obligațiile care le revin în temeiul prezentului acord. Părțile se asigură că obiectivele prevăzute în prezentul acord sunt îndeplinite.

2. În cazul în care o parte consideră că cealaltă parte a comis o încălcare gravă a Acordului de parteneriat și cooperare, aceasta poate lua măsuri adecvate cu privire la prezentul acord, în conformitate cu articolul 57 din Acordul de parteneriat și cooperare.

ARTICOLUL 17.19

Persoanele care exercită autoritatea guvernamentală delegată

Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul acord, fiecare parte se asigură că orice persoană, inclusiv o întreprindere de stat, o întreprindere căreia i se acordă drepturi sau privilegii speciale sau un monopol desemnat, căreia i-a fost delegată o autoritate de reglementare, administrativă sau o altă autoritate guvernamentală de către o parte la orice nivel de guvernare, astfel cum se prevede în legislația sa internă, acționează în conformitate cu obligațiile care revin părții în exercitarea autorității sale, astfel cum se prevede în prezentul acord.

ARTICOLUL 17.20

Absența efectelor directe

Nicio dispoziție a prezentului acord nu se interpretează în sensul de a conferi drepturi sau de a impune obligații persoanelor, altele decât cele care decurg între părți în temeiul dreptului internațional public. Vietnamul poate prevedea altfel în temeiul dreptului său intern.

ARTICOLUL 17.21

Anexe, apendice, declarații comune, protocoale și înțelegeri

Anexele, apendicele, declarațiile comune, protocoalele și înțelegerile privind prezentul acord fac parte integrantă din acesta.

ARTICOLUL 17.22

Relația cu alte acorduri

1. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul acord, acordurile anterioare încheiate între statele membre ale Uniunii sau Comunitatea Europeană sau Uniunea și Vietnam nu sunt înlocuite sau denunțate prin prezentul acord.
2. Prezentul acord face parte din relațiile generale dintre Uniune și statele sale membre, pe de o parte, și Vietnam, pe de altă parte, astfel cum se prevede în Acordul de parteneriat și cooperare și face parte din cadrul instituțional comun.
3. Nicio dispoziție din prezentul acord nu se interpretează în sensul obligării unei părți să acționeze într-un mod incompatibil cu obligațiile care îi revin în temeiul Acordului OMC.

ARTICOLUL 17.23

Aderările viitoare la Uniune

1. Uniunea informează Vietnamul cu privire la orice cerere de aderare a unei țări terțe la Uniune.
2. În cursul negocierilor dintre Uniune și o țară candidată care solicită aderarea, Uniunea se angajează să:
 - (a) furnizeze, la cererea Vietnamului și în măsura în care este posibil, informații cu privire la orice aspect reglementat de prezentul acord și
 - (b) să țină seama de preocupările exprimate de Vietnam.
3. Uniunea notifică Vietnamului intrarea în vigoare a oricărei aderări la Uniune.
4. Comitetul pentru comerț examinează, cu suficient timp înainte de data aderării unei țări terțe la Uniune, orice efecte pe care aderarea le poate avea asupra prezentului acord. Părțile pot, prin decizie luată de Comitetul pentru comerț, să pună în aplicare orice ajustări sau măsuri de tranziție necesare.

ARTICOLUL 17.24

Aplicare teritorială

1. Prezentul acord se aplică:

- (a) în ceea ce privește Uniunea, teritoriilor în care se aplică *Tratatul privind Uniunea Europeană* și *Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene*, în condițiile stabilite în aceste Tratatate; și
- (b) în ceea ce privește Vietnam, teritoriului acestuia.

Trimiterile la „teritoriu” din prezentul acord se interpretează în acest sens, cu excepția cazului în care există dispoziții contrare exprese.

2. În ceea ce privește dispozițiile privind tratamentul tarifar al mărfurilor, prezentul acord se aplică și zonelor din teritoriul vamal al Uniunii care nu fac obiectul alineatului (1) litera (a).

ARTICOLUL 17.25

Texte autentice

Prezentul acord este întocmit în dublu exemplar în limbile bulgară, cehă, croată, daneză, engleză, estonă, finlandeză, franceză, germană, greacă, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, olandeză, polonă, portugheză, română, slovacă, slovenă, spaniolă, suedeză și vietnameză, fiecare dintre aceste texte fiind în egală măsură autentic.

Încheiat la [...] la [.....]

Pentru Uniunea Europeană

Pentru Republica Socialistă Vietnam